

Arbani Perälä - 85

JALKAVÄEN VUOSIKIRJA

XVI

Hylly X-Y

JALKAVÄEN VUOSIKIRJA

1985

Maanpuolustuskorkeakoulu
Kurssikirjasto

MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULUN KURSSIKIRJASTO

100 00 81473

POISTETTU

Maanpuolustuskorkeakoulu
Kurssikirjasto

100 00 81473

**JALKAVÄEN
VUOSIKIRJA
1985
XVI**

Toimituskunta:

**Eversti evp
Sakari Rusama**

**Majuri
Kari Rimpi**

**Toimituskunta huomauttaa, että se jättää
kirjoittajille vastuun heidän esittämistään
mielipiteistä.**

**Julkaisija ja
kustantaja:**

**Jalkaväen Säätiö
Et Makasiinikatu 8 C,
00130 Helsinki 13**

KIITOS

Jalkaväen Säätiön hallitus lausuu parhaimmat kiitoksensa kaikille säätiön toimintaa tukeneille yhdistyksille, liikelaitoksille ja yksityisille henkilöille. Säätiön hallitus tulkitsee lahjoituksenne luottamuksen osoitukseksi suomalaiselle jalkaväelle — suomalaiselle jalkaväkimiehelle — ja rohkenee vakuuttaa, että nykypäivän jalkaväkemies ei säästä vaivojaan pyrkiessään olemaan luottamuksenne arvoinen.

ISBN 951-99617-8-X
ISBN 951-99617-9-8

Vaasa 1985. Vaasa Oy

JALKAVÄEN VUOSIKIRJAN LUKIJAT

Olen eri yhteyksissä korostanut oikean johtamisen, hyvän johtamisilmaston sekä päällikön ja komentajan vastuun merkitystä.

Yhteiskunnallisen ja sotilaallisen kehityksen myötä on puolustusvoimissakin korostunut yksittäisen sotilaan ja erityisesti alaisen asema sotilasorganisaatioissa.

Puolentoista vuosikymmenen kuluessa on uusittu eräitä sotilaallisia muoto- ja käyttäytymissääntöjä, lisätty palveluksen motivaatiotekijöitä, parannettu alaisten hallintamenetelyä, oikeusturvaa ja osallistumisjärjestelmiä, kehitetty terveysturvallisuutta

sekä lisätty tiedon kulkua organisaation sisällä. Tulokset ovat olleet voittopuolisesti myönteisiä. Järjestelmällemme välttämätön hyvä sotilaallinen kuri ja järjestys on säilynyt, asevelvoitteen palvelusmotivaatio on edelleen korkea ja suhteet yhteiskuntaan ovat parantuneet. Tapahtunutta kehitystä on kutsuttu puolustusvoimien ”demokratisoimiseksi”.

Puolustusvoimien sisäinen ilmapiiri, johtamisilmasto, on kehittynyt siten, että yhteiskunnallisen kehityksen haasteet on otettu huomioon niin pitkälle kuin se laitoksen tehtävien ja järjestelmän toimivuuden kannalta on

ollut mahdollista. Olemme nähneet, että teknisestä ja muusta edistyksestä huolimatta ihminen — suomalainen sotilas — on edelleen puolustuksemme keskeisin voimavara.

Johtajaa ja esimiestä, päällikköä ja komentajaa ei puolustusvoimissa kuitenkaan ole voitu ”demokratisoida”, ei myöskään johtajan asemaa, käskyvaltaa ja vastuuta. Sotilaallista päätöksentekoprosessia ei myöskään voida muuttaa eikä päätöksentekoa kollektivisoida. Sotilaalliseen toimintamekanismiin kuuluu elimellisesti päällikön luovuttamaton henkilökohtainen yksilövastuu ja tarvittaessa pakotteisiin perustuvan toimivallan käyttö. Sotilasorganisaatio on tarkoitettu toimimaan sodan ja taistelun ankarissa olosuhteissa. Tehtävän suorituksesta voi kantaa vastuun vain joukon johtaja.

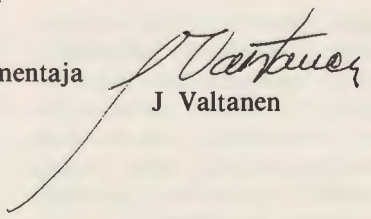
Johtaminen on ensisijaisesti ihmisten johtamista ja johtajan vastuu on vastuuta ihmisistä — alaisista. Johtaminen on sisimmältä olemukseltaan taitoa saada alaiset toteuttamaan johtajan tahto kaikissa — myös vaikeimmissa — tilanteissa. Koko johtamistoiminta perustuu siten johtajan persoonan henkiseen laatuun ja hänen kykyynsä saada alaiset seuraamaan itseään. Motivointi, jota sanoo nykyisin usein käytetään, on ”suostuttelua” saada alaiset itse omaehtoisesti suoritukseen mukaan ja siten aikaansaada mahdollisimman suuri suorituskyyky mahdollisimman pienin kulutuksin ja

tappioin. Tämä onnistuu parhaiten, jos alaiset ymmärtävät, mistä tehtävän suorituksessa on kyse ja jos he luottavat johtajaansa. Luottamukseen sisältyy myös se, että päälliköllä ja komentajalla on moraalista rohkeutta ottaa vastuu epäonnistumisistakin.

Toisessa maailmansodassa kunnostautunut englantilainen sotamarsalkka *Montgomery of Alamein* on kiteyttänyt päällikön ja komentajan roolin viisaalla ja opiksi otettavalla tavalla. Hän on sanonut: ”Vaikka käytännön operatiiviset ongelmat pyrkivät olemaan johtajan päahuolena, hän ei saa kuitenkaan koskaan unohtaa, että välineinä hänellä ovat miehet — ihmiset — ja että johtamistaito on aina inhimillinen ongelma. On muistettava, että taistelu voitetaan ensin miesten sydämissä. Armeijan voima on usein suurempi kuin sen aseiden summa. Lisäyksen saa aikaan henki, ts. johtajien ja johdettavien välinen luottamus, jota ei voida määritellä, mutta jonka merkitys on ratkaiseva. Miehet osaavat ajatella. He haluavat tietää, mitä on tekeillä, miksi heidän on tehtävä se mitä heiltä odotetaan. He haluavat vakuututtua siitä, että heistä pidetään huolta. Miehet haluavat myös nähdä johtajansa ja haluavat itse luoda kuvan hänen ominaisuuksistaan. Jos johtaja oivaltaa tämän, hän menestyy.”

Nämä ajatukset mieleissäni tervehdin Jalkaväen vuosikirjan lukijoita.

Puolustusvoimain komentaja
Kenraali

J Valtanen

JALKAVÄEN KEHITYSNÄKYMISTÄ

Maavoimien suorituskykyä kehitettäessä toimet keskittyvät jalkaväessä tulivoiman ja maastoliikkuvuuden parantamiseen. Tulivoiman osalta on ensisijaisena tavoitteena aikaansaada panssarintorjuntakyky, joka vastaa taistelukentällä esiintyvien panssarivaunujen laatua ja määrää.

Lähi- ja keskitorjunnan tehoa ja ulottuvuutta lisätään uusilla panssarintorjunta-aseilla, joilla pystytään tuhoamaan panssarivaunut lähes 1000 metrin etäisyydelle. Kertasinko säilyttää asemansa jokamiehen lähitorjunta-aseena. Kevyt ja raskas sinko jäävät toistaiseksi kokoonpanoihin.

Toimenpiteet niiden tehon parantamiseksi on käynnistetty. Kaukotorjunta tulee perustumaan panssarintorjuntaohjuksiin, joiden hankinnat on aloitettu ja koulutus käynnistetty.

Panssariyksiköiden taistelukykyä parannetaan hankkimalla uusia panssarivaunuja ja panssariajoneuvoja sekä modernisoimalla vanhaa kalustoa erityisesti sen tulen tehoa lisäten.

Epäsuoran tulen vaikutusta lisätään, kenttätykistön voimakkaan kehittämisen rinnalla, parantamalla kranaatinheittimistön tehoa erityisesti sen kantamaa jatkamalla. Tavoite saavutetaan lähitulevaisuudessa.

Joukkojemme maastoliikkuvuutta lisätään maastokuorma-autoilla, telakuorma-autoilla, panssariajoneuvoilla ja aurauskalustoilla. Voimavarojen niukkuudesta johtuen liikkuvuuden kehittäminen tapahtuu pitkällä aikavälillä.

Koulutuksen alueella voimme tehdä joka päivä merkittävää työtä joukko-

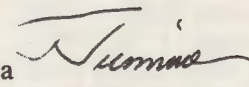
jemme suorituskyvyn nostamiseksi.

Tyydytyksellä voidaan todeta varusmiesten koulutus uudistuksen alkaneen tuottaa hyviä tuloksia. Koulutushenkilökunta on omaksunut tarkistetun järjestelmän ja suoriutunut hyvin sen mukanaan tuomista velvoitteista. Nykyinen koulutusjärjestelmä tulee nostamaan merkittävästi jalkaväen reservin koulutustasoa.

Valmiutemme kannalta välttämätön kertausharjoituskoulutus on toimivaa ja tuloksellista niin järjestelmän kuin yksittäisten koulutustapahtumienkin osalta. Reserviläisten henki ja yrittämishalu ovat kiitettävällä tasolla.

Jalkaväellä on ja sillä tulee säilymään keskeinen asema taistelukentällä. Tästä johtuen jalkaväkeä tullaan kehittämään asemansa mukaisesti. Materiaalisen valmiuden kasvun ajassa määräävät käytössämme olevat voimavarat. Taidollisen tason parantamiseksi jokainen jalkaväen kouluttaja voi tehdä työtä jatkuvasti.

Jalkaväen tarkastaja
Kenraalimajuri

T Tuominen

JALKAVÄEN TARKASTAJA VAIHTUI

Kenraalimajuri Raimo Katona luovutti jalkaväen tarkastajan tehtävät kenraalimajuri Tuomo Tuomiselle 10. 12. 1984. SA-kuva.

Kenraalimajuri Raimo Katona toimi jalkaväen tarkastajana 1. 10. 1980—10. 12. 1984. Hän siirtyi uuteen tehtäväänsä Savo-Karjalan Sotilasläänin komentajaksi 10. 12. 1984 lukien. Jalkaväen Säätiö kiittää kenraalimajuri Raimo Katonaa hänen jalkaväen hyväksi tekemästään työstä ja toivottaa menestystä uudessa tehtävässä.

Kenraalimajuri Tuomo Tuominen nimitettiin jalkaväen tarkastajaksi 10. 12. 1984 lukien. Hän on aiemmin palvellut upseeriksi valmistumisensa jälkeen Rajavartiolaitoksessa vuosina 1957—1961. Puolustusvoimissa hän on toiminut opetusupseerina ja kompanian päällikkönä Porin Prikaatissa vuosina 1961—1963, sotilaspoliisi-

aliupseerikurssin johtajana Autopataljoonassa vuosina 1963—1965, opetusupseerina ja kadettikompanian päällikkönä Kadettikoululla vuosina 1967—1972, toimistoiesiupseerina, toimistopäällikkönä ja osastopäällikkönä Pääesikunnan operatiivisessa osastossa vuosina 1972—1975 ja kurssin johtajana Taistelukoulussa vuosina 1975—1980. Sotakorkeakoulun maasotalinjan kenraalimajuri T Tuominen suoritti vuosina 1965—1967. Ennen nykyistä tehtäväänsä hän toimi Jääkäriprikaatin komentajana vuosina 1980—1984. Jalkaväen Säätiö toivottaa uudelle jalkaväen tarkastajalle onnea ja menestystä hänen vaativassa tehtävässään.

JALKAVÄEN SÄÄTIÖ

Säätiön tarkoituksena on maamme pääaselajin, jalkaväen kehityksen edistäminen ja sen historiallisten perinteiden säilyttäminen. Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö jakaa palkintoja ja apurahoja lahjakkaille ja eteenpäin pyrkiville jalkaväkeen kuu-

luville henkilöille sekä tukee ja edistää jalkaväen piirissä tapahtuvaa opinto-, tutkimus- ja julkaisutoimintaa sekä jalkaväen perinteiden ja historian koaamista, tallettamista ja vaalimista. (Säätiön sääntöjen 2. §)

Kunniapuheenjohtaja: jalkaväenkenraali A E Martola
Kunniajäsen: jalkaväenkenraali S Simelius

Jalkaväen Säätiön valtuuskunta

Puheenjohtaja: kenraalimajuri K Sarva
Varapuheenjohtaja: kenraaliluutnantti R Viita

Jäsenet:

Tohtori	M L Aho	Kenraaliluutnantti	U Matikainen
Kreivi	C-J Creutz	Teollisuusneuvos	M Mäkinen
Varatuomari	E Hakkarainen	Yliluutnantti	M Nummiaro
Kauppaneuvos	P Heinrichs	Maanviljelysneuvos	P Perttuli
Kauppaneuvos	E Hukkataival	Pääjohtaja	F Pettersson
Kauppaneuvos	R Häyry	Kenraaliluutnantti	R W Stewen
Kenraalimajuri	R Katona	Kenraalimajuri	E Rannikko
Kenraaliluutnantti	I Kirjavainen	Eversti, valt tri	V Tervasmäki
Pääjohtaja	H Laakso	Varatuomari	T K J Tukiainen
Pankinjohtaja	P Laitinen	Kenraaliluutnantti	O Ylirisku
Pankinjohtaja	P Linnavirta		

Jalkaväen Säätiön hallitus

Puheenjohtaja: eversti S Rusama
Varapuheenjohtaja: everstiluutnantti P Vuolento

Jäsenet:

Pääsihteeri	J Autti	Eversti	P Kurenmaa
Toimitusjohtaja	L Reunala	Eversti	T Sutela

Toimihenkilöt:

Sihteeri	kapteeni	L Jokinen
Rahastonhoitaja	yo-merkonomi	K Ruponen
Museonjohtaja	everstiluutnantti	A Metso
Museomestari	sotilasmestari	P Torniainen

Irma Autti

JALKAVÄEN SÄÄTIÖN NAISTOIMIKUNTA 10 VUOTTA

Syyskuun 23. päivänä tuli kuluneeksi kymmenen vuotta siitä, kun Jalkaväen Säätiön naistoimikunnan perustamiskokous pidettiin Helsingissä Somatusessa. Naistoimikunnan perustamisajatuksen esitti silloiselle Jalkaväen Säätiön hallituksen puheenjohtajalle eversti V Tervasmäelle kenraalin rouva Maire Pöyhönen, josta tuli

naistoimikunnan puheenjohtaja ja innokas vetäjä. Naistoimikunnan varapuheenjohtaja on Eija Matikainen, rahastonhoitaja Pirkko Väänänen ja sihteeri Irma Autti sekä jäsenenä asiasta kiinnostuneita rouvia 14—18.

Naistoimikunnan pääasiallinen tehtävä on Jalkaväen Säätiön toiminnan tukeminen rahavaroin järjestämällä

Jalkaväen Säätiön naistoimikunnan ydinjoukkoa yhteiskuvassa 5. 2. 1984 Kadettikoululla pidetyn kahvikonsertin vieraita odotellessa. Eturivissä vas. Irma Autti, Sirkka Pallasvirta, Maire Pöyhönen, Lilli Anttila ja takana vas. Mary-Ann Heinrichs, Ebba Lyytinen, Eeva Porolla, Eija Matikainen, Mirjam Junttila, Lea Vanonen, Aino Sarva ja Marjatta Savolainen. Kuvasta puuttuvat mm. Liisi Kanninen, Ella-Liisa Pesonen ja Pirkko Väänänen.

erilaisia tilaisuuksia. Lisäksi naistoimikunnan tärkeä tehtävä on maanpuolustustahdon herättäminen ja tunteiden tekeminen.

Varojen käytöstä kerrottakoon, että Jalkaväen Säätiön päätoimintamuoto on pääasellajimme, jalkaväen kehityksen tukeminen, mikä tapahtuu mm. jakamalla apurahoja jalkaväen sotakoulujen kursseilla menestyneille sekä mitaleja ansioituneimmille varusmiehille. Säätiö tukee lisäksi alan tutkimustoimintaa sekä Mikkeliin perustettua jalkaväkimuseota, johon naistoimikunnan lahjoittamalla varoilla hankittiin mm. lasivitriinejä.

Naistoimikunta on järjestänyt kymmenen vuoden aikana useita erilaisia tilaisuuksia mm: teatterinäytös, virpojaiset, runon ja laulun ilta sekä ulkoilmatilaisuus Kadettikoululla "Ilta maastossa". Naistoimikunnan järjestämä kahvikonsertti Kadettikoululla vuosittain helmikuun ensimmäisenä sunnuntaina on jo perinne, samoin joka toinen syksy järjestettävä gala-ilta "Jalkaväki tanssii" Adlonissa.

Kahvikonserttitilaisuuksissa naistoimikunnan apuna ovat olleet "Kadettikoulun rouvat", joilta kahvin kaata-

minen on sujunut rivakasti. Konserttilaisuuksien pääesiintyjänä on ollut Helsingin varuskuntasoihtokunta ja pari kertaa Mikkelin varuskuntasoihtokunta. Solistit ovat yleensä löytyneet varusmiespalvelustaan suorittamassa olleiden taiteilijoiden joukosta. Myös Kadettikuoro on esiintynyt useita kertoja. Tilaisuuksien jännitys on huipentunut arpajaisiin, joiden palkinnot on saatu lahjoituksina firmoilta ja yksityisiltä henkilöiltä.

Gala-illat ovat alkaneet juhlavasti vieraiden sisääntulolla Helsingin varuskuntasoihtokunnan tervetulosuikin tahdissa. Linnan pihalla juhlarailloilla on ollut tilaisuus tutustua jalkaväen toimintaan pienoisnäyttelyjen välityksellä.

Seuraava gala-ilta järjestetään syksyllä 1985.

Kymmenvuotisjuhlavuoden merkeissä Jalkaväen Säätiön naistoimikunta esittää lämpimät kiitokset kaikille niille, jotka ovat eri tavoin tukeneet toimintaamme ja myötävaikuttaneet järjestämiemme tilaisuuksien onnistumiseen. Toivomme, että yhteistyö jatkuu edelleenkin yhtä miellyttävissä merkeissä.

RAUMAN
KAUPUNKI

SUOMUSSALMEN
KUNTA

RAUTJÄRVEN
KUNTA

SÄSKYLÄN
KUNTA

 HAAPAJÄRVEN KAUPUNKI	 KOTKAN KAUPUNKI
 HAMINAN KAUPUNKI	 LAPPEENRANNAN KAUPUNKI
 JOENSUUN KAUPUNKI	 LOPEN KUNTA
 KAJAANIN KAUPUNKI	 MASKUN KUNTA
 KALANNIN KUNTA	 NURMEKSEN KAUPUNKI
 KERAVAN KAUPUNKI	 PIRKKALAN KUNTA

Majuri Kaarle Ruutu

ESIMERKIN VAIKUTUS JOUKON JOHTAMISESSA

Majuri Kaarle Ruutu on valmistunut Kadettikoulusta v 1968. Hän on palvellut runsaat viisi vuotta Hämeen Ratsujääkäripataljoonassa joukkueen johtajana ja komppanian päällikön sijaisena. Suoritettuaan Sotakorkeakoulun kurssin maasotalinjalla vv 1975—1977 hän palveli Kadettikoulussa taktiikan opettajana ja toimistopäällikkönä. Syyskuusta 1983 lähtien hän on toiminut Rannikkojääkäripataljoonan pataljoonapuseerina.

1. Johdanto

Sanotaan, että ihminen oppii valtaosan asioista ”apinoimalla”. Muita matkimalla tapahtuu perusteiden omaksuminen usein myös sotilaskoulutuksessa. Varsinkin alkeiden oppiminen on kouluttajien ja esimiesten jäljittelyä.

Sanonta ”sellainen joukko kuin johtajakin” kuvaa sattuvasti esimiehen vaikutusta joukkoonsa. Omalla esimerkillään hän luo perustan joukon hengelle ja ylläpitää sitä. Usein esimerkin näyttö käytännössä voi ratkaista vaikeankin tilanteen. Tämä pätee erityisesti sodanajan oloissa. Rauhajan arjessa taas jatkuva esimerkillisyys on eräs sotilasjohtajan vaativimmista haasteista.

Nuorisoa syytetään nykyaikana mo-

nasti ihanteettomuudesta. Samalla epäillään heidän toimiensa pinnallisuutta. Kyse ei liene sittenkään nuorisosta, vaan enemmänkin ulkopuolisista vaikutteista, siitä millaisia ihanteita ja malleja heille on tarjolla. Sotilaselämää kuvataan ulkomaisin esimerkein elokuvissa ja kirjallisuudessa. Näistä ”upseereista ja herrasmiehistä” syntyy vinoutumia, jotka näkyvät nuorten käytöksessä. Varsinkin ”kovan” koulutuksen ja raa’an sotilasihanteen läpilyönti tuntuu arveluttavalta. Kaikenlaiset ”nahkatukat” luulevat pelkällä ilmiänsulla olevansa jotakin erinomaista. Edellä esitetty asettaa ilmeisen suuria vaatimuksia myös sotilasesimiehille, jotta ajan henki ei muovaisi hakoteille kuvaa sotilasjoh-

tajista.

Tässä kirjoitelmassa tarkastellaan johtajan esimerkin vaikutusta joukkoonsa. Käsittelyn pohjana ovat omat kokemukset eri joukko-osastoista ja Sotakorkeakoulussa vuonna 1977 laadittu diplomityö ”Suomen sodissa 1939—45 ansioituneiden rintamakomentajien henkilökohtaisesta johtamistavasta saatavat opetukset”. Koska lähdeviitteet on diplomityössä esitetty, mainitaan tässä yhteydessä vain suorat lainaukset.

2. Suomalainen alaisena

Kyetäkseen kouluttamaan ja johtamaan joukkoaan on esimiehen tunnettava alaisensa. Tähän kuuluvat myös kansanluonteen peruspiirteet. Näitä ominaisuuksia on tutkittu ja selvitetty laajastikin, mutta seuraavassa esitetään vain eräitä voimakkaita pelkistyksiä, jotka asettavat vaatimuksia johtajille.

Johdettavana ja alaisena suomalainen on
— hyvin yksilöllinen ja omanarvontuntoinen,
— varautunut ja epäluuloinen sekä
— usein myös estynyt ja herkkä turhautumille.

Toisin sanoen hän on vaikeasti lähestyttävä ja käsiteltävä alainen, jota vaivaa epäluulo, joskus jopa suoranainen ”herraviha”, esimiehiä kohtaan. Suomalaista joukkoa johdattaessa onkin tärkeää päästä lähelle alaisia ja saavuttaa heidän luottamuksensa. Myös runsas motivoinnin tarve johtamisessa on silmiinpistävää. Varsinkin koulutuksen alkuvaiheessa oma esiintyminen voi olla motivoinnin kannalta aivan ratkaisevaa.

Johtajan henkilökohtaisen panoksen tärkeyteen vaikuttaa myös yleisen

sivistystason nousu ja kaupungistuminen, joihin liittyy

- toisaalta kyky omaksua asioita entistä nopeammin ja
- toisaalta usein heikentynyt kyky kestää vaikeita olosuhteita.

Alaiset ovat erilaisia myös suhtautumisessaan ympäristöönsä. Jalkaväenkenraali Sakari Simelius kertoi sodanajan VII AK:n divisioonan komentajista kuvaavasti, että
— yksi puhui aina vain totta,
— toinen mainosti tekojaan,
— kolmannelta sai tietoja ainoastaan ”lypsämällä” ja
— neljäs näki asiat myönteisessä valossa.

Luettelosta ei puutu enää kuin viides, joka näkee asiat aina vain kielteisessä valossa.

Ihmisten rooliodotukset kohdistuvat erilaisina julkisuuden henkilöihin. Poliisista, lääkäristä ja papista on jokaisella mielikuvansa, jonka he toivovat täyttyvän asioidessaan kyseisten henkilöiden kanssa. Auktoriteettiodotukset korostuvat sotilasjohtajien kohdalla. Johtajan kyky täyttää alaisensa odotukset saattaa olla ratkaisevan tärkeä henkilökohtainen ominaisuus. Alaiden pettyminen esimerkiksi sotilaallisuuden ja asiallisuuden sekä oikeudenmukaisuuden kohdalla voi olla vaikeasti korjattavissa.

Alaiden rooliodotuksiin liittyy myös johtajan tilannevalmius. Se on tärkeä piirre arvioitaessa johtajan ja kouluttajan valmiuksia. Siihen sisältyy johtajan henkilökohtainen esiintyminen eri tilanteissa. Hänen toimintansa alaisensa läsnäollessa.

Jotta esimies kykenisi täyttämään ne odotukset, jotka häneen kohdistuvat, on hänen

- oltava aito eli oma itsensä: muita matkimalla ei johtamisessa voi

saavuttaa hyvänkään mallin mukaisia tuloksia ja

- hänen tulee uskaltaa olla esimies: perusolemukseltaan sotilas, joka kantaa yksin vastuun ja vetää joukot mukaansa vaikeissakin tilanteissa.

Suomalaisessa kansanluonteessa on myös johtajalle sopimattomia kielteisiä piirteitä. Tällaisia ovat muun muassa

- laiskuuttaan toiminnan ja kurin hölymään päästäminen,
- epäaito kireys ja joustamattomuus,
- patoutumien purkamisen alaisiin,
- liiallinen pikkuasioihin takertuminen,
- epäluuloisuus ja luottamattomuus sekä
- pelkkien kielteisten keinojen: pakon, uhan ja pelon käyttäminen. Tähän liittyy myös tunnustuksen antamisen ja kannustamisen puute.

Edelläkuvattu ”pikkusieluinen”, negatiivisin keinoin johtava ja laiska johtaja ei ilmeisesti voi saavuttaa alaisensa luottamusta ja kunnioitusta.

3. Esimerkin vaikutus

”Vaadi ensin itseltäsi, sitten vasta alaisiltasi” on vanha pätevä ohje esimiehille. Sisältöä ei saa kokea pelkkää ulkokuorta tarkoittavaksi. Ohjeen noudattaminen ei ole helppoa, mutta tuloksia tarkasteltaessa varmasti kannattavaa.

Joskus tällaiset elämäntapa- ja asenteet halutaan nähdä vain fraseologiaksi, jolla nykyajan yhteiskunnassa ei ole merkitystä. Ihmisten johtaminen on kuitenkin vuosituhansien ajan pohjautunut samoihin perusteisiin ja tuskinpa ne

lähivuosina ovat ratkaisevasti muuttuneet.

Vain hyvästä alaisesta voi tulla hyvä esimies. Tietty annos vaatimattomuutta on johtajalle hyväksi. Usko omaan erehtymättömyyteen kostautuu. Myös kokeneiden johtajien opetus siitä, että esimies ei ole vain käskijä vaan myös alaisensa palvelija pitää edelleen paikkansa.

3.1. Havaintoja sodan ajalta

Kuten jo varhemmin todettiin johtajan esimerkin näyttö voi käytännössä ratkaista vaikean tilanteen. Tämä oli sodassa jatkuvaa alempien johtajien kohdalla. Varsinkin joukkueiden johtajat ja komppanian päälliköt joutuivat olemaan alaisensa ”esitaistelijoita”.

Myös komentajan henkilökohtainen esiintyminen vaikutti joukon taisteluhengen syntymiseen. Oma esimerkki oli tekijä, joka on helposti todettavissa vaikuttavana tekijänä. Kuten myöhemmin esitettävistä kuvauksista voidaan todeta, henkilökohtaisen esimerkin voima saattoi tuntua pataljoonasta aina armeijakunnan komentajatasolle asti. Jo pelkkä komentajan läsnäolo oli usein omiaan vaikuttamaan myönteisesti joukon suorituskykyyn, mutta vaikutus oli vielä tehokkaampi, jos siihen liittyi komentajan esimerkki tai muulla tavoin henkilökohtaisesti suoritettu joukon rohkaus.

Eversti W H Halsti painottaa komentajan näyttäytymistä joukoille toiminnan tärkeyttä korostavasti. Samalla komentaja kykenee ”lyömään leimansa operaatioon ja poistamaan viiraston puolesta kärsimisen tunteen”.

Pataljoonan komentaja on joukon viimeinen ”välitön” johtaja. Hänen osuutensa joukon suoritukseen oli

usein ratkaiseva.

Majuri Pentti Valkosen nimittämistä Mannerheimristin ritariksi (7. 10. 1944) perusteltiin mm seuraavasti: ”Vihollisen hyökkäyksen edessä ja pimeyden sekä voimakkaan tulen vaikutuksesta pataljoona järkkäsi ja miehet alkoivat jättää asemansa. Majuri Valkonen jäi itse etulinjaan paikoilleen jatkaen ampumista. Tämän esimerkin vaikutuksesta miehet jäivät hänen rinnalleen. Hyökkäys torjuttiin ja asema kesti sen jälkeen horjumatta kaikki myöhemmätkin hyökkäykset”.

Majuri Valkosen sodan aikainen rykmentinkomentaja eversti Halsti kertoo muistelmissaan alaisestaan hieman vauhdikkaammin: ”Kun venäläiset olivat päässeet edessämme noin viidenkymmenen metrin päässä olevaan painanteeseen Pentin (maj Valkonen) eräiden miesten sisu alkoi pettää ja yksi toinenkin lähti taaksepäin. Minä karjuin Pentille, joka oli ampumispuuhiissa eikä huomannut asiaa: ”Hei miehesi lähtevät!” Siinä silmänräpäyksessä Pentti oli pystyssä konepistooleineen, kiljui: ”Painukaa vain raukat ja sanokaa terveisiä! Kyllä täällä tullaan toimeen ilman tuollaisia!” Siihen loppuivat pakenemiset, ja minä olin saanut tarpeellisen opetuksen mitä johtajan henkilö ratkaisevassa silmänräpäyksessä merkitsee.”

Esimerkkiä majuri P Valkosesta voidaan pitää vain yhtenä monista. Se osoittaa kuitenkin selvästi miten omalla esimerkillä ja rohkealla toiminnalla voi olla ratkaiseva vaikutus.

Eversti M J Aho oli JR 50:n komentajana hyökkäysvaiheessa v 1941. Hänen komentoportaansa liikkui aina välittömästi kärjen tuntumassa. Komentaja itse oli rohkea mies, joka tarvittaessa veti joukon liikkeelle. Hän osallistui itsekin taisteluun kuten

esimerkiksi taistelukertomus Ignoilan — Hautavaaran taistelusta 13. 10. 1941 kertoo: ”--- johtaen henkilökohtaisesti etulinjan tulitaisteluita ja niiden yhteydessä ottaen osaa pikakiväreineen kolmeen eri taistelujaksoon ---”. Todettakoon, että komentaja johti kyllä rykmenttiäkin, mutta innostui itse tässä tilanteessa lähtemään reservin mukana vihollisen takaa-ajoon.

Toinen rykmentinkomentaja evl A Kuri (JR 5 ja JR 25) kertoo Tali — Ihantalan suurtaisteluista mm seuraavaa:

”Kolmekymmentäkolme raskasta punapanssaria vyöryi telaketjujaan kolistellen asemeimme. Niille emme voineet mitään, joten annoimme niiden möyrytä ohitsemme. Lähellä olevat alaiseni tuijottivat kysyvinä minua. Hihkaisin: ”Soitan kohta Helsinkiin ja Viipuriin, etteivät myy niille bensaa! Mutta nyt ei yksikään mies saa seurata niitä!” Eräs toinen asiakirja kertoo, että kovin moni vaunu ei päässyt ainakaan pitkälle ”bensan ostoon”. Sen sijaan useita raskaita vauvoja tuhottiin ja lukuisia muita vaurioitettiin evl Kuirin henkilökohtaisesti johtaessa taistelua.

Rykmentin komentajat, joilla oli vaatimaton esikunta, liikkuivat itse usein aivan taisteluiden polttopisteissä. Esimerkit eversti Ahosta ja everstiluutnantti Kuirista tuntuvat ”tarumaisilta”, mutta ne kuvaavat kuitenkin eräissä tilanteissa tapahtunutta komentajien toimintaa, jolloin heidän henkilökohtainen osuutensa epäilemättä vaikutti lopputulokseen.

Prikaatin komentajista ja heidän esimerkillisestä toiminnastaan riittänee tässä yhteydessä, kun mainitaan nimet R Lagus, V Merikallio ja A Puroma. Kaikki olivat miehiä, jotka

Vänrikki Korhonen kaukopartionsa keulassa Rukajärvellä 8. 9. 1942. SA-kuva.

saavuttivat mainetta rohkealla toiminnallaan.

Divisioona oli jo niin suuri yhtymä, että komentajan oman esimerkin vaikutuksen ulottaminen tavallisen taistelijan tasolle oli vaikeaa. Kuitenkin on ollut komentajia, joiden nimi juuri oman esimerkin ansiosta on samaistunut divisioonaan. Todettakoon vain nimet Blick, Pajari ja Siilasvuo. Kaikilla oli usein tapana liikkua miestensä keskuudessa.

Eversti A J Svensson opittiin jo talvisodassa tuntemaan ”Kollaan komentajana”. Jatkosodassa hän toimi 7.D:n komentajana. Hyökkäysvaiheen aikana, ennen Sortavalan tausta, divisioona sai uusia syöksyveneit. Svensson piti niitä arvelluttavina ja päätti itse kokeilla veneitä ennen

kuin uskoisi alaisiaan niiden kyytiin. Järven vastakkaisella rannalla oli venäläisiä, jotka alkoivat tulittaa järvenselällä liikkuvaa syöksyvenettä. Veneen kuljettaja teki kaartoja ja näin välttyttiin osumilta. Rannalla olleet suomalaisjoukot katselivat ihmeissään komentajaansa, joka henkensä uhalla kokeili uutta syöksyvenettä. Tempaus oli kuitenkin täysosuma: miesten luottamus oli voitettu. Eversti Svenssonin huoli alaiensa turvallisuudesta oli ilmeisesti vilpittöntä. Toisaalta hänen tempauksensa oli tuskin välttämätön, vaikka se osoittautuikin menestykseksi, kun vahingoilta välttyttiin.

Kenraalimajuri J U Hynninen kirjoittaa armeijakunnan komentajan esimerkistä seuraavasti: ”Kesällä 1941 hyökkäyksen alkaessa Korpiselässä

mahtavalla tykistön tulivalmistelulla oli sitä seuraamassa VI AK:n komentaja kenraali Paavo Talvela häntä varten rakennetulla tähystyslavalla etulinjassa. Tästä levisi tieto nopeasti kaikkialle joukkoihin: Armeijakunnan komentaja on itse johtamassa hyökkäystä. Sillä oli suorastaan valtava merkitys hyökkäyshengen nostattajana. Siitä hetkestä voidaan hyvällä syyllä katsoa Talvelan saavuttaman sotapäällikkömaineen saaneen alkunsa jatkosodassa joukkojen keskuudessa.”

Esimerkki silloisesta kenraalimajuri P Talvelasta osoittaa, että armeijakunnan komentajakin voi ”näyttää” esimerkkiä. Katkelma Talvelan silloisen alaisen, JP 3:n komppanianpäällikön kirjeestä osoittaa, että hänen läsnäolonsa etulinjassa oli huomattu ja että sillä oli ollut suuri merkitys joukon taisteluhengen syntymiseen.

Oman esimerkin merkitys voidaan siis todeta sodan aikana suureksi. Sen vaikutus voi olla kaikilla komentajatasoilla jopa ratkaiseva. Ilmeisesti ”esimerkin näytön” ei kuitenkaan tarvinnut aina olla suoraa eli välittömästi viimeisellekin taistelijalle näkyvää. Mitä ylemmäs mentiin, sitä tärkeämmäksi tuli myös välillinen esimerkillä vaikuttaminen. Komentajan rauhallisuus, vakaa esiintyminen, jopa siisti ulkoasu saattoivat vaikuttaa esikuntaan ja alaisiin komentajiin sekä sitä kautta aina rivimiehiin asti.

Johtajan ehkä vaikeimpana esiintymisen piirteenä sodassa on pidetty itsensä ja pelkonsa hallitsemista. Tätä ominaisuutta kuvaavat lyhyesti ja osuvasti seuraavat pelkistetyt määritelmät — jalkaväenkenraali A E Martolan ”hyvät hermot”, — eversti W H Halstin ”pitää itsensä kurissa ja näytellä järkkymätöntä” ja

— kenraalimajuri B Backströmin ”tyyneys kaikissa tilanteissa”.

Edellä on tarkasteltu vauhdikkainkin esimerkein vain eräitä johtajan esiintymisen piirteitä sodassa. Tässä yhteydessä ei ole tarpeen laajemmin käsitellä asiaa. Esimiehen moraalisia ominaisuuksia on syytä korostaa. Kuten eräs ansioitunut rintamakomentaja on asian ilmaissut: ”enkeleitä on vähän, mutta mitä korkeampi moraalikommentajalla on, sitä parempi”.

Komentajan omakohtaisesta toiminnasta antakoon lopuksi tiivistelmän esimerkki JP 3:n komentajasta majuri J U Hynnisestä. Hänen otteensa alaisiinsa voidaan tiivistää kolmeen kohtaan

- jatkuva vaatiminen,
- maltillisuus ja
- luottamus.

Lauri Jäntti kuvaa JP 3:lle ankaran Kuuterselän taistelun jälkeen v 1944 pidettyä puhuttelutilaisuutta seuraavasti:

”Pataljoonan tappiot olivat olleet 236 miestä. Jokainen oli menettänyt ystäviään. Mieli oli maassa. Majuri Hynnisen ääni kenties värähti hänen muistaessaan kaatuneita jääkäreitä ja kolmea menetettyä komppanianpäällikköä. Mutta jo seuraavassa lauseessa hän taas oli karski komentaja. Niin ja niin monta kivääriä, konepistoolia, kiikaria ja leipälaukkua oli taistelussa kadonnut. — Kiellän ankarasti varusteiden hukkaamisen, hän sanoi. — Sellaiseen ei Suomen armeijalla ole varaa.”

J U Hynninen itse kertoo Tali-Ihantalasta kesällä 1944 tapauksesta, jolloin hänen pataljoonansa komppania oli ilman lupaa vetäytynyt Leitimöjärven lounaispuolelta pois: ”Kiukuspäissäni tulin sanoneeksi muutaman valitun sanan, vaikka yleensä vältin

Komentaja eversti Hanste karttoineen kranaattien repimässä maastossa Ihantalassa 10.—11. 7. 1944. SA-kuva.

tunteenpurkauksia. Harmit ja epäonistumiset on osattava niellä mukisematta, sillä joka niihin tarttuu sotkeutuu yhä uusiin menettäessään kiivasuudessaan harkintakykyään. Arvovaltaa ei rakenneta rähisemällä kovien paikkojen koville miehille — se hankitaan tyyneydellä, rauhallisuudella ja maltilla. On otettava huomioon, että alaistenkin hermot ovat tiukalla — kenties vieläkin tiukemmalla, siksi he kunnioittavat komentajaa, joka hallitsee itsensä ja samalla hillitsee kielenensä. Letkauskkin voi olla vaarallinen ase väärässä paikassa käytettynä. Taistelujen miehet ovat yllättävän herkkiä kovuudestaan huolimatta.”

Edelleen Hynninen väittää (hänen

itsensä käyttämä sanonta): ”Ken voittaa suomalaissoturit puolelleen, niin heidän uskollisuutensa ja palvelusalttiutensa on rajaton. Mitään konstailua siihen ei tarvita eikä saakaan tehdä. Mies miesten joukossa — on melko osuva määritelmä, mutta sitä ei missään nimessä saa sekoittaa asiattomaan veljeilyyn. Komentaja on herra ja ylhäisyys oikealla tavalla — yksinäinen mies omine ratkaisuihineen ja päätöksineen. Se ei silti estä neuvonpitoa pätevien alijohtajien kanssa, päinvastoin sormituntuman on ulotuttava koko joukkoon. Komentajasta nuorimpaan jääkäriin kulki johtamassani Jääkäripataljoona 3:ssa yhdysside, joka kesti voitot, tappiot, menestyksen

ja menetykset — olimme yhtä. Siinä lienee ratkaisun avain. . . . Ja tiirikka löytynee komentajan liikkumisesta taisteluketän etumaastossa huolehtimassa ja ennen kaikkea johtamassa siellä, missä ratkaisua käydään. Komentajan selän näkeminen hänen työntyessään etuasemiin antaa joukoille uskomattoman taistelutehon.”

3.2. Johtopäätöksiä nykyaikaan

Rauhan aikana sotilasjohtaja joutuu käytännössä vain harvoin ”esitaistelijan” osaan. Toisaalta esimiehen esimerkillisyys korostuu arkisessa koulutuksessa. Tällöin on tärkeää päästä irti junnaavasta rutiinista ja toisaalta säilyttää asiallisen tinkimätön johtamisote.

Tärkeitä tekijöitä ovat

- ulkoinen esiintyminen,
- sotilaallisuus, ammattitaito ja kokemus sekä
- asiallisuus ja oikeudenmukaisuus.

Erityisesti alaisten puhuttelemineen on viime vuosien kuluessa muuttunut. ”Korpraalimenttaliteettia” ja ”kersantti ärjylä-tyyppiä” tapaa joskus koulutustehtävissä. Kovalla äänellä ja ronskilla puheella kuvitellaan saatavan koulutukseen tehoa. Ruma puhe-tapa ei kuitenkaan koskaan anna kunnon tulosta. Kuten kenraalimajuri Hynninen edellä totesi suomalainen alainen on erittäin herkkä ”letkauksillekin”. Rakkikoiramainen esiintyminen on saatava karsittua pois jo varusmiesjohtajista alkaen. Reserviläisten osalta senioriteetti on jo karsinut turhat tempoilut pois. Esimiehen on saatava tuntuma alaisiinsa. Hänen on kyettävä ”aistimaan” joukkonsa henki. Väärää kovuuden ihannointia on varottava. Alaisten on tunnettava, että heitä johtaa ihminen, joka huoleh-

tii heidän tarpeistaan ja tekee parhaansa heidän hyväkseen.

Myös maltti on säilytettävä. Suuttuminen on niin kaksiteräinen ase johtajalle, että sitä on käytettävä harkiten. Näkyvän tulistumisen on tapahduttava todella harvoin, mutta silloin sen on oltava vaikuttavaa.

Joskus tuntuu siltä, että käsitteet ovat sekaantuneet. Asiallinen tinkimättömyys ja tarkkuus omassa esiintymisessä sekä vaatimisessa alaisten suhteen sotketaan turhan tärkeään ”kovisteluun” tai pikkusieluisuuteen. Suomalaisen perusluonteen parhaat piirteet: rehti suoruus ja rehellisyys sekä oikeudentunto on jälleen johtajien toiminnassa nostettava niille kuuluvaan arvoonsa. Tämä tulisi muistaa myös esimiesten kouluttamisessa. Asennekasvatus on aina paikallaan sekä arvioitaessa omaa toimintaa johtajana että opettaessa nuorempia oikeaan johtajuuteen.

Tosikkomaisuus voi olla johtamista haittaava tekijä. Huumoria ja ”leikki-mieltä” ei saa unohtaa, mutta naljailu, puhumattakaan alaisia pilkkaavasta puheesta, on jyrkästi erotettava oikeasta leppoisasta huumorista.

Aikaisemmin käsiteltiin pelon hillitsemistä sodassa. Myös rauhanaikana tulee eteen tilanteita, jotka vaativat rohkeutta. Vaikeinta tämä on mikäli esimies joutuu osoittamaan rohkeutensa alaisten läsnäollessa. ”Johtajan rohkeus on suurta näyttelemistä” ilmaisi asian kenraaliluutnantti Veikko Koppinen. Määritelmä pitää edelleen paikkansa.

4. Yhdistelmä

Sotilasjohtajan oma esimerkki on tärkeä niin sodan kuin rauhankin aikana. Esimerkillisyys on kova haaste,

jonka eteen on tehtävä työtä. Kyseessä ei ole ”korusanojen” hokeminen opinkappaleiksi, vaan arkista aherrusta.

Esimerkillisen johtamistavan kouluttamisen tavoitteena tulee olla

- vahvan itseluottamuksen omaavien,
- yksilöllisesti toimia uskaltavien ja
- itseään (persoonallisuuttaan) kehittämään pyrkivien johtajien kasvattaminen.

Johtajan ”oikeata” persoonallisuutta ei voida opettaa, mutta sitä voi yrittää itse kehittää. Tällöin ovat tärkeitä seuraavat periaatteet

- on oltava aito eli aina oma itsensä: muita matkimalla ei johtamisessa voi saavuttaa hyvänkään mallin mukaisia tuloksia ja
- tulee uskaltaa olla johtaja: kantaa yksin vastuu ja ”vetää” joukko mukaansa siten, että se seuraa vaikeissakin tilanteissa.

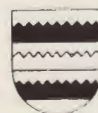
Sodan ajan komentajien alaisten auktoriteettiodotukset täytti ennakkoodotusten mukainen johtaja. Jotta alaiset luottivat komentajaansa, kunniottivat häntä ”oikeana komentajana”, olivat merkitseviä tekijöitä

- komentajan esiintyminen, johon sisältyi oma esimerkillisyys, jopa pukeutuminen komentajan arvon mukaisesti ja
- asiallisen vaativa sekä tarvittaessa ankarakin suhtautuminen alaisiin. Tärkeää ei näytä olleen inhimilli-

syys lempeänä pehmeutenä vaan asiallinen ja komentajan arvon mukainen ote alaisiin. Komentajan tai johtajan ei onnistuakseen tarvinnut olla suuri ”sankarityyppi”. Kenraaliluutnantti V Koppisen osuva luonnehdinta jalkaväenkenraali K A Heiskasesta kuvanee samalla useiden muiden ansioituneiden rintamakomentajien olemusta: ”Arkisen, vaatimattoman ulkokuoren alle ei kätkeytynyt tuliseluista sankarihahmoa, vaan oikeastaan pelkkää velvollisuuden tuntoa, joka ilmeni vakaana pyrkimyksenä suorittaa kaikki annetut tehtävät parhaalla mahdollisella tavalla, ehkä suorastaan paremmin kuin muut. Tämä merkitsi hellittämätöntä valppautta, ainaista varautumista torjumaan vastoinkäymisiä jo ennakkolta, kieltäytymistä lomista ja muista virkistymismahdollisuuksista, ankaruutta tarpeen vaatiessa ja luottamusta omiin mahdollisuuksiin.”

Nykyajan tehoysteiskunta vaatii yhä parempia ja parempia työn tuloksia. Tämä ei saa johtaa esimiehiä konemaisiksi piiskureiksi. Inhimillisyyttä pitää näkyä myös sotilasjohtajan toimissa.

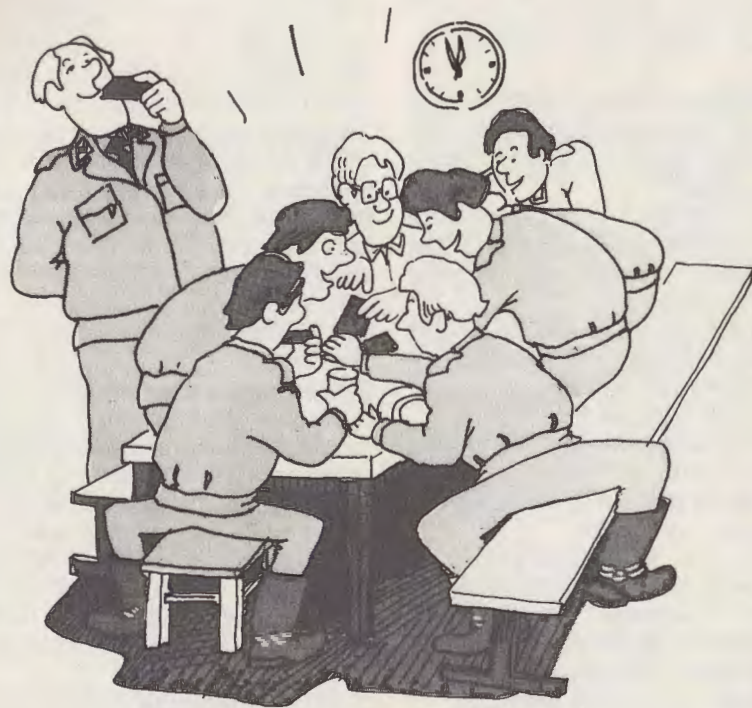
Jalkaväenkenraali Adolf Ehrnrooth totesi häntä haastateltaessa: ”Minun täytyy johtaa alaisiani ei vain järjellä — aivoilla, vaan myöskin sydämellä. Minun täytyy tuntea — tuntea lämmintä nähdessäni nämä soturipojat, nämä joukot, ajatukseni toteuttajat!”

SAARIJÄRVEN
KUNTA

TEUVAN
KUNTA

VAASAN
LEIPÄÄ

Vaasanmylly Oy

*Pojat saapuu armeijaan.
Kasarmilla alkaa huiške.
Pannaan pöytiin leipää Vaasan,
kuullaan alokkaiden kuiske:
Neuvottu on oikein meitä
mainio on Vaasan leipä.*

Majuri Kari F Jääskeläinen

TARKISTETTU JALKAVÄEN VARUSMIESKOULUTUS

Majuri Kari F Jääskeläinen palvelee nykyisin Uudenmaan Jääkäripataljoonan pataljoonapuseerina. Aiemmin hän on palvellut mm. joukkueenjohtajana, komppanian varapäällikkönä ja kranaatinheitinkomppanian päällikkönä Uudenmaan Jääkäripataljoonassa. Sotakorkeakoulun yleisen opintosuunnan hän suoritti vuosina 1975–77. Tämän jälkeen hän palveli Pääesikunnan koulutusosastossa vuosina 1977–81 ja jalkaväkitoimistossa vuosina 1981–84. Ylemmän päällystön kurssin majuri KF Jääskeläinen suoritti Sotakorkeakoulussa 1984.

1. Yleistä

Vuonna 1978 silloisen koulutuspäällikön kenraaliluutnantti Pentti Multasen käskystä ja koulutusosaston päällikön eversti Raimo Viidan käynnistämänä ja johtamana suoritettiin koko koulutuskenttää koskeva laaja tutkimus KOULUTUS 80. Tähän työhön osallistui vv 1978–81 kaikkien puolustushaarojen, aselajien ja toimialojen koulutuksesta vastuussa olevia henkilöitä. Sihteeristön muodostivat koulutustoimiston toimistoiesupseerit ja -upseerit. Työ käynnistettiin laajalla ongelmien selvityksellä. Lukuisissa seminaareissa ja virkapaikoilla puolustusvoimien parhaat koulutuksen asiantuntijat hakivat uusia ratkaisuu-

malleja ongelmien poistamiseksi. Perusteellisen työn ja esittelyn pohjalta puolustusvoimain komentaja kenraali Lauri Sutela päätti 29. 9. 1981 varusmieskoulutuksen tarkistuksesta, joka alkoi maavoimissa ja ilmavoimissa I/82 ja merivoimissa I/83 saapumiseristään alkaen.

Jalkaväen varusmieskoulutus edustaa koulutusvolyymiltaan noin puolta puolustusvoimien varusmieskoulutuksesta ja on koulutusjärjestelyjen runkona. Tämän takia jalkaväen varusmieskoulutuksen ratkaisumalli vaikutti suuresti muiden aselajien, jopa puolustushaarojen varusmieskoulutuksen tarkistamiseen.

2. Ongelma-alueet

Jalkaväen varusmieskoulutusjärjestelyt olivat peräisin 1960-luvulta, johon 1970-luvulla oli tehty vähäisiä muutoksia. Uudistuksen tarpeellisuuteen vaikuttivat keskeisesti seuraavat tekijät:

- kertausharjoitusten lisääntyminen, kun samoja koulutusedellytyksiä joudutaan käyttämään sekä varusmies- että reserviläiskoulutuksessa,
- varusmiessaapumiserien pieneminen ja tästä johtuva keskittämisen tarve,
- tarve antaa kaikille varusmiehille koko puolustusvoimissa yhdenmukainen taistelijan peruskoulutus, koska tulevaisuudessa joudutaan sijoittamaan jalkaväkeen enenevässä määrin myös muissa puolustushaaroissa ja aselajeissa palvelevia miehiä,
- tarve lyhentää nuorempien ja vanhempien ryhmänjohtajien samanaikaispalvelua perusyksikössä,
- tarve lisätä reserviupseereiksi koulutettavien käytännön johtaja- ja kouluttajakokemusta,
- tarve tarkistaa opetuksen sisällön ja koulutusjärjestelyjen tarkoituksenmukaisuutta.

3. Tarkistuksen perusta

Varusmieskoulutuksen tarkistuksessa määritettiin seuraavat tekijät ja näkökohdat uudistuksen perustaksi:

1. Järjestely perustuu nykyiseen palvelusaikaan (Asev 5 §) siten, että 330 päivän palvelusaika käytetään maksimaalisesti hyväksi ja että 330/240 päivää palvelevien tarve eri aloille arvioidaan uudelleen.
2. Perusratkaisuna on kolmen saapumiserän järjestelmä kuitenkin

siten, että eräin osin tulee kyseen yhden tai kahden saapumiserän järjestelmä.

3. Koulutusjärjestelyjen on johdettava sodan ajan joukkojen mahdollisimman suureen sotakelpoisuuteen. Samalla otetaan huomioon — kertausharjoitusten mahdollisuudet varusmieskoulutuksen täydentäjänä ja — välttämättömät rauhan ajan valmiusvaatimukset.
4. Koulutusjärjestelyt perustuvat ns. MARO-muutosten pohjalle. Samalla otetaan huomioon saapumiserien asteittainen pieneminen 1980-luvulla ja niiden mahdolliset vuosittaiset vaihtelut, kantahenkilökuntaa koskevat työaikamääräykset sekä se näkökohdista, että ylläpitotehtäviin käytettävä palkattu henkilöstö tulee tuskin sanottavasti lisääntymään. Lisäksi samoja kouluttajia on käytettävä sekä varusmies- että reserviläiskouluttajina.
5. Varusmieskoulutuksen yhtenäiseksi johtamiseksi on luotava koulutustavoitteiden, koulutuksen yleisen järjestelyn ja seurannan osalta yhteinen perusjärjestelmä, joka on joustava ja sallii sotilaslääni- ja joukko-osastokohtaiset eroavuudet.
6. Koulutusajan yleinen jaksottelu kolmeen osaan on ainakin hyvin pääpiirtein tarkasteltuna edelleen tarkoituksenmukainen.
7. Miehistökooulutus on tarkoituksenmukaista antaa edelleen joukko-osastokohtaisesti, joskin erikoiskoulutuksen järjestely tulee vaatimaan lisää sotilaslääni- ja aselajikohtaisia koordinoimis- ja keskittämistoimenpiteitä.
8. Johtajakoulutuksenkin osalta on

tarpeen säilyttää joukko-osasto-kohtainen aliupseerikoulutusjärjestelmä, mutta koulutusta on sotilaslääni- ja aselajikohtaisesti keskitettävä nykyistä enemmän. Nuorempien ja vanhempien ryhmänjohtajien samanaikaispalvelua perusyksikössä on lyhennettävä.

9. Joukkueenjohtajien peruskoulutuksen antaminen pääosin keskitetysti on edelleen tarkoituksenmukaista. Tulevien reserviupseerien käytännön johtaja- ja kouluttajakoulutusta on lisättävä.
10. Koulutussuhdelaskelmien uusimisessa noudatetaan yleisesikunnan antamia ohjeita.
11. Suunnittelun pohjana käytetään 47:ää koulutusviikkoa 330 päivää palvelevilla ja 34:ää koulutusviikkoa 240 päivää palvelevilla.
12. Yleiset helmikuun I/-, kesäkuun II/- ja lokakuun III/- saapumiserien palvelukseenastumispäivämäärät pidetään nykyisellään siten, että — kotiuttamiset tapahtuvat kuun alkupäivinä ja — lokakuun saapumiserän 240 päivää palvelevien kotiuttaminen tapahtuu 4. 6. jälkeen. Jalkaväen yleisestä käytännöstä poiketen palvelukseen astuminen tapahtuu — Hämeen Ratsujääkäripataljoonassa kesä- ja lokakuussa — Rannikkojääkäripataljoonassa lokakuussa — Laskuvarjojääkärikoulussa toukokuun alussa.
13. Arviosuunnitelman mukaan vuosittain jalkaväkeen astuvien varusmiesten määrä laskee suunnitellukaudella (1982—87) 19 000:sta n 15 000:een. Tämä aiheuttaa

koulutuksen keskittämistarvetta erityisesti pienten koulutusryhmien osalta.

4. Koulustarkistuksen sisältö

4.1. Päämäärä ja tavoitteet

Koulustarkistuksen yhteydessä määritettiin uudelleen jalkaväen varusmieskoulutuksen päämäärä ja tavoitteet.

Päämääränä on

- kouluttaa ja kasvattaa aselajin sodan ajan joukkojen taistelukykyinen henkilöstö, joka on maanpuolustustahtoinen, kurinalainen, oma-aloitteinen ja sodan järkytystä kestävä sekä kykenee toimimaan koulutushaaransa mukaisissa tehtävissä,
- nostaa tarkoituksenmukaisella ja nousujohteisella liikunta- ja marsikoulutuksella varusmiesten henkistä ja kehollista kuntoa kestämaan sotilaspalveluksen rasitukset ja samalla luoda kuntoa ylläpitävää ja edistävää pysyvää liikuntaharrastusta tulevaan reserviin,
- ylläpitää koulutuksen tarkoituksenmukaisella järjestelyllä riittävä rauhan ajan valmius ja kyky kohottaa valmiutta tilanteen mukaan.

Jokainen jalkaväen varusmies on saatava tietoiseksi kansallisen itsenäisyytemme, puolueettomuusasemamme ja puolustusvoimien merkityksestä sekä maamme oikeudesta ja velvollisuudesta vapautemme puolustamiseen. Perusteet annetaan turvallisuuspolitiikan opetuksessa ja aihetta kerrataan muun koulutuksen yhteydessä.

Jokaiselle varusmiehelle on koulu-

tettava humanitaarisen oikeuden säännökset sodassa. Yksityistä sotilasta koskevat asiat opetetaan taistelijan peruskoulutuksen yhteydessä. Johtajaa velvoittavina samat säännökset opetetaan aliupseeri- ja upseerikoulutuksessa.

Jalkaväen varusmieskoulutuksen on oltava nousujohteista niin, että asetettu koulutustavoitteet saavutetaan ja että varusmiesten tiedollinen ja taidollinen suorituskyky koulutushaaransa mukaisissa tehtävissä on palvelusajan lopulla hyvä.

Varusmiesten käyttö työ- yms palvelukseen sekä sotilaskoulutustaan vastaamattomiin komennustehtäviin on pidettävä mahdollisimman pienenä. Koulutushaaraa vastaamattomissa komennustehtävissä saadaan käyttää A-miehiä vain, jos B-miehiä ei ole riittävästi. Peruskoulutuskauden ja erikoiskoulutuskauden ensimmäisen jakson aikana heidän määräämisensä em tehtäviin on kielletty, pl ne B-miehet, joita ei kouluteta taistelijan tai johtajan tehtäviin.

Palvelukseenastumis- ja kotiuttamispäivät sekä eri koulutuskausien ja kurssien toimeenpanoajat käsketään vuosittain puolustusvoimien koulutuskäskyssä.

Koulutus tapahtuu koulutuspäällikön hyväksymien koulutussuhdelaskelmien mukaisesti.

4.2. Miehistökoulutus

Taistelijan peruskoulutuksen päämääränä on antaa yhdenmukainen peruskoulutus jokaiselle jalkaväen varusmiehelle ja kouluttaa hänet toimimaan sotilasorganisaatioissa ja ymmärtämään käskyvaltasuhteiden ja sotilaallisen kurin merkityksen.

Koulutettaville annetaan sellaiset perustiedot ja taidot, että he osaavat toimia tyydyttävästi tyypillisissä taistelulentän oloissa yksilönä ja ryhmän rynnäkkökiväärimeihinä.

Kuukauden kuluttua palvelukseen astumisesta varusmiesten on osattava toimia vanhemman saapumiserän täydennyksenä yksikkönsä ns yksinkertaisissa miehistötehtävissä.

Yhdenmukainen taistelijan peruskoulutus annetaan siten, että jalkaväkeen palvelukseen astuvat varusmiehet suorittavat kahdeksan (8) viikon oppisisältöisen taistelijan peruskurssin. Kurssi suoritetaan kahdentoista (12) ensimmäisen palvelusviikon aikana, pl autonkuljettajat, jotka suorittavat sen viiden (5) ensimmäisen palveluskuukauden aikana (kuva 1).

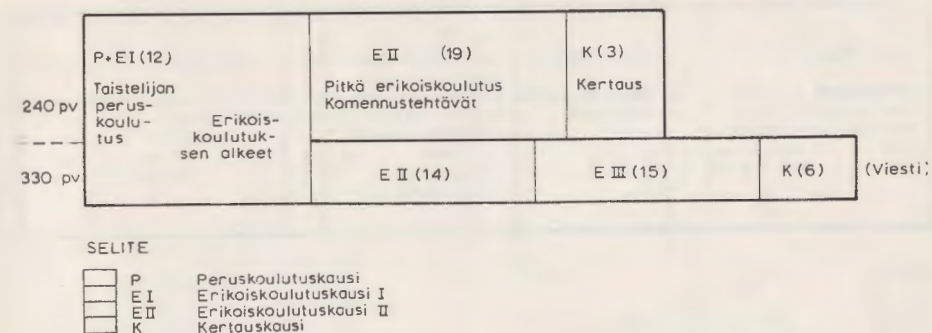
Taistelijan peruskurssin yksityiskohtaiset järjestelyt käsketään erillisellä pysyväämääräyksellä.

Erikoiskoulutuksen päämääränä on antaa sellainen koulutus, että jokainen varusmies hallitsee koulutushaaransa mukaiset yksinkertaiset erikoistehtävät tyydyttävästi ja että pitkän erikoiskoulutuksen saaneet varusmiehet hallitsevat vaativimmat erikoistehtävät hyvin.

Yleissotilaallista ja taistelijan koulutusta jatketaan niin, että miehistö kykenee osallistumaan panssarintorjuntaan sekä hallitsee sissitoiminnan edellyttämät taidot.

Erikoiskoulutus toteutetaan jalkaväessä siten, että erikoiskoulutuskauden ensimmäisellä jaksolla annetaan kahdentoista ensimmäisen palvelusviikon aikana miehistön erikoiskoulutuksen alkeet sekä tarvittava komennustehtävien vastaanoton edellyttämä koulutus ja toisella jaksolla koulutushaarojen vaativimpien miehistön erikoistehtävien edellyttämä koulutus.

KUVA 1 Miehistökoulutuksen aikajaksottelu

Miehistön erikoiskoulutus voidaan antaa yhdessä, kahdessa tai useammassa jaksossa.

Mahdollisimman monelle tulee antaa koulutushaaransa pitkä erikoiskoulutus.

Nuorempi saapumiserä ottaa pääsääntöisesti rauhan ajan ylläpidon edellyttämät komennustehtävät vastaan peruskoulutuskauden ja erikoiskoulutuskauden ensimmäisen jakson jälkeen, jolloin vanhempi saapumiserä kootaan kertauskoulutukseen.

Kaikille komennusmiehille on järjestettävä työpaikalla annettavan opetuksen lisäksi 1—2 kertaa viikossa koulutusta koulutushaaransa mukaisen ja yleissotilaallisen koulutuksen jatkamiseksi sekä kuntoharjoittelua.

Kertauskoulutuksen päämääränä on antaa pitkän erikoiskoulutuksen saaville perus- ja erikoiskoulutuskauden keskeisten taitojen kertaus siten, että koulutettavat kykenevät tehokkaasti toimimaan koulutushaaransa vaativimmissa miehistötehtävissä. Lyhyen erikoiskoulutuksen saaneet kertaavat peruskoulutuskauden ja erikoiskoulutuskauden ensimmäisen jakson keskeiset taidot niin, että koulutettavat kykenevät tehokkaasti toimimaan koulu-

tushaaransa ns yksinkertaisissa miehistötehtävissä.

4.3. Aliupseerikoulutus

Aliupseerikoulutuksen päämääränä on kouluttaa jalkaväen ryhmän johtamiseen sekä koulutushaaransa mukaisen erikoistehtävien suoritukseen pystyviä aliupseereita. Koska aliupseerien johtamistoiminta perustuu huomattavalta osalta henkilökohtaiseen esimerkkiin ja heidän nauttimansa arvonnanto omakohtaiseen suoritustaitoon, on heille annettava sellainen suoritusteknillinen koulutus, että he pystyvät itse tekemään esimerkillisesti kaiken sen, mitä heidän alaiseltaan miehistöltä vaaditaan.

Aliupseereiksi koulutettavat suorittavat

- peruskoulutuskauden ja erikoiskoulutuskauden ensimmäisen jakson,
- kaksiosaisen aliupseerikurssin, jonka ensimmäisellä jaksolla opetetaan 8 viikon aikana aselajin ja koulutushaaran ryhmäjohtajien perustiedot ja -taidot. Toisella 8 viikon jaksolla harjaannutetaan koulutushaaran mukaisen ryhmän

KUVA 2 Aliupseerikoulutuksen aikajaksottelu

P+EI (12) Taistelijan peruskoulutus Erikoiskoulutuksen alkeet	AuKI (8) Rjoht:n peruskoulutus	AuK II (9) Harjaantuminen ryhmän johtamiseen ja kouluttamiseen Erikoiskoulutus - huolto - suojele - sotilaspoliisi	Rj (18) Rjoht:n toimiminen Jatkokoulutus
---	-----------------------------------	---	--

SELITE

☐	P	Peruskoulutuskausi
☐	E I	Erikoiskoulutuskausi I
☐	AuK I	Aliupseerikurssi I
☐	AuK II	Aliupseerikurssi II
☐	Rj	Ryhmänjohtajakausi

johtamiseen ja kouluttamiseen.

- ryhmänjohtajakauden, jolloin aliupseerit toimivat vanhempien ryhmänjohtajien kotiuduttua ryhmän vastuullisina johtajina, kouluttajina sekä koulutustaan vastaavissa erikoistehtävissä tai suorittavat jatkokoulutuskursseja (kuva 2).

Aliupseerikoulutus annetaan joukko-osaston omassa tai Pääesikunnan erikseen määräämässä aliupseerikoulussa. Aliupseerikurssin ensimmäinen ja toinen jakso voidaan suorittaa eri aliupseerikouluissa. Näin tapahtuu mm talous-, lääkintä-, aseseppä- ja sotilaspoliisialiupseerien koulutus.

Aliupseerien jatkokoulutus annetaan yksikön muuhun palvelukseen liittyen, jolloin erityisesti huolehditaan ryhmänjohtajien valmentamisesta kulloinkin suoritettaviin tehtäviin. Parhaiten edistyneille annetaan koulutusta joukkueen varajohtajan ja yksikön vääpelin tehtäviin.

Aliupseerien aseman ja arvovalan kohottamiseksi pyritään heidän koulutustasonsa saamaan mahdollisimman korkeaksi. Kantahenkilökunta

tukee ja ohjaa heitä miehistön lähimpinä esimiehinä ja samalla sotilaallisina esikuvina. Ryhmänjohtajan on omaksuttava oikeudenmukainen johtajan asenne alaisiinsa sekä tinkimättömyys annettujen tehtävien täyttämässä.

4.4. Reserviupseerikoulutus

Upseerikoulutuksen yleisenä päämääränä on kouluttaa nuorempia upseereita sodan ajan jalkaväkeä varten. Tavoitteena on sellaisen johtamistaidon antaminen, että koulutettavat pystyvät hallitsemaan, johtamaan ja kouluttamaan koulutushaaransa mukaisen perusyksikön puitteissa taistelemaan joukkuetta tai vastaavaa yksikköä. Koulutettaville pyritään antamaan oikea kuva taistelun olemuksesta ja kulusta sekä ne välttämättömät yleissotilaalliset tiedot, jotka upseerin on tunnettava osataksaan oikein sopeutua sodan ja taistelun tapahtumiin ja ilmiöihin.

Reserviupseereiksi koulutettavat suorittavat
— peruskoulutuskauden ja erikois-

KUVA 3 Reserviupseerikoulutuksen aikajaksottelu

P+EI (12) Taistelijan peruskoulutus Erikoiskoulutuksen alkeet	AuKI (8) Rjoht:n peruskoulutus	RUK (14) Jjoht:n peruskoulutus	Kok (13) Jjoht:n toimiminen Jatkokoulutus Erikoiskoulutus
---	-----------------------------------	-----------------------------------	--

SELITE

☐	P	Peruskoulutuskausi
☐	E I	Erikoiskoulutuskausi I
☐	AuK I	Aliupseerikurssi I
☐	RUK	Reserviupseerikurssi
☐	Kok	Upseerikokelaskausi

- koulutuskauden ensimmäisen osan
- aliupseerikurssin ensimmäisen jakson ja

- noin neljäntoista (14) viikon pituisen reserviupseerikurssin Reserviupseerikoulussa ja Panssarikoulussa (kuva3).

Hämeen Ratsujääkäripataljoonan Urheilukoulussa ja Huoltokoulutuskouluksessa toimeenpantavien reserviupseerikurssien pituus poikkeaa edellä mainitusta.

Koulutushaaran mukaista erikoistehtävän vaatimaa koulutusta annetaan kokelaskautena toimeenpantavilla kursseilla ja opetustilaisuuksissa. Tehtävän vaatima harjoittelu suoritetaan joukko-osastoissa, esikunnissa ja laitoksissa.

Joukko-osastoissa upseerikokelaille järjestetään käytännön johtamistoi-minnan ja kunkin koulutushaaran mukaista harjoittelua. Upseerikokelaita käytetään joukkueenjohtajina ja kouluttajina perus- ja erikoiskoulutuskauden harjoituksissa kantahenkilökunnan toimiessa harjoitusten valvojina ja kouluttajina.

Upseerikokelaiden pitämät harjoitukset ja oppitunnit valmistellaan hyvin kantahenkilökunnan opastuksella.

Upseerikokelaille annetaan yleistä upseerikoulutusta esimiesvastuun, itsekurin, velvollisuudentunnon sekä alaisten oikean ja oikeudenmukaisen käsittelyn kehittämiseksi. Erityisesti korostetaan, että upseerikokelaan asema muiden varusmiesten esimiehenä, johtajana ja tulevana upseerina edellyttää rehtiä ja esimerkillistä suhtautumista alaisiin sekä annettujen tehtävien tinkimätöntä suorittamista.

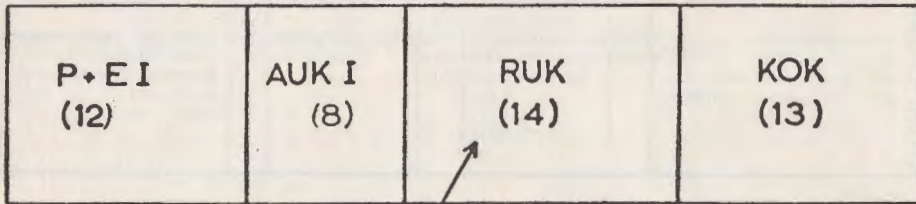
Erikoisalojen upseerikoulutukseen valinta tapahtuu upseerioppilaista reserviupseerikurssin aikana pl lääkintä- ja eläinlääkintäala. Koulutukseen hyväksytyille akateemisen loppututkinnon suorittaneille papeille, tuomareille ja diplomi-insinööreille annetaan erikoisalojen upseerikoulutus kokelaskautena (kuva 4).

Lääkintä- ja eläinlääkintäalan upseerikoulutus käsittää

- taistelijan peruskoulutuskauden (P 8)
 - erikoiskoulutuskauden ensimmäisen jakson (E I 4)
 - reserviupseerikurssin lääkintähuoltolinjan (RUK 16) ja
 - kokelaskauden (KOK 19).
- Valinta reserviupseerikurssin lää-

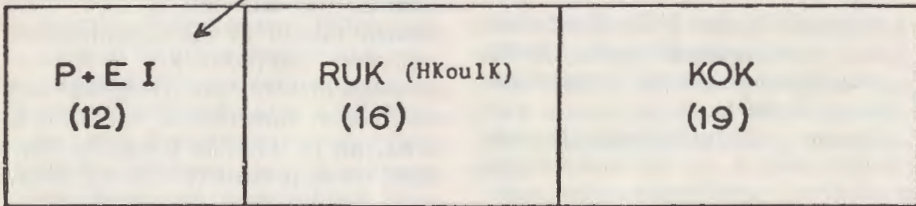
KUVA 4 Erikoisalojen upseerikoulutuksen aikajaksottelu

Papit, lakimiehet ym

VALINTA

Lääkintä- ja eläinlääkintäala

VANHEMPIEN
KOKELAIDEN
KOTIUTTAMINEN
(1 vko tehtävien
vaihtoon)

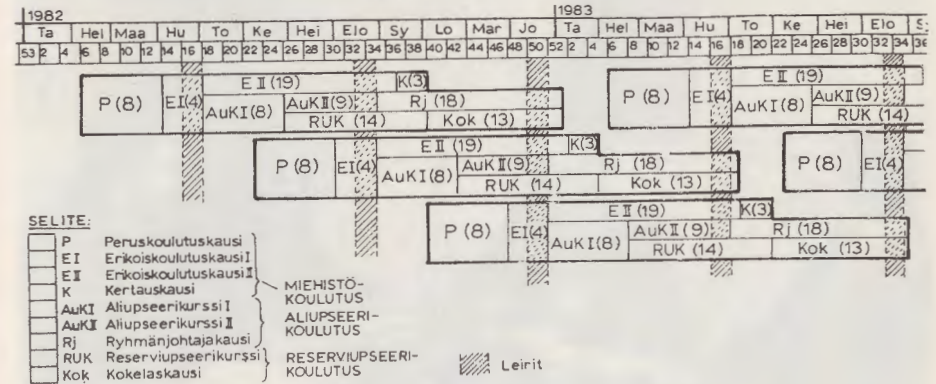
kintähuoltolinjalle tapahtuu erikoiskoulutuskauten ensimmäisen jakson aikana.

4.5. Leirit ja sotaharjoitukset

Ennen kunkin saapumiserän upseerikokelaiden ja ryhmänjohtajien kotiuttamista järjestetään sota- ja leiriharjoitus, johon osallistuvat kaikki saapumiserät. Vanhimman saapumiserän miehet toimivat johtajatehtävissä. Vanhemman saapumiserän erikois-

koulutuksen saaneet muodostavat joukon rungon, johon nuoremman saapumiserän lyhyen erikoiskoulutuksen saaneet liitetään. Joukko-osastolla on näin pääsääntöisesti vuodessa kolme sota- ja leiriharjoitusta, jotka pidetään käsketyssä kokoonpanossa. Sotilasläänit järjestävät koulutushaarakohtaisia ampumaleirejä. Vuorovuosina järjestetään valtakunnalliset kranaatinheitin- ja panssarintorjuntaleirit. Ne liittyvät saumattomasti kranaatinheitin- ja panssarintorjuntaup-

KUVA 5 Jalkaväen varusmieskoulutuksen yleinen aikajaksottelu

seerikursseihin. (kuva 5)

Sotilasopetuslaitokset sopeuttavat varusmieskoulutuksen rytmiin ne sota-, leiri- ja johtamisharjoituksensa, joissa tarvitaan varusmiesjoukkoja.

4.6. B-miesten ja aseettomina palvelevien koulutus

B-miesten peruskoulutus kestää 4–6 viikkoa ja noudattaa A-miesten ohjelmaa sovellettuna varusmiehen fyysisiin edellytyksiin. Sopiville B-miehille annetaan heti peruskoulutuksen jälkeen ilmavalvontakoulutusta.

B-miehiä voidaan kouluttaa johtajan ja taistelijan tehtäviin fyysisen haitta-asteen sallimissa puitteissa.

Aseettomina palveleville annetaan vastaava koulutus kuin B-miehille kuitenkin niin, etteivät he osallistu ase- ja ampumakoulutukseen.

B-miehet, joita ei kouluteta johtajan ja taistelijan tehtäviin sekä aseettomina palvelevat määrätään varuskunnallisiin ja muihin tarpeellisiin komennustehtäviin palveluksensa loppuajaksi.

4.7. Eroavuudet

Koulutustarkistuksessa päästiin jalkaväen osalta varsin yhdenmukaisiin koulutusjärjestelyihin. Hämeen Ratsumajakkari-pataljoonassa koulutusjärjestelyt tehtiin ”mittailaustyönä” siten, että sotilaskoulutuksen ja huippu-urheilun tavoitteet otettiin huomioon.

Panssariprikaatin monipuolinen sekä teknisesti vaativa kalusto ja sille kouluttaminen asettivat lisävaatimuksia yhtymän koulutusjärjestelyille. Panssariprikaatin, Laskuvarjojääkärikoulun ja Rannikkojääkärikoulun muista poikkeava erikoiskoulutus näkyy koulutusaikajaksottelussa ja koulutuksen sisällössä.

5. Tarkistuksen seuranta

Koulutustarkistuksen aloittamisesta on kulunut kolme vuotta. Kuluneena aikana on pääesikuntajohtoisesti koottu kokemuksia tarkistuksesta. Koulutuspäällikön ja jalkaväen tarkastajan pitämässä koulutustarkastuksessa on erityisesti keskitytty tehtyihin

KOULUTUSHAARAKOHTAINEN KURSSI		Nimi		Perusyksikkö/J-05								
A KOULUTUSHAARAKOHTAINEN KOULUTUS												
TST-KOULUTUS		HARJOITUKSEN NUMERO										
Pvm	Osallistuminen											
AMMUNNAT												
Ammunnan numero												
Osallistuminen												
SUUNNISTUS	1. harj	2. harj	ktp									
Pvm	Osallistuminen											
MARSSIT	M 8	M 9										
Pvm	Osallistuminen											
KOULUTUSHAARAKOHTAINEN KOE												
Pisteet												
B ERIKOISKOULUTUS												
SUORITETTU HYVÄKSYTYSTI		KOULUTUSHAARA/TEHTÄVÄ										
- NIM		JV	Kiv	Roh	Kop	TSTLT	TARKAMP	KVSKOAMP				
- NIM		KRH	TJ- JA VH	ETNITT	HEIM	RIITTH	VH	KESKH				
- NIM		PST	SKOH	KVSKOAMP	ESSKOAMP	ETNITT	ÖKUM	AMP/ÖHJ 82	AMP/ÖHJ 83			
- NIM		SISSI	SISSI	TSTLT	TARKAMP	RADM	RYKELKKAR	TRAKTH	KOIROHJ			
- NIM		VIESTI	KESKH	VH	VH/As 351	VH/As 351 KULJ						
- NIM		Lisätehtoja		Pvm		Arvo ja ntl						
- NIM				KURSSI SUORITETTU		19						

III KERTAUSKAUSI		(PERUSYKSIKÖ/J-05)	
FYSISEN KUNNON SEURANTA	5. KUNTOKOE (TULOS/ARVOSAMA)	MUIT SUORITUKSET	SUORITUS PVM TAI TULOS (ARVOSAMA)
12 min juoksu		TST-HARJOITUKSET	
		Osallistuminen	
Lihaskuntoluokka		MARSSIT	
		Osallistuminen	
Lauanveto		AMMUNNAT	
		UINIKOE	
Etunäppämenneisyys			
Selkähäntä			
Vatsalihäntä			
Vauhtien pituus			

SOPIVUUS			
ASELAJI	KOULUTUSHAARA	ERIKOISKOULUTUS	KOODI
1.			A
2.			B
3.			C
ALLEKIRJOITUS		Arvo ja ntl	
Paikka ja aika		in päällikkö	

KUVA 7b Koulutuksen seurantalomake (takasivu)

6. Tarkistus jatkuu

Saatujen kokemusten ja tehtyjen johdopäätösten perusteella koulutustarkistusta on jatkettu. Vv 1983—84 on laadittu mm jalkaväen koulutushaaroille yhteensä 14 erikoiskurssia ja tutkintoa. Näiden tarkoituksena on mm

- yhdenmukaistaa koulutusta
- parantaa koulutuksen laatua ja tehoa
- antaa yksilöidyt koulutustavoitteet
- asettaa minimivaatimukset ja normittaa koulutusta
- kehittää koulutuksen seurantajärjestelmää
- antaa hyvät perusteet sopivuusmerkintöjen teolle.

Erikoiskurssit ja tutkinnot on laadittu pysyvää määrääysten muotoon. Niissä on määritetty yksilöidyt koulutushaara- ja alakohtaiset koulutustavoitteet ja käsketty koulutuksen järjestelyt. Esimerkkikoulutussuunnitelmilla pyritään koulutuksen yhdenmukaisuuteen.

Erikseen on nimetty ne ammunnat, taistelukoulutuksen harjoitukset ja marssit, jotka kuuluvat tutkintovaatimuksiin. Erikoiskurssin ja tutkinnon suorittaminen edellyttää lisäksi käytännön kokeen hyväksytyä suorittamista. Koulutuksen seurannan helpottamiseksi on laadittu mieskohtainen koulutuksen seurantalomake (kuva 7).

Erikoiskursseja ja -tutkintoja kokeillaan II/84 saapumiserällä. Lauuntojen perusteella tullaan ko pysy-

väismääräykset tarkistamaan siten, että erikoiskurssit ja -tutkinnot suunnitelmien mukaan astuvat virallisesti voimaan I/86 saapumiserästä alkaen.

Seuraavana jalkaväen varusmieskoulutuksen kehittämissuunnitelmissa on ryhmänjohtajien ja tulevien reserviupseerien koulutuksen sisällön tarkistaminen. Työ käynnistyy vuonna 1985.

Päätäntä

Jalkaväen varusmieskoulutusta on voimallisesti kehitetty 1980-luvun alkupuoliskolla. Tarkistettu ja osittain uusittu koulutuksen seuranta osoittaa, että jalkaväen koulutustulokset ovat parantuneet.

Taistelukentän kuva muuttuu. Välineemme teknistyvät. Organisaatiossa tapahtuu muutoksia. Joudumme kehittää taktiikkaa ja taistelutekniikkaa. Opetusmenetelmät ja välineet paranevat. Lyhyt palvelusaika on kyettävä käyttämään tehokkaasti hyväksi. Kaikki nämä asettavat muuttuvia vaatimuksia koulutuksen suunnittelulle, järjestelyille ja toteuttamiselle.

1990-luku asettaa varsin suuret vaatimukset jalkaväen varusmieskoulutuksen edelleenkehittämiselle. Vahvoja perusteita olisi jo käynnistää KOULUTUS 90.

Kuitenkaan mikään edellämaintuista tekijöistä ei tule vähentämään alaisesta huolehtimisen, sotilaallisen kurin ja harjaannuttavan koulutuksen merkitystä — pikemmin päinvastoin.

 <p>SIBBO KOMMUN — SIPOON KUNTA</p>	 <p>VANTAAN KAUPUNKI</p>
---	--

Unelmia

Unelmien toteuttaminen on tavoitteiden saavuttamista. Se vaatii päättäväisyyttä ja uskallusta tehdä ratkaisuja.

OP-sopimus on hyvä ratkaisu. Se on raha-asioitten keskittämistä ja luottamuksellisten suhteitten luomista Osuuspankkiin.

OP-sopimuksen tehtyäsi saat kahden kuukauden nettopalkkasi verran OP-luottoa. Jo puolen vuoden kuluttua sopimuksen allekirjoittamisesta. Ilman eri anomisia, suoraan pankin tiskiltä!

Osuuspankki on perhepankki.

Osuuspankki on asiantuntija, jolta saat neuvot ja tuen kaikissa perheen taloudellisissa kysymyksissä. Se on myös ainoa pankki Suomessa, johon voit liittyä jäseneksi. Kysy Osuuspankista mitä etuja se juuri Sinulle ja perheellesi tarjoaa!

Jo 1.200.000 suomalaista on keskittänyt kaikki raha-asiansa Osuuspankkiin ja jo lähes 400.000 on tehnyt OP-sopimuksen. Ota sinäkin Osuuspankki omaksi perhepankiksesi.

- Tule Osuuspankkiin, sillä Osuuspankki on tukenasi hyvinä ja huonoina aikoina.

OSUUSPANKKI - KYLLÄ
Perhepankki

Everstiluutnantti Juhani Paakkinen

VARUSMIESTEN KOULUTUS RAJAVARTIO-LAITOKSESSA

Everstiluutnantti Juhani Paakkinen toimii nykyisin Kaakkois-Suomen Rajavartioston apulaiskomentajana (esikuntapäällikkönä), jossa tehtävässä hän on ollut vuodesta 1982. Sitä ennen hän on työskennellyt Rajavartiolaituksen Esikunnassa, Lapin Rajavartiostossa ja Rajakoulussa. Hän on toiminut kouluttajana runsaat neljä vuotta. Paakkinen valmistui Kadettikoulusta vuonna 1965.

Rajavartiolaituksen päätehtävä on rajanvartiointi. Rajavartiolaitos ottaa osaa myös valtakunnan puolustamiseen. Laitoksessa koulutetaan vuosittain noin 1000 varusmiestä. He astuvat palvelukseen rajavartiostojen sissiyksiköihin. Lapin Rajavartioston alainen Ivalon sissiosasto on maamme pohjoisin palvelupaikka. Rajavartiolaituksen varusmiehet ovat valittuja rajaseutujen nuorukaisia. Heidät koulutetaan rajajoukkojen reserviksi. Varusmiehiä ei käytetä rauhan aikana rajanvartiointiin, vaikka laki sen mahdollistaisikin. Koulutus toteutetaan samojen periaatteiden mukaan kuin puolustusvoimissa. Rajavartiolaitos maksaa pääosan varusmieskoulutuksensa aiheuttamista kustannuksista.

Koulutus rajavartiolaituksen kokonaiskentässä

Jokaisessa rajavartiostossa on yksi sissikomppania. Lapin Rajavartiostossa on lisäksi sissiosasto. Yksikkö on suoraan vartioston komentajan alainen. Siinä koulutetaan yhtäaikaaisesti kaksi saapumiserää, joiden vahvuus on 80—85 miestä. Rajavartiolaituksen Esikunta on määrittänyt ohjeessaan koulutuksen päämäärät eri jaksoille sekä tarkan tuntikehyksen opetukselle. Esikunta täsmentää vuosikäskyssään ohjeita. Sissikomppanian päällikkö laatii saapumiserän yksityiskohtaiset koulutusohjelmat. Menettely on samankaltainen kuin puolustusvoimissa. Sissikomppania on varsin itsenäinen, tulostavastuullinen yksikkö. Puolustusvoii-

mien pysyvää määrääksiä ja muita koulutusohjeita noudatetaan soveltuvin osin.

Palvelus on koulutusta

Palvelusaika voidaan rajavartiolaitoksessa käyttää lähes täydellisesti koulutukseen. Komennuksia on varsin vähän. Muutama mies saapumiserää kohti jatkokoulutetaan puolustusvoimissa. Parhailla urheilijoilla on mahdollisuus valmentautua palvelusaikana. Koulutusta palvelemattomat apu-tehtävät on pyritty karsimaan minimiinsä. Kokonaan niistä ei ole päästy eroon. Jokainen mies osallistuu vartiopalveluun 10—20 kertaa. Varusmiehiä joudutaan silloin tällöin käyttämään myös siivoustalkoisiin, lumenluontiin ja varastotöihin. Kokonaisuudessaan sivutehtävät rasittavat hyvin vähän koulutusta.

Koulutusjaksottelu

Varusmiesten palvelusaika on jaettu periaatteessa samalla tavoin kuin puolustusvoimissa kolmeen koulutusjaksoon. Peruskoulutuskausi kestää 12 viikkoa käsittäen 476 tuntia. Päämääränä on totuttaa miehet toimimaan sotilasorganisaatiossa ja opettaa heidät selviytymään yksilöinä ja ryhmän jäsenenä taistelukentällä. Tärkeimpien koulutusalojen osuudet ovat seuraavat: taistelukoulutus 23 %, sissikoulutus 20 % sekä ase- ja ampumakoulutus 20 %. Maastossa tapahtuva harjoittelu on ylivoimaisesti keskeisin opetusmuoto, noin 80 % jakson kokonaisuudesta.

Erikoiskoulutuskausi kestää 17 viikkoa, yhteensä 675 tuntia. Päämääränä on tehdä nuorukaisesta sissi, joka pystyy taistelemaan yksin sekä taistelu-

partion ja osaston jäsenenä. Sissikoulutuksen painotus on selkeä, 60 prosenttia. Ase- ja ampumakoulutuksen osuus on hieman alle kolmannes kokonaisuudesta. Maaston käyttö korostuu entisestään erikoiskaudella. Mies harjoittelee peräti 90 prosenttia ajasta metsässä.

Kertauskauden pituus on viisi viikkoa eli 200 tuntia. Päämääränä on syventää sissitaitoja, kerrata maanpuolustuksen perusteita, luoda pysyvä liikuntaharrastus ja tehdä tiettäväksi velvollisuudet reserviläisenä. Yli 90 prosenttia opetuksesta tapahtuu maastoharjoituksina. Sissitaistelu käsittää noin puolet ajasta. Koulutusjärjestelyjä varten on eri kausille varattu lisäksi 150 tuntia, jotka eivät sisälly edellä esitettyihin lukuihin.

Varusmies ampuu palveluksensa aikana runsaat 400 kovaa patruunaa.

Varusmiehet tottuvat rajavartiolaitoksessa pimeätoimintaan. Yöhän on sissille aina ollut otollista toiminta-aikaa. Pohjoiset yksiköt harjoittelevat syksyisin ja talvisin olosuhteiden pakosta lähes pelkästään pimeässä. Kaikissa rajavartiostoissa järjestetään kolmesta neljään viikon mittaista sissileiriä, joiden aikana miehiä harjaan-
nutetaan yötä päivää. Rajavartiolaitoksen niinkuin puolustusvoimienkin jotkut joukot harjoittelevat ehkä liian helpoissa maastoissa. On uskallettava tulla yhä enemmän pääteiden varsille, jossa vihollinenkin etenee.

Koulutustulosten seuranta on viime vuosina kehitetty kuten puolustusvoimissakin. Seurantatestejä ja kilpailuja on rajavartiolaitoksessa perinteisesti järjestetty paljon. Tuloksia ei ole kuitenkaan riittävästi yhteismitoitettu. Koulutuksen tavoitteellisuutta ja mitattavuutta pyritään jatkuvasti kehittämään.

Väijytyskäskey partiolle.

Varusmiehiä ei tänään käytetä rajavartiointiin. Heidät tutustetaan kuitenkin lyhyesti toimintaan. Miehet käyvät rajakomppaniassa ja vartioasemalla, jossa he tutustuvat rajavartiointiin periaatteisiin. Koulutus luo perustaa kertausharjoituksille. Niissä perehdytään tarkemmin rajavartiolaitoksen tehtäviin sodanuhka-aikana.

Varusmiesjohtajien koulutus

Ryhmänjohtajat koulutetaan Rajakoulussa Imatralla. Koulutus noudattaa samoja periaatteita kuin puolustusvoimissa. Kustakin saapumiserästä valitaan noin 20 miestä yksikköä kohden sissiryhmänjohtajan vaatimaan tehtävään. Rajavartiostot komentavat 5—7 miestä reserviupseerikoulutukseen Haminaan. Varusmiesjohtajien

asema harjoituksissa ei ole ehkä yhtä näkyvä kuin puolustusvoimissa. Heidät käytetään lähinnä kantahenkilökunnan apuna valvomaan suorituksia. Henkilökunnan määrä mahdollistaa tällaisen menettelyn.

Ryhmänjohtajien ja kokelaiden jatko-opetus sisältää mm noin viikon rajavartiointikoulutusta. Heidät perehdytetään käytännön harjoituksissa sodanuhanajan rajavartiointiin, vartiointiin ja valvonnan suunnitteluun joukkueen puitteissa sekä alueloukkausten torjunnan johtamiseen. Harjoittelu tapahtuu osaksi rajakomppaniassa.

Kouluttajia riittävästi

Edellytykset tehokkaaseen koulutukseen ovat hyvät. Aines on valikoitua,

Sissi osaa myös rynnäkön.

sissitoiminta motivoi ja kouluttajia on suhteellisen runsaasti. Vähintään kapteenikurssin käyneellä komppanian päälliköllä on yleensä alaisenaan 2—3 kadettiupseeria, vääpeli ja peruskoulutettuja toimiupseereita kaksi joukkuetta kohti. Tällaiselta joukolta voidaan vaatiakin täysipainoista lopputulosta. Peruskouluttamattomia miehiä saattaa olla opissa yksikössä. Heitä ei käytetä itsenäisiin, vastuunalaisiin tehtäviin. Kouluttajamäärä vaikuttaa ihanteelliselta. On kuitenkin tiedostettava, että hajautetussa ryhmityksessä taistelevan joukon harjoittaminen vaatii enemmän kouluttajia kuin kiväärijoukkueen opettaminen. Sissikomppanian kouluttajat ovat karais-tuneita "metsätyöntekijöitä", jotka elävät ja liikkuvat ilman mukavuuksia miestensä parissa.

Koulutuksen materiaaliset edellytykset ovat kokonaisuudessaan tyydyttävät. Sissi taistelee ensi sijassa miinoilla. Harjoitusvälineitä voisi olla enemmänkin.

Yhteistoiminta puolustusvoimien kanssa tärkeää

Koulutuksellinen yhteistyö puolustusvoimien kanssa on perinteistä ja tuloksellista. Aiemmin mainittiin jo puolustusvoimien julkaiseman asiakirjamateriaalin tärkeä merkitys rajavartiolaitokselle. Sitä käytetään hyväksi koulutuksessa joka päivä. Rajavartiolaitoksen voimavarat ohjesääntöjen ja välineiden kehittämiseen ovat riittämättömät. Kokemuksia vaihdetaan esitelmöitsijöiden ja tutustumiskäyntien välityksellä. Yhteistyötä tällä saralla tulisi entisestään tiivistää. Sijaitsevathan sissiyksiköt ja joukko-osas-

tot lähellä toisiaan.

Sotaharjoituksessa rajavartiolaitoksen varusmiehet saavat tuntumaa suurten joukkojen toimintaan, perehtyvät yleisjoukkojen taisteluun ja ennen muuta raskaaseen kalustoon. On välttämätöntä, että varusmies näkee luonnossa panssarivaunun ja tykin ja tutustuu niiden ominaisuuksiin sissin näkökulmasta. Sissin pitäisi voida toimia harjoituksessa omassa tehtävässään marssirivistöjen häirinnässä.

Paitsi reservinupseereita puolustusvoimat kouluttaa rajavartiolaitokselle muutamia lääkintämiehiä ja -aliupseereita sekä aseseppiä jokaisesta saapumiserästä.

Rajavartiolaitoksen varusmiehet kilpailevat puolestaan puolustusvoimien parhaimmiston kanssa monissa sotilaslajeissa.

Rajamieshenkisiä sissejä

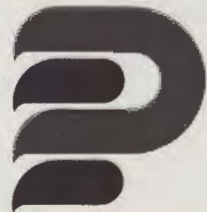
Palvelus rajavartiolaitoksessa on erittäin vaativaa, mutta kokemusten mukaan myös motivoivaa. Sissikoulutus, jossa toimitaan pienryhmässä, antaa laajan liikkumatilan yksilölle. Jokaiselle on helppo järjestää riittävästi tekemistä pitkässäkin harjoituksessa. Kotiutuva varusmies pystyy elämään metsässä ilman tukiorganisaatiota, säilyttämään taistelukelpoisuutensa ja käyttämään erilaisia taisteluvälineitä. Kaikki tämä vaatii mieheltä lujaa henkistä ja fyysistä kuntoa. Ei olekaan ihme, että sissiyksikön cooper-testin keskiarvo lähentelee 3000 metriä. Sissit eivät osaa marssia näyttävästi, mutta he osaavat taistella metsissä. Rajavartiolaitoksen varusmiehet muodostavat kestävä renkaan maanpuolustuksen ketjussa.

KUN VAIHDAT ISOMPAAN, JÄÄKÖ VAKUUTUSYHTIÖSI PIENEKSI?

Pohjola on iso yhtiö, jolla on paremmat mahdollisuudet palvella. 14 autotarkastusasema ja 18 korvauskonttoria ympäri Suomea takaavat sen, että asiasi käsitellään nopeasti ja korvaukset maksetaan viivyttämättä.

Muista myös 7%:n alennus vakuutusmaksuista ja muut Monitorva-edut.

POHJOLA-YHTIÖT

POHJOLA SUOMI-SALAMA EUROOPPALAINEN
ILMARINEN

Majuri Kari Rimpi

JALKAVÄEN RESERVILÄISKOULUTUS

Majuri Kari Rimpi on palvellut Uudenmaan Rakuunapataljoonassa vv 1971—1973 opetusupseerina ja Päälystöpistossa vv 1973—1979 opetusupseerina ja Jääkärikomppanian päällikkönä. Sotakorkeakoulun maasotalinjan yleisen opintosuunnan hän on käynyt vv 1979—1981 ja toiminut sen jälkeen toimistoupseerina Helsingin Sotilaspiirin Esikunnassa vv 1981—1982. Vuodesta 1982 hän on palvellut Pääesikunnan jalkaväkitoimistossa toimistoupseerina ja toimistoupseerina.

Johdanto

Kertausharjoitukset ovat välttämättömiä puolustusjärjestelmämme toimintavalmiuden turvaamiseksi. Vasta niissä on mahdollista harjoitella joukon perustamista ja toimintaa sodan ajan kokoonpanoissa, toiminta-alueilla ja tehtävissä. Tämän lisäksi jalkaväen taktillinen ja teknillinen kehittyminen, jo omaksuttujen tietojen ja taitojen unohtaminen sekä eri syistä tapahtuva sodan ajan sijoitusten muuttuminen aiheuttavat tarpeen reserviläisten jatkuvaan kouluttamiseen.

Jalkaväki on pääaselaji. Sen osuus taistelussa maavoimien yhtymien keskeisenä osana ja iskuvoimana on ratkaiseva. Jalkaväen kyky taistella perustuu puolestaan pääosin reserviläisten varaan. Näin ollen jalkaväen re-

serviläiskoulutus muodostaa puolustusvoimien koko reserviläiskoulutuksen rungon.

Jalkaväen reserviläiskoulutus on osa puolustusvoimien ja jalkaväen koulutus- ja kertausharjoitusjärjestelmästä.

1. Reserviläiskoulutuksen perusteita

Asevelvollisuuslain perusteella kertausharjoitusten enimmäismäärät ovat miehistöllä 40, aliupseereilla ja tekniisiin tehtäviin koulutetuilla 75 ja upseereilla 100 päivää. Rajoitukset eivät yleensä ole esteenä reserviläiskoulutuksen tarkoituksenmukaiselle toteut-

tamiselle.

Eduskunnan hyväksymässä valtion tulo- ja menoarviossa on vuosittain määrärahat kertausharjoituksia varten. Valtiontalouden tila ja kehitys eivät ole viime vuosina mahdollistaneet parlamentaaristen puolustuskomiteoiden suositusten noudattamista. Tavoitteista on jääty selvästi jälkeen. Vuonna 1984 koulutettiin 41 000 ja vuonna 1985 koulutetaan 42 500 miestä. Komiteasuosituksen mukaista kertausharjoitusten asteittaista pidentämistä kahdella vuorokaudella ei ole voitu myöskään toteuttaa. Harjoitusten keskipituus on edelleen 7,5 vuorokautta.

Jalkaväen osuus edellä mainituista kertausharjoitettavien miesten ja kertausharjoitusvuorokausien kokonaisuudesta perustuu aselajin suhteelliseen osuuteen sodan ajan puolustusvoimien joukoista. Jalkaväen lukumäärät ovat selvästi suurempia kuin muilla aselajeilla ja meri- sekä ilma-voimilla.

Puolustusvoimissa on laskettu, että vasta noin 80 000 reserviläisen kouluttaminen vuosittain mahdollistaa kaikkien tarvittavien joukkojen kertausharjoittamisen. Tämä tavoite ja aiemmin todettu jälkeenjääneisyys komiteasuosituksestakin osoittavat, että kaikkia tarvittavia joukkoja ei ainaakaan joukkoina kyetä tällä hetkellä kertausharjoittamaan. Vajaus koskee myös jalkaväkeä. Toisaalta koulutusjärjestelmän on joka tapauksessa taatava määrätty koulutuksellinen valmius kaikille tärkeimmille sodan ajan joukoille.

2. Reserviläiskoulutus

Jalkaväen varusmies- ja reserviläiskoulutus muodostavat toisiaan tuke-

van, johdonmukaisen kokonaisuuden. Sen tehtävänä on tuottaa sodan ajan puolustusvoimien laadullisen ja määrällisen tarpeen mukaiset johtajat ja joukot.

2.1. Varusmieskoulutus reserviläiskoulutuksen perustana

Reserviläiskoulutuksen perusta luodaan varusmieskoulutuksessa. Lähtökohtana tulee olla, että varusmieskoulutuksessa koulutetaan perusasiat. Lyhyt varusmies aika ei kuitenkaan mahdollista henkilöstön kouluttamista kaikkiin sodan ajan tehtäviin.

Puolustusvoimien varusmieskoulutuksessa siirryttiin tarkistettuun koulutusjärjestelmään vuosina 1982—1983. Tavoitteena on mm antaa kaikille miehille aselajista tai puolustushaarasta riippumatta yhtenäinen taistelijan peruskoulutus. Tarkistuksen seurauksena jalkaväen sodan ajan yksiköiden miehistön koulutuksellinen lähtökohtataso paranee. Kertausharjoitusten kannalta tämä mahdollistaa entistä nopeammin koulutuksen kohdentamisen joukon toimintaan taistelijan perustaitojen kertaamisen sijasta. Tilanne paranee jalkaväessä entisestään valmisteilla olevien miehistön erikoiskoulutuksen tehtäväkohtaisten kurssien käyttönoton myötä.

Koulutustarkistuksen upseerikokelaiden kokelasajan pidentäminen lisää reservin upseereiden kouluttamistaidollisia ja joukkueiden johtajien tehtävissä tarvittavia valmiuksia. Tämä mahdollistaa johtamisvastuun lisäämisen ja taitojen soveltamisen kertausharjoituksissa entisen kouluttajajohtamisen toiminnan sekä perustietojen kertaamisen sijasta.

Jalkaväen varusmieskoulutuksessa koulutetaan miehistöä käytännöllisesti

katsoen kaikkiin heille kuuluviin sodan ajan tehtäviin. Sen sijaan johtajakoulutuksessa rajoitetaan ylimpänä tasona eräin poikkeuksin joukkueiden johtajien tehtäviin. Varusmies aika ei riitä ylempien tehtävien teoreettiseen opetukseen saati sitten käytännön harjoitteluun. Niihin kouluttaminen on jätettävä kertausharjoitusten varaan.

2.2. Reservin johtaja kouluttajana

Määrällisten tavoitteiden saavuttaminen riippuu koulutusorganisaation suorituskyvystä. Jokapäiväisen varusmieskoulutuksen ja samanaikaisen kertausharjoituksen kuormitus ylittää aika-ajoin osittain yksittäisen joukko-osaston voimavarat. Niitä ollaan lisäämässä puolustusvoimien sisäisin järjestelyin henkilöstöä uudelleen kohdentamalla. Lisäksi tarvittava kouluttajien todellisen määrän nopea lisääminen budjettiteitse ei ole mahdollista.

Eräs osaratkaisua koulutusorganisaation suorituskyvyn ja tehokkuuden parantamiseksi on reservin johtajien osuuden lisääminen joukkonsa kouluttamisessa. Tämä ei kuitenkaan saa olla perussyy, vaan seurausta ensisijaisten tavoitteiden täyttymisestä.

Joukon kouluttaminen alkaa liikkeen kannallepanossa ja jatkuu koko sodan ajan. Kantahenkilökuntaa ei ole riittävästi koulutustehtäviin liikkeen kannallepanossa eikä sen jälkeen. Reservin johtajien vastuu joukkonsa kouluttamisesta suorituskykyiseksi kokonaisuudeksi on tällöin jakamaton. Valmiudet koulutusvastuun ottamiseen on luotava jo rauhan aikana. Tämä korostuu myös siinä, että kaikkia joukkoja ei kyetä tällä hetkellä rauhan aikana joukkoina kertausharjoittamaan. Vaikka koulutustehtävät rau-

han ajan kertausharjoituksissa eivät suoranaisesti harjoita sodan ajan tehtävän edellyttämää johtamistoimintaa, ne antavat yleistä johtamisrutiniä ja kokemusta joukon käsittelyssä. Samalla kasvaa myös koulutushaaran taktillinen ja taisteluteknillinen perustietous.

Jalkaväessä vuonna 1982 käyttöön otettu varusmieskoulutuksen tarkistus parantaa reservin upseereiden puutteelliseksi todettuja kouluttamistaidollisia valmiuksia. Ryhmänjohtajakauden käytännön harjoittelu varusmies aikana mahdollistaa kuten ennenkin aliupseereiden selviytymisen koulutustehtävistään hyvin. Kokelaskausi on edelleenkin noin kuukauden ryhmänjohtajakautta lyhyempi.

Reservin johtajille annettavan kouluttajakoulutuksen ja koulutusvastuun merkitystä ei pidä liioitella. Käytettävissä oleva aika on aina rajoitettu. Kouluttamistaidon opetus on pelkistettävä joukon suorituskyvyn kannalta keskeisten asioiden ja näiden kouluttamista palvelevien menettelytapojen kertaamiseen. Muilta osin on luotettava kokelas- ja ryhmänjohtajakoulutuksen antamaan perusvalmiuteen sekä siviilielämän reservin johtajille antamaan kokemukseen. Koulutustehtävän onnistumista edesauttaa, että koulutettavan joukon jäsenet ovat jo ainakin kertaalleen saaneet sotilaskoulutuksen.

Reservin johtajien käyttö kertausharjoituksissa joukkonsa kouluttajina ei kaikissa tapauksissa vähennä kantahenkilökunnan määrää merkittävästi. Sen sijaan sitä voidaan optimoida ja tasata näin huippuja. Samalla on mahdollisuus suunnata kantahenkilökunnan antama koulutus entistä voimakkaammin johtajiin ja muihin avainhenkilöihin nykyisen koko jou-

kon ja yksityisten sotilaiden muodostaman kirjon sijasta. Johtosuhteet saavat oikean muotonsa ja koulutuksen kokonaisteho todennäköisesti kasvaa. Nykyinen jalkaväen reserviläiskoulutusjärjestelmä antaa perusteet reservin johtajien hyödyntämiselle myös koulutustehtävissä.

2.3. Koulutusjärjestelmä

Reserviläiskoulutus annetaan kertausharjoituksissa. Jalkaväen kertausharjoitusten koulutusjärjestelmän periaatekaavio on esitetty kuvassa 1. Koulutusjärjestelmä käsittää upseerien, aliupseerien ja miehistön tehtäväkohtaiset sekä joukkojen kertausharjoitukset.

2.3.1. Tehtäväkohtaiset kertausharjoitukset

Tehtäväkohtaisissa kertausharjoituksissa annetaan tarvittava perus-, täydennys- tai jatkokoulutus tietyille eri joukkojen samaan tehtävään sijoituille avainhenkilöille. Koulutus on yleensä kurssimuotoista.

Upseerien ja aliupseerien tehtäväkohtaisten kertausharjoitusten yleisenä tavoitteena on heidän valmentamisensa joukkonsa perustamiseen, johtamiseen ja kouluttamiseen. Jokaisen on hallittava tehtäväalansa erityistehtävät, tunnettava ylemmän ja alemman johtoportaan toiminta riittäväällä tarkkuudella sekä kyettävä yhteistoimintaan rinnakkaisten johtoportaiden kanssa. Koulutuksen painopiste on oman tehtäväalalan toimintojen ja kouluttajakoulutuksen harjoittelussa.

Upseerien ja aliupseerien tehtäväkohtaisissa kertausharjoituksissa koulutetaan valittua henkilöstöä yleensä niihin sodan ajan tehtäviin, joihin va-

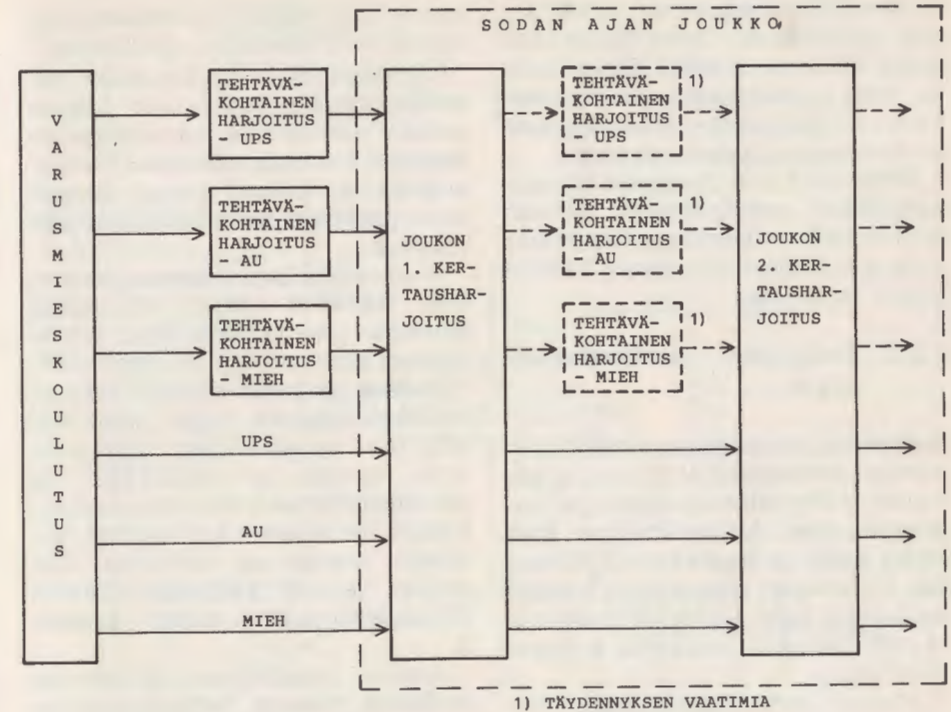
rusmieskoulutus ei anna perusteita. Lisäksi annetaan tiettyihin tehtäviin sijoitetuille tarvittavaa täydennys- ja jatkokoulutusta.

Upseerien tehtäväkohtaisissa kertausharjoituksissa koulutetaan tällä hetkellä eri esikuntien operaatio- ja tiedusteluhenkilöstöä, pataljoonien esikuntien upseereita, jalkaväen yleis- ja paikallisjoukkojen eri yksikkötyyppien päälliköitä sekä varapäälliköitä, eräitä itsenäisesti toimivien joukkueiden johtajia ja kranaatinheitinyksiköiden tulenjohtoportaiden johtajia. Harjoitusten kestoajat ovat 5—18 vuorokautta.

Aliupseerien tehtäväkohtaisissa harjoituksissa kertausharjoitetaan tällä hetkellä komppanioiden vääpelit. Harjoituksen pituus on 12 vuorokautta.

Upseerien ja aliupseerien tehtäväkohtaiset kertausharjoitukset pyritään ajoittamaan mahdollisimman lähelle varusmiesaikaa. Koulutettavilla on tällöin vielä muistissaan perusteet alemman tasoisesta tai aiemmasta koulutuksesta. Koulutusaikaa hukkaavaa kertausta ei tarvita. Koulutettu voidaan sijoittaa välittömästi sodan ajan tehtäväänsä. Näin voidaan koko reservissäoloaika hyödyntää tehokkaasti. Toisaalta tehtäväkohtainen koulutus tulee ajoittaa korkeintaan 1—2 vuotta ennen kyseisen joukon harjoitusta. Näin mahdollistetaan opetetun asian hyödyntäminen mahdollisimman pian sodan ajan sijoitusta vastaavassa tehtävässä ja joukossa.

Upseereille ja aliupseereille on taroituksenmukaista antaa tehtäväkohtainen koulutus vain kerran. Valintavirheiden korjaamiseksi ja myöhemmin osoitetun kyvykkyuden huomioon ottamiseksi on oltava mahdollisuus myös pääsääntöä myöhemmälle tehtä-

KUVA 1 Kertausharjoitusten koulutusjärjestelmä

väkohtaiselle koulutukselle. Näin voidaan samalla hyödyntää saadut kertausharjoitus- ja siviilielämän ammatikokemukset. Ehdottomana pyrkimyksenä on, että ylimpiin tehtäviin valitaan vain paras aines.

Miehistön tehtäväkohtaisten kertausharjoitusten yleisenä tavoitteena on omien tehtävien ja käyttöön annetun välineen hallitseminen itsenäisen toiminnan edellyttämien vaatimusten mukaisesti.

Joukkojen kokoonpanoista on määritettävissä ne miehistötehtävät, jotka ovat joukon toiminnan kannalta ratkaisevassa asemassa tai joihin sijoitetuilta vaaditaan poikkeuksellisen itenäistä toimintakykyä. Käyttöön an-

nettu väline voi vaatia muista poikkeavaa erikoiskoulutusta. Näiden ns. ”avaintaistelijoiden” taitojen palauttaminen vaatii muita pidemmän koulutusajan. Nämä miehet on edullista kouluttaa erillisissä tehtäväkohtaisissa kertausharjoituksissa ennen varsinaista joukon harjoitusta.

Miehistön tehtäväkohtaiset kertausharjoitukset on aloitettu jalkaväessä kokeiluluonteisina ja vain tiettyihin tehtäväryhmiin rajoittuen. Koulutus annetaan erillisillä kursseilla tai joukon kertausharjoituksen valmennusjaksoon liittyen. Koulutus on aikautettava mahdollisimman lähelle joukon harjoitusta. Kurssien ohjeellinen aikapituus voisi olla 3—5 vuorokaut-

ta. Koulutuksen painopiste on käytännön harjoittelussa. Esimerkkejä miehistön tehtäväkohtaisista harjoituksista ovat panssarintorjuntaohjusampuja-, sissiradiomies-, tarkka-ampuja- ja ajoneuvojen kuljettajakurssit.

Miehistön tehtäväkohtaiset kertausharjoitukset mahdollistavat osaltaan koulutuksen painopisteen siirtämisen joukon kertausharjoituksessa harjoitteluun joukkona.

2.3.2. Joukkojen kertausharjoitukset

Joukkojen kertausharjoituksissa koulutetaan kokonaisia pataljoonia ja jalkaväen erillisyyksiköitä sodan ajan kokoonpanoissa. Joukot voidaan kouluttaa myös vajaavahvaisina. Esikuntien harjoitukset rinnastetaan joukkojen harjoituksiin, mutta jalkaväen esikunnat sisältyvät joukkojen kokoonpanoihin.

Joukon kertausharjoituksen yleisenä tavoitteena on kouluttaa sotakelpoisia joukkoja siten, että

- reservin johtajat kykenevät johtamaan ja kouluttamaan
- koko henkilöstö pystyy toimimaan sijoituksensa mukaisessa tehtävässä
- joukko kykenee harjoituksen jälkeen suoriutumaan mahdollisimman hyvin sille suunnitelluista tehtävistä.

Joukon kertausharjoitus jakautuu valmennusjaksoon ja sitä välittömästi seuraavaan itse joukon harjoitukseen.

Valmennusjaksolla valmennetaan johtajat joukon harjoitukseen. Valmennusjaksolla koulutetaan lähes kaikki joukkoon kuuluvat upseerit ja aliupseerit. Valmennusjakson pituus on upseereilla 4–6 ja aliupseereilla 2–4 vuorokautta. Omien tehtävien

kertaamisen ohella koulutuksen painopiste on kouluttajakoulutuksessa.

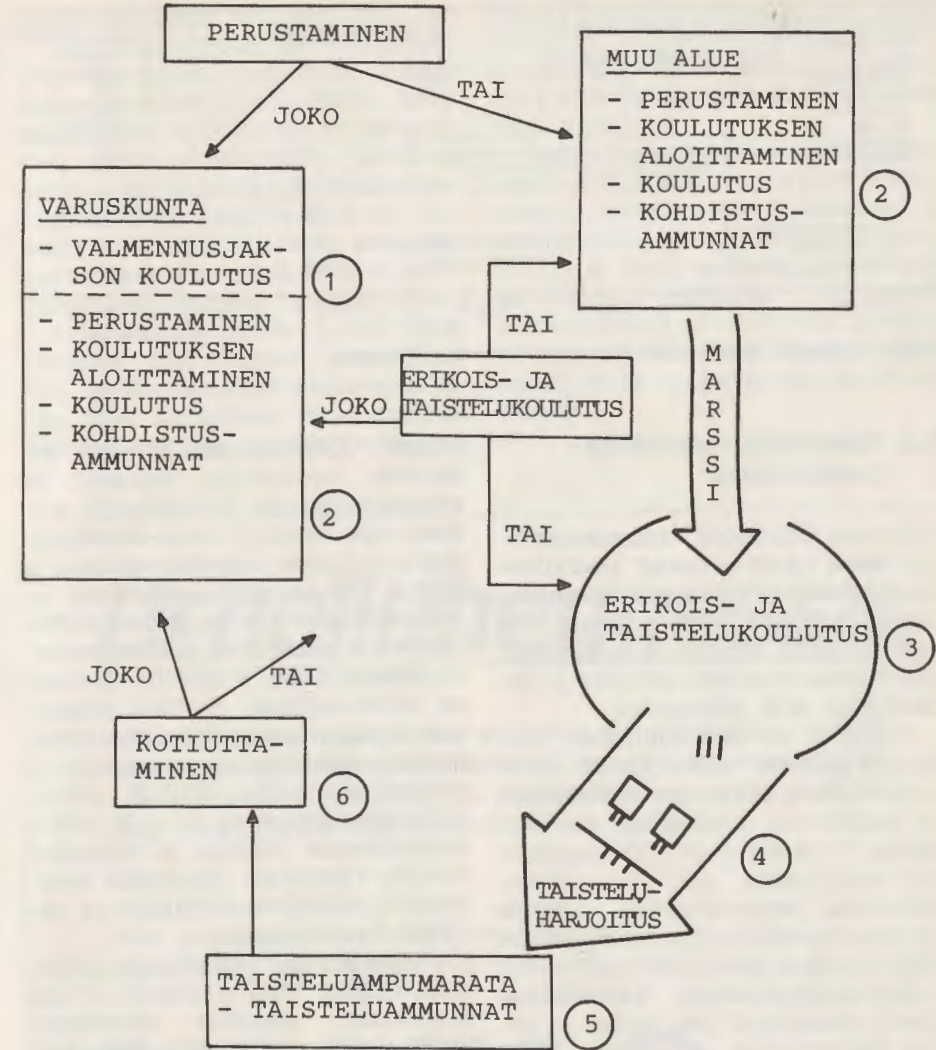
Upseerien ja aliupseerien lisäksi valmennusjaksolla koulutetaan tulevan joukon harjoituksen käynnistymisen kannalta keskeistä miehistöä. Valmennusjaksolla voidaan panna toimeen myös miehistön tehtäväkohtaisia harjoituksia.

Valmennusjakson toiminta ja koulutus tähtäävät selvästi välittömästi seuraavan joukon harjoituksen tehokkaaseen aloittamiseen ja läpivientiin.

Joukon harjoitus voidaan valmennusjakson jälkeen jakaa vaiheisiin, joita ovat: perustaminen, erikoiskoulutus, taistelu- tai sotaharjoitus ja taisteluammunnat sekä kotiuttaminen. Lisäksi kertausharjoitus sisältää tarvittavat marssit tai siirtymiset. Esimerkki joukon kertausharjoituksen yleisjärjestelyistä on esitetty kuvassa 2.

Joukon harjoituksen ja samalla miehistön pääosan kertausharjoituksen pituus on yleensä seitsemän vuorokautta. Ajasta kuluu perustamiseen ja kotiuttamiseen noin kaksi vuorokautta. Jäljelle jäävä, ehdottomana vähimmäistarpeena pidettävä varsinainen koulutusaika pakottaa keskittymään opetuksessa oleelliseen. Painopiste on joukon ensimmäisen tai todennäköisen taistelutehtävän harjoittelussa. Se voi keskittyä joko tietyn taistelulajin tai suoritustekniikan harjoitteluun.

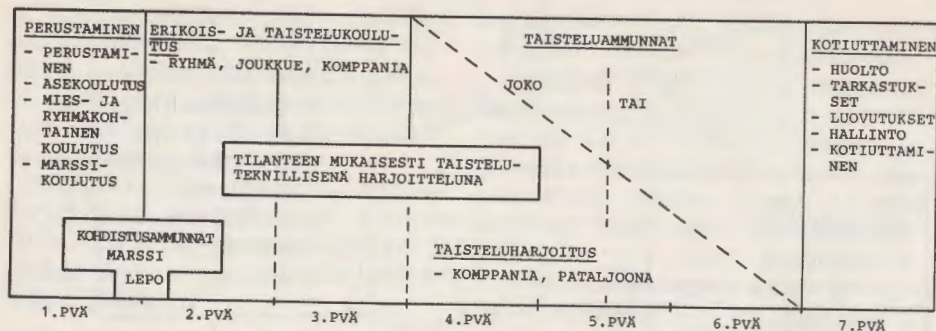
Pataljoonan kertausharjoituksen tärkein vaihe on toiminta komppaniina ja pataljoonana. Koulutuksen painopiste on komppanian toiminnassa pataljoonan osana. Tavoitteeseen pääseminen edellyttää kuitenkin riittävää mies-, ryhmä- ja joukkuetason kertausta. Taisteluammunnat ovat välttämättömiä joukon suorituskyvyn

KUVA 2 Esimerkki pataljoonan kertausharjoituksen yleisjärjestelyistä.

testaamiseksi. Esimerkki pataljoonan kertausharjoituksen vaiheista viikon kertausharjoituksessa on esitetty kuvassa 3. Siitä käy selvästi ilmi kertausharjoitusten nykyinen niukka koulutusaika.

Esikunta-, tiedustelu-, raskasase- ja huoltoyksiköiden sekä -joukkueiden ja osittain sissiyksiköiden koulutuksen painopiste on suoritustekniikan harjoittelussa.

Kuva 3 Esimerkki pataljoonan kertausharjoituksen vaihejaosta

2.4. Reserviläiskoulutuksen kehittäminen

Nykyinen tarkistettu varusmieskoulutus antaa hyvät perusteet reserviläiskoulutukselle. Varusmieskoulutuksen tuotoksen laatua tulee jatkuvasti seurata ja tehdä tarvittavat tarkistukset reserviläiskoulutuksen sisältöön ja järjestelyihin sekä päinvastoin.

Nykyinen kertausharjoitusten koulutusjärjestelmä mahdollistaa hyvin koulutukselle asetettujen määrällisten ja laadullisten tavoitteiden saavuttamisen. Järjestelmä on johdonmukainen kokonaisuus, joka takaa koulutuksellisen perusvalmiuden joukoille ja ottaa huomioon koulutusorganisaation rajallisen suorituskyvyn.

Kertausharjoituksiin käytettävissä olevat voimavarat ovat niukat ja niiden lisääntyminen on hidasta. Tästä johtuen saavutettavissa olevan hyödyn määrä on maksimoitava.

Suurin hyöty on ilmeisesti saavutettavissa lisäämällä voimavaroja johtajien ja avaintaistelijoiden koulutukseen. Tällä on saavutettavissa joukkojen kertausharjoittamiseen verrattuna selviä etuja. Koulutus on halvempaa. Sen järjestelyt ovat usein yksinkertai-

sempia. Koulutukseen sitoutuu vähemmän kouluttajia. Johtajien ja avaintaistelijoiden koulutuksella voidaan nopeammin ja laaja-alaisemmin lisätä joukkojen toimintavalmiutta ja -kykyä. Niukoinkin voimavaroin on mahdollisuus riittävän tiheään koulutusrytmiin ja riittävän pitkiin kertausharjoitusaikoihin. Keskitetty koulutus on tehokkaampaa. Samalla helpotetaan joukon harjoituksen toimeenpanoa ja mahdollistetaan komppania- ja pataljoonavaiheelle riittävä pituus. Liikekannallepanossa ei enää ehditä kouluttamaan johtajia ja yksittäisiä miehiä. Tällöin on viimeistään keskitettävä joukkojen suorituskyvyn nopeaan kohottamiseen.

Panostaminen johtajien ja avaintaistelijoiden kouluttamiseen ei saa kuitenkaan tapahtua olennaisesti joukkojen harjoitusten kustannuksella. Joukkojen kouluttaminen on useitakin eri syistä ehdottoman välttämätöntä. Kyse on lähinnä niukkojen voimavarojen tarkoituksenmukaisesta jao-

Yhdistelmä

Operatiiviset tarpeet määrittävät ker-

tausharjoituksen tavoitteet.

Lainsäädännölliset ja taloudelliset perusteet luovat lähtökohdan reserviläiskoulutuksen toteuttamiselle. Muut vaatimukset ja toiminnot on sopeutettava näihin lähtökohtiin. Kaikkien tarvittavien joukkojen kertausharjoittaminen ei ole vielä mahdollista. Toisaalta koulutusjärjestelmän on nykyratkaisussakin mahdollistettava tarvittaessa koko reservin hyväksikäyttö.

Jalkaväen varusmies- ja reserviläiskoulutus muodostavat kokonaisuuden, jonka tehtävänä on tuottaa sodan ajan laadullisen ja määrällisen tarpeen mukaiset johtajat sekä jou-

kot. Varusmieskoulutus antaa hyvät perusteet reserviläiskoulutukselle. Kertausharjoitusten koulutusjärjestelmä mahdollistaa osaltaan tavoitteiden saavuttamisen.

Reserviläiskoulutuksen kehittämisessä saavutetaan suurin hyöty panostamalla ainakin aluksi johtajien ja avaintaistelijoiden kouluttamiseen. Tämä ei saa tapahtua kuitenkaan olennaisesti joukkojen harjoitusten kustannuksella. Jo aloitettu kehityssuunta on oikea. Koulutusjärjestelmä mahdollistaa voimavarojen joustavan käytön.

Urheiluhengessä.

Lukuisat urheilujulkaisut, erilaiset urheilukirjat, -lehdet, valmennusoppaat, terveystietokirjat, ravinto-oppaat, seurojen julkaisut, kuntokirjat, historiikit yms. ovat jo syntyneet Vaasa Oy:n ammattitaitoisista käsistä.

Kun tarvitset painotyötä, ota yhteys puh. 961-111 411/Osmo Hannuksela.

VAASA Oy

Myyntikonttorimme:

Helsinki 90-574 821

Seinäjoki 964-25 441

Vaasa 961-111 411

Monta lämmintä ruokahetkeä.

Knorr

Markkinointi Oy Suomen CPC, Isö Roobertinkatu 1 A 00120 Helsinki 12

Majuri Pentti Hintsala

JALKAVÄEN RESERVIN FYYSISEN KUNNON TUTKIMUKSET

Majuri Pentti Hintsala palvelee nykyisin toimistoiesiupseerina Pääesikunnan koulutusosaston liikuntakasvatustoimistossa tehtävänään mm varusmiesten, kantahenkilökunnan ja reserviläisten liikuntakasvatuksen suunnittelu-, kehittämis- ja seurantatehtävät. Aiemmin hän on palvellut opetusupseerina Kaartin Pataljoonassa ja Pohjois-Savon Prikaatissa sekä opetusupseerina ja komppanian päällikkönä Kainuun Prikaatissa.

Vuosina 1983 ja 1984 on puolustusvoimissa suoritettu yhdeksässä jalkaväen kertausharjoituksessa reserviläisten fyysisen kunnan tutkimukset. Tutkimusten tavoitteena oli hankkia tietoja reserviläisten (upseerien, aliupseerien ja miehistön) fyysisen kunnan tasosta, suunnistustaidosta ja marssikunnosta sekä liikunta- ja terveyskäyttäytymisestä. Tutkimuksen käytännön järjestelyistä vastasivat Pääesikunnan koulutusosasto ja lääkintösosasto sekä Hämeen Ratsujääkäripataljoonan Urheilukoulu. Ao joukkojen kertausharjoitus- ja liikuntakasvatuspäälliköt toimivat yhdyshenkilöinä.

Tutkimusmenetelmät

Peruskunnan testeihin osallistui 167

upseeria, 150 aliupseeria ja 150 miehistöön kuuluvaa. Uudenmaan Rakuunapataljoonan harjoituksessa voitiin kertausharjoituksen keskeyttämisen aiheuttaneen epidemian johdosta tutkia vain upseerit. Joukot ja reserviläiset valittiin ns *ryväsotantamennetelmällä*. Fyysisen kunnan tutkimukset suoritettiin kestävyuden ja lihaskunnan mittauksina. Kestävyuden mittauksessa käytettiin 3-portaista polkupyöräergometrikaetta submaksimaalisella menetelmällä telemetrialaitetta apuna käyttäen. Lihaskunnan mittauksissa käytettiin käsinkohontaa (leuanvetoa) sekä vatsalihasliikettä, jonka suoritusaika oli 60 sekuntia.

Peruskunnan testeistä jaettiin jokaiselle tutkimukseen osallistuneelle **taulukon 1** mukainen henkilökohtainen

RESERVILÄISEN KUNTOKOKEEN TULOSKORTTI

_____ on testattu kertausharjoituksessa
(arvo) (nimi)

_____ ergometri- ja lihaskestävyystesteillä
(palkka) (ikä)

TESTITULOKSET OVAT SEURAAVAT:

Ergometritesti/maksimi hapenkulutus _____ ml/kg x min, kuntoluokka _____

Käsiin kohontaesti _____ kert, kuntoluokka _____

Vatsalihas testi _____ kert/min, kuntoluokka _____

Testin valvoja _____

SÄILYTÄ TULOKSET KUNTOSI SEURAAAMISTA VARTEN

Testit	Kuntoluokat				Alle 30 v				30-39 v				40-49 v			
	Hu	T	H	K	Hu	T	H	K	Hu	T	H	K	Hu	T	H	K
Ergometritesti) maksimi hapenkulutus (ml/kg x min)	alle 34	34	45	56	alle 30	30	41	52	alle 26	26	37	48				
Käsiin kohonta- testi (kert)	alle 6	6	10	14	alle 4	4	8	12	alle 3	3	6	10				
Vatsalihas testi (kert/min)	alle 24	24	32	40	alle 21	21	29	37	alle 18	18	26	34				

PIDÄ ITSESI HYVÄSSÄ KUNNOSSA, HYVÄ KUNTO PARANTAA ELÄMISEN LAATUA, RESERVILÄISENÄ KUNNON VAALIMINEN ON VELVOLLISUUTESI.

Taulukko 1 Tuloskortti

tuloskortti, jossa saavutettujen tulosten lisäksi on kortin kääntöpuolella esitetty maksimaalisen hapenottokyvyn (ml/kg x min) sekä leuanvedon ja vatsalihasliikkeen mukaan määritettävät kuntoluokat. Reserviläiset kokivat tulospalautteen saamisen erittäin tärkeäksi.

Tutkimukset suoritettiin tulopäivä-

nä tai tulopäivää seuraavana päivänä lääkärintarkastuksen jälkeen. Lääkärintarkastus sisälsi haastattelun, verenpaineen mittauksen sekä sydämen ja keuhkojen kuuntelun.

Ennen fyysisen kunnan mittauksia reserviläiset täyttivät kyselylomakkeen, jolla selvitettiin miesten fyysistä harjoittelua sekä liikuntaharrastusta

kutsunta- ja kertausharjoitusvaiheen välillä painopistealueen ollessa varusmiespalveluksen jälkeisellä ajalla. Lomake numeroitiin tietokonekäsitteilyä varten ja se sisälsi 150 eri muuttujaa.

Sotilaskunnan, suunnistustaidon ja marssikunnan, testeihin osallistui 226 miestä. Valintamenettely oli sama kuin fyysisen kunnan tutkimuksissa.

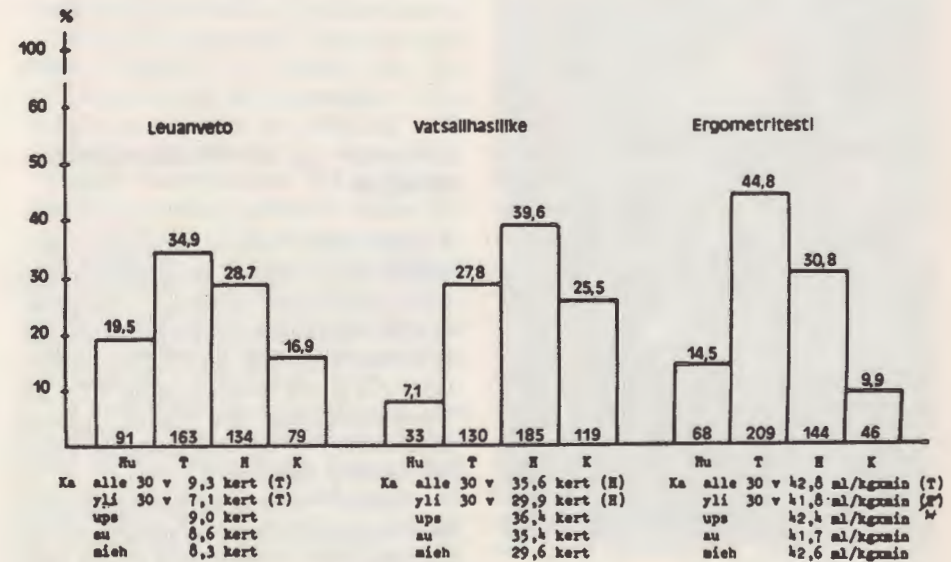
Suunnistustaito mitattiin n 5 km:n pituisella helpohkolla neljällä eri suunnistusradalla hajontamenetelmää käyttäen. Marssikunto puolestaan mitattiin n 20 km:n pituisella marssilla keskivaikeassa maastossa (ei tiellä). Miesten varustuksena oli kenttävarustus, jonka paino oli ase mukaan luetuna lähes 25 kg. Tutkimusajankohdat kertausharjoitukseen nähden olivat samat kuin peruskunnan tutkimuksissa.

Peruskunnan tulokset

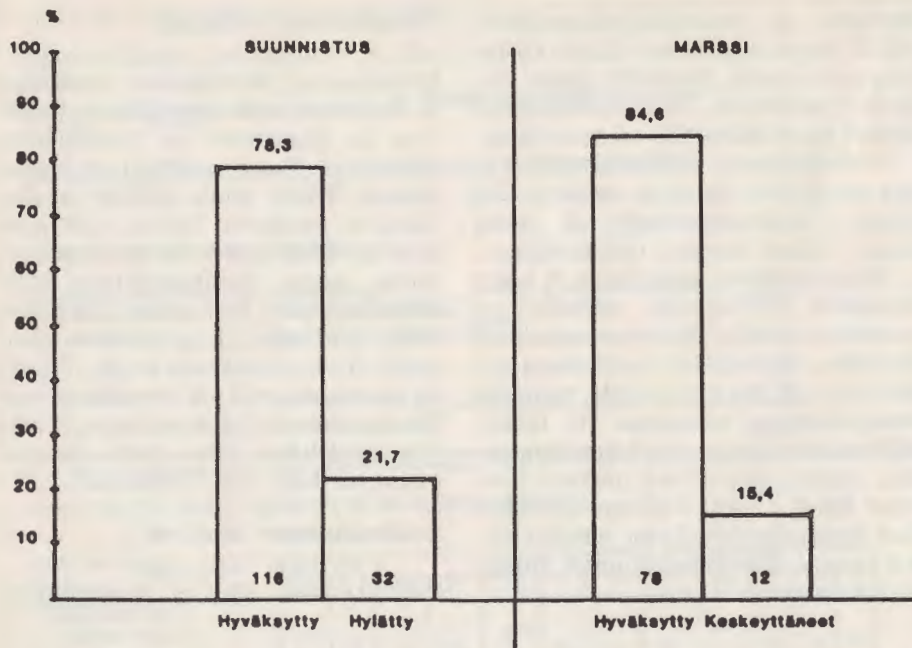
Peruskunnan testitulokset (taulukko 2) osoittavat, että reserviläisten kestävyys ja lihaskunto on keskimäärin tyydyttävä. Tosin reserviläisten vatsalihasliikkeen kunto ylittää hyvälle tasolle. Tulokset osoittavat lisäksi, että miehistö on kestävyydeltään parempikuntoista, mutta lihaskunnoltaan huonompikuntoista kuin upseerit ja aliupseerit. Upseerien ja aliupseerien kunnossa ei ole suuria eroja. Tulokset osoittavat, että yli 30-vuotiaat ovat lihaskunnoltaan huonommista, mutta kestävyydeltään lähes yhtä hyvässä kunnossa kuin alle 30-vuotiaat.

Sotilaskunnan tulokset

Sotilaskunnan tulokset (taulukko 3)

Taulukko 2 Reserviläisten peruskunnan tulokset

Taulukko 3 Sotilaskunnan tulokset

osoittavat, että tutkittujen reserviläisten suunnistustaito ja marssikunto ovat vähintään tyydyttävällä tasolla.

Suunnistuksessa oli hyväksytyjen määrä 78.3 %, mikä on lähes sama kuin varusmiesten hyväksytyjen määrä vastaavassa testissä. Runsas 10 % hyläytyistä löysi lisäksi 6/8 rastia. Suunnistuksessa tuli myöskin esille, että n 10 % miehistä ei hallinnut kartanlukua eikä kompassin käyttöä.

Marssitesteissä oli marssin aikana keskeyttäneiden määrä 15.4 %, mikä on n 10 % enemmän kuin varusmiesten marseilla. Suurimmat syyt keskeyttämiseen olivat perusteellinen väsyminen ja erilaiset hiertymät.

Liikunta- ja terveyskäyttätymistulokset

Kyselylomake on suunniteltu yleiskysymysten osalta yhteistoiminnassa UKK-Instituutin kanssa. Yleiskysymysten vastauksista käy ilmi, että tutkittavien keski-ikä on 27.2 v, keskipituus 178.0 cm ja keskipaino 75.6 kg. Varusmiesajasta on paino noussut keskimäärin 6 kg. Aliupseerien paino on noussut lähes 8 kg.

Miesten palveluskelpoisuusluokka on kertausharjoituksen päättyessä vajaa 60 %:n osalta A I ja 40 %:n osalta A II. A II palveluskelpoisuusluokan LTO-kohtana on pääosin lii-

Ergometritesti — ”ergometritesti soveltuu hyvin kestävyuden mittaamiseen”.

näköisyys. Seuraavaksi eniten on miehillä hajataitoisuutta ja värisokeutta. Yli 90 % miehistä pitää omaa terveydentilaansa vähintään keskitasoisena.

Yli 64 % tutkituista asuu kaupungeissa. Vajaa 35 % miehistä on käynyt kansakoulun tai kansalaiskoulun. Ylioppilastutkinnon on miehistä suorittanut runsas 41 %.

Puolet reserviläisistä (54.8 %) on jossain vaiheessa polttanut säännöllisesti savukkeita. Eniten ovat tupakoineet miehistöön kuuluvat ja vähiten upseerit. Tällä hetkellä miehistä tupakoi 41.3 %. Vajaa 12 % miehistä on jossain vaiheessa polttanut sikaria, pikkusikaria tai piippua.

Yli kymmenesosa ei käytä keski- tai A-olutta. 1—5 pulloa viikossa käyttää lähes 40 %. Suurempia pullomääriä viikossa käyttää 15 % miehistä. Yli neljännes ei käytä viiniä tai mietoja alkoholijuomia. Runsas 40 % miehistä käyttää vähemmän kuin lasillisen viikossa. Yli 10 % miehistä ei käytä

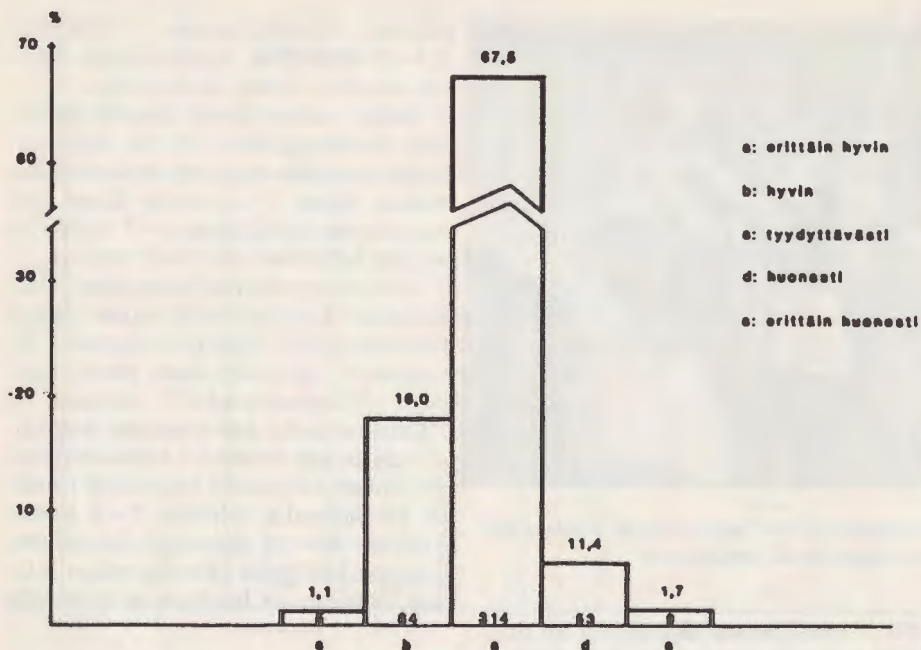
väkeviä alkoholijuomia. Vähintään 0.5—2 pullollista kuukaudessa käyttää miehistä lähes kolmannes.

Melko säännöllisesti nauttii päivittäin ateriansa lähes 80 % miehistä. Lähes puolella miehistä on keskimääräinen yöuni 7—8 tuntia lähes kolmanneksen nukkuaessa 6—7 tuntia ja vajaan neljänneksen 8—9 tuntia.

Varusmiespalveluskysymysten vastauksista käy ilmi, että ennen varusmiespalvelusta miehistä harrasti liikuntaa 57 %, joista lähes puolet noudatti ”Varusmieheksi” kirjassa ja ”Kunto-ohjeita palvelukseen astuvalle” esitteessä annettuja kunto-ohjeita. Yli kolme neljäsosaa harjoitteli ripeällä tai nopealla tahdilla 2—3 kertaa viikossa 40—50 minuuttia kerrallaan. Lajeina käytettiin talvella eniten hiihtoa, juoksua ja luistelua sekä kesällä

Käsinkohontatesti — ”leuanvedossa paljastuu käsilihasten kunto”.

Taulukko 4 Arvio varusmiesajan liikuntakasvatustuntien johtamisesta

juoksua, jalkapalloilua ja hölkkää. Välittömästi varusmiespalveluksen jälkeen harrastettiin samoja lajeja. Harrastusprosentti nousi yli 61 %:n.

Liikuntakoulutustunnit johdettiin runsaan 80 %:n mielestä vähintään tyydyttävästi (taulukko 4).

Varusmiespalveluksen jälkeen on miehistä muuttanut asennettaan kuntoliikuntaan myönteisemmäksi 36 % ja kielteisemmäksi 6 %. Runsaalla 68 %:lla miehistä parani fyysinen kunto varusmiespalveluksessa. Palvelusliikunnan lisäksi yli kolmannes miehistä harrasti vapaa-ajan liikuntaa.

Kertausharjoituskysymysten vastauksista käy ilmi, että ennen kertausharjoitusta yli 65 % miehistä harrasti liikuntaa. Heistä kolmannes noudatti puolustusvoimien antamia kunto-

ohjeita. Yli 63 % miehistä harjoitteli ripeällä tai nopealla tahdilla lähes 3 kertaa viikossa 50 minuuttia kerrallaan. Lajeina käytettiin talvella eniten hiihtoa, juoksua ja lentopalloilua sekä kesällä juoksua, pyöräilyä ja hölkkää.

Harrastuneisuus varusmiespalveluksesta kertausharjoituksen ajankohtaan esitteiden käyttö mukaan luettuna on esitetty taulukossa 5.

Reserviläiset pitivät kertausharjoituksia kuntoonsa nähden sopivina. Yli kolme neljäsosaa arvioi reserviläisjoukon selviytyvän raskaasta marsista jonkin verran huonommin kuin varusmiesjoukko. Yli 80 % miehistä halusi, että fyysinen kunto testataan kertausharjoituksen aikana.

Fyysiseen aktiivisuuteen liittyvien kysymysten vastauksista käy ilmi, että

54 %:lla miehistöstä ja 39 %:lla aliupseereista työ aiheuttaa jonkin verran hikoilua ja hengityksen kiihtymistä upseerien osuuden jäädessä 15 %:iin. Kolmannes miehistä on suorittanut työmatkansa vähintään rauhalliseen tahtiin liikkuen keskimäärin 7 kertaa viikossa 20—30 minuuttia kerrallaan. Muita ruumiillisia toimintoja (metsästys, kalastus, puutarhanhoito ym) on miehistä harrastanut lähes 65 %.

Yli 56 % miehistä on jossain vaiheessa ollut urheiluseuran jäsen. Runsas 10 % harrastaa edelleenkin liikuntaa kilpailumielessä. Eniten harrastettuja lajeja ovat jalkapalloilu, ammunta, lentopalloilu, jääkiekkoilu, suunnistus ja yleisurheilu. Kuntoliikuntatahtumiin on miehistä osallistunut runsas 15 % sekä reserviläisurheilutoimintaan vajaa 5 %. Tärkeimpinä motiiveina ovat olleet kunnon kohottaminen ja miellyttävä liikunnanharrastus-

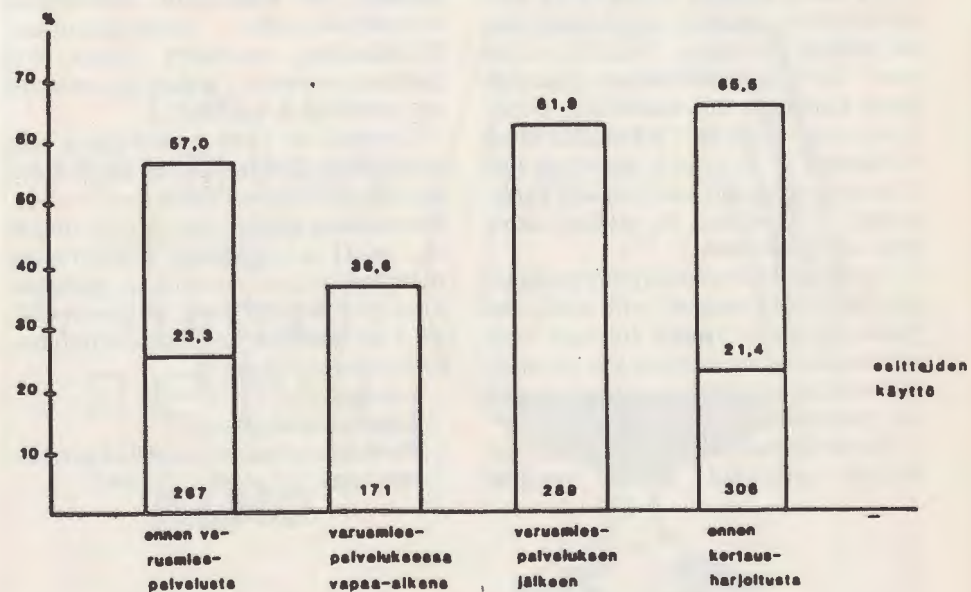
muoto.

Liikunnanharrastuksen herättäjänä on kodin asettanut ensimmäiselle sijalle 18.6 % miehistä, koulun 19.1 %, varusmiespalvelun 9.2 %, urheiluseuran 17.3 % ja jonkin muun (kaveripiirin, työpaikan, julkisen sanan ym) 21.8 %. Varusmiespalveluksen osuus liikunnanharrastuksen herättäjänä on miehistön kohdalla merkittävämpi kuin upseerien ja aliupseerien kohdalla taulukko 6:n mukaisesti.

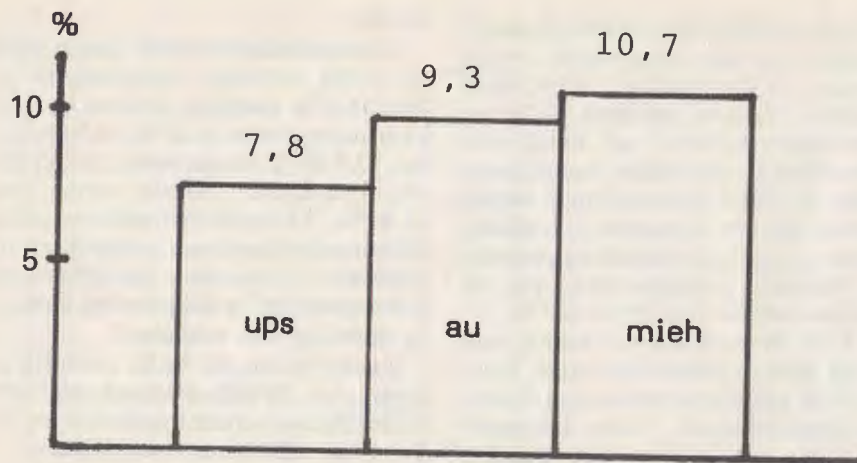
Kestävyys on 66 %:lla miehistä ja lihaskunto 59 %:lla miehistä ollut parhaimmillaan varusmiespalveluksen aikana tai välittömästi sen jälkeen.

Johtopäätökset

Yhteenvedona voidaan todeta, että tutkitut reserviläiset ovat peruskunnoltaan vähintään tyydyttävässä kunnossa. Lisäksi tutkimuksissa tuli esil-

Taulukko 5 Harrastuneisuus

Taulukko 6

le, että iän karttuessa miesten lihas-kunto putoaa nopeammin kuin kestä-
vyys.

Sotilaskunnon reserviläiset ovat tutkimuksen mukaan vähintään tyydyttävässä kunnossa. Vaikka miehet ovat marssikunnon tyydyttävässä kunnossa tuli marseilla selvästi esille reserviläisten tottumattomuus maastossa ja erityisesti pimeällä liik-
kumiseen sekä tottumattomuus varus-
teiden kantamiseen ja pitkien mars-
sien suorittamiseen.

Liikunta- ja terveystyötyymisestä suoritettut tutkimukset osoittavat, että yleiskysymysten osalta tulokset ovat samansuuntaisia ja muut vastaavat ai-
kaisemmin suoritettuja valtakunnallisia tutkimuksia.

Varusmiespalvelus- ja kertaushar-
joituskysymyksistä saadut tulokset

puolestaan osoittavat, että varusmies-
palveluksessa on yli 2/3 miehistä pa-
rantanut fyysisistä kuntoaan ja yli kol-
mannes on muuttanut asennettaan
myönteisemmäksi kuntoliikuntaan.
Tutkimukset osoittavat lisäksi, että
puolustusvoimien jakamalla esitteillä
on merkittävä asema.

Lopuksi on vielä korostettava sitä,
että liikuntaharrastuksen herättäjänä
on varusmiespalveluksen asettanut en-
simmäiselle sijalle lähes 10 % miehis-
tä, mitä on pidettävä merkittävänä
määränä ottaen huomioon palvelus-
ajan lyhyden sekä sen, että reserviläi-
set ovat pääosin ns vanhan koulutus-
järjestelmän käyneitä.

Lähteet:

Reserviläistutkimukset
Puolustusvoimien liikuntakasvatus-
seminaari 27.—28. 11. 1984

OLEMME KUNNON ASIALLA

KYSY PALVELUKSISTAMME. KYSY KUNTOILUSTA.

SUOMEN KUNTOURHEILULIITTO R.Y.
TOPELIUKSENKATU 41 a 00250 HELSINKI 25 PUH VAIHDE 47371

NAUTI
VÄHEMMÄN
-NAUIT
ILLASTASI
ENEMMÄN

ALKO

OY LM ERICSSON AB

on kehittänyt uuden kenttäpuhelimien Suomen puolustusvoimien käyttöön. Puhelin täyttää kaikkine erikoistoimintoinen puolustusvoimien vaatimukset.

Ominaisuuksista mainittakoon

- elektroninen soittogeneraattori
- pieni virrankulutus
- vesitiivis rakenne
- kotelo tukevaa painevalua
- 3 kpl 1,5 v sauvaparistot, koko EC R 20
- koko 290 x 130 x 100 mm
- paino alle 3 kg

OY LM ERICSSON AB

02420 Jorvas,
puh. (90) 2991

Pääsihteeri Juhani Autti

RESERVILÄISEN PERUSKURSSI — RESERVILÄISJÄRJESTÖJEN UUSI KOULUTUSOHJELMA

Pääsihteeri, valtiot.maisteri, kapteeni evp Juhani Autti on valmistunut Kadettikoulusta vuonna 1960 ja palvelut opetusupseerina Hämeen Jääkärripataljoonassa, Panssarikoulussa ja Kadettikoulussa. Hän on toiminut vuosina 1968—70 Suomen Ladun toiminnanjohtajana ja vuodesta 1970 Suomen Reserviupseeriliiton pääsihteerinä.

1. Synty

Vuonna 1973 käsiteltiin Suomen Reserviupseeriliiton hallituksessa käytännön johtamis- ja maastotoiminnan käynnistämiskysymystä pelastuspalvelutoiminnan puitteissa. Tällöin asia ei saanut kannatusta, vaan hallituksen jäsenet kysyivät, mitä tekemistä meillä on pelastuspalvelutoiminnan kanssa, sitähan hoitaa maassamme Suomen Punainen Risti. Asia tuli päättäjille liian nopeasti, hyppäys perinteisestä kerhotoiminnasta järjestelmälliseen koulutustoimintaan oli liian suuri. Ehdotus sai kielteisen päätöksen.

Myöhäisyyksyllä 1979 asia otettiin uudelleen esille Suomen Reserviupseeriliiton (RUL) ja Reservin Aliupseerien Liiton (RAuL) Yhteistoimikun-

nassa (LYT) ja siellä tehtiin yksimielinen päätös, että RUL ryhtyy suunnittelemaan liittojen yhteistä pelastuspalvelukoulutusta. Vielä samana vuonna laadittu suunnitelma hyväksyttiin ja perustettiin erityinen pe-pa-työryhmä asiaa edistämään. Vuosina 1980—1981 pe-pa-työryhmä kokosi materiaalia, tutustui muiden järjestöjen, lähinnä Suomen Punaisen Ristin, pelastuspalvelukoulutukseen sekä kokosi eri alojen asiantuntijoita ja hahmotteli reserviläisille sopivan koulutuspaketin. Koulutuspaketin sisältämiä kursseja valmisteltiin käytännössä järjestämällä kokeilukurssit viestitoiminnasta sekä pelastus- ja sammutustoiminnasta Päivölän kansanopistolla Valke-

Reserviläisiä maastoharjoituksessaan Räyskälän maastoissa.

akoskella ja maastotoiminnasta Pansariprikaatin leirialueella Padasjoella. Kokeilukursseilta saadut kokemukset otettiin huomioon lopullisia kurssiohjelmia laadittaessa.

Alusta alkaen oltiin kiinteässä kosketuksessa Suomen Punaisen Ristin ja sisäasiainministeriön pelastusosaston edustajien kanssa. Tällöin todettiin, että RUL ja RAuL olivat toistakymmentä vuotta kuuluneet pelastuspalvelutoiminnan hälytysjärjestöihin ja että muutamalla paikkakunnalla oli joitakin reservin upseereita ja aliupseereita osallistunut Suomen Punaisen Ristin pelastuspalvelukursseille. Reserviläisten osallistuminen toimintaan oli ollut vain nimellistä. Nyt sovittiin, että RUL laatii reserviläisille ikään kuin

oman pelastuspalvelukurssiohjelman, jonka nimeksi tulee ”reserviläisten peruskurssi”. Nimellä haluttiin korostaa, että tavoitteena on saada mahdollisimman monet reservin upseerit ja aliupseerit peruskurssitoiminnan piiriin eikä vain pelastuspalvelusta kiinnostuneet kuten tähän saakka. Samalla sovittiin Suomen Punaisen Ristin kanssa, että reserviläiset rahoittavat itse peruskurssitoiminnan ja että reserviläisten kursseille otetaan vain reservin upseereita ja aliupseereita sekä reserviupseeri- ja aliupseerirouvia ja että yhteistoiminta paikallistasolla Suomen Punaisen Ristin ja muiden järjestöjen kanssa tapahtuu maastoharjoituksissa ja valmiita hälytysosastoja muodostettaessa. Reserviläisen

peruskurssiohjelmaa laadittaessa saatiin merkittävää apua paitsi Suomen Punaiselta Ristiltä myös Palontorjuntaliitolta ja Väestönsuojelujärjestöltä.

2. Reserviläisen peruskurssin tavoitteet ja rakenne

Keskusteluissa Suomen Punaisen Ristin asiantuntijoiden kanssa korostuivat pelastuspalvelutoiminnan pullonkauloina maastossaliikkumiskyky ja johtamistaito. Ihmisiä saatiin kyllä mukaan pelastuspalvelutoimintaan, mutta heidän kapasiteettiaan tositilanteissa vähensi usein heikko maastossaliikkumiskyky ja tottumattomuus toimia johdettuna joukkona. Myös toiminnan johtajista oli usein puute. Pelastuspalvelun asiantuntijat ehdottivatkin, että reserviläisjärjestöt antaisivat panoksensa pelastuspalveluun juuri maastotoiminnassa ja johtamistoiminnassa, sillä näissä toiminnoissa reserviläiset olivat saaneet yhteneväisen sotilaskoulutuksen. Näissä keskusteluissa reserviläiset havaitsivat, että pelastuspalvelun asiantuntijoiden toivomukset ja reserviläisten järjestölliset tavoitteet antaa reserviläisille maastokoulutusta ja johtajakoulutusta olivat täysin yhteneväiset ja tältä pohjalta asetettiin reserviläisten peruskurssitoiminnan tavoitteeksi:

1. Reserviläistietojen ja -taitojen kasvattaminen
2. Toimivien pelastuspalveluryhmien ja -osastojen muodostaminen eri paikkakunnilla viranomaisten avuksi
3. Kelvollisten pelastuspalvelujohtajien ja -kouluttajien kouluttaminen viranomaisten avuksi.

Kurssiohjelmaa laadittaessa pyrittiin ottamaan muiden järjestöjen kokemukset huomioon. Tärkeänä pidet-

tiin havaintoa, jonka mukaan ihmiset innostuvat helposti pelastuspalvelutoimintaan, osallistuvat koulutukseen, hankkivat varusteita ja harjoittelevat tositilannetta varten, tilannetta, joka tulee keskimäärin kerran kahdeksassa vuodessa paikkakunnalle. Muutamassa vuodessa innostus usein herpaantuu, kyllästytyään odottamaan tositilannetta ja toiminta lopahtaa. Edellä mainitun kehityksen välttämiseksi päätettiin laatia reserviläisten peruskurssista niin laaja ja monipuolinen, että reserviläisillä on puuhaa pitkäksi aikaa. Päätettiin, etteivät reserviläiset jää odottamaan todellisia onnettomuustilanteita, vaan niitä luodaan kurssin kartta- ja maastoharjoitusten tilanteisiin mielenkiinnon ylläpitämiseksi sekä ihmisten ja asioiden johtamisen opettelemiseksi. Tältä pohjalta laadittiin reserviläisen peruskurssi seuraavanlaiseksi:

Reserviläisen peruskurssi:

1. Viestikurssi (2 vrk)
2. Maastokurssi (2 vrk)
Karttatarjoitus n:o 1
— Maastoon eksyminen
3. Pelastus- ja sammutuskurssi (2 vrk)
Karttatarjoitus n:o 2
— Liikenneonnettomuus
Karttatarjoitus n:o 3
— Metsäpalo
4. Huoltokurssi (1 pv)
Karttatarjoitus n:o 4
— Lento-onnettomuus
5. Suojelukurssi (1 pv)
Karttatarjoitus n:o 5
— Ydinlaskeuman vaara

Reserviläisen peruskurssin viisi alakurssia kestävät yhteensä 65 tuntia, kukin karttajarhoitus kestää 4 tuntia ja kun vielä lasketaan mukaan maastoharjoitusten aika, kestää reserviläisen peruskurssikokonaisuus n 100 tuntia. Ideana on, että reserviläisen peruskurssin alakurssit ja karttajarhoitukset käydään läpi edellä esitetyssä järjestyksessä, jolloin niistä vasta muodostuu peruskurssikokonaisuus. Kurssikokonaisuutta pohdittaessa havaittiin, ettei RUL voi ryhtyä kouluttamaan yksityisiä reserviläisiä, sillä jos vuodessa järjestetään kaikki viisi alakurssia ja karttajarhoitusta neljällekymmenelle reserviläiselle, kestää 1000 vuotta kouluttaa 40 000 reserviläistä. Näin ollen päädyttiin ratkaisuun, jonka mukaan RUL kouluttaa liittotason kursseilla reserviupseerikerhoille ja aliupseeriyhdistyksille nk. kerhokouluttajat ja apukouluttajat ja nämä puolestaan järjestävät reserviläisille peruskurssin alakurssit ja karttajarhoitukset kotipaikkakunnillaan. RUL:n tehtäväksi tuli vielä laatia kurssimateriaali. Tehtävien jako järjestön eri tasoilla tuli seuraavanlaiseksi:

Liittotaso

- laatii kurssimateriaalin
- kouluttaa kerhokouluttajat
- valvoo kerhokurssien tasoa
- lainaa kurssimateriaalia

Piiritaso

- koordinoi kerhokurssit piirin alueella
- välittää kouluttajia ja materiaalia

Kerhotaso

- järjestää reserviläisille kerhokurssit
- ottaa yhteyden viranomaisiin

- hankkii peruskurssimateriaalia
- muodostaa pe-pa-ryhmiä viranomaisien avuksi.

Liitto laati kustakin reserviläisen peruskurssin alakurssista opettajankansiot, jotka sisältävät kurssimateriaalin, monisteet, kalvot ja kartat. Kansioita monistettiin 40 kappaletta kutakin kurssia kohti. Kansiot säilytetään liiton toimistossa ja kerhokouluttajiksi ja apukouluttajiksi koulutettavat tutustuvat niiden sisältöön liiton kursseilla. Kun kerhokouluttajat vetävät omia kursejaan kotipaikkakunnillaan, he tilaavat kansiot lainaksi liiton toimistosta ja palauttavat ne sinne kurssin jälkeen. Näin opettajankansioiden kustannukset pysyvät kohtuullisina ja 40 kansiota riittää koko valtakunnan alueelle. Kerhokurssien tukemiseksi liitto on hankkinut kahdeksaantoista reserviupseeriin maastokoulutuksessa tarvittavat materiaalivarastot, jotka käsittävät telttoja, louevaatteita, keittimiä ja rinkkoja.

Kurssit on suunniteltu viikonloppukurkseiksi niin, että ne alkavat perjantai-iltana ja päättyvät sunnuntai-iltapäivällä. Reserviupseerikerhot saavat olla tarkkana kurssiviikonloppua valitessaan, jottei sattuisi paikkakunnan muiden tapahtumien kanssa päällekkäisyyttä ja sen aiheuttamaa osanottajakatoa. Kurkseista viesti-, maasto- sekä pelastus- ja sammutuskurssi pidetään taajamien ulkopuolella reserviläismajoilla, jolloin kurssilaiset teorian opiskelun ohella itse tekemällä ja toimimalla maastossa oppivat asiat. Huoltokurssi, suojelukurssi ja karttajarhoitukset taas pidetään taajamien sopivissa kokoustiloissa. Kurssit ovat osanottajille ilmaisia ja ainoastaan reserviläisrouvien valmistamien

kurssiaterioiden ruoka-aineet aiheuttavat jonkin verran kustannuksia. Kurssitoiminnan kirjaamiseen on painatettu henkilökohtainen peruskurssikortti, johon merkitään reservin upseerien ja aliupseerien osallistuminen kursseille sekä kartta- ja maastoharjoituksiin.

3. Alakurssien sisältö

Viestikurssilla opetetaan pelastuspalvelun johtamiseen ja viestitoiminnan perusteisiin liittyvät asiat. Kurssilaiset tutustuvat käytössä oleviin radiopuhelimiin, VHF- ja LA-kalustoon, harjoittelevat viestiliikennettä ja radioaseman rakentamista erilaisilla antennityypeillä sekä opettelevat viestitoiminnan suunnittelua karttajarhoituk-

sessä ja maastoon sijoitetussa sovelletussa harjoituksessa. Liitto on hankkinut koulutusta varten radiokalustoa ja saanut posti- ja telelaitokselta oman kanavan harjoittelua varten. Liiton radioita lainataan eri puolilla maata pidettäville viestikursseille.

Maastokurssi jakautuu reserviläisen maastotoimintaan ja maastoetsintään. Maastotoiminnassa opetetaan maastossa liikkumiseen ja elämiseen liittyviä taitoja kuten suunnistusta, jälkien seuranta, vesistön ylitystä tilapäisvälinein, varusteita, majoitteita, purilaan tekoa, tulien tekoa, pimeätoimintaa, ensiapua ja joukon johtamista. Maastotoiminnan toisessa osassa, maastoetsinnässä opetetaan tilanteenarviointi ja päätöksen teko, etsintäjoukon kokoaminen, toiminnan suun-

Majoitteen rakentaminen louevaatteesta maastokurssilla.

Palon sammuttamista pelastus- ja sammutuskurssilla Padasjoella.

nittelu, pikakoulutus, käskyt sekä etsinnän suorittaminen, johtaminen ja huolto. Etsintätoimintaa harjoitellaan sovelletussa harjoituksessa valoisalla ja pimeällä.

Pelastus- ja sammutuskurssilla opetellaan jokamiehen taitoja tulipaloihin, liikenneonnettomuuksiin, öljyvahinkoihin ja vaarallisiin aineisiin liittyen. Tulipaloista opetetaan ehkäisevä ja rakenteellinen palontorjunta, asunto- ja autopalot sekä suurpalot eli metsäpalot. Liikenneonnettomuuksista käsitellään oikeata toimintaa liikenneonnettomuuspaikalla, loukkaantuneen pelastamista kolariautosta, pelastustoimintaa suuronnettomuudessa kuten lento-onnettomuudessa. Kurssilaisille annetaan tietoja öljyvahingoista ja käytännössä yleisimmistä esiintyvistä vaarallisista aineista. He

harjoittelevat tulipalon sammuttamista erilaisilla käsiammuttimilla sekä kolariautoon juuttuneen pelastamista ja autopalon sammuttamista.

Huoltokurssi ja suojelukurssi ovat reserviläisten koulutusta täydentäviä teoreettisia kursseja. Niillä annetaan yleiskatsaus joukkojen huoltoon liittyviin kysymyksiin sekä jaetaan kiihottomasti tietoa ydinaseista ja niiden vaikutuksesta. Huoltokurssilla opetellaan lääkintä- ja taloushuollon suorittaminen, majoitustoiminta ja kuljetukset. Kurssilaiset laativat huoltosuunnitelman huoltolajeittain annetun tilanteen puitteissa. Suojelukurssilla luodaan katsaus ydinaseiden kehitykseen ja opetetaan ydinräjähdysten välittömät vaikutukset, radioaktiivinen laskeuma sekä toiminta säteilyvaaratilanteessa ja suojautuminen säteilyltä.

Kurssilla käydään läpi karttatarjoitus 5, ydinlaskeuman vaara.

4. Kartta- ja maastoharjoitukset

Reserviläisen peruskurssin alakurssien väliin on sijoitettu neljä karttatarjoitusta, joiden aiheena ovat erilaiset onnettomuudet kuten maastoon eksyminen, liikenneonnettomuus, metsäpalo ja lento-onnettomuus. Karttatarjoitusten tarkoituksena on tehdä opiskelu mielenkiintoiseksi sekä opettaa reservin upseereille ja aliupseereille ihmisten ja asioiden johtamista. Erityisesti suuremmat onnettomuudet kuten metsäpalo, lento-onnettomuus ja maastoon eksyminen ovat tapahtumia, jotka aiheuttavat satojen ihmis-

ten toimintaa yhteyksineen, huoltoineen, kuljetuksineen ja muodostavat näin kiitolliset harjoittelukohteet karttatarjoituksissa.

Kurssilaisille annetaan tilanne kirjallisesti ja heidät opetetaan pohtimaan vuodenajan, vuorokaudenajan, maaston ja sään vaikutuksia sekä käytettävissä olevan joukon kapasiteettia pelastus- ja sammutustoimintaan. Heidät opetetaan selvittämään resurssit kuten käytettävissä olevat joukot, radiot, kuljetusvälineet, majoitusvälineet, muonitusvälineet ja ensiapuvälineet. He suorittavat tilanteenarvioinnin pohtien eri vaihtoehtoja ja tekevät päätöksen parhaana pitämästään vaihtoehdosta. Päätöksen jälkeen kurssilaiset opettelevat laatimaan

Etsintäosasto siirtymässä toiminta-alueelleen.

yleissuunnitelman, johon liitetään viesti-, huolto-, lääkintä- ja kuljetussuunnitelmat. Tilanteenarviointi-, päätös- ja suunnitelmatekniikan opettamisen jälkeen kurssilaisille jaetaan uusi tilanne ja yksi heistä määrätään yleisjohtajaksi, toinen viestipäälliköksi, kolmas huoltopäälliköksi, neljäs kuljetuspäälliköksi jne. Kullekin päällikölle jaetaan vielä apulaiset ja näin muodostettu johtoporras ryhtyy selvittämään tilannetta. Suoritetaan tilanteenarviointi ja päätös, laaditaan suunnitelmat ja annetaan tarvittavat käskyt.

Kunkin karttatarjoituksen aihe voidaan käsitellä myös maastoharjoituksena. Taajaman ulkopuolelle reserviläismajalle kootaan 40—50 maastoasuaista reserviläistä. Heille selvitetään tilanne, joka koskee esimerkiksi maastoon eksymistä. Joukosta muodostetaan etsintäosasto, jolle määrätään johtaja. Viesti-, huolto- ja kuljetuspäällikön vakansseille määrätään reserviläiset. Etsintäosasto jaetaan kahteen joukkueeseen ja kumpikin joukkue neljään ryhmään. Joukkueenjohtajat ja ryhmänjohtajat määrätään. Lisäksi on käytössä kaksi ”aavejoukkuetta”, jotka ovat olemassa vain paperilla ja johtajien suunnitelmissa. Kun vielä todetaan käytettävissä oleva materiaali ja kalusto: majoitusvälineet, muonitusvälineet, ensiapuvälineet, radiot, autot, traktorit ja moottoripyörät, voi toiminta jo alkaa. Toimintaan saadaan toden tuntua, kun harjoituksessa on maalitoimintaa ja kun osastossa, joukkueissa ja ryhmissä on harjoituksen johdon jär-

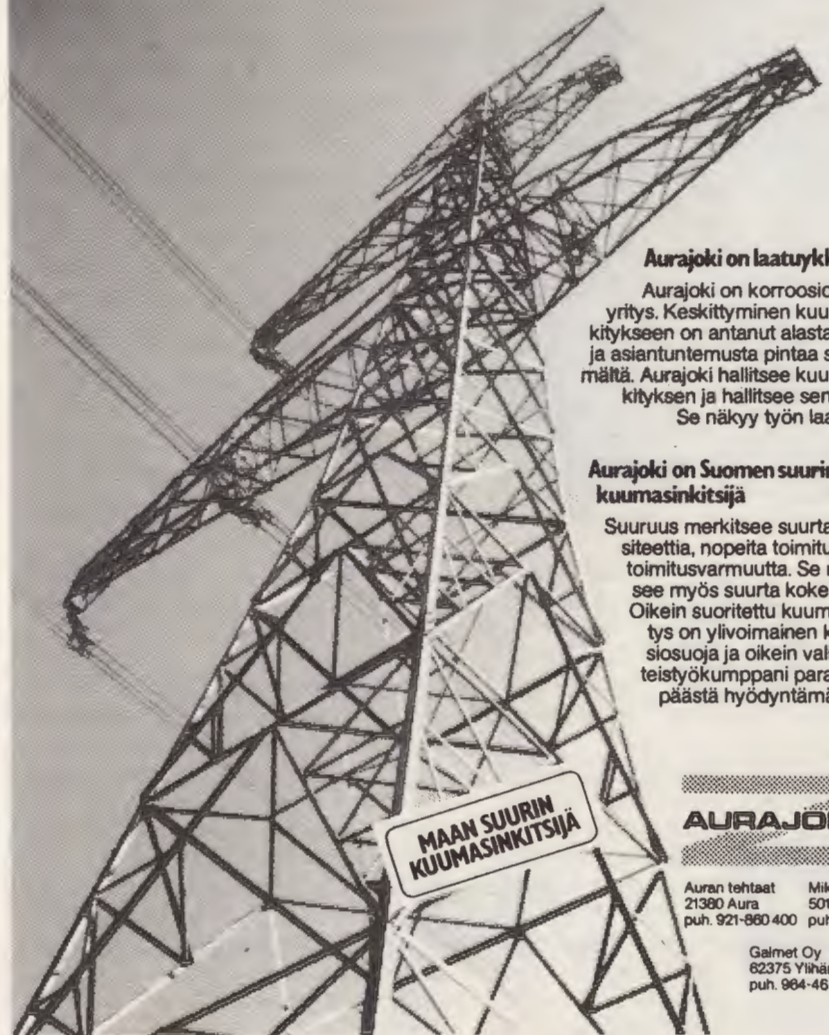
jestämät tarkkailijat.

Kunkin karttatarjoituksen materiaali on koottu kansioon, joka sisältää kolmesta karttaa, tilanteen ja jatkotilanteen, tehtävät maastojohtajalle, huoltopäällikölle, viestipäällikölle ja kuljetuspäällikölle, oikeat ratkaisut sekä ohjeet karttatarjoituksen käynnistämiseksi. Liitto kouluttaa reserviläispiireihin karttatarjoitusten vetäjiä erityisissä perehdyttämistilaisuuksissa. Karttatarjoituskansiot säilytetään liiton toimistossa, josta ne ovat lainattavissa kentälle.

5. Yhteenveto

Vuosina 1982—1984 liitto on kouluttanut 590 kerhokouluttajaa ja apukouluttajaa eri puolilla maata. Nämä kouluttajat ovat järjestäneet 172 kerhokurssia tai harjoitusta, joihin on osallistunut yhteensä n 2800 reservin upseeria ja aliupseeria. Monissa reserviläispiireissä on uusi kurssitoiminta otettu vastaan innostuksella ja se on koettu konkreettiseksi, reserviläisille sopivaksi toiminnaksi. Toisaalta kurssitoiminta on monin paikoin koettu liian laajaksi ja vaikeaksi perinteiseen esitelmää sisältävään kerhoiltatoimintaan verrattuna. Kurssitoiminnan on todettu olevan onnistunut vastapaino kaupunkilaistuneelle elämäntavalle. Tähän mennessä kurssitoimintaan mukaan tulleet reserviläiset ovat olleet liittojen parhainta ja aktiivisinta jäsenistöä. Tulevaisuudessa on saatava myös vähemmän aktiiviset jäsenet mukaan reserviläisen peruskurssitoimintaan.

HUIPULLA KORROOSIOSUOJAUKSESSA

Aurajoki on laatuylkkönen

Aurajoki on korroosionestoyritys. Keskittyminen kuumasinkitykseen on antanut alasta tietoa ja asiantuntemusta pintaa syvemältä. Aurajoki hallitsee kuumasinkityksen ja hallitsee sen hyvin. Se näkyy työn laadusta.

Aurajoki on Suomen suurin kuumasinkitsijä

Suuruus merkitsee suurta kapasiteettia, nopeita toimituksia ja toimitusvarmuutta. Se merkitsee myös suurta kokemusta. Oikein suoritettu kuumasinkitys on ylivoimainen korroosiosuoja ja oikein valittu yhteistyökumppani paras tapa päästä hyödyntämään se.

**MAAN SUURIN
KUUMASINKITSIJÄ**

AURAJOKI OY

Auran tehtaas
21380 Aura
puh. 921-880 400

Mikkelin tehdas
50100 Mikkeeli
puh. 955-10 400

Galmet Oy
82375 Ylihämä
puh. 984-46 510

Upseeriliitto

Upseerikoulutus on olennainen osa upseerinammatin arvostusta, joka osaltaan vaikuttaa upseeriston taloudelliseen asemaan.

Upseeriliitto pitää niin oikeutenaan kuin velvollisuutenaan osallistua upseerien koulutusjärjestelmän kehittämiseen.

TOIMIUPSEERILIITTO r.y.

ASEMAMIEHENKATU 4 • 00520 HELSINKI 52

Mös perusaselajin toimiupseerin asialla.

**TERVEHDIMME JALKAVÄKISÄÄTIÖTÄ
TOIVOTTAEN ONNEA JA MENESTYSTÄ
ARVOKKAALLE TOIMINNALLENNE**

RAJAVARTIJAINLIITTO r.y.
Pohjolankatu 12 B 1 ☎ 986-24991
87100 KAJAANI 10

PUOLUSTUSVOIMAIN

**Parhainta menestystä
Jalkaväen Säätiolle**

VÄRVÄTTYJEN LIITTO R.Y.

PvHL

**...aktiivista ammattiyhdistys-
työtä jäsenkuntamme parhaaksi**

Majuri Jaakko Koskela

JALKAVÄEN KANTAHENKILÖKUNNAN KOULUTUS

Majuri Jaakko Koskela on suorittanut upseerin virkatutkinnon kadettikurs-
sin jalkaväkijoinilla v 1969, jalkaväen
kapteenikursin v 1974 ja yleisesikun-
taupseerin tutkinnon maasotalinjan
yleisellä opintosuunnalla v 1979. Hän
on palvellut opetusupseerina Karjalan
Jääkäripataljoonassa vuosina 1969—
1975 sekä Kadettikoulussa vuosina
1975—77 ja 1979—81. Vuodesta 1981
alkaen hän on palvellut Pääesikunnan
koulutusosastolla.

Johdanto

Jalkaväen kantahenkilökunnan osuus
kantahenkilökunnan kokonaismääräs-
tä on suurin. Erityisen selvästi jalka-
väen keskeinen osuus näkyy upseerien
peruskoulutuksen puolustushaara- ja
aselajilinjojen vahvuuksissa. Kanta-
henkilökunnan lukumääräisesti suu-
rimman ryhmän, toimiupseerien, osalta
ei jalkaväen keskeinen asema ole
aivan suoraan näkyvissä, mutta lähes
puolet toimiupseereistakin voidaan lu-
kea jalkaväkimieheksi koulutuksensa
tai palveluspaikkansa mukaisesti.

Jalkaväen koulutuksen saanut ja
jalkaväkijoukko-osastoissa aluksi pal-
vellut kantahenkilökunta muodostaa
huomattavan osan yleisissä tehtävissä,

esikunnissa, laitoksissa, puolustushaa-
rojen ja aselajien yhteistä koulutusta
antavissa sotilasopetuslaitoksissa, pal-
velevasta kantahenkilökunnasta. Ra-
javartiostojen henkilökunnasta valta-
osa on saanut jalkaväen peruskoulu-
tuksen.

Jalkaväen joukko-osastoissa olevat
kantahenkilökunnan tehtävät ovat
moninaiset. Jalkaväen koulutus, sa-
moin kuin muidenkaan aselajien ja
puolustushaarojen koulutus, ei voi an-
taa edellä olevien tehtävien hoitoon
tarvittavaa tyhjentävää koulutusta.
Taitavastikin toteutettuna puolustus-
voimien jaksottaiseen säännönmukai-
seen koulutukseen ja joukko-osastos-

sa palveluun nojautuva nousujohteen koulutus voi antaa vain osan tarvittavista valmiuksista sekä oikean asenteen palvelustehtäviin ja itsensä kehittämiseen.

Jäljempänä käsitellään jalkaväen kantahenkilökunnan koulutusta niiltä osin kuin sitä voidaan pitää jalkaväen omana koulutuksena. Kokonaisuuden hahmottamiseksi tarkastellaan kuitenkin asioita joiltakin osin myös varsinaisen jalkaväen toimialueen ulkopuolelta.

1. Jalkaväen upseerien koulutus

Upseerien koulutus toteutetaan jaksoittaisen ja nousujohteen koulutusjärjestelmän puitteissa. Koulutuksen jaksottaisuuden periaatteen noudattamisella pyritään säännönmukainen opiskelu sotilasopetuslaitosten kursseilla ja palvelus joukko-osastoissa kytkemään kiinteästi toisiaan tukeväksi kokonaisuudeksi. Tällä kokonaisuudella pyritään kouluttamaan rauhan ja sodan ajan tehtävien hoidossa tarvittava jalkaväen aktiiviupseeristo.

Kadettikurssi

Jalkaväen upseerien peruskoulutus, upseerin tutkintoon johtava koulutus, annetaan Kadettikoulussa. Opintoihin sisältyviä aine- ja syventäviä opintoja toimeenpannaan lisäksi panssariopintosuunnalla Panssarikoulussa. Eräitä jalkaväen peruskoulutukseen sisältyviä käytännön opintoja järjestetään muissakin puolustusvoimien joukko-osastoissa ja laitoksissa.

Upseerin tutkintoon johtavan koulutuksen tavoitteena on eri tieteenaloilta saatavien perusteiden ja teorian sekä käytännön harjoittelun avulla

kouluttaa rauhan ja sodan ajan upseerin tehtäviin vaadittavan taidon ja kyvyn omaavia johtajia.

Upseerin tutkintoon johtavassa koulutuksessa annetaan opiskelijalle

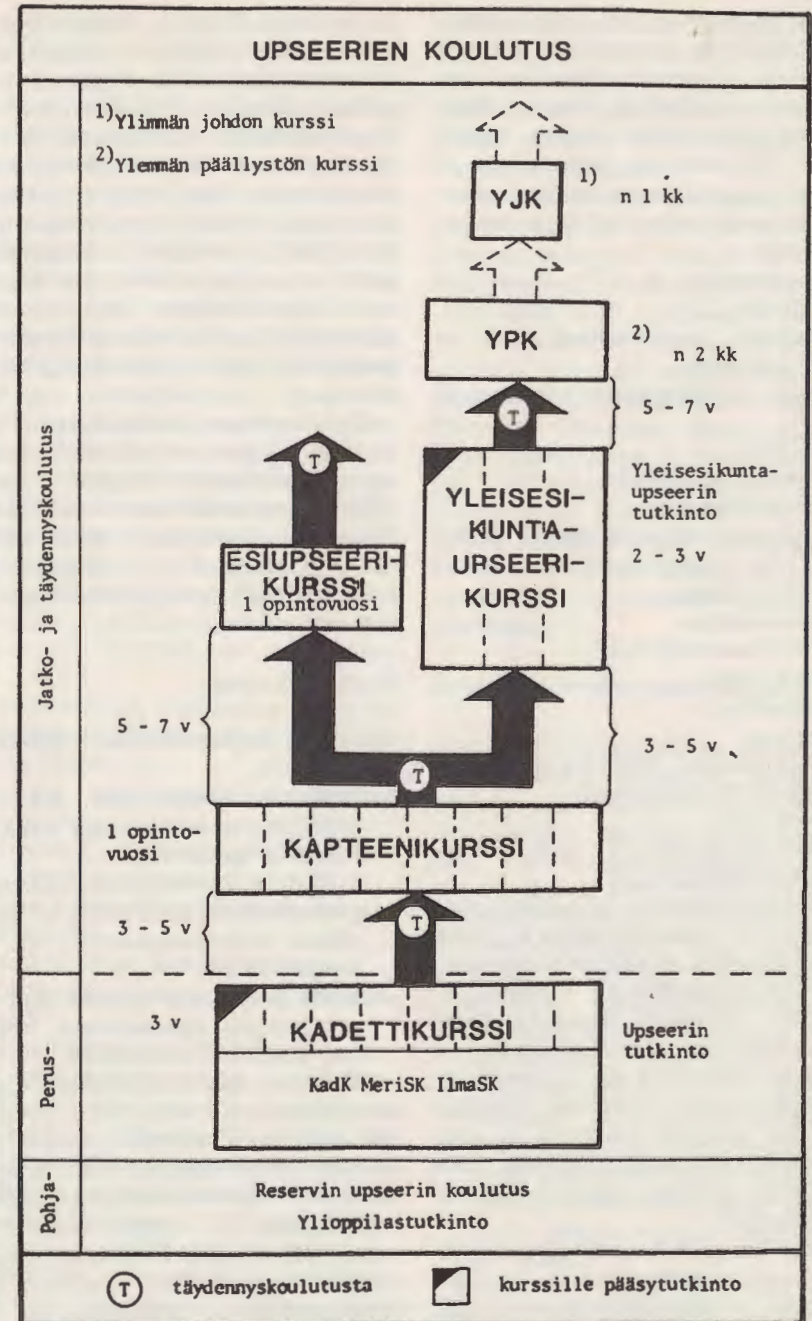
- valmius toimia perusyksikön kouluttajana,
- valmius toimia sodan aikana perusyksikön päällikkönä ja upseerin tehtävissä joukkoyksikön esikunnassa,
- hyvä yleistiedollinen perusta koko virkauraa ja jatko-opintoja varten,
- valmius suulliseen ja kirjalliseen ilmaisuun,
- riittävä kielitaito sekä
- valmius tutkimustyöhön.

Koulutuksen tavoitteita on täydennetty ja täsmennetty kadettikurssien maavoimien kaikkien linjojen osalta seuraavaksi

- kouluttaa hyvät tiedot ja taidot omaavia kouluttajia, jotka pystyvät toimimaan perusyksikön varapäällikköinä rauhan aikaa varten,
- kouluttaa pystyviä perusyksikön päälliköitä sekä upseereita joukkoyksikön esikunnan eri tehtäviin sodan aikaa varten sekä
- antaa hyvät yleistiedot koko virkauraa varten sekä luoda heihin luja puolustustahto ja oikea sotilaskuri niin, että he pystyvät juurruttamaan ne myös alaisiinsa ja koulutettaviinsa.

Edellä olevia koulutuksen tavoitteita sovelletaan sellaisenaan kadettikurssin jalkaväkilinjan sekä siihen sisältyvien opintosuuntien koulutukseen.

Koulutuksen tavoitteiden saavuttamiseksi toimeenpantava opetus käsittää yhteensä 4200 laskennallista opetussuunnitelmaan sisältyvää tuntia. Laskennallisen tuntimäärän lisäksi sisältyy opetussuunnitelmaan käytän-

nön harjoitusten aikana todellisuudessa laskennallisen tuntimäärän ylittäviä lisätunteja. Opintovaatimusten saavuttaminen edellyttää itseopiskeluun ja harjoitusten valmistukseen käytettäväksi huomattavan työpanoksen.

Opetussuunnitelman sisällön keskeinen osa muodostuu tutkintoaineista, joita ovat

- johtamistaito,
- taktiikka,
- kasvatus- ja opetusoppi,
- jalkaväkioppi,
- muut puolustushaara- ja aselajio-pit,
- hallinto,
- sotateknikka sekä
- liikuntakasvatus.

Tutkintoaineiden tuntimäärä 3330 h on 70.3 % opetussuunnitelman kokonaistuntimäärästä.

Kurssiaineiden turvallisuuspolitiikka, valtio-oppi, talousoppi, historia, matematiikka, fysiikka ja kemia, yleinen tekniikka sekä vieras kieli yhteinen tuntimäärä 735 h on 17.5 % kokonaistuntimäärästä.

Opetussuunnitelma on laadittu nousujohteiseksi kokonaisuudeksi, jossa eri oppiaineiden opiskelun eteneminen tukee kokonaisukehitystä. Opinnot jakautuvat kolmeen opintovuoteen. 36:n kuukauden kokonaisajasta 14 viimeistä kuukautta on jalkaväkijoukkojen omaa aselajikoulutusta. Kaikille kadeteille yhteinen koulutus on suureksi osaksi jalkaväikoulutusta, joka muodostaa pohjan aselajien erikoiskoulutukselle.

Jalkaväkijoukkojen kadettien opetus jakautuu nykyisellään yleiseen-, kranaatinheitin- ja panssariopintosuuntaan.

Valmistuvat kadetit saavat opintosuuntajana mukaisesti ammuntojen johtamisoikeuksia. Juuri ammuntojen johtamisoikeuksien rajallisuus on koettu henkilöstön laaja-alaista käyttöä rajoittavana. ”Kenttämiehet” arvos-televat varsin usein opintoihin sisältyvän yleissivistävän oppiaineen määrää. Edellä esitetty kurssiaineiden osuus on kuitenkin vain noin kuudennes laskennallisesta kokonaistuntimäärästä. Tässä suhteessa ei esitettyä arvostelua voitane pitää täysin perusteltuna.

Kolmivuotisen kadettikurssin opetussuunnitelmaa on tarkistettu kerran sen käyttöönoton jälkeen. Vuoden 1985 aikana toteutetaan toinen tarkistuskierrös. Nähtävissä olevat tarkistukset ovat pienehköjä. Koulutuksen tavoitteet sekä opetuksen rakenne säilyvät ennallaan.

Kapteenikurssi

Jalkaväen kapteenikurssin päämääränä on

- kouluttaa sodan ajan jalkaväen pataljoonan komentajan tehtäviin pystyviä upseereita,
- kouluttaa rauhan ajan jalkaväen perusyksikön päälliköitä ja oman alansa toimistoupseereita eri esikuntiin sekä
- antaa perustiedot sodan ajan perusyksikön operatiivisen toimiston päällikön tehtävistä.

Jalkaväen kapteenikurssien koulutus toteutetaan vuonna 1981 hyväksytyt opetussuunnitelman mukaisesti. Kurssin opetus käsittää noin 40 opintoviikkoa viikkotuntimäärän ollessa keskimäärin 32. Opetus toteutetaan 5-päiväistä viikkoa noudattaen pois-luettuna jaksot, jolloin kurssi on kertausharjoitusten valmistelu- tai toi-

meenpanotehtävissä.

Koulutuksen sisällön selkeä painopiste on sodan ajan pataljoonan komentajan ja rauhan ajan perusyksikön päällikön tehtäviin valmentavassa koulutuksessa. Jalkaväen kapteenikurssin opetuksen rungon muodostavat taktiikan harjoitukset ja kertausharjoitukset. Pataljoonan puolustus ja hyökkäys viedään läpi kaksi kertaa siten, että ensimmäiset harjoitukset antavat muodollisen ja taisteluteknillisen pohjan ensimmäisen kertausharjoituksen toimeenpanolle. Muut taktiikan harjoitukset toteutetaan yhtenäisen tilannekuvan pohjalta prikaatin puitteissa soveltavina harjoituksina. Jokaisessa taktiikan harjoituksessa huomattava osa opetuksesta tapahtuu maastossa.

Taistelukoulu johtaa kunkin kurssin aikana kaksi pataljoonan kertausharjoitusta. Harjoitukset toteutetaan siten, että

- ensimmäinen kertausharjoitus pidetään myöhään syksyllä Niinisaalon alueella ja
- toinen kertausharjoitus talvella Lapissa.

Jalkaväen kapteenikurssille opetetaan kertausharjoituksissa

- pataljoonan komentajan johtamistoimintaa,
- reserviläisten kouluttamista,
- kertausharjoitusten järjestämistä sekä
- taisteluammuntojen johtamista.

Johtamistaidon opetus nivelletään taktiikan harjoituksiin ja kertausharjoituksiin. Koulutustaidon ja jalkaväkiopin opetuksen sisällössä otetaan huomioon reserviläisten koulutus ja kertausharjoitusten järjestämisen suunnittelu, valmistelu ja toteutus. Rauhanajan perusyksikön päällikön tehtäviin valmentava hallinnollinen

koulutus toteutetaan kurssin loppupuolella. Muu kurssilla annettava koulutus jakautuu tasaisesti kurssijalalle sijoitettuna ohjelmiin siten, että opetus palvelee taktiikan opetusta ja kertausharjoituksia.

Johtamistaidon, taktiikan, aselajiooppien sekä kasvatus- ja opetusopin yhteinen osuus on noin 86 % kurssin kokonaistuntimäärästä, joka on 1200.

Syksyllä 1985 aloittavat ensimmäiset kolmivuotisen opetussuunnitelman mukaan upseerin tutkinnon suorittaneet upseerit opiskelunsa kapteenikurssilla. Jalkaväen kapteenikurssin opetussuunnitelma tarkistetaan vuoden 1985 syksyyn mennessä. Opetussuunnitelman tarkistuksessa kapteenikurssin tavoitteet sekä opetuksen rakenne säilyvät ennallaan. Muutokset tapahtuvat oppisisällön tarkistuksen puitteissa.

Kranaatinheitinupseerikurssi

Kranaatinheitinyksiköissä kouluttajina toimivien upseerien koulutusta omalta erikoisalaltaan syvennetään 1—2 vuoden palveluskokemuksen jälkeen kranaatinheitinupseerikurssilla annettavalla täydennyskoulutuksella.

Kurssin opetuksen päämääränä on

- kouluttaa oppilaat kykeneviksi toimimaan kaikissa kranaatinheitinyksikön kouluttajatehtävissä ja kranaatinheitinammuntojen johtajatehtävissä rauhan aikana,
- kouluttaa oppilaat kykeneviksi toimimaan kranaatinheitinyksikön päällikköinä ja tulenjohtokomentajan apulaisina sodan aikana ja
- opettaa epäsuoran tulen käytön osalta yhteistoiminta kenttäyksikön kanssa.

Kurssin opetussuunnitelmaan sisältyy noin 400 laskennallista tuntia.

Opetuksesta huomattava osa tapahtuu ampumaleirillä. Kurssin toiminta huipentuu tykistöryhmien ja kranaatinheitinyksiköiden yhteisiin ammuuntoihin kenttätykistön kesäleirillä.

Jalkaväkiupseerien ylemmän tason koulutus

Jalkaväkiupseerien ylemmän tason koulutus esipuseerikurssilla ja yleisesikuntaupseerikurssilla on osa maavoimien upseerien yleistä koulutusta. Tämä koulutus ja sitä edeltävä sekä sen jälkeinen palvelu joukko-osastoissa ja esikunnissa antaa valmiudet esipuseeritehtäviin sekä komentajiksi.

2. Jalkaväen erikoisupseerien koulutus

Jalkaväen erikoisupseerien koulutus on osa erikoisupseerien yhteistä toimialakohtaista koulutusta. Näin ollen jalkaväen lääkintä-, insinööri-, teknikko- ja talousupseerit saavat ammatillista erikoiskoulutustaan täydentävän sotilaskoulutuksen toimialan (lääkintä-, taisteluväline-, kuljetusvälineym) kurssilla. Käytännön palvelu sekä kalusto-, tyyppi- tai muu täydennyskoulutus tekevät näistä toimialansa erikoismiehistä jalkaväkimiehiä. Tällaisia korkean ammattitaidon omaavia jalkaväen erikoisupseereita ovat esimerkiksi ohjusinsinööri, panssaritekniikko, asetekniikko sekä sissijä laskuvarjokoulutettu lääkäri.

3. Jalkaväen toimiupseerien koulutus

Peruskoulutus

Jalkaväen toimiupseerien peruskoulu-

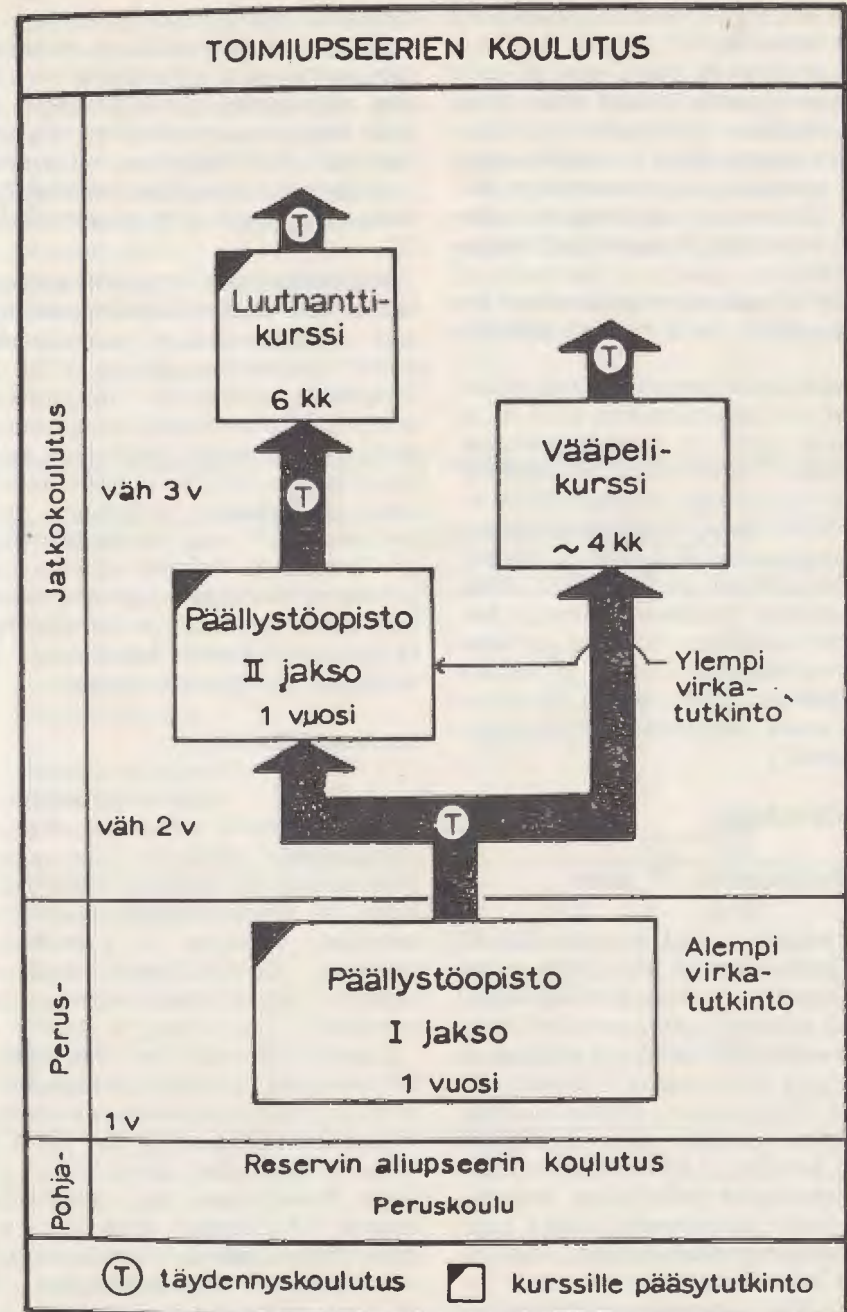
tus annetaan alempaan toimiupseerin virkatutkintoon johtavana kaksivaiheisena koulutuksena siten, että

— yhteiskoulutusvaiheen koulutus annetaan kaikille Päälystöpistossa ja

— erikoiskoulutusvaiheen koulutus annetaan kivääri- ja kranaatinheitinlinjoille Päälystöpistossa ja panssarintorjunta- sekä panssarilinjoille Panssarikoulussa.

Peruskoulutuksen kokonaispäämäärä Päälystöpiston I jaksolla on kouluttaa puolustushaarojen ja aselajien nuorempia opetus- sekä teknillisten ja yleisten huoltolajien toimiupseereita, antaa heille perustiedot joukkueen (vast) johtamisessa ja kouluttamisessa sekä tutustuttaa heidät perusyksikön vääpelille ja huoltohenkilöstölle kuuluviin tehtäviin. Lisäksi heille annetaan yleissotilaallista ja yleissivistyksellistä pohjakoulutusta koko sotilaskoulutusta varten, luodaan heihin luja puolustustahto ja oikea sotilaskuri niin, että he kykenevät sen juurruttamaan myös alaisiinsa ja koulutettaviinsa.

Päälystöpiston I jakson yhteiskoulutusvaiheen päämääränä on antaa kaikkien puolustushaarojen ja aselajien toimiupseereille yhtenäinen sotilaallinen ja perusyksikön nuoremman opetusupseerin peruskoulutus sekä kerrata keskikoulun oppimäärä ja antaa lukion 6. luokan tasoista opetusta äidinkielessä, 2. kotimaisessa kielessä ja yhdessä vieraassa kielessä ja matematiikassa siten, että heillä on edellytykset erikoiskoulutusvaiheessa annettavan oman alansa koulutuksen omaksumiselle sekä itseopiskelun ja joukko-osastossa saamansa jatkokoulutuksen jälkeen jatkaa opiskeluaan joko Päälystöpiston II jaksolla tai vääpelikurssilla.

Erikoiskoulutusvaiheen päämääränä on antaa oppilaille omaa alaa koskevia perustietoja siinä määrin, että he pystyvät suoriutumaan oman alansa nuoremman toimiupseerin tehtävistä sekä itseopiskelun ja joukko-osastossa saamansa jatkokoulutuksen jälkeen jatkamaan opiskeluaan joko Päälystöpiston II jaksolla tai vääpelikurssilla.

Linjakohtainen opetus annetaan soveltaen edellä olevia yhteisiä päämääriä.

Kiväärilinjan opetuksen sisältöä kuvaavat kouluttamistaidon (174 h) ja taktiikan (281 h) oppiainekohtaiset päämäärät ”syventää taitoja oppituntien ja harjoitusten suunnittelussa sekä johtamisessa kivääriperusyksikön koulutuskausilla E I ja E II käytännön harjoitusten avulla” sekä ”antaa vahvennetun joukkueen johtajan tarvitsema taktillinen koulutus ja yleiskuva vahvennetun kivääri- ja jääkärikomppanian toiminnasta ja taistelusta sekä antaa perustiedot komppanian huollosta”.

Jatkokoulutus

Päälystöpiston II jakso

Koulutuksen kokonaispäämääränä Päälystöpiston II jaksolla on antaa toimiupseeri 3. luokan (sotilasmestari) ja sitä ylempien toimiupseerien tehtäviin vaadittava yhtenäinen sotilaskoulutus sekä toimiupseeri 3. luokan tehtäviin vaadittava erikoiskoulutus, kouluttaa rauhan ajan joukkueen (vast) johtajia ja kouluttajia sekä antaa perustiedot sodan ajan komppanian (vast) johtamisesta. Lisäksi kursilla annetaan lukioasteista yleissivistävää koulutusta.

Kurssilla opiskelun aloittaminen

edellyttää pääsykokeen läpäisyä.

Jalkaväkilinjan osalta on päämääräksi täsmennetty ”kouluttaa rauhan ajan vanhempia opetusupseereita ja lisätä tietoutta perusyksikön vääpelin tehtävistä sekä kouluttaa sodan ajan joukkueen johtajia, perusyksikön vääpeleitä ja perusyksikön varapäälliköitä”.

Päälystöpiston II jakson opetuksen sisältöä kuvaavat opetussuunnitelman oppiainekohtaiset päämääräesimerkit kouluttamistaidossa (252 h) ”laajentaa käytännön harjoittelun avulla oppilaiden taitoa toimia oman alansa vahvennetun joukkueen kouluttajina niin, että he pystyvät toimimaan perusyksikön vanhempina opetusupseereina” sekä taktiikassa (211 h) ”kerrata ja lujittaa vahvennetun joukkueen taktiikassa saatua opetusta sekä antaa oppilaille perustiedot jalkaväen perusyksikön johtamisesta ja taistelusta pataljoonan osana”.

Lutnanttikurssi

Koulutuksen kokonaispäämääränä lutnanttikurssilla on antaa ylimpiin toimiupseerin tehtäviin (lutnantti, ylilutnantti ja kapteeni) vaadittava jatko- ja erikoiskoulutus puolustushaarojen, aselajien ja toimialojen puitteissa. Jalkaväkilinjan koulutus tapahtuu tämän kokonaispäämäärän mukaisesti.

Lutnanttikurssin opetuksen sisältöä kuvaavat esimerkit opetussuunnitelman oppiainekohtaisista tavoitteista kouluttamistaidossa (230 h) ”lisätä ja syventää oppilaiden tietoja ja taitoja toimia kouluttajana niin, että he kykenevät käyttämään tehokkaasti eri opetusmenetelmiä ja suunnittelemaan ja johtamaan perusyksikössä ja AUK:ssa pidettäviä harjoituksia” se-

kä taktiikassa (189 h) ”syventää perusyksikön päällikön tarvitsemaa taktillista koulutusta sekä antaa perustiedot pataljoonan taistelusta niin, että oppilaat kykenevät toimimaan sekä perusyksiköiden päällikköinä että pataljoonan esikunnan nuorempina upseereina (adjutantti, tiedustelu-upseeri, lähettiupseeri)”.

Lutnanttikurssilla opiskelun aloittaminen edellyttää pääsykokeen läpäisyä.

Vääpelikurssi

Vääpelikurssin oppilaat ovat Päälystöpiston I jakson opinnot suorittaneita ja 15—20 palvelusvuoden kokeumuksen omaavia toimiupseereita.

Vääpelikurssin jalkaväkilinjan päämääränä on täydentää rauhan ajan perusyksikön opetusupseerin ja vääpelin tehtävissä tarvittavia tietoja ja taitoja sekä antaa perustiedot perusyksikötason koulutus- ja muun ma-

Upseeri- ja toimiupseerikoulutuksen opetussuunnitelmien tuntimääriä

KOULUTUS	OPETUSSUUNNITELMAN LASKENNALLINEN TUNTIMÄÄRÄ		
UPSEERIT ¹⁾			
— kadettikurssi	4200	4200	
— kapteenikurssi	1200	1200	
— esiupseerikurssi	900	—	
	<u>Yht. 6300</u>		
— yleisesikuntaupseerikurssi (yleinen opintosuunta)		<u>2400</u>	
		<u>Yht. 7800</u>	
TOIMIUPSEERIT ²⁾			
— alempi virkatutkinto (PO I)	1500	1500	1500
— vääpelikurssi	450	—	—
	<u>Yht. 1950</u>		
— ylempi virkatutkinto (PO II)		<u>1300</u>	1300
— lutnanttikurssi		<u>Yht. 2800</u>	
			<u>650</u>
			<u>Yht. 3450</u>

SELITE

- 1) Pohjakoulutusvaatimus: ylioppilas ja reservin upseeri
 2) Pohjakoulutusvaatimus: peruskoulun suorittanut ja aliupseeri

teriaalin hoidon, varastonhoidon sekä yleishuollon tehtäviin sekä kouluttaa sodan aikaa varten esikuntavääpeleitä ja perusyksiköiden vääpeleitä sekä vahvennetun joukkueen (vast) johtajia ja kouluttajia.

Esimerkkeinä opetuksen tavoitteista ja sisällöstä ovat kouluttamistaidon (100 h) opetuksen tavoite ”kerrata kouluttamistaidon perusteet ja käytännön harjoittelun avulla syventää oppilaiden taitoa toimia perusyksikön opetusupseerina, vääpelinä ja varastonhoitajana” sekä taktiikan (100 h) opetuksen tavoite ”syventää oppilaiden taktillisen ajattelun perusteita sekä antaa vahvennetun joukkueen johtajan ja perusyksikön vääpelin tarvitsema taktillinen koulutus ja antaa perustiedot pataljoonan esikuntakomppanian ja huoltokomppanian toiminnasta siten, että pystyvät toimimaan esikuntavääpeleinä ja saavat perusteet perusyksikön huollon toteuttamiseen”.

4. Värvättyjen koulutus

Jalkaväen värvätyn henkilöstön määrä on varsin pieni. Värvätty henkilöstö otetaan palvelukseen puolustusvoimien ulkopuolella saadun ammatillisen koulutuksen perusteella. Puolustusvoimat antaa täydennyskoulutusta sekä tehtävien hoitamisen kannalta tarpeellista lisäkoulutusta. Tavanomaisia koulutuksen järjestämismuotoja ovat osallistuminen varusmiesten aliupseerikursseille ja erikoiskoulutuskursseille. Toinen tyypillinen koulutustapahtumien kokonaisuus on kalustokoulutus. Värvättyistä koulutetaan jalkaväen asejärjestelmien osien käyttäjiä ja huoltajia.

5. Täydennyskoulutus joukko-osastoissa

Työ tekijäänsä neuvoo — entä esimiehet. Taktiikka, uusi kalusto ja kouluttamistaito ovat keskeisiä täydennyskoulutuksen aiheita.

Säännöllinenkin joukko-osastossa toimeenpantava täydennyskoulutus on vain osaratkaisu käytännön taitojen kehittämisessä. Joukko-osaston mahdollisuudet täydennyskoulutuksen toteutukseen ovatkin enemmän arkisia toimenpiteitä

- esimiesten ennalta antamia käskyjä ja ohjeita sekä niiden valvontaa,
- henkilösijoitusten tarkoituksenmukaista toimeenpanoa jokapäiväisessä palveluksessa, ampumaleireillä ja sota- ym harjoituksissa sekä
- ohjattua (= valvottua) uusittavien ohjesääntöjen ym opiskelua.

Joukko-osastojen täydennyskoulutuksella helpotetaan sotilasopetuslaitosten antamien yleisten oppien sekä ohjesääntöjen ja ohjeiden soveltamista joukko-osaston jokapäiväiseen palveluun. Täydennyskoulutus on jatkuvaa, jokapäiväistä kaikkien tasojen esimiesten työtä alaistensa toiminnan johtamiseksi ja työn tulosten parantamiseksi.

6. Tulevaisuuden näkymiä

Jalkaväen asejärjestelmät, organisaatiot sekä toimintatavat kehittyvät taloudellisten voimavarojen puitteissa. Nämä eivät lähitulevaisuudessa aiheuttane jalkaväen henkilöstön koulutuksen perusrakenteeseen muutospaineita. Sensijaan joihinkin yksityiskohtiin kohdistuu voimakastakin muutospainetta.

Upseerien koulutuksen osalta voitane nähdä muutospaineen kohdistuvan koulutuksen eräiden osa-alueiden sisältöön. Koulutusjärjestelmä säilynee ennallaan.

Erikoisupseerien koulutuksessa kasvaneen tarve asejärjestelmäkokonaisuuksia sisältävän koulutuksen lisäämiseen. Tällöin on henkilöillä paremmat edellytykset soveltaa oman erikoisalansa tietoa kokonaisuuden parhaaksi.

Toimiupseerien koulutuksessa kehittämistarve kohdistuu jalkaväen ja sitä tukevien huollon toimialojen koulutuksen sisällön tarkistuksiin sekä henkilöstön määrän kehittämiseen oikeassa keskinäisessä lukumääräsuhteessa. Toimialansa erikoiskoulutuksen saanut toimiupseeri on joukko-osaston ampumaleireillä, sotaharjoituksissa sekä päivittäisessä palveluksessa kasvatettava jalkaväen toimiupseeriksi. Yhteiskunnan muiden osa-alueiden koulutuksen kehittämisen kanssa rinnan on kehitettävä toimiupseerikoulutusta siten, että alan kilpailukyky nuorten miesten keskuudessa säilyy.

Värvättyjen koulutusta jouduttaneen kehittämään erityisesti asejärjestelmien kehittymisen myötä.

Eri henkilöstöryhmien koulutuksessa ei nykyisin ole kaikilta osin saavutettu tarvittavaa kokonaisuuteen jäsentymistä. Koulutuksen päämäärät eri tasoilla sekä oppiainekohtaiset päämäärät vaativat edelleen pitkäjänteistä kehittämistä muodostaakseen kaikilta osin johdonmukaisia kokonaisuuksia jalkaväen palkatun henkilöstön sisällä. Reservin henkilöstön koulutukseen ja tehtäviin vertaaminen osoittaa myöskin joitakin osin selkeyttämisen tarvetta jalkaväen palkatun henkilöstön koulutuksessa.

Koulutuksen kehittäminen kokonaisuutena tapahtuu puolustusvoimien palkatun henkilöstön koulutuksen osana. Jalkaväen koulutus on osaperusta kaikkien puolustushaarojen ja erityisesti maavoimien aselajien toiminnalle. Jalkaväen koulutusorganisaatiota ja koulutusta kehitettäessä on edettävä tosiasioihin nojautuen. Eräs koulutuksen kehittämisen perusta on kokeneen jalkaväkikouluttajan sanonta ”Tuli tappa — osuessaan”.

 <p>SODANKYLÄN KUNTA</p>	 <p>VIHDIN KUNTA</p>
 <p>THOMESTO OY VAIHDE 170112</p>	 <p>KATAJANOKAN KASINO</p>

KOLME AMMATTILAISTA

Jantronic Oy

Suunnittemme ja valmistamme sotilas- ja siviilikäyttöön elektroniikkaa, radio-ohjauslaitteita, harjoitusmaalijärjestelmiä sekä moottorigeneraattoreita.

JANTER-harjoitusmaalilaitteet
JANWATT-moottorigeneraattorit

ovat vaativan ostajan suomalaisia laitteita. Nummi-Pusulasta.

Jantronic Oy

03870 Hyönölä
Puh. (913) 66562

Kotimaiset JANHEAT-lämmittimet ajoneuvoissa pitävät pakkasen loitolla.

Janheat Oy

Sulantie 28 A 10, 04300 Hyrylä
Puh. (90) 255 599, 255 947

Paksunkin pellin muotoilee ja taivuttaa

Janmetal Ky

03250 Koisjärvi
Puh. (913) 61655

Everstiluutnantti Kari Aro

YKSILÖASEIDEN TASO 1990-LUVULLA JA KEHITYSNÄKYMÄ

Everstiluutnantti Kari Aro on valmistunut upseeriksi 46. kadettikurssilta vuonna 1961. Hän on toiminut opetusupseerina, linjan johtajana sekä kompanian päällikkönä Panssariyrykmentissä, Panssarikoulussa ja Panssarintorjuntapataljoonassa vuosina 1961—1968. Everstiluutnantti K Aro on palvellut vuosina 1969—1981 Pääesikunnan aseteknisessä osastossa toimistoupseerina ja toimistoesiupseerina. Sotakorkeakoulun teknillisen opintosuunnan hän suoritti vuosina 1970—73. Vuodesta 1981 alkaen everstiluutnantti Kari Aro on toiminut Pääesikunnan aseteknillisen osaston jalkaväkiaseteknillisen toimiston päällikkönä.

1. Johdanto

Palautettaessa mieleen Jalkaväen vuosikirjassa 1977—78 ollutta jalkaväen yksilöaseiden kehitysnäkymiä käsitellessä artikkelin sisältöä, voi todeta kuten silloinkin, että kehityksen pyörä pyörii eteenpäin verrattain verkkaiseen tahtiin. Yksikään silloin kaavailuista kehitysohjelmien tuotteista ei ole vielä sarjavalmistusasteella, saatikka sitten palveluskäytössä.

Yleensä käy niin, että vaikka täyden suunnittelu- ja valmistuskapasiteetin omaava yritys käynnistää esimerkiksi uuden yksilöaseen valmistusohjelman, kestää noin 10 vuotta ennenkuin tuote on saatavissa joukkojen käyttöön. Kun yksilöase on sitten hyväksytty palveluskäyttöön, kestää täyteen vah-

vuuteen tähtäävien hankintaohjelmien toteuttaminen 20—40 vuotta maan varallisuudesta riippuen.

Yksilöaseiden yleisestä kehitysjaksottelusta saa nopeasti yleiskuvan, kun tarkastelee eri maissa käynnissä olevia tai lähivuosina käynnistyviä yksilöasehankkeita. Joissakin maissa sodan jälkeen kehitettyjen aseiden hankintaohjelmat ovat vasta loppuillaan, joissakin aseiden modernisoidun mallin hankinnat ovat uudelleen käynnistymässä. Tarkastelu muutamien maitten kohdalla näyttää seuraavalta:

- Suomessa vuonna 1962 käynnistynyt rynnäkkökivääri m 62:n hankintaohjelma jatkuu.
- Ruotsissa on kokeiltu ja parannel-

tu belgialaisen FN tehtaan 1960-luvun puolivälissä kehittämän rynnäkkökiväärin tuoreempaa FNC versiota. AK-5:ksi nimetyn kansallisen mallin valmistus käynnistyy siten, että ensimmäisiä joukkoja voidaan ryhtyä varustamaan vuonna 1986. Hankinta-aikataulusta ei ole tietoa.

- Sveitsissä on tehty päätös rynnäkkökivääriaseistuksen uusimisesta. Ase on Schweizerische-Industrie-Gesellschaftin (SIG) valmistama "Sturmgewehr 90", jonka merkittävissä mittakaavassa alkava hankintaohjelma käynnistyy vuonna 1987. Ohjelma tullaan ajoittamaan 30—40 vuoden jaksolle.
- Neuvostoliiton Kalasnikov-sarjan (AK-47) viimeisin tulokas AK-74 tuli yleismaailmalliseen tietouteen vuonna 1977. Merkittävimpänä muutoksena oli patruunan keventäminen 5.45x39:ksi. Ase on neuvostojoukkojen käytössä, mutta ei vielä tiettävästi muissa liittolaismaissa. Muissa Varsovan liiton maissa on käytössä Kalasnikov-sarjan kansalliset versiot.
- Englannissa käynnistyy Royal Small Arms Factoryn kehittämän rynnäkkökiväärin sarjavalmistus siten, että ensimmäisiä joukkoja voidaan ryhtyä varustamaan vuonna 1985.
- USA on suorittanut perusaseelleen M16 mm Naton standardoiman 5,56 mm:n SS-109 tyyppisen patruunan aiheuttamia muutoksia. Uusi malli on merkinnältään M16A2 ja hankintojen arvellaan käynnistyvän vuonna 1985.
- Saksan Liittotasavalta säilyttäneen vanhan G3 rynnäkkökiväärinsä vielä ainakin 10 vuoden ajan. Pitkään kehitteillä olleen hylsytöntä

patruunaa käyttävän G11-projektin arvellaan valmistuvan 1990-luvun alkupuolella.

Näiden muutamien esimerkkien perusteella voidaan todeta, että tämän vuosituhatlupien loppu on vielä klassillisten, joskin modernisoitujen ja osin verrattain ennakkoluulottomien ratkaisujen aikaa.

Seuraavassa käsitellään aihetta tuote- tai välineryhmittäin hieman yksityiskohtaisemmin pyrkien esittelemään tämän hetken huipputuotteet ja löytämään perusteita tulevan kehityksen arvioinnille.

2. Jalkaväkisotilaan taistelukestävyys

Hyvänä esimerkkinä aseiden ja vastaaseen välisessä kilpailussa on perinteisesti käytetty panssarivaunun ja panssaritorjunta-aseen välistä kehityskilpailua. Nyt tämän voidaan katsoa koskettavan jo yksityistä jalkaväkisotilastakin. Enää ei ole pääongelma osuman saaminen vastustajaan, vaan ongelmaksi saattaa nousta todella eliminoivan osuman saaminen.

Luodin- ja sirpaleenkestävien suojavausteiden kehittäminen on ollut käynnissä ensimmäisestä maailmansotasta lähtien. Lisävauhtia kehitystyölle ovat viimeisen kymmenen vuoden aikana antaneet myös voimakkaiden, terrorismin torjuntaan erikoistuneiden organisaatioiden taholta esitetyt vaatimukset.

Sirpaleen tai luodin pysäyttäminen perustuu ns Kevlar-kuidun ominaisuuksien hyväksikäyttöön. Kuidulla on erinomainen vetolujuus. Se on jopa 10-kertainen teräslankaan verrattuna. Kuidut yhdistetään eripaksuisiksi langoiksi, joista kudotaan eri neliöpainoja omaavia kankaita. Kankaita päällekkäin asettelemalla voidaan val-

mistaa suojaliivi tai hartsin kanssa laminoimalla esim kypärä. Luodin iskiessä Kevlarpanssariin kuitu taipuu, mutta ei katkea.

Luodin pää litistyy yleensä iskussa ja liike-energia imeytyy kangaspakkaan. Eri maiden standardit sallivat luodin iskukohtaan vain 20—40 mm syvän taipuman estäen näin esim kylkiluiden katkeamisen tai rintalastan vioittumisen. Henkilökohtaisten suojavausteiden suojaustehosta voidaan todeta:

- 9 mm konepistoolin luoti, jonka paino on 8 g ja iskunopeus 350—400 m/s ei läpäise pelkistä Kevlar-kankaista pinottua panssaria, kun kerroksia on noin 30.
 - 7,62 mm rynnäkkökiväärin luoti, jonka paino on 8 g ja iskunopeus n 700 m/s ei läpäise panssaria, jossa on noin 20 kangaskerrosta ja n 2 kg:n painoisena lisäpanssarina esim titaani- tai keramiikkalevy. Samaan panssariin pysähtyvät myös Naton kevyt (5,56x45) ja raskas (7,62x51) luoti.
 - Naton panssariluoti pysähtyy, kun em panssarin kangaskerrostien määrä nostetaan 30:een.
- Vaikka kyse ei ole asekonstruktiosta haluttiin aiheeseen puuttua sen

merkittävyyden vuoksi. Meidän tulee erittäin tarkasti seurata maailmalla tapahtuvaa taistelijan henkilökohtaisen suojavaarustuksen kehittymistä. Materiaalit kevenevät ja halpenevat. Tulevaisuuden näkymä saattaa olla taistelijan koko ylävartalon suojaaminen materiaaleilla, jotka eliminoivat sirpaleiden lisäksi myös perinteisen lyijysydämällä ja kuparivaipalla varustetun rynnäkkökiväärin luodin vaikutuksen. Voidaan myös olettaa, että 9x19 Pb patruunaa käyttävien aseitten aika alkaa kulua loppuun.

3. Uudet patruunat

3.1. Naton 5,56 x 45 SS 109

Läntinen sotilasliittoutuma standardisoi 1953 ns 7,62x51 Nato-patruunan. 1960-luvulla siirryttiin lännessä yleisesti kuitenkin pienempään 5,56 mm:n kaliiperiin. Tämän kaliiperin osalta saatiin standardisointipäätös syntymään vasta 1980, jolloin belgialaisen FN-tehtaan SS 109 tyyppinen patruuna hyväksyttiin liittoutuman peruspatruunaksi. Voitto perustui kilpailijoita huomattavasti parempaan läpäisykykyyn.

Taulukossa 1 on vertailtu eri patruunoiden läpäisykykyä ilmoittamalla

Kaliiperi	7,62x51	5,56x45	5,56x45	5,56x45
Luoti	SS 77	M 193	SS 109	SS 109
Rihlan nousu	305	305	178	305
Maali				
— vakio teräslevy	620 m	400 m	640 m	416 m
— SLT:n kypärä	640 m	485 m	1150 m	—
— USA:n kypärä	800 m	515 m	1300 m	825 m

Taulukko 1

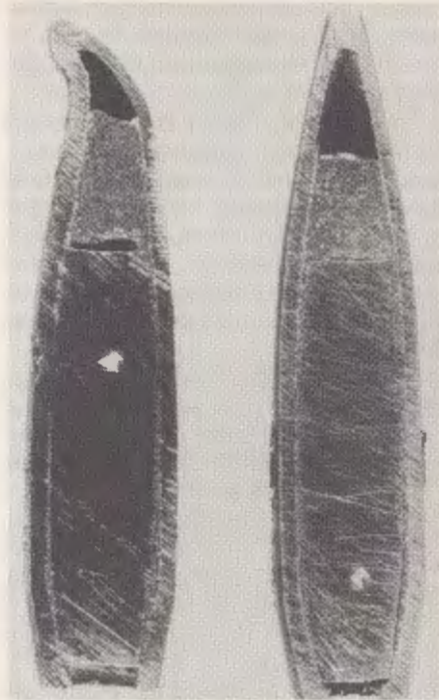
etäisyys, jolta kyseinen patruuna läpäisee erityyppisen teräsmaalin.

Taulukosta ilmenee varsin selvästi SS 109:n paremmuus muihin verrattuna. Huomattavaa on, että se raskaan Nato-patruunankin rinnalla osoittaa paremmuutensa. Taulukosta ilmenee myös eräs kiusallinen ominaisuus. Kun patruunaa ammutaan aseella, jonka piipussa on totuttu 305 mm:n rihlan nousu kuten USA:n M 16 rynnäkkökiväärissä, putoavat suoritusarvot huomattavasti. Tämä selittyy pienemmän rihlan nousun antamalla paremmalla luodin stabiilisuudella. Piippujen vaihto liittolaismaissa on kallista ja aikaavievä toimenpide ja saattaa hidastaa patruunan käyttöönottoa.

Erinomaiset läpäisyarvot antavat myös turvallista etumatkaa suojalaitteiden kehittäjiä nähdessä.

3.2 Neuvostoliiton 5.45 x39

Uuden pienikaliiperisen rynnäkkökiväärin patruunan suoritusarvot poikkeavat jonkin verran edukseen vanhaan 7.62 x 39 M-43 patruunaan verrattuna. Luodin paino on vain 3,4 g, jolloin sille saadaan lähtönopeudeksi noin 900 m/s ja tehokkaaksi ampu- maetaisyydeksi noin 400 m. Luoti on kaliipereissa mitattuna pitkä, jolloin se täytyy ampua liikkeelle pienellä rihlan nousulla. Pitkä luoti pysyy lentorata- vaiheessa stabiilina, mutta menettää ihmiskudokseen tunkeutuessa vakavuutensa ja purkaa koko liike-energi- ansa kohteeseen. Merkittävää patruun- nan rakenteessa on myös se, että siinä ei ole käytetty messinkiä eikä lyijyä, vaan se on täysin teräsrakenteinen, mikä puolestaan vaikuttaa patruunan hintaan. Taulukossa 2 on lueteltu muutamia idän ja lännen peruspatruun- noitten ominaisuuksia ja kuvasta 1

KUVA 1 Neuvostoliittolaisen uuden 5.45x39 patruunan luodin rakenne. Luodissa on teräsvaippa, jonka sisällä teräsydin. Luodin kärjessä on lyhyt lyijytetty osa, joka rajoittaa kärkeen tyhjän tilan. Vasemmanpuoleisesta luodista ilmenee sen toimintamekanismi "pehmeässä" maalissa.

ilmenee idän patruunan luodin yleis- rakenne ja käyttäytyminen kohteessa.

Idän patruunan merkittävimpänä erona vastaavan kokoluokan länsi- maiseen patruunaan verrattuna on luodin perusrakenne. Lännessä valittiin hyvä läpäisykyky myös ns koviin maaleihin. Idässä näyttää painotetun vaikutusta ihmiskudokseen ja halpoja tuotantokustannuksia. Idän patruun- nan terässydämellä ei juuri lisätä läpäisytehoa, vaan se korvaa kalliin lyijytätteen.

Ominaisuus	Patruuna			
	5.45x39 uusi	7.62x39 M-43	5.56x45 SS109	7.62x51 SS 77
Kaliiperi (mm)	5,45	7,62	5,56	7,62
Luodin pituus (kal)	4,6	3,4	4,1	3,8
Hylsyn pituus (mm)	39	39	45	51
Patruunan pituus (mm)	56	56	57	70
Patruunan paino (g)	10,6	10,7	12,3	24
Luodin paino (g)	3,4	7,9	4	9,3
Lähtönopeus (m/s)	900	710	947	835
Lähtöenergia (J)	1385	1993	1796	3242
Tehokas amet (m)	400—600	300—400	700—800	800

Taulukko 2

3.3 Ruotsin 7.62 x 51 panssaripatruuna

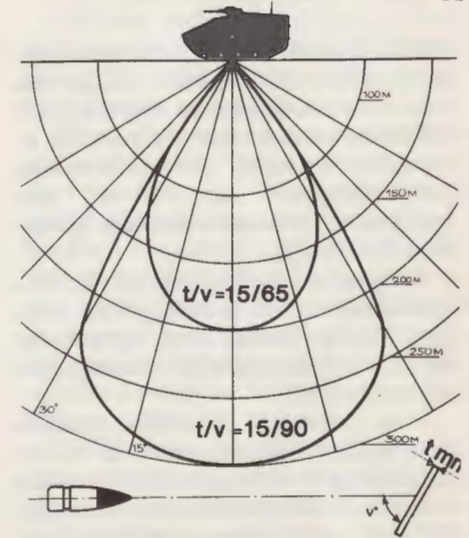
Ns kovat maalit ovat aina olleet vaikeita kohteita jalkaväkisotilaalle. Niitten tuhoamiseksi yksilöase joudutaan yleensä panemaan syrjään ja turvautumaan toiseen paremman läpäisytehon omaavaan järjestelmään. Jos sitä ei ole saatavilla paikalle, muodostuu tilanne erittäin ongelmalliseksi.

Rynnäkkökiväärin luodilla saavutettava panssarin läpäisy perustuu siihen, että läpäistävään materiaaliin nähden oikean muodon, painon ja kovuuden omaava kappale ammutaan tarpeeksi suurella nopeudella panssariin. Läpäisy syntyy kun luoti isku- energiallaan murtaa materiaaliin reiän. Vaadittava suuri nopeus tuo ongelmaksi suuren huippupaineen ja sitä kautta vaatimukset ase-kestävyydel- le.

Ruotsalainen FFV on kehittänyt 7,62 x 51 kovametalliytimellä varustetun panssaripatruunan, jolla on kokoluokansa parhaat suoritusarvot. Luodin paino on 8,40 g ja se ammutaan liikkeelle nopeudella 950 m/s.

Paine ase- patruunapesässä on tällöin n 450 MPa (4500 kp/cm²), kun se normaalipatruunalla pysyy n 300 MPa:n tasolla.

Suoritusarvot ilmenevät kuvasta 2. Siitä voidaan todeta, että 90° iskukul- malla saavutetaan 15 mm:n läpäisy

KUVA 2 Käyrästä, jonka avulla voidaan todeta ampu- maetaisyydestä ja iskukulmasta riippuva panssariluodin läpäisykyky.

300 m:n etäisyydelle. Lämpäisy on 100 m:n ampumaetäisyydeltä jopa 20 mm. Taulukko osoittaa myös, että näin pieni luoti on erittäin herkkä iskukulmalle. Esim 30° iskukulma lyhentää 15 mm:n lämpäisyetäisyyden 300 m:stä 100 m:iin, vaikka läpäistävä matka pitenee vain 3 mm.

Suoritusarvot ovat merkittäviä ja antavat jalkaväkisotilaalle erinomaisen mahdollisuuden vaikuttaa myös kohteisiin, joille se saattaa tulla täydellisenä yllätyksenä.

Suomalaisen rynnäkkökiväärin patruunalle ei saada vastaavia suoritusarvoja, koska käyttämämme hylsy on huomattavasti pienempi, emmekä voi kuormittaa asetta huomattavilla ylipaineilla. Kehitystyö on kuitenkin käynnissä ja aseesta pyritään saamaan kaikki se teho, jonka turvallinen käyttö sallii. Tuloksia on käytössämme jo vuonna 1985.

4. Sotilaspistooli

Sotilaspistooli tulee säilyttämään paikkansa aseistuksessa, vaikka sen teho tietyissä tilanteissa saattaa jäädä riittämättömäksi. Ase jää pelkäksi itsepuolustusaseeksi, jonka tyypilliset käyttöetäisyydet ovat 10—15 m:n luokkaa. Patruunaksi näyttää vakiintuvan 9x19 Pb.

Sotilaspistoolia kuitenkin yhä vielä kehitellään, mikä saattaa johtua siitä, että kohderyhminä ovat myös muut valtiolliset organisaatiot kuten poliisi ja rajavoukot.

Eräs verrattain järkevältä tuntuva tavoite olisi yhdistää pistoolin- ja konepistoolin ominaisuudet samaan aseeseen. Konepistoolien kehittäjät pyrkivät yhä pienempikokoisiin ratkaisuihin ja pistoolintekijät haluavat säilyttää kuitenkin kohtuulliset suoritusarvot.

KUVA 3 Italialainen todellinen "kone-pistooli" Beretta 93 S. Patruuna 9x19 Pb.

Tällaista kehitysvaihetta edustaakin kuvassa 3 oleva italialaisen Beretan valmistama 9 mm:n pistooli mallia 93 S. Aseella ammutaan tavallista 9x19 Pb patruunaa 156 mm:n piipusta nopeudella 375 m/s. Erikoisuutena aseessa on mahdollisuus käyttää tulilajina myös ns 3 laukauksen ryöppyä nopeaa tulenkäyttöä vaativissa tilanteissa. Tätä varten aseeseen voidaan kiinnittää olkatuki. Ammuttaessa tähdättyä tulta ase tuetaan olkapäähän, vasemman käden peukalo pujotetaan liipaisinkaaren läpi ja otetaan ote etukahvasta. Näin 20 patruunan lippaasta voidaan ampua seitsemän tuliryöppyä.

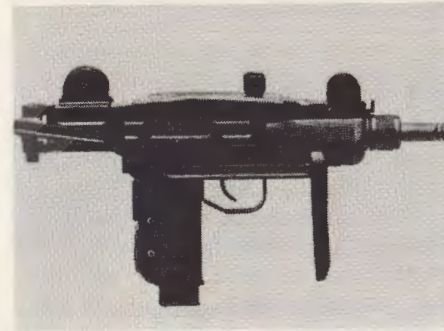
5. Konepistooli

Konepistoolien kehittämiselle ei enää ole uhrattu paljoa huomiota ym-

märrettävistä syistä, kuten edellä todettiin. Konepistoolien lähtölaskenta taistelujoukoista voidaan katsoa alka-neeksi.

Kehitelmät, joita tällä hetkellä on nähtävissä, keskittyvätkin esim juuri aseiden koon pienentämiseen tai erittäin yksinkertaisten ja halpojen ratkaisujen synnyttämiseen.

Konepistoolin pienentämissyrkimystä edustaa maineikkaan israelilaisen UZI konepistoolin pienennetty versio ns Mini-UZI (kuva 4).

KUVA 4 Lähes pistoolikokoon pienennetty konepistooli MINI-UZI. Patruuna 9x19 Pb.

N 35 cm:n pituisella ja 2,7 kg:n painoisella aseella ammutaan 9x19 Pb patruunaa 200 mm:n piipusta nopeudella 350 m/s. Näillä suoritusarvoilla jää vaikutusetäisyys n 100 m:iin. Aseen vakavuutta tulitettaessa voidaan parantaa taakse käännettävän olkatuen avulla.

6. Tarkka-ampujakivääri

Tarkka-ampujakiväärillä on vakiintunut asema lähes kaikkien armeijoiden organisaatioissa. Sotien jälkeen kehitys on ollut jatkuvaa ja siihen on ollut edullisesti vaikuttamassa tarve käyttää

tarkka-ampujia myös terrorismintorjunnassa ja poliisitoiminnoissa.

Tarkka-ampujakiväärien kehittämisessä ja perusrakenteiden ratkaisussa on nähtävissä neljä erilaista linjaa:

- perusaseeksi on valittu jokin vanha armeijan kertalaukauskivääri, jonka ampumaominaisuuksia on parannettu tietyin erikoisratkaisuin
- perusaseeksi on valittu ampumaurheilu- tai metsästyskäyttöön suunniteltu kertalaukauskivääri, jolle on tehty edellisenkaltaisia parannuksia
- lähtökohdaksi on valittu palvelukäytössä oleva rynnäkkökivääri, joka on muunnettu mm voimakkaammalle patruunalle ja jonka ampumaominaisuuksia on parannettu erikoisratkaisuin
- ase on rakennettu jo lähtökohdiltaan yksinomaan tarkka-ampumatoimintaa varten.

Jokainen vaihtoehto johtaa hieman erilaiseen loppuratkaisuun. Eittävässä paras vaihtoehto löytyy viimeisen toimintamallin perusteella.

Peruslinjan vedossa on merkittäväksi kysymyksenä myös valinta puoliautomaattisen ja kertalaukausaaseen välillä. Jos painotetaan tarkan laukauksen ampumista pitkälle 600—800 m:n ampumaetäisyydelle valitaan kertalaukauskivääri. Jos tarkoituksena on ampua nopeita tarkkoja laukauksia maalia vaihtaen, valitaan puoliautomaattikivääri ja tingitään ampumaetäisyys 300—400 m:ksi.

Tarkka-ampujakiväärin suoritusarvoja esiteltäessä tarkkuus jää hyvin usein mainitsematta tai se esitetään epämääräisellä suureella. Tarkkuus tulisikin ilmoittaa ja arvioida tavalla, joka kuvaa aseiden todellista käyttötilannetta. Kuvaava tapa on ilmoittaa

Häiriö	Ampumaetäisyys (m)				
	300	400	500	600	800
Etäisyysvirhe (10 m)	5	7	11	15	24
Lähtönopeusvirhe (10 m/s)	3	6	11	18	35
Lämpötilamuutos (10°C)	1	2	5	9	24
Ilmanpainemuutos (10 torr)	0	1	2	4	10
Pituustuuli (10 m/s)	1	2	4	8	23
Eri olosuhdehäiriöitten vaikutus iskemän korkeuspoikkeamaan senttimetreinä.					
Sivutuuli (10 m/s)	75	142	226	328	552
Sivutuulen vaikutus iskemän sivupoikkeamaan senttimetreinä					

Taulukko 3

kulmayksikkönä sen kartion avauskulma, jonka pohjajympyrään hyvä ampuja — ase — patruunayhdistelmä tunnetuissa olosuhteissa saa osuman ensimmäisellä laukauksella 100 %:n osumatodennäköisyydellä. Hieman monimutkaiselta näyttävä lauselmä voidaan yksinkertaistaa seuraavasti. Jos ilmoitetaan tai vaaditaan osuma yhden kulmaminuutin ympyrään saadaan sen halkaisija laskettua kaavalla:

Halkaisija (cm) = 3 x ampumaetäisyys (hm).

Näin 300 m:n ampumaetäisyydeltä ympyrän halkaisija on $3 \times 3 = 9$ cm. Esimerkissä käytetty arvo edustaa korkeaa tarkka-ampumakiväärin laatutasoa. Mitä pidemmälle ampumaetäisyydelle se voidaan säilyttää, sen parempi.

Käytännön ampumatilanteissa tätä huippusuoritusarvoa ovat kuitenkin huonontamassa lukuisat eri häiriötekijät, jotka ampujan tulisi hallita. Taulukossa 3 on esitetty erääseen ase-patruuna-yhdistelmään vaikuttavien ns olosuhdehäiriöitten arvot eri ampu- maetäisyyksille.

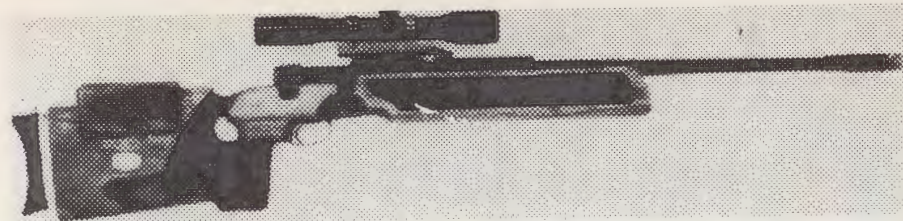
Kuten taulukosta havaitaan häiriötekijöitten vaikutus kasvaa voimakkaasti pitkällä ampumaetäisyyksillä. Tarkan laukauksen ampuminen edellyttääkin häiriötekijöitten vaikutuksen tuntemusta ja taitoa niiden vaikutuksen eliminoimiseksi.

Kuvissa 5, 6, 7 ja 8 on esitetty korkeaa laatutasoa edustavat tarkka-ampujakiväärät kustakin edellä mainitusta kehityslinjasta.

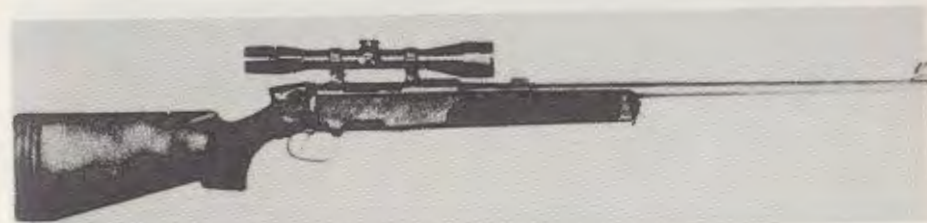
7. Rynnäkkökivääri

Kuten alussa todettiin rynnäkkökiväärien hankintoja tarkasteltaessa, niin sotien jälkeen kehitetty rynnäkkökivääriaseistus on yleensä vielä palvelukäytössä. Osin on suoritettu vanhan kaluston modernisointia, osin kehitetty vielä vanhalla tekniikalla toimivia uudempia malleja, joista on pyritty karsimaan vanhat puutteellisuudet ja hyödyntämään nykyajan valmistustekniikkaa ja uusia raaka-aineita.

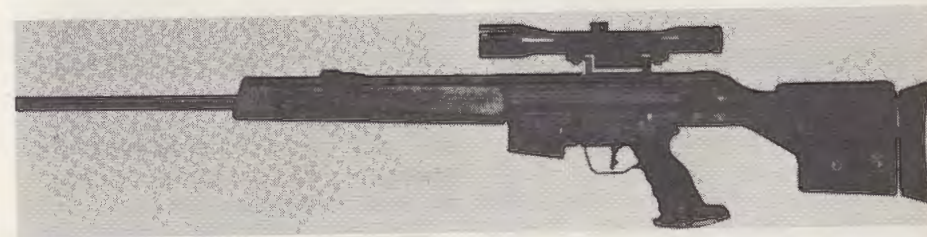
Ainoa merkittävä tunnettu kehitysprojekti on Saksan Liittotasavallassa

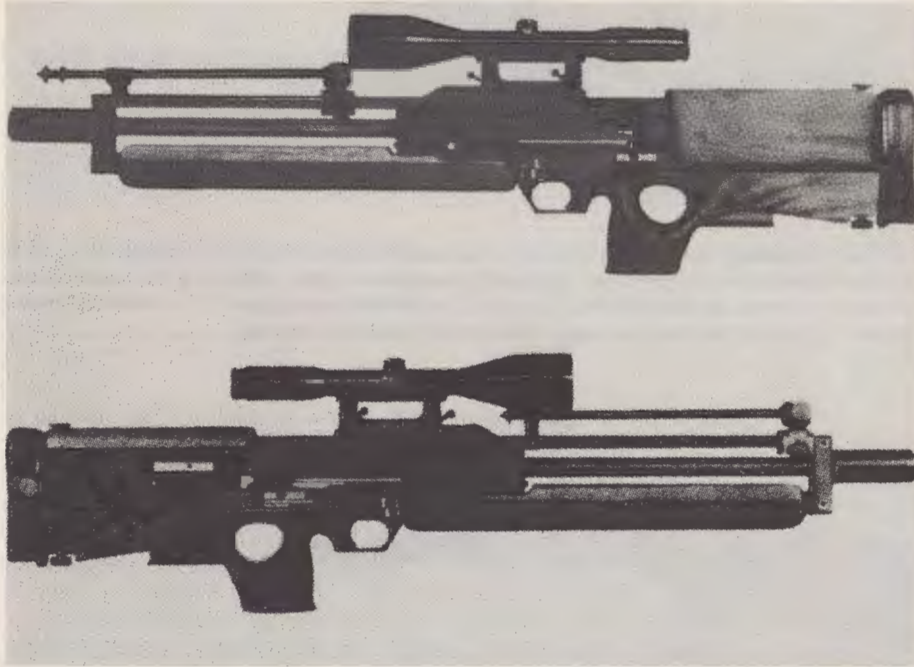
KUVA 5 Tunnetusta Mauser-järjestelmästä tarkka-ampujakivääriksi rakennettu kertalaukausivääri. Tunnusmerkkinä paksu tarkkuuspiippu liekinsammuttajalla, säädettävä laukaisukoneisto, erityisesti muotoiltu ja säädöillä varustettu tukki, vaihtuvasuurennuksinen 1,5 — 6x40 tähtäyskaukoputki ja 7,62x51 tarkkuuspatruuna. Ase edustaa luokkansa huippua.

KUVA 6 Itävaltalaisen Steyer-Daimler-Puchin valmistama tarkkuuskivääri, jota on saatavana myös mekaanisilla tähtäimillä varustettuna standardikiväärinä. Patruuna 7,62x51 tarkkuuspatruuna, luodin lähtönopeus 860 m/s, aseenn paino 4,6 kg. Aseella on kohtuullisen hyvät suoritusarvot.

KUVA 7 Saksan Liittotasavallan kuuluisaan H & K aseperheeseen kuuluva puoliautomaattinen tarkkuuskivääri. Patruuna 7,62x51 tarkkuuspatruuna, 5- tai 20-patruunan lipas, aseenn paino 7,5 kg, tähtäyskaukoputki 6x42, jossa matka-asteikko 600 m:iin. Ase on vasta kehitteillä. Sen voidaan valmistuttuaan olettaa edustavan myös luokkansa huippua.

KUVA 8 Luokansa huippua voidaan olettaa myös edustavan Walter 2000 tarkka-ampujakiväärin. Ase on suunniteltu alunperin yksinomaan tarkka-ampujakäyttöön. Ehkä suunnittelijalla on kuitenkin ollut enemmän mielessä poliisikäyttö kuin armeijakäyttö. Ratkaisu on poikkeava kaikesta entisestä. Ase on puoliautomaattinen, patruunavaihtoehtoja ovat 300 Winchester Magnum 7,62x51 tai 7,5x55. Ase on varustettu 6-patruunan lippaalla, etutuella ja mahdollisuudella vaihtaa toiminnat vasenkätistä ampujaa varten. Tarkkuudesta on tiedossa 100 m:ltä 5 laukauksella ammuttu 10 mm hajontakuvio.

toimivan Heckler & Kochin yhteistyössä Dynamit Nobel patruunatehtaan kanssa kehittämiä G11 hylsyton-tä patruunaa käyttävä rynnäkkökivääri.

Seuraavassa esitellään muutamia asemalleja, joiden voidaan katsoa edustavan tämänhetkistä huipputasoa.

7.1. Itävalta: AUG

Ylivoimaisesti ennakkoluulottominta ja moderneinta suunnittelua edustaa itävaltalaisen Steyer-Daimler-Puchin

aseperhe. Käyttämällä ennakkoluulottomasti ei perinteisiä sotilasaseiden raaka-aineita, kuten muovia ja alumiinia sekä runsaasti tarkkuusvalettuja osia, on voitu vaikuttaa edullisesti myös tuotantokustannuksiin.

Järjestelmä käsittää seuraavat perusosat:

- 7 erilaista piippuvaihtoehtoa, joissa on peruspiipulle 4 erilaista pituutta, kivääriranaattipiippu ja 2 ns raskasta piippua
- 3 erilaista lukonkehystä, joissa on joko optinen tähtäin, mekaaninen

avotähtäin tai mahdollisuus erilaisien esim pimeätähtäimien kiinnittämiseksi

- 3 erilaista laukaisukoneistoa, joissa on vaihtoehdot rynnäkkökiväärille, tarkkuuskiväärille ja puoliautomaattiselle poliisiaselle
- 3 erilaista lukkoa, jotka sopivat yhteen edellä mainittujen laukaisukoneistojen kanssa
- 2 lipaskokoa: 30 patruunaa ja 42 patruunaa
- 2 perää, sotilaskäyttöön ja poliisikäyttöön.

Edellä mainituista perusosista voidaan koota 6 erilaista asevaihtoehtoa alavaihtoehtoineen:

- 63 cm pitkä, 3 kg painava ja 350 mm:n piipulla varustettu kommandoase
- 69 cm pitkä, 3,3 kg painava ja 407 mm:n piipulla varustettu ase esim laskuvarjojoukkojen käyttöön
- 79 cm pitkä, 36 kg painava ja 508 mm:n piipulla varustettu yleisrynnäkkökivääri
- 90 cm pitkä, 4,9 kg painava ja 621 mm:n piipulla varustettu kevyt konekivääri

— edellinen yhdistelmä sellaisella lukokokeyksellä, jossa on optisten tähtäinkaukoputkien kiinnitysmahdollisuus tarkka-ampujakäyttöön

— yksinomaan puoliautomaattisena poliisikäyttöön.

Lisäksi voidaan valita joko optinen tai mekaaninen tähtäin ja liittää kivääriranaattiasia.

Suoritusarvoiltaan aseet ovat normaalia luokkaa. Patruunana käytetään 5.56 x 45 ja sarjatulinopeus on 650 1s/min. Kuvassa 9 on esitetty perusosien erilaisia kokoamisvaihtoehtoja.

KUVA 9 Itävaltalaisen AUG aseperheen edustajia. Ylhäältä lukien: paksupiippuinen tarkkuusase, yleisrynnäkkökivääri, laskuvarjojoukkojen rynnäkkökivääri, kommandomalli.

7.2. Englanti: IW ja L.S.W

Englantilaisen Royal Ordnance Factoryn kehittämät 5.56 x 45 patruunaa käyttävät rynnäkkökivääri (IW) ja kevyt konekivääri (L.S.W) edustavat myös nykyaikaista ennakkoluulottomaa suunnittelua. Päämääränä on ollut yksinkertaisen, käyttövarman ja tuotantokustannuksiltaan edullisen aseyhdistelmän aikaansaaminen. Ainoat koneistamalla tehdyt osat ovat piippu, lukko ja luisti. Muut osat ovat joko teräslevypuristeita, tarkkuusvaluja tai muovia, jotka on liitetty yhteen hitsaamalla tai niittaamalla.

KUVA 10 Englantilainen IW rynnäkkökivääri optisella tähtäimellä varustettuna painaa 4,6 kg. Aseen pituus on 78 cm ja se käyttää 5,56x45 patruunaa, jolla luodin lähtönopeus on 940 m/s.

KUVA 11 Englantilainen LSW kevyt konekivääri painaa 6,4 kg. Aseen pituus on 90 cm ja se käyttää samaa patruunaa kuin rynnäkkökivääri.

Asetta on lyhennetty merkittävästi poistamalla klassillinen perä ja siirtämällä laukaisukoneisto syöttölaitteiston etupuolelle. Lyhyt tähtäinväli korvataan optisella tähtäimellä.

Kuvista 10 ja 11 ilmenee aseiden yleisrakenne ja eräitä teknisiä tietoja.

7.3 Saksan Liittotasavalta: G 11

Tunnetuista merkittävistä kehitysprojekteista on Heckler & Kochin hylsytöntä patruunaa ampuvan sarjatuliaseen kehittäminen ollut käynnissä jo yli 10 vuoden ajan. Projektin arvellaan

valmistuvan vuosikymmenen loppupuolella ja aseiden tulevan sarjavalmistukseen 1990-luvun alkupuolella.

Sekä patruunan että aseiden kehityksessä on ratkaistu merkittäviä teknisiä vaikeuksia.

Hylsytön patruuna on itseasiassa 9 x 21 mm lieriöksi puristettu, sytytyskapselilla varustettu ajoainekappale, johon on upotettu 4,7 mm:n 3,4 g painava klassillinen lyijysydäminen ja teräsvaippainen luoti. Ongelmana on ollut saada rakenne kestävämpään patruunan syötössä syntyvät räsitukset, estää itsesytyminen esim 100°C:ssa patruunapesässä ja estää muut patruunan käsittelyä vaikeuttavat tekijät kuten kostuminen.

Aseen kohdalla on ollut ratkaistavana mm edullinen patruunan syöttötapa, patruunapesän tiivistys, itselaukeaminen lämmön vaikutuksesta ja korroosiota kestävien materiaalien löytäminen.

Kuvasta 12 ilmenee aseiden poikkeava

rakenne ja eräitä teknisiä tietoja.

8. Kevyt konekivääri: Minimi

Kuten edellä on todettu, on kevyt konekivääri usein vain tulituskestävyydeltään ja ampumavakavuudeltaan paranneltu rynnäkkökivääri, jonka tulenantokykyä on hieman lisätty pitemmän lippaan avulla. Huollon kannalta ratkaisu on hyvä, mutta taisteluominaisuuksista joudutaan tinkimään. Joissakin maissa kevyt yleiskonekivääri on sensijaan oma ratkaisunsa.

Huipputasoa varsinaisen kevyen konekiväärin osalta edustaa belgialaisen FN-tehtaan valmistama Minimi konekivääri. Ase voitti mm USA:n armeijan järjestämän tämän aseluokan kilpailun ja tuli hyväksytyksi maavoimien perusaseeksi. Saavutus on merkittävä, koska aseentekijöitä kyllä löytyy siellä omastakin takaa.

Kuvasta 13 ilmenee aseiden yleisrakenne ja joitakin teknillisiä tietoja.

KUVA 12 Hylsytöntä patruunaa ampuva G 11 rynnäkkökivääri. Patruunat ovat kasetissa aseiden piipun päällä kärki alaspäin. Pyörivä lukkojärjestelmä antaa normaalilla sarjatulella tulinopeuden 600 ls/min ja 3-laukauksen ryöppytulella tulinopeuden 2000 ls/min. Ase ja 100 patruunan kasetti painavat vain 4,5 kg. Aseen kokonaispituus on 75 cm ja käytännöllinen taisteluetsäisyys 300 m.

KUVA 13 Belgialainen Minimi konekivääri. Aseen pituus 1.05 m, paino 6.5 kg, tulinopeus 750-1000 ls/min, käyttää Nato-standardin mukaista 5.56x45 SS109 patruunaa, luodin lähtönopeus 915 m/s. Aseella voidaan ampua jatkuvasta vyöstä tai siihen voidaan kiinnittää 200 patruunan läpinäkyvä vyölaatikko. Erikoisuutena mainittakoon mahdollisuus käyttää myös rynnäkkökiväärin lipasta.

9. Kehitysnäkymiä

Kuten useaan kertaan on jo todettu elämme seuraavat 10—15 vuotta vielä ns klassillisten rynnäkkökiväärien aikaa. Kokonaan uutta asesukupolvea ei ole vielä näkyvissä. Se teknillinen ratkaisu tai oivallus, joka tämän mahdollistaa on kuitenkin vain ajan kysymys.

Edellä esitetty lyhyt katsaus paljasti, että vaikka asetta pystytään helposti muuntelemaan erilaisiin käyttötaroituksiin, sen viimekädessä vaikuttava elementti, patruuna ja sen luoti ovat lähes vakiotavaraa. Myöskään itse rynnäkkökiväärin tulenkäyttömahdollisuudet eivät aina sovellu parhaalla mahdollisella tavalla vaihteleviin aseenkäyttötilanteisiin. Toisaalta jalkaväkisotilas joutuu turvautumaan taistelutilanteessa myös runsaisiin apuvälineisiin, jotka hänen tai jonkun muun on kuljetettava paikalle. Tällai-

sia apuvälineitä ovat mm käsi- ja kivääriranaatit, valopistooli patruunoiheen ja erilaiset pyroteknilliset tuotteet kuten savut ym merkinantovälineet.

Erään tulevaisuuden kehityslinjan päämääränä voisikin olla järjestelmä, jolla vähennetään jalkaväkisotilaan riippuvuutta erilaisista tukijärjestelmistä ja luodaan mahdollisuus varustaa taistelijat kuhunkin toimintatapaa parhaiten soveltuvalla ase-ampumatarvikeyhdistelmällä.

Perusaseena voisi olla sekä rihlatulla että sileällä piipulla varustettu pienikokoinen kevyt ase, jolle on erittäin monipuolinen ampumatarvikevalikoima.

Rihlattua piippua varten tulisi olla ampumatarvike sekä ”pehmeitä” että ”kovia” maaleja varten hylsytöminä ratkaisuin. Sileällä piipulla suoritettaisiin sirpaloituvien, läpäisevien, valaisevien, sokaisevien, sytyttävien tai

merkkiä antavien ampumatarvikkeiden ammunta aina vallitsevan tilanteen mukaan. Merkittävänä etuna olisi myös se, että luodin tai heitteen liikkeellepaneva energia kyettäisiin siirtämään yksityisestä patruunasta aseessa olevaan energiasäiliöön, josta se annosteltaisiin sopivasti ohjattuna kutakin heittotapahtumaa varten.

Kuvassa 14 esitetty mielikuva vuo-

den 2000 jalkaväkisotilaasta saattaisi edustaa tällaista kehitysaskelta. Se näkee ken elää.

Lähteet: Janes Infantry Weapons 1983—84
Alaa käsittelevät aikakauslehdet
Ase- ja ampumatarvike-
esitteet

KUVA 14 Vuoden 2000 jalkaväkisotilas varustettuna luodin ja sirpaleen kestäväällä suojava-rustuksella, monitoimiaseella, henkilökohtaisilla ohjuksilla, ympäristön tunnistimilla ja yhteydenpitovälineillä.

Valmetin suomalainen työ on vankkaa ammattitaitoa. Meidän kaikkien hyväksi.

Valmet-tuotanto on luovaa tekniikkaa,
jonka laadun takeena on know-how,
tutkimus, koulutus ja ammattitaitoinen työ.

Laivat, paperikoneet, sähköjunat, lentokoneet,
traktorit, metsäkoneet, trukit ja lukit, dieselmoottorit,
ilmastointilaitteet, teräsrakenteet, teollisuus-
instrumentit, urheilu-, metsästy- ja
sotilasaseet. Tunnetuinta Valmet-tuotantoa.

VALMET
Puolustusvälineryhmä

Majuri Vesa Kämäri

KIVÄÄRIKRANAATTI — KRANAATTIKIVÄÄRI

Majuri Vesa Kämäri on toiminut Sotakorkeakoulun sotatekniikan opettajana vuodesta 1978 lähtien. Aiemmin hän on palvellut eri asteisissa koulutajatehtävissä PorPr:ssa, RUK:ssa ja PsPr:ssa. Yleisesikuntaupseerin tutkinnon hän suoritti Sotakorkeakoulun teknillisellä opintosuunnalla vuosina 1974—1977. Tämän jälkeen hän palveli vuosina 1977—1978 toimistoupseerina Pääesikunnan jalkaväkitoimistossa.

Miten tehtävä toteutetaan

Paikallisjoukkojen joukkue on ryhmittynyt illan hämärtyessä tuhoamaan vihollisen selustassa huoltokuljetuksen. Alue on hyvin valittu — riittävästi ampuma-alaa ja tuliasemat hieman tien yläpuolella metsän suojassa. Asemat ovat 75—100 m tiestä ja mahdollistavat huomaamattoman irtaantumisen. Joukkue on varustautunut ylläköön asianmukaisesti:

- karkivaunun pysäyttämiseksi on ojan reunaan naamioitu tielle vedettävä telamiinamatto
- kolme kylkimiinaa ja saman veran putkimiinoja on asennettu tien penkkaan
- jokaisessa ryhmässä on käytettä-

vissä myös kertasinko.

Karkivaunun pysäyttävän puoliryhmän kannalta tilanne näyttää kuvan 1 mukaiselta toiminnan alkaessa. Karkivaunun tela vaurioituu, vaunu jatkaa kuitenkin tulittamista. Neljä kuorma-autoa ajaa lähes jonoon tielle. Suojamiehistö vastaa tuleen ja suojautuu ojan penkkaan. Singolla vaurioitetaan yhden kuorma-auton lavarakenne.

Onko tehtävä suoritettu — huoltokuljetus tuhottu? Jos ei, suoritetaan ko rynnäkö vihollisen selustassa tappioista välittämättä ja räjäytetään tai sytytetään palamaan ajoneuvot — vai jatketaanko tulitaistelua rynnäkökivääreihin?

KUVA 1

Ylläkön tavoitteena tulee ehdottomasti olla ajoneuvojen ja niiden kuormien tuhoaminen käyttökelvottomiksi. Huoltokuljetuksen muutaman tunnin myöhästyminen ei yleensä vaikuta paljoakaan taistelujoukkojen toimintaan. Varmin ja samalla halvin tapa tuhota ajoneuvot on sytytys- tai fosforikranaattien käyttö. Ylläkötilanteessa käsikranaatit eivät vain yleensä yllä tielle ja kranaatinheittimen käyttö 15–20 erilliseen pistemaaliin lyhyen ajan sisällä on lähes mahdotonta.

Miten tehtävän sitten suorittaa kivääriryhmä, joka on edennyt asutuksessa kadun suuntaisesti talo talolta ja päätyneet katujen risteyseen? Vihollisen konekiväärit hallitsevat ikkuna-aukoista katuristeystä ja estävät etenemisen. Pari käsikranaattia riittäisi. Mutta kuka heittää ikkuna-aukon kautta 40 m päähän ja osuu osin peitettyyn pieneen auk-

koon?

Molemmista esimerkeistä käy selvästi ilmi, että aseistuksestamme puuttuu ase tai taisteluväline, jolla voidaan tuhota nopeasti suuria määriä pieniä erillisiä pistemaaleja käsikranaatin heittomatkan ulkopuolelta. Esitetty ongelma ei ole millään tavalla uusi. Tiede ja Aseen ensimmäisessä numerossa vuodelta 1933 kapteeni Martti Terä päätyy artikkelissaan ”Kenttäarmeijamme aseistuksesta” esittämään jokaiselle jalkaväkijoukkueelle 1–2 kiväärikranaattia täydentämään ja korvaamaan kranaatinheittimien tulta.

Kiväärikranaatti

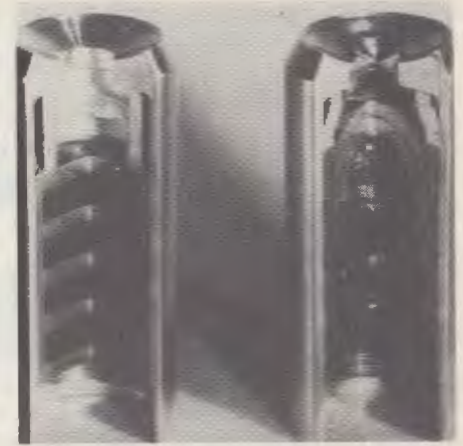
Yleisiä ominaisuuksia

Kiväärikranaatti on pyrstövakavoitu ylikaliiperiammus, joka ammutaan

erityistä rynnäkkökiväärin suuhun kiinnitettävää, 22 mm ulkohalkaisijaltaan olevaa suokappaletta apuna käyttäen. Uusien rynnäkkökivääreiden yhdistetty liekinsammutin — rekyylivaimennin on tehty siten, että se soveltuu suoraan kiinnitysalustaksi. Molemmilla tavoilla estetään kaasujen liian aikainen ulospurkautuminen laukaisutilanteessa ja varmistetaan kranaatin paikallapysyminen tähtäystilanteessa — myös viistosti alaspäin ammuttaessa.

Kiväärikranaatin ampumiseen käytetään yleensä erityistä kranaattipatruunaa, joka antaa n 800 bar:n suupaineella kranaatille 65–75 m/s lähtönopeuden, mikä mahdollistaa 200–400 m maksimiampumaetäisyyden. Belgiassa ja Ranskassa kehitetyissä uusissa kiväärikranaateissa käytetään ns. ”luotiloukku” (bullettrap). **Kuvasta 2** ilmenee hyvin luotiloukun toimintaperiaate. Vastoin yleistä käsitystä luodin iskeytyminen loukkuun lisää vain vähän kranaatin lähtönopeutta — pääosan lähtönopeudesta aiheuttaa patruunan ruutikaasujen laajeneminen.

Luotiloukun käytöllä saavutetaan merkittävää ajansäästöä taistelutilanteessa; juuri silloin, kun on kaikkein vähiten aikaa toimia. Kranaatti kiinnitetään suoraan rynnäkkökiväärin liekinsammuttajaan, joten välttyään suokappaleen kiinnitykseltä. Rynnäkkökiväärin patruunapesästä ei tarvitse poistaa patruunaa ja ladata tilalle kranaattipatruunaa. Heti, kun kiväärikranaatti on ammuttu, rynnäkkökivääri on jälleen valmis normaalikäyttöön. Viimeinen, mutta ei suinkaan vähäisin tekijä on vaaratekijän poistuminen luotiloukun käyttöönoton myötä. Taistelija ei voi enää vahingossaakaan ampua normaalia patruunaa

KUVA 2 Mecarin kiväärikranaattien luotiloukku.

kranaattipatruunan sijasta.

Tällä hetkellä valmistetaan ainakin seuraavia kiväärikranaatteja:

- sirpalekranaatteja
- ontelokranaatteja
- savukranaatteja
- valaisukranaatteja
- monitoimikranaatteja (sirpale + ontelo).

Varsin nopeasti voitaisiin haluttaessa valmistaa myös

- sytytyskranaatteja ja
- fosforikranaatteja.

Rynnäkkökiväärin kaliiperin pienemisen vaikutus

Rynnäkkökiväärin kaliiperiksi on useissa läntisissä maissa valittu 1980-luvulla 5,56 mm ja Neuvostoliitossa 5,45 mm. Rynnäkkökiväärin vanha kaliiperi 7,62 mm tulee varmasti säilymään laajassa mitassa palveluskäytössä aina 2000-luvulle saakka. Toisaalta Saksan Liittotasavallassa on kehitteillä 4,7 mm hylsytön rynnäkkökivääri,

KUVA 3 Puolalaisen rynnäkkökiväärin PMK-DGN 160 kiväärigranaatit ja tarvittavat lisävarusteet.

mikä saattaa aiheuttaa sen, että eräät valtiot siirtyvät suoraan 4,7 mm kaliiperiin.

Kiväärigranaattien ampumisessa ei ole tärkeitä niinkään kaliiperi, vaan aseeseen paino. Kaliiperin pienetessä on aseeseen paino myös vähentynyt keskimäärin yhden kilon. Päällisin puolin arvioituna ei kaliiperin pienemisellä näytä siis olevan oleellista merkitystä kiväärigranaattien käytön kannalta tarkasteltuna.

Kiväärigranaatteja

Puola ja Unkari ovat Varsovan liiton maista ainoat, jotka ovat aseistaneet joukkojansa kiväärigranaatein. Granaatit ammutaan AK 47 rynnäkkökiväärin puolalaisella muunnoksella PMK-DGN 160. Kuvassa 3 on esitetty em rynnäkkökivääri tarvittavine varusteineen sekä kiväärigranaatit. Aseen piipun suu on kartioitu suukappaleen kiinnittämistä varten. Suukappaleen ulkohalkaisija on 20 mm, eikä siinä voi siis käyttää länsimaisia 22 mm sovituksen omaavia granaatteja.

Ominaisuus	F 1/N60	PGN-60
Kaliiperi	55 mm	67,5 mm
Paino	630 g	580 g
Pituus	270 mm	405 mm
Räj ainetta	45 g	218 g
Ampumaetäisyys	n 200 m	n 100 m
Läpäisy	—	100 mm

Taulukko 1: Puolalaisten kiväärigranaattien ominaisuuksia

Luonnollisesti länsimaisista aseista ei myöskään voi ampua puolalaisia granaatteja.

Granaatteja on kahta tyyppiä, joiden ominaisuudet on esitetty taulukossa 1. Sirpalegranaatissa F1/N60 käytetään neuvostoliittolaista käsigranaattia F1. Granaatin suuri massa (630 g) aiheuttaa voimakkaan rekyylin. Sen kumoamiseksi niissä tilanteissa, joissa ammutaan tukemalla asemaasta vasten, on rynnäkkökiväärin perään jouduttu asentamaan erityinen ”rekyylipehmuste”. Aseen tähtäimissä on asteikko 100—240 m ampumätäisyyksille. Ontelogranaatti PG 60 on puolalaisten itse kehittämä. Sen

läpäisykyky on 100 mm, mitä on pidettävä varsin vaatimattomana ottaen huomioon kiväärigranaatin kaliiperi.

Kiväärigranaattien uutta sukupolvea edustaa suoritusarvoiltaan ja ominaisuuksiltaan esim belgialaisen Mecarin tuotevalikoima. Luotiloukku on kaikissa granaateissa samanlainen riippumatta granaatista tai ampuvasta aseesta. Tehtaan ilmoituksen mukaan luotiloukun tulisi soveltua kolmelle yleisimmälle patruunalajille (5,56x45 mm Nato, 7,62x51 mm Nato ja 7,62x39 mm).

Granaatteja on tuotantovalmiina tällä hetkellä viittä eri lajia painoltaan 317—825 g. Pitkän kantaman granaattia lukuunottamatta kaikki voidaan ampua tukien ase normaalisti olkapäätä vasten. Rekyyli ei ylitä 90 J, jota pidetään varsin yleisesti olkapäältä ampumisen raja-arvona. Granaattien pyrstöön kahden siivekkeen väliin on sijoitettu ylös nostettava tähtäinasteikko. Levy painuu takaisin alas lähtökiihtyvyyden vaikutuksesta.

Seuraavana on lyhyesti esitetty Mecarin kiväärigranaattien ominaisuuksia.

Ominaisuus	HE-RFL 35x 40BTU	ARP- RFL 40BTU	SMK- RFL 40BTU	PFL- RFL 40BTU	HE-RFL 35x40 DELAY	HE-RFL 55 BTU-LR
Kaliiperi (mm)	40	40	40	40	40	55
Paino (g)	385	358	456	420	317	825
Pituus (mm)	288	333	304	369	240	301
Räj ainetta (vast) (g)	55	64	175 ¹⁾	60 ²⁾	64	158
Lähtönopeus (m/s)	63	65	59	63	80	35/105
Ampumaetäisyys (m)	300—400	150—200	250—300	—	400	650
Läpäisy (mm)		150				
Vaikutuset (m)	n 10				n 10	n 20
Huom			Ajastin (4s)	Ajastin (n 4s)	Ajastin (4s)	

¹⁾Heksakloorietaani

²⁾Paloaika 30—35 s/valovoima 60 000 cd

Taulukko 2: Mecarin kiväärigranaattien ominaisuuksia

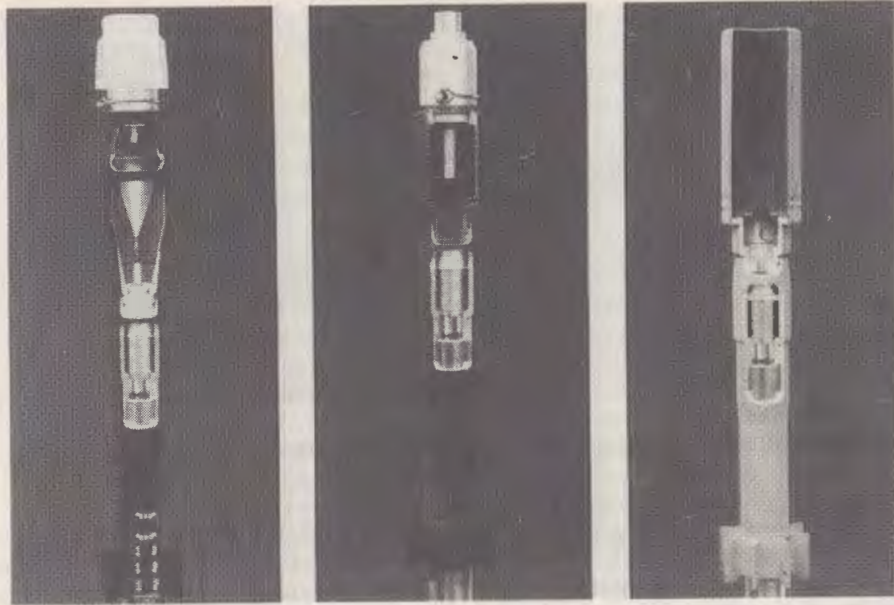
sia. Tarkempia tietoja on esitetty taulukossa 2. Granaatit on esitetty kuvissa 4 ja 5.

Sirpalegranaatin HE-RFL-35 x 40 BTU (kuva 4) suora-ammuntaetäisyys on 200 m ja epäsuoralla amunnalla 400 m. Granaatin kuori on esisirpaloitua terästä. Räjähdyksessä syntyy n 300 tehokasta sirpaleta, joiden vaikutusetaisyydeksi annetaan lähteestä riippuen 5—10 m; yksittäinen sirpale voi olla tehokas vielä 20 m päässäkin.

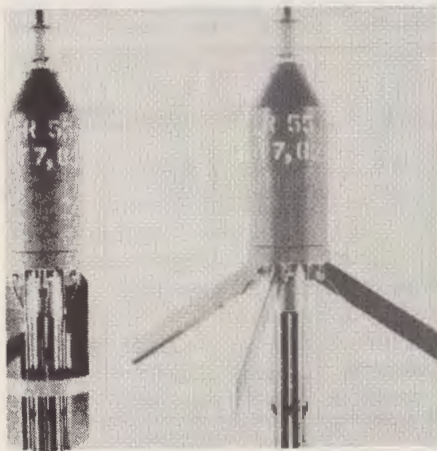
Ontelogranaatti ARP-RFL-40 BTU (kuva 4) läpäisee 90° iskukulmalla 150 mm terästä. Betonia sillä voidaan läpäistä n 400 mm, joka vastanee normaalia seinän paksuutta. Tehokas ampumaetäisyys on n 150 m.

Savugranaatin SMK-RFL-40 BTU (kuva 4) maksimiampumaetäisyys on 300 m. Se tuottaa 20 x 4 m savuverkon parhaimmillaan 80 s ajaksi. Luodin iskeytyminen luotiloukkuun vapauttaa iskurin, joka käynnistää ajastinmekanismin, joka puolestaan aiheuttaa savumassan sytytyksen.

Valaisugranaatti PFL-RFL-40 BTU toimii samalla periaatteella kuin edel-

KUVA 4 Mecarin eräiden kiväärikranaattien halkileikkaukset; vasemmalta Ontelokranaatti ARP-RFL-40 BTU Sirpalekранаatti HE-RFL-35x40 BTU Savukranaatti SMK-RFL-40 BTU

KUVA 5 Mecarin pitkän kantaman sirpalekранаatti HE-RFL-55-BTU LR.

linenkin kранаatti. Valomassa palaa vähintään 30 s ajan 60 000 cd valovoimalla. Kранаatti on tarkoitettu lähi-alueen valaisuun.

Sirpalekранаatti HE-RFL-35 x 40 Delay on melko uusi tuote. Se on tarkoitettu ensi sijassa asutuskeskustaisteluun. Kuoriosana on esisirpaloitu ja sytyttimessä on samanlainen ajastin kuin savukранаatissakin. Kранаatti voi läpäistä ikkunan, kevyehkön oven tai muun vastaavan esteen. Ajastin räjäyttää kранаatin neljän sekunnin kuluttua lähtöhetkestä.

Pitkän kantaman sirpaleammus HE-RFL-55-BTU-LR voidaan ampuu jopa 650 m päähän epäsuoralla suuntauksella. Kранаatissa on rakettilisäpanos, joka kiihdyttää kранаatin no-

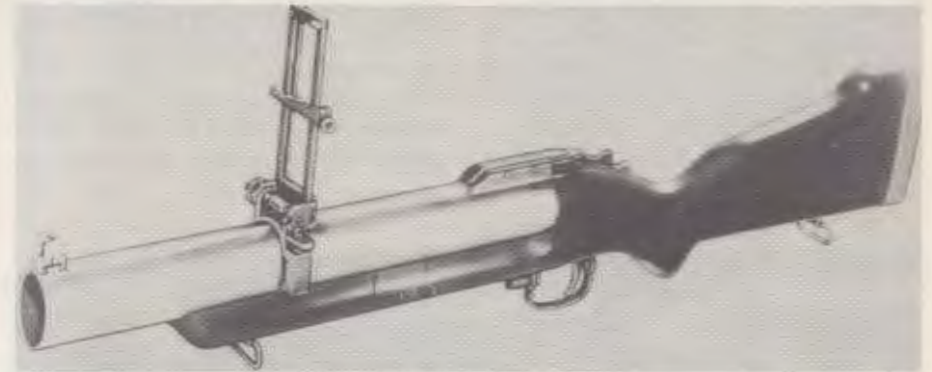
peuden lähtönopeudesta 35 m/s lopunopeuteen 105 m/s. Mikään muu järjestely tuskin olisi onnistunutkaan, sillä kранаatin massa on 825 g; normaali lähtönopeus (75 m/s) rikkoisi ilmeisesti lavettina toimivan rynnäkkökiväärin. Muista kранаateista poiketen on tähän kранаattiin sijoitettu lähtökiihdytyksessä aukeavat siivekkeet.

Aivan vastaaventyyppisiä kранаattisarjoja kuin Mecarilla on kehitetty mm belgialaisella FN-tehtaalla ja

useissakin ranskalaisissa yrityksissä.

Kранаattikiväärit

Kранаattikivääri M 79 on kaliiperiltään 40 mm, kertatululta ampuva, takaa ladattava ase, joka ulkonäöltään muistuttaa katkaistua haulikkoa (kuva 6). Se painaa n 3 kg ladattuna. M 79 otettiin palveluskäyttöön jo v 1960, jolloin kaksi em asetta sijoitettiin jorkaiseen kivääriryhmään. Ase osoittautui Vietnamissa erittäin käyttökelpoi-

KUVA 6 USA:n kранаattikivääri M 79.

KUVA 7 USA:n kранаattikivääri M 203 kiinnitettynä rynnäkkökivääriin M 16.

seksi, mutta varsin suureksi ongelmaksi koettiin se, että ampujan henkilökohtaisena aseena saattoi olla vain pistooli.

Jatkokehittelyn tulos M 203 korvaa nykyisin M 79:n. Uusi versio on sijoitettu rynnäkkökiväärin M 16 alle **kuvan 7** mukaisesti. Kuvasta ilmenee hyvin myös lataaminen: ampuja irrottaa pidäkesalvan ja työntää kiskoja pitkin liikkuvan putken eteen ja työntää patruunan takaa putkeen. M 16 ja M 203 painavat yhdessä vain 4,5 kg.

M 203:n ja M 79:n ammuksot painavat 175—280 g. Kranaattien lähtönopeus on n 75 m/s. Käytännön ampumaetäisyys on n 350 m. Ammuttaessa syntyvä rekyyli on n kaksinkertainen M 16:n rekyyliin verrattuna.

Sirpalekranaatin sirpaleet muodos-

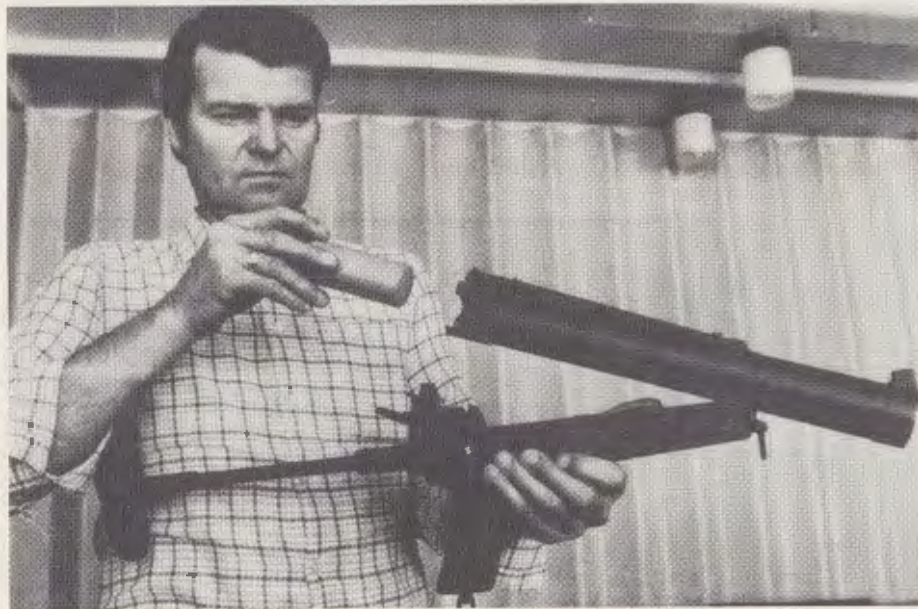
tuvat lovetusta, suorakulmaisesta teräslangasta, joka on sijoitettu kevytmetallikuoren sisälle. Tehokas vaikutusetaisyys jäänee 5 m paikkeille.

Käytössä on myös ns. monitoimi-ammus. Siinä on normaali ontelokranaatti, jonka takaosa sirpaloituu tehokkaasti. Pienestä halkaisijasta johtuen läpäisykyky ei ole kovin ihmeellinen

- n 50 mm panssariterästä ja
- n 180 mm betonia.

Em ammusten lisäksi on kehitetty useita erikoisammuksia kuten esim. valaisu-, merkinanto- ja savuammukset.

Heckler & Koch-yhtymä on kehittänyt 40 mm kranaattipistoolin varustettuna ulosvedettävällä olkatuella. Aseessa voi käyttää M 203:n ampumatarvikkeita. Aseesta on kerätty tie-

KUVA 8 Heckler&Kochin kranaattipistooli.

Ominaisuus	M 79	M 203	Heckler&Koch
Valmistusmaa	USA	USA	Länsi-Saksa
Aseen pituus (mm)	737	394	463/683(arvio)
Piipun pituus (mm)	356	305	356
Paino lataamatta (g)	2720	1360	1800
Kaliiperi (mm)	40	40	40
Ammus			
— paino (g)	277	277	232
— lähtönopeus (m/s)	76	71	76
— max ampumaet (m)	350	350	—
— ampet pistemaali (m)	150	150	—

Taulukko 3: Kranaattikiväärien ominaisuuksia

toja **taulukkoon 3**. Saksan liittotasavalta on parhaillaan ottamassa asetta palveluskäyttöön (**kuva 8**).

Automaattiset kranaattikiväärit

Yhdysvalloissa aloitettiin jo vuonna 1960 täysautomaattisten kranaattikiväärien (kranaattikonekiväärien) kehittäilytyö. Eräiden välvaiheiden jälkeen merijalkaväki hankki ensimmäisen erän kranaattikonekivääreitä M 19 vuoden 1983 aikana. Merijalkaväkipataljoonien aseistukseen kuuluu nyt 12 ko asetta. M 19 voidaan asentaa vaunun torniin, kiinteälle lavetille tai kolmijalalle, kuten **kuvas**sa 9. Ase painaa 35 kg, tulinopeus on 350—400 ls/min ja käytännön tehokas ampumaetäisyys on 1600 m. Aseessa voidaan käyttää samoja ampumatarvikkeita kuin M 203:ssa ja M 79:ssä. Lisäksi on kehitetty panssariammus, jonka sanotaan olevan tehokas rynnäkkövaunua vastaan aina 2200 m etäisyydelle asti.

Neuvostoliittolainen 30 mm kranaattikonekivääri AGS 17 (**kuva 10**) muistuttaa ulkonäöltään paljon M 19:a. Aseesta ei ole annettu julkisuu-teen yksityiskohtaisia numerotietoja. **Taulukkoon 4** on koottu M 19:n ja AGS 17:n numerotietoja niiltä osin, kun ne

ovat olleet tiedossa, eivätkä ole olleet kovin ristiriitaiset erillään. Ilmeisesti AGS 17 ja M 19 ovat teholtaan ja ominaisuuksiltaan varsin samanlaiset. Neuvostoliitossa on jokaiseen moottoritoituun jalkaväkipataljoonaan (BTR) sijoitettu kuusi kranaattikonekivääriä.

Ominaisuus	M 19	AGS 17
Valmistusmaa	USA	NL
Kaliiperi (mm)	40	30
Paino		
— ase (kg)	35	20
— ase kolmijalalla (kg)	42	35
— ladattu ase kolmijalalla (kg)		50
Tulinopeus (1s/min)	350-400	n 300 ¹⁾
Lähtönopeus (m/s)	240	?
Ampumaetäisyys (m)	1600	800-1000 ¹⁾

¹⁾Arvio

Taulukko 4: Kranaattikonekiväärien ominaisuuksia

Käyttömahdollisuudet

Ei ole kovin vaikea tehtävä arvioida edellä esitettyjen taisteluvälineiden sopivuutta joukkojemme käyttöön. Jos

KUVA 9 USA:n kranaattikonekivääri M 19.

KUVA 10 Neuvostoliittolainen kranaattikonekivääri AGS 17.

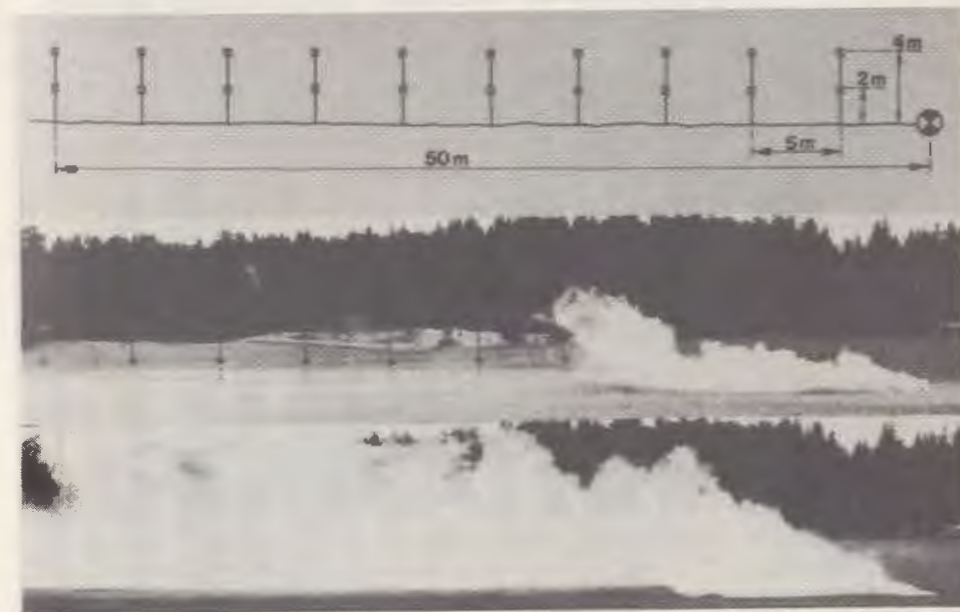
lähtökohdaksi asetetaan vaatimus, että ase on sovelluttava sekä yleisesti paikallisjoukkojemme käyttöön, joudutaan välittömästi hylkäämään kranaattikonekiväärit. Ne ovat liian painavia ja kömpelöitä käsitellä. Kranaattikonekivääri kolmijalalla vastaa massaltaan n sataa kiväärikranaattia, joten sen valinta esim. kiväärijoukkueen tuliaseeksi ei tunnu kovin järkevältä.

Kiväärikranaatin ja kranaattikiväärin vertailu on jo paljon vaikeampi tehtävä. Tarvittaisiin hyvin suunniteltuja kokeiluja ennen kuin olisi perusteita sanoa, kumpi soveltuu paremmin joukkojemme käyttöön. Itse olisin valmis suosittamaan kiväärikranaattien hankkimista. Jokaisella rynnäkökiväärillämme — muuttamalla liekinsammutin — olisi mahdollista ampua kiväärikranaatteja ilman mitään

lisälaitteita.

Sirpalekiväärikranaatti soveltuisi erityisen hyvin kiväärijoukkueiden käyttöön niin hyökkäys-, puolustus- kuin erilaisissa ylläkkötehtävissä. Sirpalekranaateilla olisi mahdollista tuhota nopeasti ja tarkasti useita samanaikaisia pistemaaleja n 300 m etäisyydelle asti.

Ontelokranaatit on tarkoitettu lähinnä rynnäkö- ja kuljetuspanssari-vaunuja vastaan. Nykyisten arvioiden mukaan taistelukentällä tulee olemaan 2-3-kertainen määrä kevyesti panssaroituja ajoneuvoja taistelupanssari-vaunuihin verrattuna, joten massamaiseen käyttöön soveltuvat halvat panssarintorjuntaratkaisut saattavat osoittautua varsin käyttökelpoisiksi myös meidän oloissamme. Ontelokranaattien käyttökelpoisuutta lisää huomattavasti mahdollisuus tuhota myös

KUVA 11 Ruotsalaisen savukranaatin FFU 915 savutusteho.

taistelupanssarivaunuja — tosin vain sivulta tai takaa.

Savuheitteiden tarve on todettu useaan otteeseen varsin suureksi kaikissa taistelutilanteissa niin sokaisussa kuin oman toiminnan suojaamisessakin. Erityisesti panssarintorjuntaan ja ylläköihin liittyvät savutustehtävät voitaisiin suorittaa tilanteiden edellyttämällä nopeudella ja tarkkuudella. Ruotsalaisen savukivääriranaatin FFV 915 teho ilmenee hyvin kuvasta 11. Tuulen nopeudella 7 m/s peittyvät avoimessa maastossa 50 m matkalta kaikki 4 m korkeat seipäät 10 sekunnissa.

Edellä esitettyjen kranaattilajien lisäksi tarvittaisiin vielä joko fosforitai sytytyskivääriranaatteja. Ne olisivat erityisen tärkeitä paikallisjoukoilla ylläköihin (vast) liittyvissä tuhoamistehtävissä. Ajatellaan vaikkapa vain tankkiauton tuhoamista. Rynnäkkökivääreillä saadaan kyllä reikiä polttoainesäiliöiden kylkeen, mutta reiät voi väliaikaisesti tukkia vaikka tikuilla taistelun päätyttyä. Tarvitaan sopivia sytytysvälineitä. Fosforikranaatti ammuttuna valuvan bensiinin joukkoon

saa tilanteen näyttämään aivan toisennäköiseltä.

Yhteenveto

Taistelujoukoiltamme puuttuu selvästi taisteluväline, jolla kyetään tuhoamaan käsikranaatin heittoetäisyyden ulkopuolelta pistemaaleja nopeasti ja varmasti. Tarjolla olevasta välineistöstä näyttäisi kivääriranaatti soveltuvan parhaiten joukkojemme käyttöön. Kiväärijoukkue tarvitsee sirpale-, savu- ja panssarintorjuntakivääriranaatteja. Paikallisjoukot näyttäisivät tarvitsevan ensisijassa sirpale- ja fostorikranaatteja vihollisen selustassa tapahtuvaan sissitoimintaansa.

Rynnäkkökiväärimme soveltuisi ilmeisesti varsin pienin muutoksin uudentyypisten kivääriranaattien ampumiseen. Todennäköisesti tarvitaan vain liekinsammuttajien uusiminen jo hankittuihin rynnäkkökivääreihin. Kyse ei siis ole mistään mittavasta investoinnista, mikä voisi estää kivääriranaattien käyttöönoton puolustusvoimissamme.

Täysosumiin
tarvitaan
tarkkuutta
jo nallin
ja ruudin
valinnasta
lähtien.

Täysosumia varten

VIHTAVUORI

Kemira Oy, Vihtavuoren tehtaas, 41330 Vihtavuori
Puh. (941) 771 122, teleks 28226 kevih sf

Yksilöllinen Avainasiakaspalvelu

VAIN YHDYSPANKISSA

LAPUALAINEN LUOTISUORA

Se tietää maalinsa.
Lapualainen on
laatupatruuna,
johon voit luottaa.
Lapuan elementeistä
voit muuten ladata
myös itse.

Lapuan patruuna –
kansainvälisen
huippuluokan
kotimainen

LAPUAN PATRUUNATEHDAS

62100 Lapua, puh. (964) 388222, tlx 72126 lpt sf

Neste kehitti suomalaisille omat moottoriöljyt.

Alfa on Suomessa Suomen koviin olosuhteisiin kehitetty moottoriöljy.

Nesteen Tutkimuskeskuksessa on tutkittu Suomen autoja kymmeniä vuosia. Testattu moottoreita, kehitetty bensiini- ja dieselöljy-laatuja sopiviksi Suomen talveen ja kesään. Neste tuntee Suomen autot. Pohjoismaiden suurimpana öljynjalostajana Neste tuntee myös öljyt.

Kansainvälisen yhteistyön ja oman tietotaidon tuloksena on nyt kehitetty suomalaisille täydellinen autonvoiteluainesarja synteettisistä moottoriöljyistä vaihteistoöljyihin ja rasvoihin asti.

Sarjan huipputuotemerkki on Alfa. Täyssynteettinen Alfa 1 SAE 10W/30 API SF/CD. Osasynteettinen Alfa 2 SAE 10W/40 API SF/CC.

NESTE
voitelu

Tunnettu autot ja tunnettu öljyt.

Menesty kanssamme

KANSALLISPANKKI

Majuri Reijo Vainikka

KRANAATINHEITTIMISTÖ 1990-LUVULLA — OSA PANSSARINTORJUNTA-ASEJÄRJESTELMÄÄKÖ

Majuri Reijo Vainikka on toiminut Pääesikunnan jalkaväkiaseteknillisessä toimistossa toimisto-esiupseerina vuodesta 1984 lähtien. Valmistuttuaan v 1977 Sotakorkeakoulun teknilliseltä opintosuunnalta, hän on palvellut ennen nykyistä tehtäväänsä toimistoupseerina ja -esiupseerina Pääesikunnan kuljetusosastossa sekä opetusupseerina Taistelukoulussa.

Olemme perinteisesti tottuneet ajattelemaan kranaatinheittimiä yksinkertaisina ja luotettavina aseina, joilla tuetaan jalkaväen taistelua yleensä epäsuoraa tulta ampuen. Pääasiallisimpana kohteena on elävä voima. Nykyään, yhä kehittyneempien ja kalliimpien asejärjestelmien aikana, saattaa jokseenkin yksinkertainen kranaatinheitin tuntua täysin vanhentuneelta. Kuitenkin heittimen hyvät ominaisuudet — pääasiassa ammuksen erittäin kaarevasta lentoradasta johtuva kyky tulittaa maastoesteiden taakse — ovat korvaamattomia jopa tänä päivänä. Edullinen kustannus- /tehokkuussuhde, helppokäyttöisyys, suuri tuli-

nopeus, ammuksen suuri tuhovoima ja aseiden suhteellinen keveys tekevät heittimestä edelleen ihanteellisen tykistöaseen jalkaväelle.

Heittimistön olennaisia piirteitä

Konventionaalisella kranaatinheittimellä tarkoitetaan yleensä suusta ladattavaa, sileäputkista heitintä, jolla ammutaan pyrstövakavoituja ammuksia yläkulmilla suhteellisen alhaisella lähtönopeudella. Poikkeuksen yleisestä kehityslinjasta muodostavat rihlatut ja takaa ladattavat heittimet sekä takaa tai suusta ladattavat heitinkaanuunat. Heittimien tavanomainen ja-

Pienoisheittimien käytöllä pyritään yhden miehen hoitamaan tulitoimintaan. Kuvassa englantilainen 51 mm L9A1.

ottelu raskaisiin, kevyisiin ja pienoisheittimiin säilynee ensi vuosikymmenelläkin.

Pienoisheittimien uusi tuleminen johtunee pääasiassa jalan liikkuvien joukkojen välittömän tulituen tarpeesta ja vähäisestä kuljetuskyyvystä. Niiden kaliiperi on enintään 60 mm, taktillinen käyttötasa jalkaväkijoukkue tai -komppania ja tuliyksikkö on yksittäinen heitin. Tavanomaisin kaliiperi on 60 mm, paino enintään 18 kg, tulinopeus 20—30 ls/min ja maksimikantama 2500 m. Viime vuosina on kehitetty pienoisheittimiä, joilla voidaan ampua jopa 3500—5000 m.

Tähän on päästy kasvattamalla aseen massaa ja lisäämällä putken pituutta. Esimerkiksi USA:n armeijassa varustetaan jokainen jalkaväkikomppania kolmella 60 mm M-224 heittimellä, jonka paino on 22,5 kg ja maksimikantama 3500 m.

Viime vuosina on useiden maiden armeijojen käyttöön hankittu pienoisheittimien ryhmään kuuluvia kom-

mandoheittimiä, jotka ovat erittäin kevyitä. Esimerkiksi ranskalaisten 60 mm Commando-heittimiä on hankittu yli 20 maahan. Varsinaisissa taistelujoukoissa nämä heittimet on tarkoitettu useimmiten valaisutehtäviin kuten esim. englantilaisten 51 mm L 9 A 1.

Kevyiden heittimien yleisin kaliiperi on 81—82 mm. Niitä käytetään komppania-pataljoonatasalla ja tuliyksikkö on yleensä joukkue. Niiden kehitystyö on keskittynyt lähinnä heittimien painon, putken pituuden ja ampumatarvikkeiden optimointiin. Uudet kevyet heittimet painavat 40—60 kg ja niiden kantama on 5000—6000 m.

Raskaiden heittimien tavanomaisin kaliiperi on 120 mm, taktillinen käyttötasa pataljoona ja tuliyksikkö joukkue tai komppania. Niiden paino on n 200 kg ja kantama 7000—8000 m. Aseet on yleensä varustettu ajopyörätöllä tai ne on asennettu panssaroituihin taisteluaajoneuvoihin.

Konventionaalisista kranaatinheittimistä poikkeavia malleja ovat ranska-

120 mm kranaatinheittimillä ammutaan 8000 metriin asti.

laisten kehittämät

— rihlatulla putkella varustettu heitin, jolla voidaan ampua sekä rotaatiovakavoituja että rakettisäpanoksella varustettuja ammuksia ja

— kranaatinheitinkanuuna, jolla ammutaan joko tavanomaisia sirpalekranaatteja tai panssarintorjunta-ammuksia

sekä neuvostoliittolaisten kehittämä automaattinen kranaatinheitin.

Heittimistön hyviä ominaisuuksia verrattuna samankaliiperiseen kenttätykistöön ovat mm.

- asejärjestelmän yksinkertaisuus, halpuus ja helppokäyttöisyys,
- ammusten edullinen lentorata,
- hyvä liikkuvuus,
- joustava tulenkäyttömahdollisuus 360 asteen sektorissa,
- suuri tulinopeus ja hyvä teho elävään voimaan,
- alhainen panostuspaine ja putken vähäinen kuluminen sekä
- helppo maastoutettavuus.

Vastapainona hyvälle ominaisuuksille on heittimistöllä myös useita heikkouksia kenttätykistöön verrattuna: vähäisempi tarkkuus, lyhyempi ampu- maetaisyys, tehottomuus panssaroitujen maaleja vastaan, tulasemien paikantamavuus tutkalla ja vaikeus tulittaa liikkuvia maaleja.

Organisaatioista

Heittimistön sijoituksesta eri organisaatioihin mainittakoon:

- Ruotsalaisessa Norrlannin prikaati 85:n kivääripataljoonassa on kuusi 120 mm kranaatinheitintä kahtena joukkueena esikunta- ja kranaatinheitinkomppaniassa. Mekanisoidussa prikaatissa ei ole heittimiä ollenkaan.

— Neuvostoliittolaisessa moottoridussa jalkaväkipataljoonassa on kuusi 82 mm automaattista kranaatinheitintä yhtenä joukueena.

— Amerikkalaisessa kevyessä jalkaväkipataljoonassa on raskas kranaatinheitinjoukkue, jossa on neljä 107 mm kranaatinheitintä ja mekanisoidussa jalkaväkipataljoonassa kuusi raskasta heitintä.

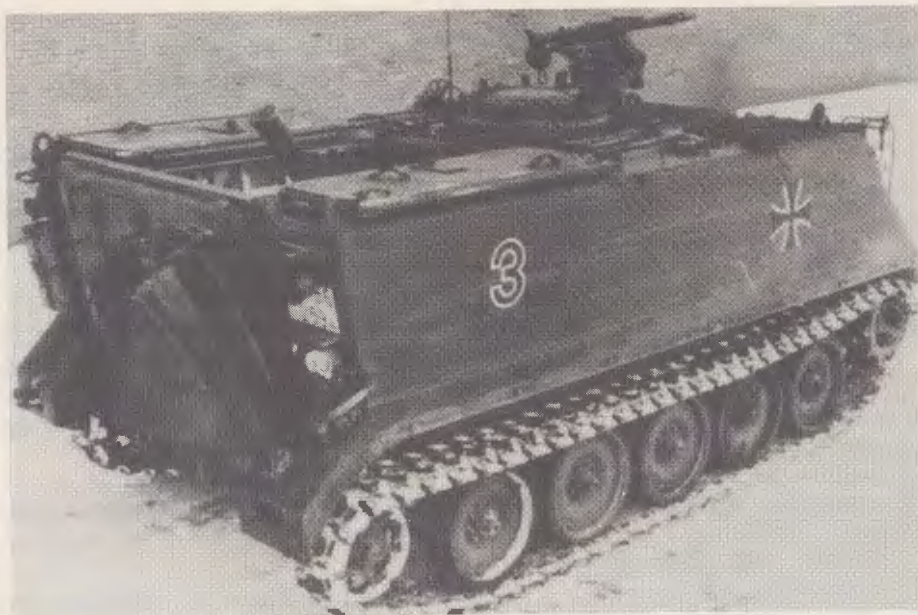
— Omassa kivääripataljoonassamme on neljä 120 mm ja kahdeksan 81 mm kranaatinheitintä, kranaatinheitinosasto pataljoonassa ja kevyt kranaatinheitinjoukkue kussakin kiväärikompaniassa.

Mahdollisuuksia taisteluarvon kohottamiseen

Kranaatinheittimistön taisteluarvon kohottamisen lähtökohtana on määrätietoinen pyrkimys pienentää edellä mainittuja haittoja. Toimintoja ja varustusta kehitetään vaarantamatta heittimistön vahvinta valttia, yksinkertaisuutta ja hyvää kustannustehokkuutta.

Tulen tarkkuutta voidaan parantaa kehittämällä ampumatarvikkeiden sisä- ja ulkoballistisia ominaisuuksia sekä paikantamalla maalit ja määrittämällä ampuma-arvot nykyistä tarkemmin elektronisia apuvälineitä hyväksikäyttäen.

Ampumaetaisyyksiin on tuskin odotettavissa merkittäviä lisäyksiä ensi vuosikymmenelle siirryttäessä. Sekä kevyiden että raskaiden heittimien kantama yltyä hyvin alueille, mihin jalkaväkipataljoonan muiden aseiden tuli ei ulotu. Haluttaessa säilyttää asejärjestelmän yksinkertaisuus rajoittuu maksimikantama taktillisesti käyttökelpoisten ampumaetaisyyksien ja teknillisten toteuttamismahdollisuuksien

120 mm kranaatinheitin asennettuna M113 kuljetuspanssarivaunuun. Heitin voidaan pystyttää myös maahan.

kompromissina noin 8000 metriin. Ranskalaiset ovat päässeet 40—60 % kantamanlisäykseen 120 mm heittimillä käyttämällä rakettilisäpanosta, millä on kuitenkin haittavaikutuksena kranaatin tehon pieneminen. Palveluskäytössä yleistyvät kevyet heittimet, joiden kantama on 5—6 km ja raskaat heittimet, joiden kantama on 7—8 km.

Mielenkiintoisin ja suurimpia ennako-odotuksia herättävä ampumatarvikkeiden kehittämiskohde on eittämättä panssarintorjuntaan tarkoitettu ohjautuva kranaatti. Niiden odotetaan tulevan operatiiviseen käyttöön tämän vuosikymmenen lopulla ja seuraavan alussa. Sirpalekranaattien tehoa pyritään parantamaan kehittämällä kranaattien sirpalointia sopivaksi sekä elävää suojatonta voimaa

että heikosti panssaroituja maaleja vastaan. Herätesytyttimien käyttö yleistyy.

Tuliasemien nopea paikannettavuus tutkalla ammusten kaarevasta lentoradasta ja pitkstä lentoajasta johtuen pakottaa kranaatinheittimistön runsaaseen vaihtoasemien käyttöön ja liikkuvuuteen. Tämän seurauksena on monissa maissa, missä se vain on mahdollista, asennettu tai asennetaan etenkin 120 mm heittimet panssaroi-tuihin ajoneuvoihin. Ne tarjoavat hyvän liikkuvuutensa lisäksi ainakin osittain suojaa heitinmiehistölle tuliasemassa. Suusta ladattavuus ja vaatimus yksinkertaisen rakenteen säilyttämisestä eivät ainakaan tällä hetkellä mahdollista täydellistä panssarisuo-jaa, vaikka ratkaisua siihen etsitäänkin.

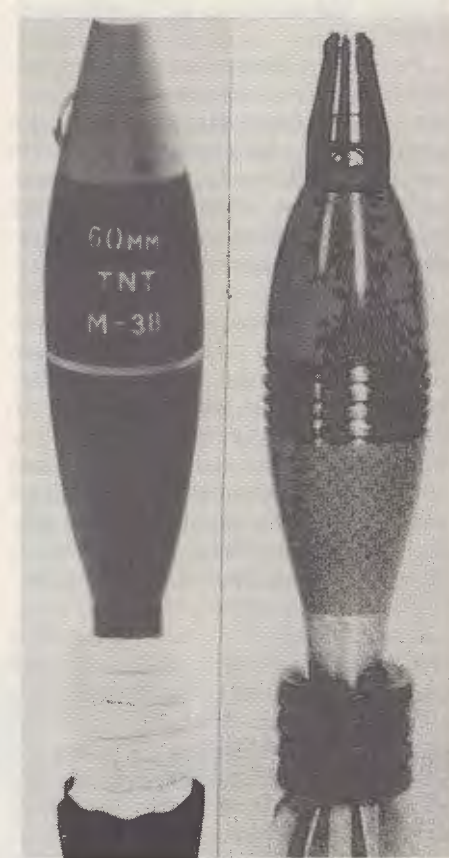
Liikkuvien maalien tulittaminen on ammusten pitkstä lentoajasta johtuen useimmiten vaikeaa ellei mahdotonta. Se edellyttää tulenjohtajalta hyvää käytännön kokemusta. Toimintaa voidaan nopeuttaa käyttämällä tulenjohtolaitteita ja elektronisia ampumarvojen laskimia sekä viestittämällä tulikomennot sanomalaitteilla.

Aseiden suorituskyvyn kehittäminen

Kehityksen yleislinjana tulevaisuudessa on todennäköisesti suuntaus kohti kevyempiä heittämiä käyttämällä uusia metalleja ja materiaaleja. Kevyiden heittimien osalta kehitys todennäköisesti suuntautuu kohti pienoisheittimien kaliiperia. USA:n armeijan komppania-aseeseen valitsema 60 mm pienoisheitin on askel tähän suuntaan. 60 mm ja 81 mm kranaattien välinen tehokkuuksien ero on paljon pienempi kuin saattaisi odottaa. Se johtuu osaksi 60 mm ammuksen paremmasta kuorimetallista ja osaksi siinä käytettävästä herätesytyttimestä. Raskaiden heittimien yleisimpänä kaliiperina säilyy 120 mm. Kaliiperin suurentamista rajoittavia tekijöitä ovat mm. panssaroitujen ajoneuvojen ahtaat tilat sekä isompikaliiperisten heittimien huonompi käsiteltävyys.

Saavutettujen ampumaetäisyyksien olennainen piteneminen ei ole todennäköistä. Sen sijaan tulen tarkkuuteen kiinnitetään enenevää huomiota. Tarkkuuden parantamista sisäballistisin keinoin rajoittaa kuitenkin heittimien yksinkertaisesta rakenteesta johtuva ominaisuus, suusta ladattavuus. Ammuksen ja putken välissä on aina oltava riittävä välyys, jotta ammus liukuu putken pohjalle päästään samalla putken perään puristuvan ilman vir-

taamaan ohitseen. Laukaustapahtumassa sitä vastoin tuon samaisen vällyksen pitäisi olla niin mitätön, ettei se päästä ammuksen liikkeelle työntäviä ruutikaasuja ohitseen juuri lainkaan. Ohivirtauskaasujen vaikutuksesta ammusten lähtönopeuserot sekä satunnainen heilahtelu putken suulla heikentävät tulen tarkkuutta. Tätä haittaa vähennetään käyttämällä joko ns. Tampellan uritusta tai muovista tiivistysrengasta ammuksen ohjauspaksun-

Muovisella tiivistysrengalla ja Tampellan urituksella varustetut 60 mm kranaatit.

noksessa. Molemmilla on myös ampu-
maetäisyyttä pidentävä vaikutus.
Olennaisia parannuksia tulen tarkkuu-
dessa on saavutettavissa keskittymällä
ammusten ulkoballististen ominai-
suuksien kehittämiseen. Kranaattien
lentorataan vaikuttavien häiriötekijöi-
den, etenkin säätilan, nykyistä tar-
kemmalla huomioonottamisella pa-
rannetaan tulen tarkkuutta. Tällä sek-
torilla on odotettavissa myönteistä ke-
hitystä elektroniikan käytön lisäänty-
essä merkittävästi epäsuoran tulen
käytön laskenta- ja mittausjärjestel-
missä.

Joukkojen liikkuvuuden lisääntymi-
nen sekä tuliasemien nopea paikannet-
tavuus vastakranaatinheitintutkalla
edellyttävät kranaatinheitinmiehiltä
vastaavaa liikkuvuutta sekä nopeita
asemanvaihtoja. Monissa maissa tämä
on ratkaistu kehittämällä erityisiä kra-
naatinheitinpanssarivaunuja.

Ranskalaiset ovat osoittaneet aktii-
visuutensa kehittämällä 70-luvulla
klassisen suusta ladattavan heittimen
rinnalle uudentyypin ase, heitin-
kanuunan. Näillä 60 mm ja 81 mm
suusta tai takaa ladattavilla heitinka-
nuunoilla voidaan ampua epäsuorasti
tavanomaisia heittimen kranaatteja tai
laakatulena joko nuolimaisella am-
muksella tai ontelopanoksella varus-
tettuja panssarintorjunta-ammuksia.
Aseita on asennettu pääasiassa rans-
kalaisvalmisteisiin panssaroiuihin
taisteluaoneuvoihin. Esimerkkinä
mainittakoon, että 81 mm heitinka-
nuunan ampumaetäisyys sirpalekra-
naateilla on jopa 8000 m ja nuolimai-
sella panssarintorjunta-ammuksella
tehokas ampumaetäisyys 1000 m/s
lähtönopeudella on 1000 metriä. Täl-
löin panssariammus läpäisee vielä
50 mm panssarilevyn 45 asteen kul-
massa.

Ranskalainen 81 mm heitinkanuuna CL 81
asennettuna panssariajoneuvon torniin.

Mielenkiintoisin uutuuksia on neuvos-
toliittolaisten äskettäin julkistama,
mutta jo 70-luvulla puna-armeijan
käyttönottama 82 mm automaattinen
kranaatinheitin "Vasiljok". Sillä
voidaan ampua perinteisen heittimen
tapaan epäsuorasti sirpalekranaatteja
sekä laakatulena panssarintorjunta-
ammuksia kuten konventionaalisella
tykillä. Vasiljokista on sekä vedettävä
että ajoneuvoon asennettava versio.
Käytettäessä asetta panssarintorjunta-
tehtävään on vedettävä malli nopeasti
laitettavissa ampumakuntoon. Vasil-
jok-automaattikranaatinheitin on
asennettu ilmeisesti sekä miehistön-
kuljetus- että rynnäköpanssarivaunuihin.
Vaikka aseella on saavutettu
huomattava tulinopeuden lisäys nykyisiin
heittimiin verrattuna, on julkisuudessa
mainittua 120 ls/min tulino-
peutta silti pidettävä todennäköisim-
min teoreettisena arvona, jota ei käytännössä
saavuteta.

Ampumatarvikkeiden kehittäminen

Pääampumatarvikkeena säilyy edel-

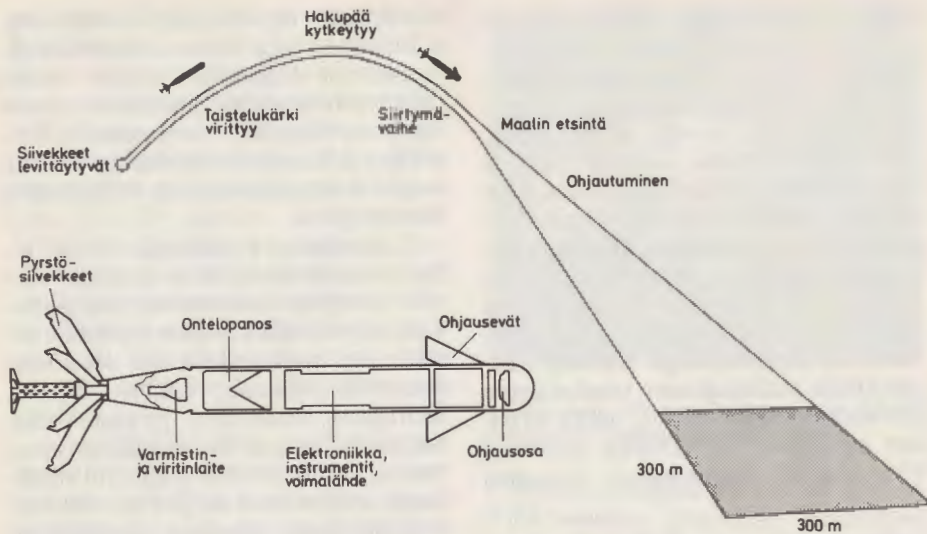
leen sirpalekranaatti. Vallitsevan uh-
kakuvan mukaisesti on taistelukentäl-
lä odotettavissa yhä enemmän panssa-
roituja maaleja, joihin nykyisillä sir-
palekranaateilla on vain vähäinen vai-
kutusta. Tämän takia — sekä mukana
kuljetettavan ammusvalikoiman pitä-
miseksi mahdollisimman pienenä —
keskitytään sirpalekranaattien kehittä-
misessä sellaisen ampumatarvikkeen
etsimiseen, millä on riittävä vaikutus
sekä heikosti panssaroituja että pans-
saroimattomia maaleja vastaan. Esi-
merkkinä mainittakoon ranskalaisten
120 mm sirpalekranaatti, jonka sirpa-
leet läpäisevät 12—15 mm panssaria
15 m säteellä räjähdyksestä. Tällainen

82 mm automaattikranaatinheitin Vasiljok.

sirpaleiden läpäisykykyyn lisääminen
niiden massaa ja muotoa optimoimal-
la saattaa kuitenkin johtaa omien
joukkojen kannalta haitallisen suuren
varmuusetäisyyden tarpeeseen. Toi-
miihin jalkautunut vastustaja yleensä
omien etummaisten osien välittömässä
läheisyydessä.

Kranaatinheitinyksiköiden tulen te-
hoa panssaroimattomia maaleja vas-
taan pystytään nostamaan huomatta-
vasti käyttämällä herättesytyttäviä pe-
rinteisten mekaanisten tai sähköme-
kaanisten iskusytyttimien sijasta.
Heittimen ammuksen jyrkästä tulo-
kulmasta johtuen hajontakuvio muo-
dostuu ihanteelliseksi kranaatin räjäh-
täessä esimerkiksi neljän metrin kor-
keudella maan pinnasta. Herätesytyt-
timien ongelmia ovat — toimintaperi-
aateesta riippuen — häirittevyys, rä-
jähdyskorkeus, virtalähde ja hinta.
Häirinnän sieto ja räjähdyskorkeuden
tarkkuus paranevat elektroniikan ke-
hittyessä. Luotettavan ja halvan virta-
lähteen löytämiseksi paristojen ja
kondensaattorin lisäksi sekä USA:ssa
että Euroopassa tutkitaan pienen il-
mavirtaturbiinin käyttöä sytyttimen
kärjessä. Tulokset ovat olleet usko-
mattoman rohkaisevia, myös lumisa-
teessa tai jäätävissä tiheissä. Suhteel-
linen hintaero muihin sytyttimiin pie-
nentyneenä elektroniikan halventuessa.

Kaaviokuva englantilaisesta 81 mm:n ohjautuvasta kranaatista (Merlin) ja sen toimintaperiaatteesta.

Ampumatarvikkeiden kehityksen selvä painopiste on panssaritorjuntaan käytettävien ammusten suunnittelussa. Perinteisesti epäsuoraa tulta ampuen on ratkaisuun pyritty kahdella eri tavalla; käyttämällä kasettiammuksia, joista purkautuu pieniä tytärammuksia maalialueen yläpuolella, tai käyttämällä lentoradan loppuvaiheessa ohjautuvia panssaritorjuntakranaatteja. Ensin mainittujen ammusten pikku ontelopanoilla ja sirpaleilla on vain rajoitettu panssarinläpäisykyky ja sirpalevaikutus.

Huomionarvoisin ampumatarvikkeiden kehityskohde tänä päivänä sekä 81 mm että 120 mm kaliipereilla on ohjautuva panssaritorjuntakranaatti. Ohjautuvia kranaatteja kehitetään tällä hetkellä ainakin Ruotsissa (STRIX), Englannissa (MERLIN), USA:ssa (GAMP) ja Saksan Liittotasavallassa (BUSSARD). Ammukset soveltuvat massamaiseen käyttöön

laajahkoja panssari- ja ajoneuvomalleja vastaan. Ruotsalaiset mainitsevat 120 krh:n ohjautuvan Strix-kranaatin soveltuvan erityisen edullisesti viivytystaisteluun, kun vihollinen hyökkää kapeassa, pitkässä muodossa ruuhkautuen sulutetuilla ja hävitetyillä teillä. Jo ampumatarvikkeen pelkän olemassaolon uskotaan vaikuttavan viholliseen. Kranaattien odotetaan tulevan palveluskäyttöön tämän vuosikymmenen lopulla. Voidaankin perustellusti kysyä, onko 90-luvun kranaatinheittimistö osa panssaritorjuntajärjestelmää.

Ammusten ohjautuminen maaliin tapahtuu lentoradan loppuvaiheessa joko aktiivista tai passiivista järjestelmää käyttäen. Englantilaisessa Merlinissä käytetään millimetrialloilla toimivaa aktiivista tutkaa, ruotsalaisessa Strixissä passiivista infrapunaetsintä ja saksalaisessa Bussardissa puoliaktiivista laseria. Ylhäältä päin panssari-

vaunun kansirakenteeseen osuvalla ontelopanoilla on parempi mahdollisuus läpäistä kattopanssari kuin panssaritorjuntaohjuksella panssarivaunun etu- tai sivupanssari.

Kuvaus kehitteillä olevan englantilaisen Merlinin ominaisuuksista antaa parhaiten käsityksen ohjautuvista ammuksista. Tiedot perustuvat valmistajan ennakoilmoituksiin.

Merlin on lentoradan loppuvaiheessa ohjautuva ammus, jota voidaan ampua kaikilla 81 mm kranaatinheittimillä ilman muutoksia tai lisälaitteita. Se painaa 6 kg ja on 90 cm pitkä. Hinta tulee olemaan suunnilleen 1/3—1/2 panssaritorjuntaohjuksen hinnasta, mutta ampumaetäisyys kaksinkertainen, 6000 m. Ammus ohjautuu maaliin aktiivisen millimetrialloilla toimivan hakupään avulla. Sillä on hyvä häirinnänsietokyky ja se toimii kaikissa sääolosuhteissa päinvastoin kuin infrapunahakupäällä varustetut ammukset (Strix). Hakupään tutkima alue on 300 m x 300 m. Ammuksessa on kuusi pyrstösiivekettä ja neljä liikkuvaa ohjausevää. Ontelopanos on sijoitettu siten, että se räjähtää optimietäisyydellä ja läpäisee kaikkien tunnettujen panssarivaunujen kansipanssarin. Merliniä mainostetaan erityisen huokeana ammuksena, jota voidaan varastoida, käsitellä ja ampua täysin samalla tavalla kuin tavanomaisia kranaatinheittimen ammuksia. Ensimmäisiä ohjautuvia ammuksia testataan v 1986.

Tulenojohto ja ampuma-arvojen laskenta

Epäsuoran tulen käytön johtaminen nopeutuu tulenkäytön johtamis-, tiedonsiirto- ja laskentajärjestelmien tullessa laajempaan käyttöön 80-luvun

lopulla. Päämääränä on mahdollisuus aloittaa tulitus suoraan vaikutusammutuntana käyttämällä mittaustiedustelujärjestelmiä, maalin ja oman paikan paikannusjärjestelmiä, sääkalustoja, ampuma-arvojen laskimia ja digitaalisia tiedonsiirtojärjestelmiä.

Näitä yleisiä kehityslinjoja sovelletusti noudattaen nostetaan myös kranaatinheittimistön suorituskykyä varsinkin tarkkuuden ja tulitoiminnan nopeuden osalta. Tulenojohtaja voidaan varustaa paikantamislaitteella, johon on kytketty laser-etäisyysmittari sekä suunnanmittauslaite. Lisäparannuksena voidaan laitteeseen liittää passiivinen pimeänäkölaite.

Myös heittimistöllä voidaan ampuma-arvot laskea ohjelmoituilla ampuma-arvojen laskimilla. Niissä käytetään ottamaan huomioon riittävä määrä maaleja, tulenojohtopaikkoja ja

Kenttätykistöllemme kehitetty Nokian sanomalaite.

Englannin armeija on ottanut käyttöön Morzen ampuma-arvojen laskimen 81 mm kranaatinheittimistölleen.

tuliasemia sekä tarvittavat ballistiset tiedot. Englannin armeija on ottanut ensimmäisenä maailmassa käyttöönsä laskimet (Morzen), jotka on kehitetty 81 mm kranaatinheittimistön ampuma-arvojen laskimiksi tavallisen taskulaskimen (HP-41) pohjalta.

Digitaaliseen tiedonsiirtoon perus-

tuvien sanomalaitteiden ja nykyaikaisen radiotekniikan käytöllä pystytään tulikomennot viestittämään radiohäirinnän lisääntymisestä huolimatta. Tulikomennot viestitetään sanomalaitteilla parin sekunnin purskeina.

Edellä mainittujen järjestelmien heikkoutena on häiriöalttius etenkin, kun niitä yhdistetään. Osajärjestelmän vikaantuminen saattaa estää koko järjestelmän hyväksikäytön.

Yhteenveto

Mitään käänteentekeviä muutoksia ei ole nähtävissä kranaatinheittimistön käytössä tulevaisuudessa. Sen tärkeimpänä tehtävänä säilyy jalkaväen tukeminen. Kranaatinheittimistön käyttö monipuolistuu panssaritorjuntaan tarkoitettujen ammusten ja laakatuliaseiden kehittämisen kautta. Voidaan kuitenkin olla varmoja siitä, ettei se kilpaile panssaritorjunnan kanssa unohtaen tärkeintä tehtäväänsä.

Yleinen kehityslinja näyttää olevan pienoishieittimien käytön lisääntyminen sekä herätesyttimien käytön yleistyminen. Elektroniikka lisääntyy merkittävästi. Mm. elektroniset ampuma-arvojen laskimet yleistyvät.

Näitä näkymiä silmällä pitäen on myös oman kranaatinheittimistömme kehitystä tarkasteltava ennakkoluulottomasti suunnatessamme ajatuksemme ensi vuosikymmenelle.

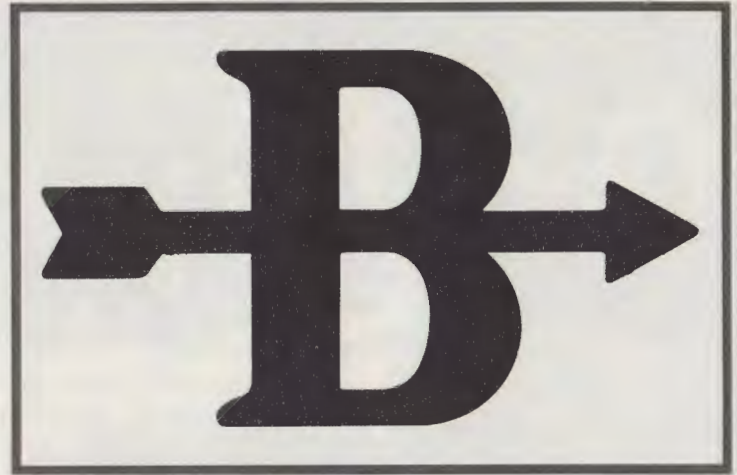
URHO VILJANMAA OY

Puh. 964-571 101
61280 JOKIPII

jalas

**Peltisepänliike
VILJO KUULA**

03100 Nummela
Puh. 913-22 419

OY SUOMEN BOFORS AB

Turvallisempi huominen

Teollisuusvakuutus on erikoistunut suurien ja keskisuurten yritysten vahinkovakuutuksiin. Erikoistuminen näkyy omissa ehdoissa ja maksuissa, tehokkaassa vahingontorjunnassa ja suojele-
teknikassa sekä muissa riskien hallintapalveluissa. Tätä antaa yritykselle hyvän vakuutusurvan - turvallisemman huomisen.

TEOLLISUUSVAKUUTUS

Vasunniemenkuja 8, PL 12, 00211 Hki 21, puh. 90-69 611

**KEHITTYVÄÄ
SOTILASAJONEUVOTEKNIKKAA**

SISU

Oy Sisu-Auto Ab

HOP
palvelupankki

Väestönsuojat moitteettomaan kuntoon

Laaja kokemuksemme on käytettävissänne.

- Suunnittelu ja konsultointi
- Laitevalmistus
- Asennukset
- Saneeraus- ja huoltotyöt

Suomalaista VSS-tekniikkaa

Temet Oy

Puh. 90-780 655
Asentajankatu 3 00810 Helsinki 81

Kapteeni Olli Dahl

PANSSARIASE 1990-LUVULLA - HAASTEITA PANSSARINTORJUNNALLE

Kapteeni Olli Dahl toimii Panssari-
koulun jatkokurssiosaston johtajana.
Hänen tehtäviinsä kuuluvat mm kan-
tatenkilökunnan panssarialan kurs-
sien kouluttaminen sekä erilaiset pans-
sarialaan liittyvät kokeilu- ja kehittä-
mistehtävät. Hän on aikaisemmin
toiminut eri tehtävissä Panssarivaunu-
pataljoonassa ja Panssarikoulussa.
Vuosina 1975—76 hän palveli YK:n
sotilastarkkailijana UNTSO:ssa Gola-
nilla ja Siinailla.

1. Johdanto

Vuonna 1973 käydyn Lähi-Idän sodan
tase oli ensimmäisten raporttien mu-
kaan panssarintorjunnalle positiivi-
nen. Eräiden ennusteiden mukaan
panssarijoukon ja erityisesti taistelu-
panssarivaunun ”kuningatarasema”
maasodankäynnissä olisi panssarintor-
juntaohjusten kehityksen myötä järk-
kymässä.

Kokemukset erityisesti Israelin
panssarijoukoissa hyödynnettiin nope-
asti. Jo 1982 käyty Libanonin sota
näki sekä kalustonsa, että taisteluta-
pansa puolesta ratkaisevasti muuttu-
nen panssarijoukon. Huolimatta
panssarintorjuntaohjusten menestyk-
sestä, voidaankin sotakokemusten pe-
rusteella todeta hyökkäystaistelun rat-

Toinen panssarivaunu — edelleen paras panssa-
rintorjunta-ase: Nuolimaisen alikaliiperiam-
muksen jälkiä Libanonissa 1982.

kaisun maasodankäynnissä edelleen keskittyvän taistelupanssarivaunun ja sitä tukevien asejärjestelmien ympärille.

Suurvaltojen panssarijoukoissa kehitys on johtanut sekä taistelupanssarivaunujen että muun panssaroidun ajoneuvokaluston määrien mittavaan lisäykseen erityisesti Keski-Euroopan tyyppisiin olosuhteisiin tarkoitetuissa ”raskaissa” mekanisoiduissa- ja panssaridivisioonissa. Näiden rinnalle kehitettävissä ”kevyissä” divisioonaorganisaatioissakin on panssaroiduilla ajoneuvoilla ratkaiseva osuus. Muun muassa Yhdysvaltain armeijan uusi doktriini, niinsanottu ”Ilma-maataisteluoppi” sekä kaikkialla tapahtuva maavoimien helikopterikaluston lisääntyminen ovat lisäämässä ”kolmannen ulottuvuuden” kiinteästi panssarijoukkoon ja sen taktiikkaan kuuluvaksi tekijäksi.

Panssarikaluston osalta on sotatekniikan kehitys tuomassa 1990-luvulle laajamittaiseen palveluskäyttöön niitä aseteknologiaan, optoelektroniikkaan ja panssarointitekniikkaan liittyviä ratkaisuja, jotka tällä hetkellä ovat suurvaltojen koekentillä prototyyppi- ja esisarja-asteella nähtävissä. Merkittävimmät edistysaskeleet on tehty nimenomaan ampumatarvikkeiden, ase-elektroniikan, pimeätaistelukyvyvyn ja panssarisuojan alueella.

Panssarijoukko ja sen iskukyvyvyn ytimenä taistelupanssarivaunu asettavatkin kehittyvän taktiikan, taistelutekniikan ja aseteknologian myötä entistä suurempia vaatimuksia menestykselle panssaritorjunnalle. Seuraavassa tarkastellaan näitä 1990-luvun kehitysnäkymiä sekä kaluston, että organisaatioiden ja taistelumenetelmien osalta.

Toisen sukupolven taistelupanssarivaunukalustoa: Neuvostoliittolaisia T-72-M vaunuja marsiryhmityksessä. Paino 41 tn, 125 mm:n tykki, automaattilatausjärjestelmä, laseretäisyysmittari, etuosassa monikerrospanssarointi, sisäpinnoissa neutronisuojaus. Tehopaino n 20 hv/tn, toimintamatka 600 km, suurin nopeus n 60 km/h. Vaunua on Libanonin sotakokemusten perusteella väitetty palonaraksi.

2. Panssarivaunu vastustajana — piirteitä panssarikaluston kehityksestä

2.1. Taistelupanssarivaunut

Taistelupanssarivaunu muodostaa edelleen sen ytimen, jolle panssarijoukon taistelukyky rakentuu. Toisen maailmansodan jälkeen kehitetty sukupolvi (T-54/55, M-48, M-60, Centurion, Leopard 1) sai mm Lähi-Idän sotien kokemukseen perustuen nopeasti seuraajia. Nämä ns toisen sukupolven taistelupanssarivaunut (mm T-72, M-1 Abrams, Leopard 2, Challenger, Merkava) ovat panssarivaunu-

Merkava, T-72:n menestykseäs vastustaja Libanonissa. Paino n 56 tn, 105 mm:n tykki, laser-etäisyysmittari, erittäin virtaviivainen ja matala tornirakenne iskukulmien parantamiseksi. Huippunopeus alle 50 km/h, erittäin ketterä ja maastokelpoinen. Moottoria ja polttoainesäiliöitä on käytetty panssaroinnin lisäajana ja miehistön suojana etusektorissa.

suunnittelun vastaus panssaritorjunta-aseiden kehittymiselle. Niiden asejärjestelmä on edelleen suunniteltu ensisijaisesti parhaimman panssaritorjunta-aseen — toisen taistelupanssarivaunun — tuhoamiseen. Suojatekijöitä kehitettäessä on otettu huomioon panssarivaunujen pääampumatarvikkeeksi kehitetyn nuolimaisen alikaliperiammuksen torjumisen lisäksi erityisesti erilaisten suunnattuun räjähdysvaikutukseen perustuvien taistelukärkien läpäisyn estäminen tai vaikeuttaminen. Vaunujen suunnittelussa on lisäksi jouduttu ottamaan huomioon kemiallisten taisteluaineiden ja ydinaseiden, erityisesti neutroniaseiden käytön uhka.

Tyypillisen toisen sukupolven taistelupanssarivaunun pääominaisuuksina voidaan pitää

— tehokasta n 105—125 mm:n tykkiä, jonka ampumatarvikkeet kä-

sittävät vähintään panssarivaunuja vastaan tarkoitetun nuolimaisen alikaliperiammuksen ja ontelo/monikäyttökranaatin muiden maalien tuhoamiseen,

- laskinjärjestelmää, jolla siihen liitettyjen ilmaisinten ja tykin vakainjärjestelmän kanssa saavutetaan panssarivaunun kokoiseen pistemaaliin yli 50 % osumatodennäköisyys ensimmäisellä laukauksella paikalta noin 2500—3000 m:n ja liikkeestä n 1500—2000 m:n etäisyydelle,
- tähtystys- ja tähtäinjärjestelmää, jolla vaunu voi liikkua ilman näkyvää tai infrapunavaloa ja käyttää tultaan myös pimeällä joko 2. sukupolven valonvahvistimien tai lämpökuvatähtäimen avulla n 1000—3000 m:n etäisyydelle,
- liikkuvuutta, jolla pystytään jatkuvan n 60—80 km/h maantienopeuteen, n 20—30 km/h maastonopeuteen ja kiihtyvyyteen, joka tekee vaunusta erittäin vaikean maalin panssaritorjunta-aseille sekä
- suojaa, joka monikerrospanssaroinnin, tehokkaan palonsammutuslaitteiston ja polttoaineen, hydraulikkajärjestelmien sekä ampu-ampumatarvikkeiden sijoituksen ansiosta tekee vaunusta erittäin vaikeasti tuhottavan.

Kehityskulku ei suinkaan ole ollut vaivatonta. USA:n M-1 Abrams-taistelupanssarivaunun kehityshistoria on tyypillinen esimerkki vaadittavasta työstä ja kehittämiseen kuluva ajasta.

USA:n ja Länsi-Saksan bilateraalin MTB-70-projektin epäonnistuttua 1970-luvun alussa, lähti USA omalle tielleen. Tuloksena oli taistelupanssarivaunu XM-803, jonka Yhdysvaltain

Brittiuutuus Challenger. Chobham-monikerros panssari, 120 mm:n rihlattu panssarivaununukuuna, laseretäisyysmittari, tulenjohtolaskin, lämpökuvatähystysjärjestelmä.

kongressi kuitenkin hylkäsi vuonna 1972 kalliina ja teknillisesti monimutkaisena. Tarkistetut suoritusvaatimukset määritettiin kesällä 1973. Kahdelta eri valmistajalta tilatut prototyypit valmistuivat vuonna 1976. Ratkaisun tapahduttua viivästyi sarjavalmistus siten, että suunnitellun vuoden 1977 sijasta ensimmäiset 90 sarjavauunua valmistuivat vuonna 1980. Sarjavalmistus jatkuu siten, että tavoite 7058 kpl saavutetaan vuoteen 1990 mennessä. Alkuperäinen M-1 on varustettu 105 mm:n panssarivaununukuunalla ja ampujan lämpökuvatähystämällä. Sen monikerros panssaroinnin katsottiin kestäväksi kaikki neuvos-

toliittolaiset ontelokranaattityypit. Kuitenkin jo kesken sarjavalmistuksen, vuodesta 1985 alkaen, ryhdytään vauunua modernisoimaan muun muassa

- vaihtamalla alkuperäisen 105 mm:n panssarivaununukuunalle tilalle 120 mm:n Rheinmetall'in kanuuna,
- lisäämällä ja vahvistamalla tornin etuosan panssarointia,
- varustamalla myös vauunujohtaja lämpökuvatähystysjärjestelmällä,
- vaihtamalla ajajan passiivinen valonvahvistin lämpökuvaperiskopiin,
- parantamalla laskinjärjestelmää,

Keski-Euroopan puolustusta ja Air-Land-Battle-doktriinia harjoitellaan: Bundeswehriin 10. Panssaridivisioonan Leopard 2-vauunua ja USAREUR'in 1. Panssaridivisioonan M-1 Abrams Etelä-Baijerissa syyskuun 1984 AUTUM FORGESSA; 120/105 mm:n panssarivaununutykki, molempien paino n 55 tn, tulenjohtolaskin, valonvahvistin- ja lämpökuvatähtäimet, monikerros panssarointi.

- korvaamalla Neodyymi YAG-laseretäisyysmittari hiilidioksidilaserilla,
- lisäämällä vaunun varusteisiin ydin- ja kemiallisten taisteluaineiden varoitus- ja suojajärjestelmä sekä
- parantamalla voimansiirto- ja kantatinlaitteita lisääntyneen painon vuoksi.

Esimerkistä voidaan jo sinänsä päätellä teknologian kilpajuoksun ryhti. Panssarivaunun suunnittelu sarjavalmistusasteelle kestää noin 7—10 vuotta. Hintakysymykset (mm M-1 vuoden 1983 hintatasossa 1.84 miljoonaa dollaria kappale ilman kehityskustannuksia) venyttävät sarjavalmistuksen niin pitkälle ajanjaksolle, että kalusto on modernisoitava jo kesken sarjavalmistuksen.

Uuden panssarointitekniikan ja erityisesti pimeänäköjärjestelmien opto-

elektroniikan kehitys on nostanut kustannuksia entisestäänkin. Muun muassa jaksona 1983—1987 valmistuvien modernisoitujen M 1-vaunujen kappalehinnan on arvioitu nousevan yli 2.60 miljoonaa dollariin. Tämä asettaa luonnollisesti rajoituksia myös suurvaltojen ensilinjan panssarikaluston lukumäärille. Toinen selvä kehityslinja onkin olemassaolevan ja suurina määrinä valmistetun panssarikaluston modernisointi. Erityyppisiä ”modernisointipaketteja” on kehitetty lähes jokaiselle palveluskäytössä säilyvälle taistelupanssarivaunutyyppille. Toimenpiteiden painopisteet keskittyvät

- ampumatarvikkeiden ja aseiden,
- tulenjohtoelektroniikan,
- pimeänäkölaitteiden,
- panssarisuojaan ja muiden suojajärjestelmien sekä
- voimalaite- ja voimansiirtojärjestelmän parantamiseen.

Modernisoitua kalustoa: Hollannin panssarijoukkojen Leopard 1 V tuliasemassa; Parannettu tähtäin- ja tulenjohtojärjestelmä, valonvahvistinlaitteet, tykin lämpösuojus, tornin lisäpanssarointi asekilvessä ja kyljissä.

Bekaan laakso 1982; Israelin modernisoituja M-60-vaunuja etenemässä; Aktiivipanssarilevyt ja niiden kiinnityskohdat rungossa sekä tornin kyljissä selvästi näkyvissä.

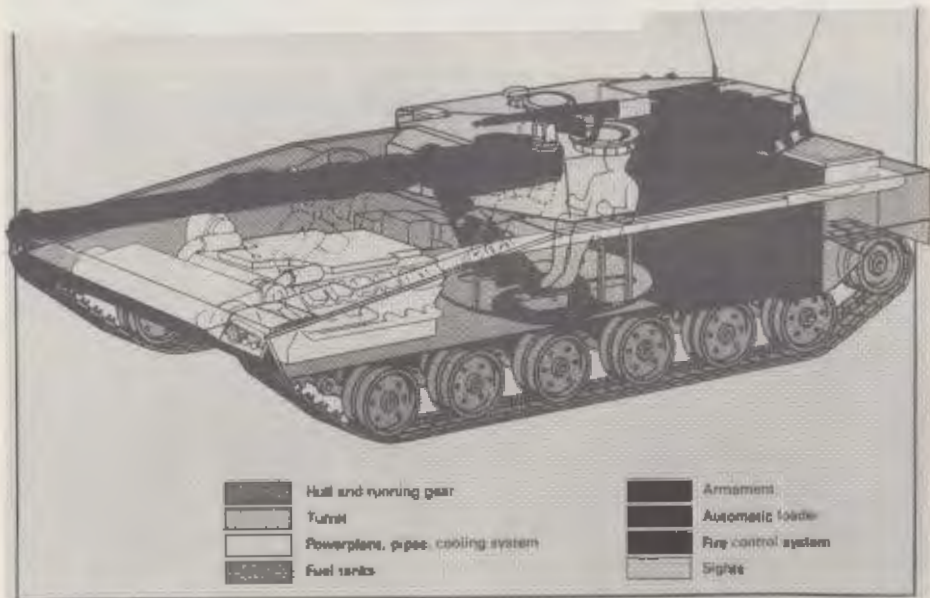
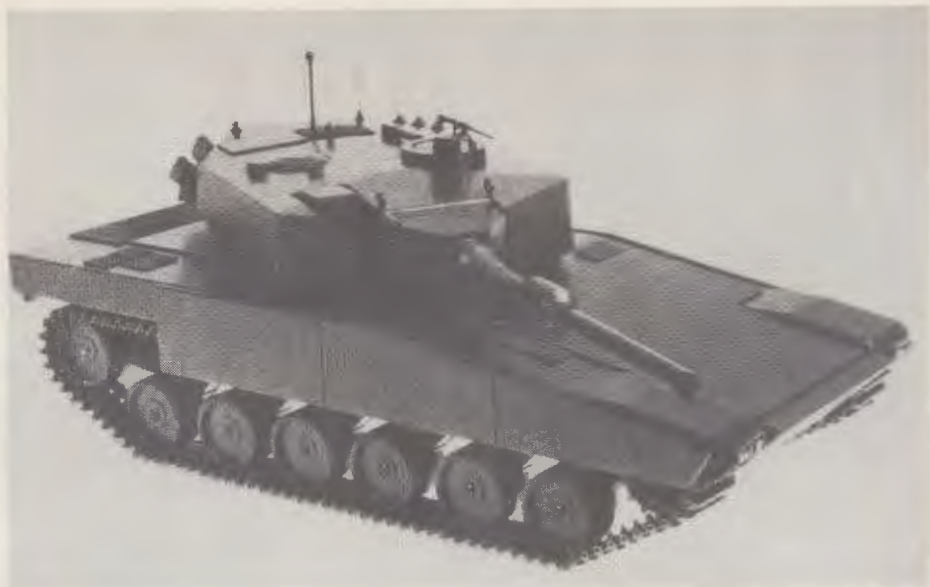
Asejärjestelmän osalta pyrkimyksenä on saattaa vanha kalusto kyvyltään soveltuvaksi taisteluun nykyaikaista panssarikalustoa vastaan. Panssarintorjunnan kannalta tärkeä suojan kehittyminen on yleensä toteutettu olemassaolevan panssaroinnin täydentämisellä erilaisin lisäkilvin sekä rungon ja tornin suojapanssarein. Uusin ratkaisu on vuoden 1982 Libanonin sodassa tulikasteensa saanut aktiivipanssari.

Modernisoinnilla katsotaan vanhojen tyyppien osalta päästävän noin 80 %:iin uuden taistelupanssarivaunun taisteluarvosta.

Toisen sukupolven taistelupanssari-

vaunujen suurimpina heikkouksina voidaan pitää altiutta ylhäältä päin tapahtuvaa hyökkäystä vastaan ja toisaalta tarvetta tarjota tulitoiminnan aikana vähintään koko torni vihollisen panssarintorjunta-aseiden maaliksi. Taistelupanssarivaunujen kolmannessa sukupolvessa ollaankin keskittymässä näiden puutteiden poistamiseen. Kehitys on tuottanut muun muassa

- niisanottuja ”matalatornisia” panssarivaunuja,
- tornittomia panssarivaunuja,
- erilliselle tornin ylä- ja ulkopuolelleselle lavetille asetetulla tykillä varustettuja panssarivaunuja sekä

Matalatornisen panssarivaunun perusratkaisu; Moottoria järjestelmiseen käytetään lisäsuojana edestä käsin, automaattilataus, ampumatarvikkeet sijoitettu erilleen miehistöstä, tornissa vain ase- ja tähtäinjärjestelmät, monikerros panssarointi, 3-hengen miehistö.

Udes XX, ruotsalainen nivelohjattu 120 mm:n yläpuolisella kanuunalla varustettu kokeiluversio.

— tuliasemaan nostettavissa olevalla tykillä varustettuja panssarivaunuja.

Perusajatuksena on suora-ammunnalle haavoittuvan pinta-alan pitäminen mahdollisimman pienenä ja panssaroinnin vahventaminen myös ylhäältä päin tapahtuvaa hyökkäystä vastaan.

Kehitteillä olevat matalatorniset ratkaisut (mm Leopard 3, NKPz) ovat lähimpänä nykyistä tekniikkaa. Suurimmat kehitysvaikeudet kohdannevat tornin ulkopuoliselle lavetille asetetulla tykillä varustettuja tyyppisiä (mm ruotsalainen UDES XX, amerikkalaiset TTB- ja MPG-ohjelmat). Ongelmakenttä liittyy lähinnä miehistön sijoitteluun, tehtävänjakoon sekä niihin optisiin ja elektronisiin ilmaisinjärjestelmiin, joilla havainnot ympäröivästä

taistelukentästä välitetään vaunumiehistölle. Ratkaistavana on tältä osin lukuisia teknillisiä ja ergonomisia ongelmia.

Nopeimmin taistelukenttäkypsyyteen saataneen ”matalatornisia” taistelupanssarivaunuja ja ensimmäiset ulkopuoliselle lavetille asennetulla tykillä varustetut vaunut. Näistä mm Leopard 3:n ja USA:n Tank Test Bed-ohjelman arvioidaan olevan sarjavalmistuksessa jo 1990-luvun puolessa välissä. Kolmannen sukupolven taistelupanssarivaunun, esim USA:n FCCVP (Future Close Combat Vehicle Program) kehityksen arvioidaan kestävän noin 15 vuotta. Tämän tyyppisten vaunujen yleisempi palveluskäyttöön saaminen toteutunee vasta 21. vuosisadalla.

General Dynamics-yhtiön TTB (Tank Test Bed); Miehistötila rungossa, 120 mm:n tykki sijoitettu tähtäimeen erikseen suunnattavaan torniin.

Krupp — MAK Versuchsträger 1 — torniton vaihtoehtoratkaisu kahdella kanuunalla. Ajoneuvolla on lähinnä tutkittu tämäntyyppisen järjestelmän toteutusteknologiaa.

2.2. Rynnäköpanssarivaunut

Rynnäköpanssarivaunun alkuperäinen tarkoitus oli ns ”Battlefield taxi” eli jalkaväen kuljettaminen suojassa kiväärikaliperisten aseiden tulelta ja sirpalevaikutukselta paikkaan, jossa se jalkauduttuaan aloittaa tehtävänsä suorittamisen. Lisäksi vaunuihin asennettiin yksi tai useampia raskaita ja kevyitä konekivääreitä lähinnä jalkaväen tukemiseksi. Tyypillisiä tämän 1960-luvun ikäpolven edustajia ovat mm M-113, BTR-50 PK ja BTR-60 P.

Nopeutunut panssarisodankäynnin rytmi ja erityisesti suojan tarve jalkaväelle myös ydintaisteluolosuhteissa synnyttivät nykyisen rynnäköpanssarivaunusukupolven, joka on yleistynyt palveluskäyttöön 1970—1980-luvulla.

Tyypillisiä tämän ikäkauden edusta-

ja ovat mm Marder ja BMP-1. Näiden rynnäköpanssarivaunujen yhteisin peruspiirteinä voidaan pitää

- miehistön kykyä taistella vaunusta jalkautumatta myös suljetuin luukuin,
- suojaa kiväärikaliperisten aseiden tulelta ja tykistön ammusten sirpaleilta sekä
- liikkuvuudeltaan kykyä seurata taistelukentällä palveluskäytössä olevaa taistelupanssarivaunukalustoa.

Vaunujen omaa aseistusta kehitettäessä on jalkaväen tukemisen lisäksi asetettu vaatimus vihollisen vastaavan rynnäköpanssarivaunukaluston tuhoamiskyvylle etusektorista. Kaluston tyypillinen aseistaminen seurasi kahta eri päälinjaa. Länsimaissa päädyttiin yleensä pienikaliperiseen (n 20—35

BMP-1 — Neuvostoliiton moottoroitua jalkaväkeä levittäytymässä hyökkäysryhmytykseen jalkautumisen tapahduttua — kuvan jalkaväki on jo varustettu uusin 5.45 mm:n AK-74-rynnäkökivääreihin.

BMP-2-vaunuja Punaisen torin paraatissa.

mm:n) konetykkiin. Neuvostoliitossa BMP-1 aseistettiin 73 mm:n matalapainekanaunalla, jonka ontelokranaatin kantamaa lisäksi nostettiin rakettilisäpanoksella.

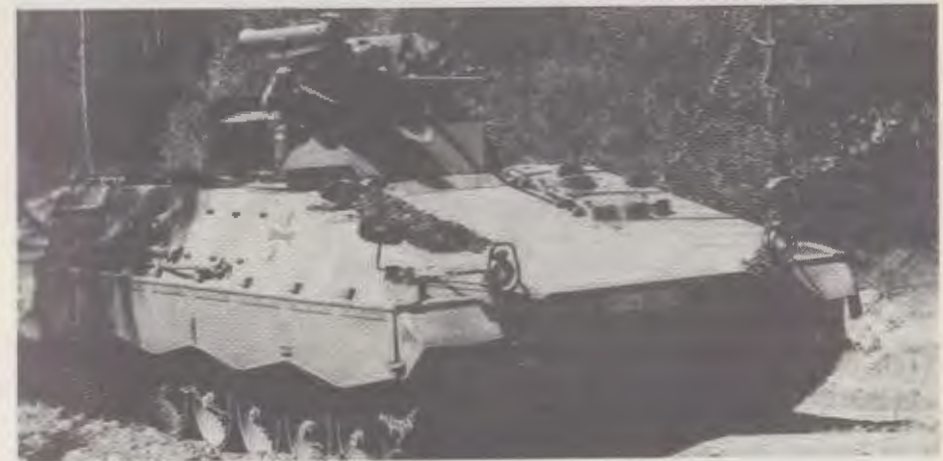
Vaatimustaso on vähitellen kasvanut siten, että nykyaikaisen rynnäköpanssarivaunun ominaisuuksiin kuuluu

- kyky taisteluun tarvittaessa vihollisen taistelupanssarivaunuja vastaan,
- kyky tukea taistelupanssarivaunua tuhoamalla lähitorjunta-asepesäkkeitä ja panssaritorjuntaohjuksasemia pitkillekin etäisyyksille sekä
- kyky taistella vihollisen panssaritorjuntahelikoptereita vastaan.

Piirteitä tästä kehityksestä oli nähtävissä jo BMP-1:ssä, joka oli varustettu I sukupolven panssaritorjuntaohjusjärjestelmällä AT-3 "SAG-

GER". Pääase, 73 mm:n matalapainekanauna ei kuitenkaan täyttänyt vaatimusta taistelukyvyistä helikoptereita vastaan. Seuraaja, BMP-2, varustettiin 30 mm:n automaattikanaunalla, jonka yli 70° maksimikorotus mahdollistaa taistelun myös ilma-aleja vastaan. Samalla vaunu varustettiin nykyaikaisemmalla II sukupolven panssaritorjuntaohjusjärjestelmällä AT-5 "SPANDREL". BMP-1 otettiin käyttöön Neuvostoliitossa vuodesta 1967 alkaen. BMP-2:sta saatiin ensimmäiset tiedot länsimaihin v 1981 Afganistanin tapahtumien yhteydessä. Vuoden 1982 Moskovon vallankumousparaatissa tapahtui kaluston virallinen ensiesiintymisen ja ensimmäinen Neuvostoliiton ulkopuolelleen käyttäjä lienee Itä-Saksa, jonka kansanarmeijalla kalustoa on ollut vuodesta 1984 alkaen.

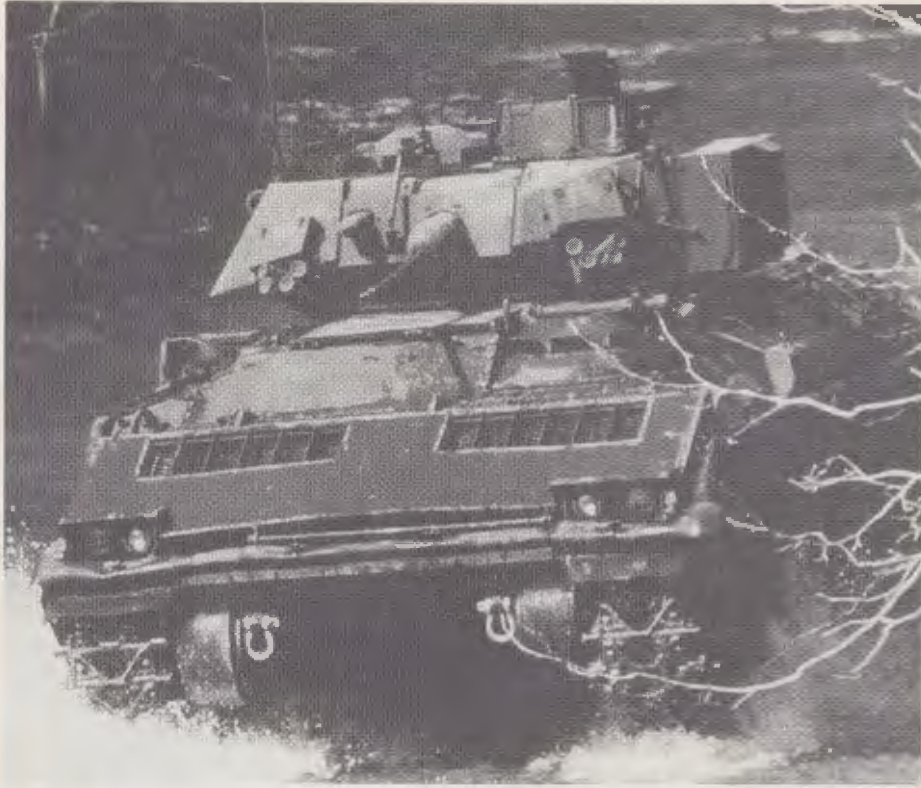
Yhdysvalloissa kehitys käynnistyi

Marder — Bundeswehr'in panssarikrenatöörijoukkue maissipellon reunassa; Alakuvassa vaunu modernisoituna johtajan luokulta ammuttavalla MILAN-järjestelmällä.

myöhemmin. Eräiden välvaiheiden jälkeen alkoi vuonna 1983 ensimmäisten joukkojen varustaminen rynnäköpanssarivaunulla M-2 BRADLEY ja sen tiedustelupanssarivaunuversiolla M-3. Valmistus jatkuu edelleen n 50 vaunun kuukausivauhdilla, kunnes

asetettu 6822:n rynnäkö- ja 3300:n tiedusteluvaunun tavoite saavutetaan. Myös M-2/-3 kokee ensimmäisen modernisointiohjelmansa kesken sarjavalmistuksen. Lämpökuvatähtäimen lisäksi varustetaan myös ajaja lämpökuvallitteella. Nykyinen panssaritor-

M-2 BRADLEY: Aseistuksena 25 mm:n konetykki ja Tow-ohjusten ampumalaite, lämpökuvatähtäin.

Juntaohjusjärjestelmä korvataan parannetulla TOW-2:lla. Lisäksi parannetaan muun muassa tykin ampumatarvikkeita, tuuletus- ja suojelujärjestelmää, radiovarustusta ja lisätään vaunuun ajoneuvopaikannuslaitteet.

Eräitä rynnäköpanssarivaunuja, mm Marder ja neuvostoliittolainen maahanlaskupanssarivaunu BMD on myös modernisoitu varustamalla ne tornin päältä ammuttavalla panssarintorjuntaohjusjärjestelmällä (MILAN, AT-4, SPIGOT).

Rynnäköpanssarivaunujen asejär-

jestelmät ovat taisteluteholtaan lähetyksessä taistelupanssarivaunua. Myös niiden hinta on monin-, jopa 5—8 kertainen edeltäjiinsä verrattuna (mm M-2 BRADLEY n 1.6 miljoonaa dollaria kappale). Tämä onkin johtanut monella taholla voimakkaaseen arvosteluun, tarvitaanko tällaisia ”toisen luokan taistelupanssarivaunuja”, joiden taistelukestävyys joka tapauksessa on taistelupanssarivaunua heikompi ja kyky varsinaiseen perustehtävään, jalkaväen jalkautumisalueelle kuljettamiseen, entistä huonompi asejärjestel-

mien lisääntyneen tilantarpeen ja pienentyneen taistelutilan takia.

Varsinaista vaihtoehtoratkaisuaan ei ole kehitetty, joten 1990-luvun panssarijalkaväen parhaiten varustettu osa taistellee rynnäköpanssarivaunuissa, jotka perusominaisuuksiltaan ovat BMP-2:n ja M-2:n luokkaa. Verrattuna nykyiseen tasoon on edistysaskeleita odotettavissa erityisesti panssarisuojaan ja pimeänäkölaitteiden osalta lämpökuvatähtäimien, erilaisten lisäsuojalevyjen ja aktiivipanssaroinnin yleistyessä.

Pyörin varustettuja rynnäköpanssarivaunuja käytetään edelleen telakaluston rinnalla. Tähän vaikuttaa sekä hankinta- että käyttökustannuksien merkittävä halpuus verrattuna telaka-

lustoon. Ajoneuvotekniikan kehitys on tehnyt pyöräajoneuvosta entistä kestävämmän ja maastokelpoisemmän. Ajoneuvon nopea tieliikkuvuus ja keveydestä johtuva ilmakuljetuskelpoisuus tekevät sen joillekin joukoille tela-ajoneuvoa paremmin soveltuvaksi. Tyypillinen 1990-luvun rynnäköpanssarivaunu on USA:n LAV-25, jota erityyppisin asejärjestelmin varustettuna on vuodesta 1983 alkaen valmistettu sekä merijalkaväelle, että ensimmäisenä ns ”kevyeksi divisioonaksi” Rapid Deployment Forceen” varustettavalle jalkaväkidivisioonalle. Neuvostoliitossa BTR-60:n pohjalta kehitetty BTR-70 on asejärjestelmästään johtuen lähinnä kuljetuspanssarivaunu.

Keveyen divisioonan jalkaväki harjoittelee — LAV-25 suoja-asemassa.

2.3. Muu panssarikalusto

Taistelukalustosta on tekniikan kehityessä tullut entistä kalliimpaa, mutta samalla myös suorituskykyisempää. Jotta varsinaisen taistelukaluston taistelukyky pystytään säilyttämään ja kiinteä yhteistoiminta eri aselajien välillä mahdollistamaan, tultaneen kaikki panssarijoukon tukijärjestelmät varustamaan panssaroiduilla, maastokelpoisilla tela- ja pyörajoneuvoilla.

Tela-ajoneuvojen kalleus aiheuttaa sen, että ainoastaan välittömästi iskuportista seuraavat tai muuten saman liikkuvuusvaatimuksen omaavat järjestelmät varustetaan telakalustolla.

Panssaroituja pyörajoneuvoja käytetään tehtävissä, joissa tarvitaan suurta tieliikkuvuutta ja joissa maastokelpoisuusvaatimus ei ole yhtä suuri kuin varsinaisella iskuportaalla.

Varsinaisten rynnäköpanssarivaunujen

Panssarivaunujen ampumatarviketäyttöä vanhoin ja uusin keinoin — käsin miehistöketjulla ja suoraan huoltoajoneuvon (M 992 FAASV) metallipaletilta koneellisesti lataajan luukulle.

nujen kalleuden ja pienen miehistönkuljetuskapasiteetin takia metsä- ja asutuskeskusalueilla käytetään tarvittavan "tavanomaisen jalkaväen" kuljettamiseen suojassa taistelukentälle edelleen halpoja, kevyemmin aseistettuja ja panssaroituja pyöriä liikkuvia kuljetuspanssarivaunuja (esim NL:n BTR-70, Länsi-Saksan TPZ-1).

Tärkeimmät huollon osat siirtyvät 1990-luvulle mennessä teloille. Kehitys tähän suuntaan on erityisen voimakasta lännessä, jossa sekä iskuportaan että sitä tukevan kenttätykistön ampu-ampumarvikehuollon nopeaan suorittamiseen myös tulivaikutuksen alaisena on kiinnitetty runsaasti huomiota.

Panssarintorjunnan kannalta järjestelmät eivät sinänsä tule asettamaan erityisvaatimuksia. Ajoneuvot perustuvat yleensä iskuportaan kaluston kanssa samoihin "peruserheisiin", jolloin alustojen varaosahuolto on merkittävästi helpompaa. Olenaisiin piirre onkin panssarijoukon entistä vähäisempi tiestöön sitoutuminen, joka saattaa aiheuttaa yllätyksiä etene-

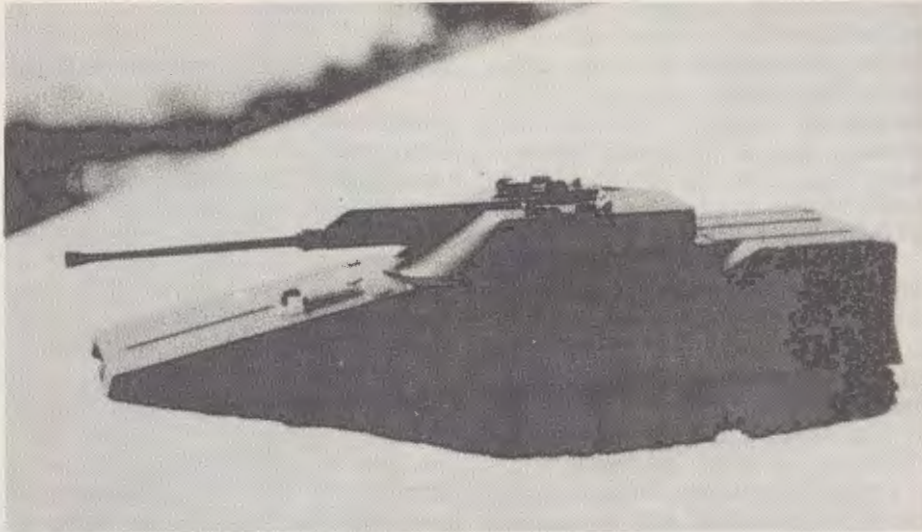
misurien suhteen.

2.4. Eräitä uusia ratkaisumalleja

Panssarijalkaväen lisääntynyt tulivoiman tarve ja erityisesti vaatimus taistelukykyä taisteluhelikoptereita vastaan on johtanut uuden vaunutyyppien kehittämiseen. Tämän "Begleitpanzer"-iksi — saattopanssarivaunuksi — kutsutun taisteluajoneuvotyyppien tehtäväkenttää ei ole täysin määritelty. Erityyppisiä kalustoteknillisiä ratkaisumalleja on esitetty, mm Marder'in alustalle kehitetty, panssarintorjuntaohjusjärjestelmällä ja 57 mm:n automaattikanuunalla varustettu ajoneuvo sekä USA:n kevyen divisioonatyyppien panssariajoneuvoksi ehdolla oleva 75 mm:n panssarin- ja ilmatorjuntaan soveltuvalla automaattikanuunalla varustettu MPG-(Mobile Protected Gun)-järjestelmä. Samaa tyyppisuuntaa edustaa myös Ruotsissa jalkaväelle kehitettävä "Stridsfordon-90", jonka 40 mm:n pääase soveltuu myös ilmamaalien tulittamiseen. Pyöralus-

Mobile Protected Gun: XM-247, 75 mm:n automaattikanuunalla varustettu prototyyppi 1983.

Stridsfordon -90, Ruotsin puolustusvoimien kevyt panssariajoneuvo. Kuvassa vielä puumallina lumisessa maastossa.

talle on kehitteillä useita, mm LAV-25:ttä vastaavia raskaammalla aseella varustettuja panssariajoneuvoja. Mahdollista on, että miehistönkuljetuskapasiteetin säilyttämiseksi 1990-luvun panssarijalkaväki tulee olemaan sekoitus raskaammalla aseistuksella varustettuja tulitukiajoneuvoja ja kevyemmin aseistettuja, henkilöstön kuljetukseen tarkoitettuja ajoneuvoja.

Toisen uudentyypin järjestelmän muodostavat lähinnä panssarivaunujen ja helikopterien torjuntaan käytettävät panssaroidut ajoneuvot, joiden asejärjestelmä voidaan nostaa tulittamisen ajaksi korkeallekin mm puunlatvojen yläpuolelle. Meidän tyypillisessä aukea-metsämaastossamme tämä helpottaa ratkaisevasti sekä tähtäystä ja maalinhavitsemistä että tulittamista. Varustettuna sopivin tähtäystys- ja maalinosoitusjärjestelmin on tämäntyyppinen ajoneuvo erittäin te-

hokas mm panssarijoukkoa tukevien täsmäasejärjestelmien maalinhavitsemis- ja -osoitustehtävissä.

3. Panssarijoukko vastustajana — piirteitä organisaatioista ja taktiikasta

3.1. Organisaatiot

Mekanisointi suurvalta-armeijoissa on saavuttamassa tason, jolla meikäläisen mittapuun mukaan voidaan katsoa kaikkien joukkojen olevan panssarijoukkoja. Tästä poikkeuksen tekevät ainoastaan eräät erikoisolosuhteissa toimimaan tarkoitettujen joukkojen panssarijoukkojen organisaatiokehityksen selvä painopiste on suurtaistelulosuhteissa toimimaan tarkoitettu-

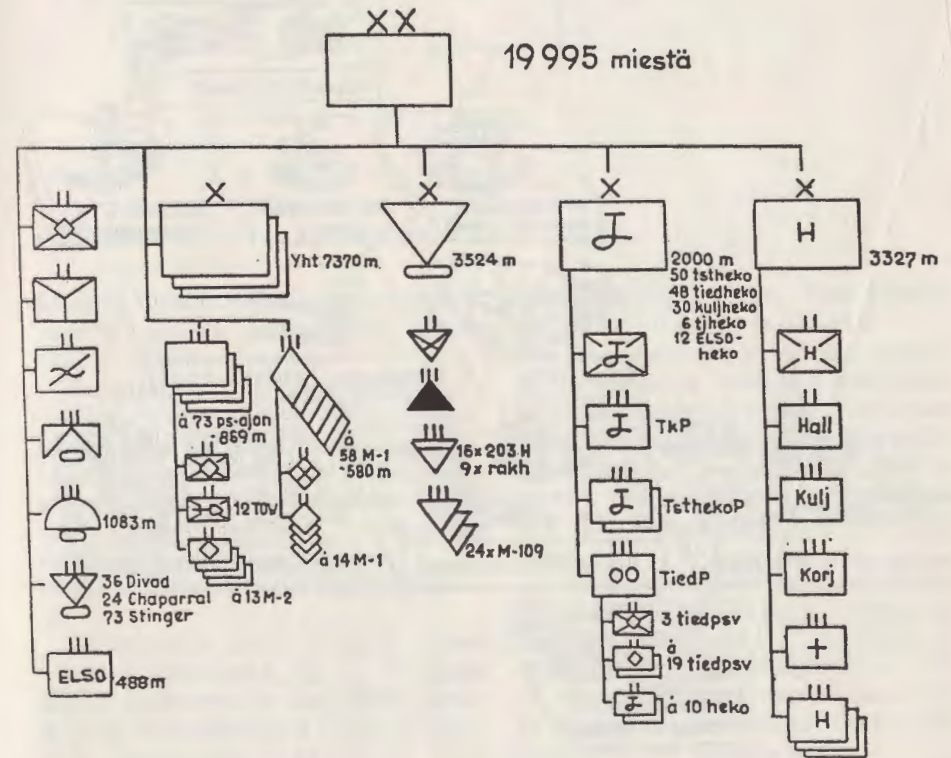
jen ”raskaiden” sotatoimiyhtymien kehittämisessä ja varustamisessa.

Tyypillinen nykyaikainen 80- ja 90-luvun maavoimien perusyhtymä on erityisesti Keski-Euroopan taisteluketään oloihin tarkoitettu USA:n Divisioonassa-86. Molemmissa päättyypeissä, panssari- ja mekanisoidussa divisioonassa divisioonarunko on sama. Perusero on ainoastaan varsinaisten taistelupataljoonien lukumäärässä. Panssaridivisioonassa on 6 panssarivaunua ja 4 mekanisoitua pataljoonaa, mekanisoidussa divisioonassa 5 panssarivaunua ja 5 mekanisoitua pataljoonaa.

Divisioonan organisaatiota tarkas-

tellessa voidaan todeta

- suuri henkilöstövahvuus (neuvostoliittolaiset divisioonat n 7 500—14 000 miestä),
- taistelupataljoonien ”puhtaus”, niiden sisältäessä vain mekanisoituja tai panssarivaunukompanioita,
- tulivoiman merkittävä lisääntyminen, mm 24-tykkisten telahaupitsipatteristojen ansiosta,
- runsas tiedustelu ja elektronisen sodankäynnin kapasiteetti sekä
- ilmarynnäkö- ja tiedusteluprikaatin mukanaan tuoma merkittävä ”kolmannen ulottuvuuden” käytön lisääntyminen sekä joukkojen

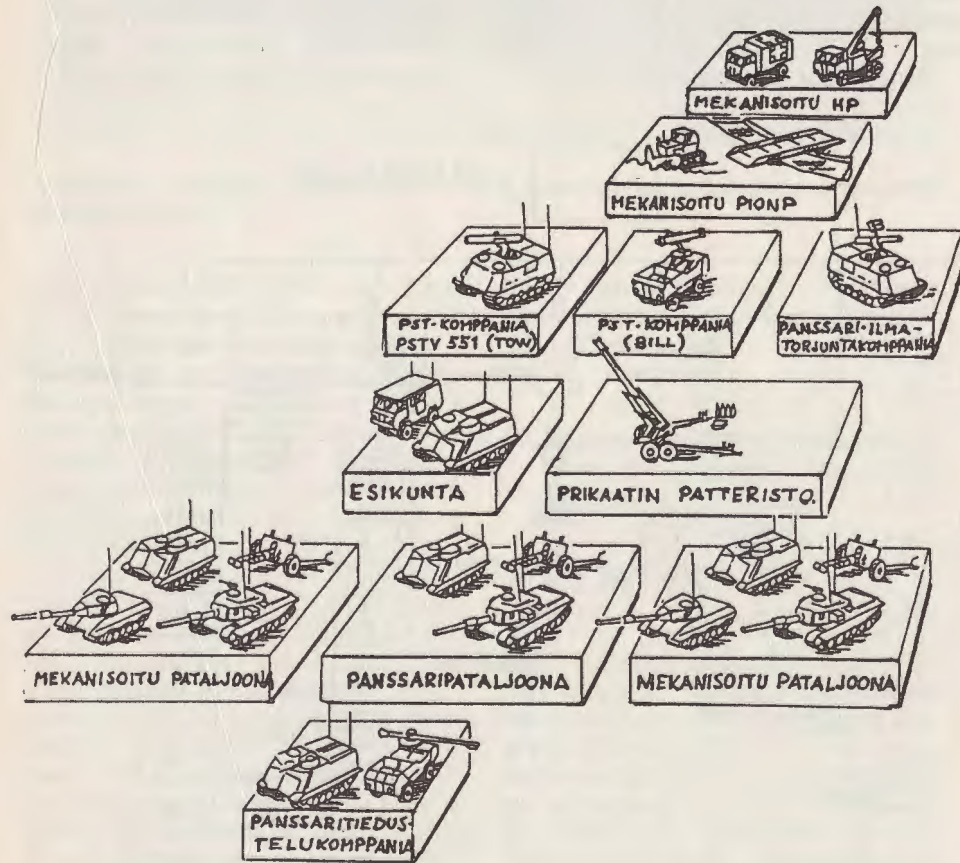
Divisioonassa 86

siirtoon että asejärjestelmien käyttöön.

Divisioonan kolmen taisteluprikaatin kokoonpano muodostetaan liukuvasti tehtävän mukaan alistamalla tarpeellinen määrä erityyppisiä pataljoonia. Pataljoonien perusyksiköitä alistetaan ristiin tarkoituksenmukaisen panssarivaunujen, panssarintorjunnan ja panssarijalkaväen suhteen saavuttamiseksi. Vastoin aiempaa käytäntöä ei yksikön peruskokoonpanoa muuteta,

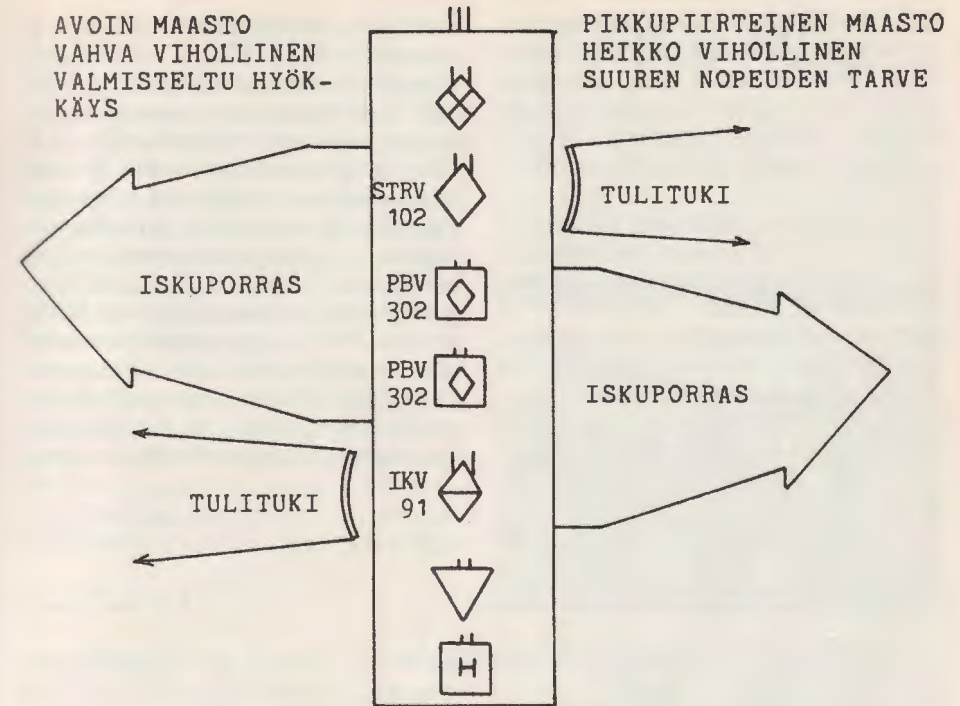
vaan johtajien taistelunaikaisen paineen helpottamiseksi ja asejärjestelmien käytön keskittämiseksi yksiköitä käytetään peruskokoonpanossa.

Divisioona -86 on tyypillinen painopistealueen raskas sotatoimiyhtymä. Niiden osuus suurvallankin voimavoimilla on rajallinen. Eräs pienipiirteisemmässä aukeamaastossa taistelemaan tarkoitettu perusyhtymä on ruotsalainen mekanisoitu prikaati. Sen organisaatio on kehitetty Keski-

Ruotsin panssarijoukkojen uusi organisaatiotyyppi — mekanisoitu prikaati.

AVOIN MAASTO
VAHVA VIHOLLINEN
VALMISTELTU HYÖK-
KÄYS

Mekanisoidun pataljoonan käyttöperiaate

Ruotsin olosuhteisiin ja taistelemaan lähinnä kevyesti panssaroitua maahanlaskujoukkoa vastaan.

Varsinaisista taistelupataljoonista yksi on tavanomainen panssaripataljoona, jossa on kaksi vaunu- ja kaksi panssarijalkaväkiyksikköä. Mekanisoidut pataljoonat muodostuvat panssarivaunukompaniasta, kahdesta panssarijalkaväkiyksiköstä ja panssarintorjuntavaunukompaniasta.

Taisteltaessa pienipiirteisessä maastossa ja tilanteessa, jossa tarvitaan suurta liikenopeutta käytetään pataljoonien iskevänä osana IKV-91-kalustolla varustettua yksikköä ja PBV 302-kalustolla varustettuja panssari-

jalkaväkiyksiköitä. Taistelupanssarivaunut toimivat tulitukena.

Aukeamaastossa ja vahvasti panssaroitua vihollista vastaan taisteltaessa käytetään modernisoidulla Centurion-kalustolla varustettua panssarivaunukompaniaa ja panssarijalkaväkeä iskevänä osana heikommin panssaroidun IKV-91-kaluston toimiessa tulitukena.

Kokeilut mekanisoidulla prikaatilla on aloitettu. Taisteluajoneuvovarustus täydentyy ja uusiutuu 1990-luvun alkuvuosina mm Taisteluajoneuvo — 90 — projektin suuntaviivojen mukaisella erilaisiin käyttövaihtoehtoihin sovellettavalla ajoneuvolla.

Prikaatin taistelun tukiyksiköt tul-

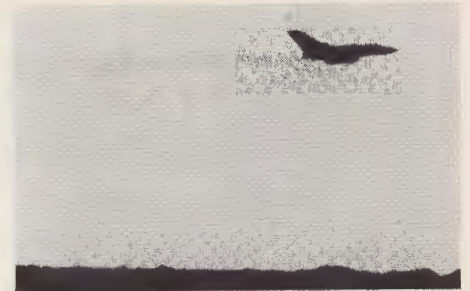
laan 1990-luvulla varustamaan nykyistä laajamittaisemmin kevyillä panssaroituilla ajoneuvoilla siten, että myös tykistön ja huollon toiminta on mahdollista vihollisen epäsuoran tulvaihutuksen alaisena ja tiestön ulkopuolella.

Mekanisoidun jalkaväen tulivoiman merkittävästä kasvusta esimerkkinä on neuvostoliittolainen moottoroitu jalkaväkijoukko. BTR-50- ja BTR-60 PB-kalustolla varustettujen pataljoonien tulivoima lisääntyi jo BMP-1-kaluston käyttöönoton yhteydessä. BMP-2:n määrän lisääntyessä organisaatiossa ja mm uusien asejär-

jestelmien, automaattisen 30 mm:n kranaattikiväärin AGS-17 ja 82 mm:n automaattikranaatinheitin "Vasilyok", tullessa laajempaan käyttöön nousee tulivoima entisestäänkin. Lisäksi pataljoonalle alistetaan yleensä kolmetoista taistelupanssarivaunua käsittävä moottoroidun jalkaväkirykmentin panssarivaunupataljoonan komppania. Pataljoona on tyypillinen aukeamaastossa taisteluun tarkoitettu joukko. Pääosa sen suora-ammuntatulivoimasta on sidoksissa ajoneuvojen asejärjestelmiin. Jalan taistelevan henkilöstön määrä on pienehkö ja huolimatta nykyaikaisesta ja runsaas-

ta konetuliasevarustuksesta (AK-74, RPK-74) on taistelukyky ajoneuvojen tulituen ulottumattomissa rajoitettu.

Komppaniakokoonpanot ovat kaikissa panssarijoukoissa lähenemässä toisiaan. Neuvostoliitossa on moottoroitujen jalkaväkirykmenttien panssarivaunukomppanioiden vaunumäärä nostettu kolmeentoista (3 nelivaunuisia joukkuetta ja komentovaunu). Sekä Yhdysvalloissa että Länsi-Saksassa panssarivaunukomppanian vaunulukumäärä on pudotettu neljääntoista. Tässä lähestyttäneekin optimia, jossa perusyksikkö ja sen joukkue ovat toisaalta riittävän suuria taistelukestävyyden kannalta ja toisaalta riittävän yksinkertaisia johdettavia nopeita toimenpiteitä vaativalla taistelukentällä.

3.2. Taktiikka

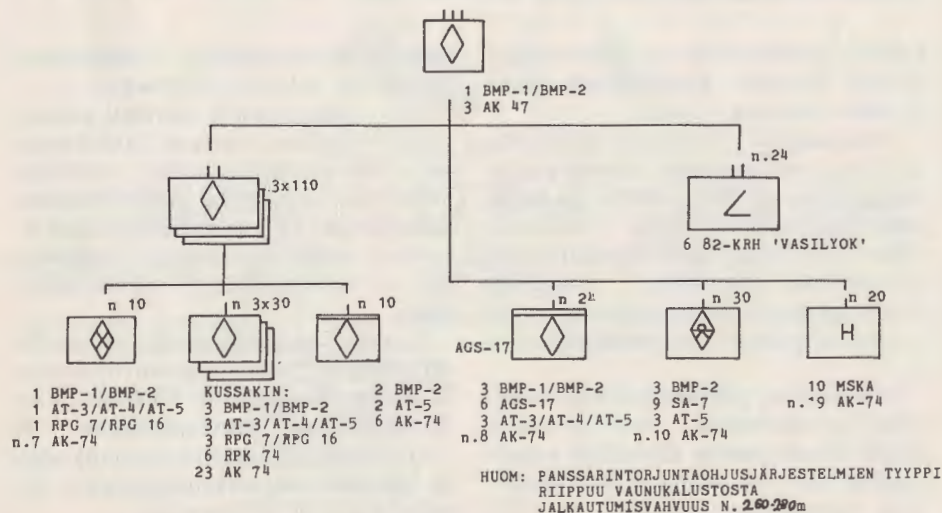
Maasodankäynnin yleinen rytmi nopeutuu. Taistelukenttää hallitsevat kaikkialla taisteluhelikopterit ja taktilliset ilmavoimat. Uusien täsmäasejärjestelmien laajamittaisempi käyttöön-otto aiheuttaa tarkkojen ja yllättävien tuli-iskujen uhan ulottumisen koko taistelualueen syvyyteen. Elektroniset valvonta- ja tiedustelujärjestelmät tuottavat hyökkääjälle runsaasti informaatiota tavanomaisten tiedustelukeinojen ohella.

Mekanisointi ja erityisesti lisääntyvä liikkuvuus ilmoitsee aiheuttavat yhdessä johtamisjärjestelmien kanssa operaatioiden nopeuden, taistelualueen syvyyden ja mahdollisten painopisteen vaihteluiden rytmin kasvun nykyisestäään. Suurvaltojen panssaroitujen sotatoimiyhtymät on suunniteltu ja koulutettu tämäntyyppiseen sodankäyntiin. Operaatioiden suunnittelussa ja taktiikassa joudutaan syväälle ulottuvien täsmäasejärjestelmien isku-

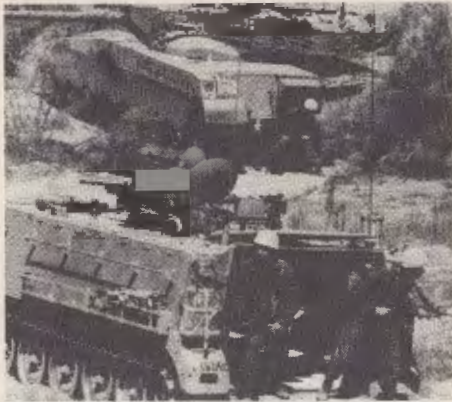
Kolmannen ulottuvuuden laajamittainen hyväksikäyttö ja syväälle ulottuvat tulitukijärjestelmät täsmäammuksineen muovaavat osaltaan panssarijoukon taktiikkaa.

KOKONAISVAHVUUS:

- 430 MIESTÄ
- 43 RYNNÄKKÖVAUNUA BMP 1/BMP 2
- 6 82 MM AUTOMAATTIKRANAATINHEITINTÄ 'VASILYOK'
- 43 PST-OHJUSJÄRJESTELMÄÄ AT-3/AT-4/AT-5
- 30 KVSINKOA RPG 7/RPG 16
- 6 VYÖSYÖTÖISTÄ AUTOMAATTISTA KRANAATTIKIVÄÄRIÄ AGS-17
- KERTASINKOJA RPG 18
- 9 LÄHI-ILMATORJUNTAOHJUSTA SA-7
- 34 KEVYTTÄ KONEKIVÄÄRIÄ RPK-74
- n.300 RYNNÄKKÖKIVÄÄRIÄ AK-74
- 10 KEVYTTÄ MAASTOKUORMA-AUTOA

Neuvostoliittolainen moottoroitu jalkaväkijoukko.

Lähi-Idän kokemukset ovat osoittaneet eri ase-lajien saumattoman yhteistoiminnan tarpeen — Israelilaista tykistöä, panssarijalkaväkeä ja panssarivaunuja yhteistoiminnassa.

jen lisäksi ottamaan jatkuvasti huomi-oon taktillisten ydinaseiden ja kemial-listen aseiden käytön uhka.

Jo Lähi-Idän sodissa todettiin erit-täin kiinteän aselajiyhteistoiminnan tarve. Yhteistoiminnan edellytykset luodaan divisioona — prikaatitasolla, jolla iskuportaalle järjestetään tai osoitetaan tarvittava aselajijoukkojen tuki.

Varsinaisena taistelukentän ”peli-nappulana”, taktillisena yksikkönä, on pataljoona. Pataljoona on se tasa, jossa lopullisesti koordinoidaan yle-mmän johtoportaan osoittaman tuen käyttö. Joko peruskokoonpanossaan tai taistelujaotus muodostamalla pa-taljoona käsittää kaikki ne elementit, joiden kiinteällä yhteisvaikutuksella taistelu ratkaistaan. Pataljoona johtaa ja koordinoi

- taistelupanssarivaunujen,
- panssarijalkaväen,
- panssarintorjunta-aseiden ja
- heittimistön kiinteän yhteistoimin-nan.

Eräissä organisaatiovaihtoehdoissa pataljoonalle voidaan lisäksi alistaa

- ilmatorjuntaa,
- pioneerivoimaa ja
- tykistöä.

Ilmavoimien ja taisteluhelikopterei-den tuli voi kiinteästi liittyä jo patal-joonatason taisteluun.

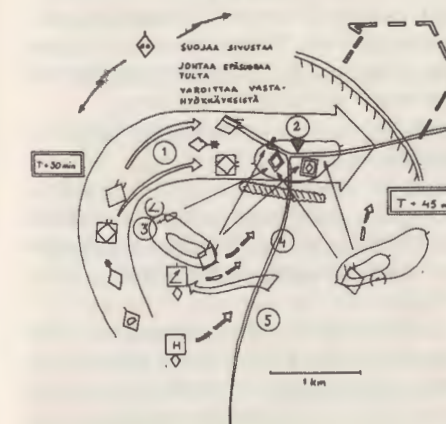
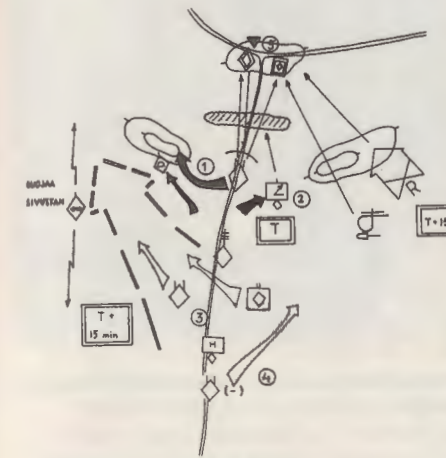
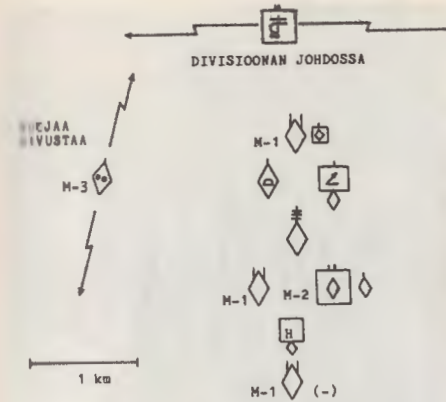
Varsinaisessa taistelun suorituksessa parantuneet vastatoimenpiteet koros-tavat entisestäänkin tarvetta

- nopeisiin ratkaisuihin,
- taisteluvalmiisiin ryhmytyksiin,
- maaston tarjoaman suojan käyt-töön sekä
- keskitettyihin, nopeisiin ja häikäi-lemättömiin iskuihin, jotka suun-nataan vastustajan arimpaan koh-taan.

Uusi teknologia, mm asejärjestel-mien ulottuvuuden ja tarkkuuden lii-säntyminen, parantuneet vakainjär-jestelmät ja lämpökuvatähtäimet vai-kuttavat välittömästi myös taistelutek-niikkaan.

Oheisessa kuvasarjassa on arvio-aikoinen eräs tyyppiesimerkki patal-joonan kohtaamishyökkäyksestä.

Nykyaikaisten asejärjestelmien panssarijoukoille aiheuttama uhka

USA:n panssarivaunupataljoonan hyökkäys kohtaamisessa.

ETENEMINEN KOSKETUKSEEN:

- kärjessä vahvennettu vaunuyksikkö
- komento-osan jäljessä kaksi yksikköä rin-nakkaisilla etenemisurilla
- taistelukuormasto (huollon mukana seuraa-vat osat)
- reserviyksikön yksi joukkue alistettu
- rskrhj ja pionj valmiina tukemaan kärkeä

TOIMINTA TAISTELUKOSKETUKSESSA:

1. Kärkiyksikkö aloittaa taistelun ja levittäytyy suojaiseen maastokohtaan.
2. Pataljoonan rskrhj ampuu savuverhon kär-jen eteen suojataksaan ryhmittymisen; vau-nut jatkavat tulenkäyttöä lämpökuvatähtäi-min savuverhon läpi.
3. Komentaja päättää suunnata pääosan patal-joonaa edullisen maastokohdan kautta vi-hollisen sivustaan.
4. Reserviyksikkö suunnataan tulitukseen.
5. Tukevan tykistön, taisteluhelikoptereiden ja taktillisten ilmavoimien tuli keskitetään vi-hollisen ryhmittämisalueelle ja mahdollisille ir-tautumisreiteille.

HYÖKKÄYS:

1. Pataljoonan pääosa ryhmittyy liikkeen aika-na ryhmittykseen, jossa tunkeudutaan vihollis-asemaan.
2. Epäsuora tuli murtokohtaan; pataljoonan oma heittimistö jatkaa savutustehtävin.
3. Mekanisoidun jalkaväkikomppanian TOW- ja 81 mm:n heitinasto tukee iskuportasta.
4. Kärkiyksikkö ja reservi tukevat suora-ammuntatulella.
5. Tavoitteen saavuttamisen jälkeen huolto-osat eteen, täydennetään iskuportas, eva-kuoidaan vaurioituneet ajoneuvot ja haa-voituneet; pääosa pataljoonaa jatkaa liiket-tä.

vaikuttaa välittömästi toimintaan taistelukentällä. Tyypillisiä piirteitä panssarijoukolle ovat

- suojaisten etenemisurien käyttö,
- eteneminen siten, että osa vaunuista on aina tulituessa ja
- suurimman mahdollisen nopeuden käyttö aina näkyvissä oltaessa.

Suojaa pyritään parantamaan naamioinnilla, ajoneuvokohtaisilla suoja-savuheittimillä ja erilaisilla erityisesti täsmäaseita vastaan tarkoitetuilla varoitusjärjestelmillä.

4. Yhdistelmä

Kuluva vuosikymmen on tuonut tullessaan tietynlaisen läpimurron myös panssariaseen tekniikassa. Näin on tapahtunut erityisesti ase-elektroniikan ja panssarointitekniikan aloilla. Luotu panssarivaunusukupolvi on kuitenkin niin kallis, että suurvaltojenkin resurssit alkavat osoittautua rajallisiksi. Nyt sarjavalmistusasteella oleva teknologia on 1990-luvun panssarijoukoissa palveluskäytössä. Voidaankin todeta, että ensi vuosikymmenen panssarijoukkojen kalustossa on

- rajallinen määrä nykyistä huippuluokan taistelupanssarivaunukalustoa,
- runsaasti modernisoitua vanhaa taistelupanssarivaunukalustoa,
- nykyaikaista rynnäköpanssarivaunukalustoa ja
- yhä suureneva määrä erilaista pyörin ja teloin liikkuvaa erikoiskalustoa.

Se teknologia, jolla noin 1990-luvun puolivälistä alkaen korvataan vanhentunut kalusto, on nyt kehittyasteella. Tämä aiheuttaa sen, että vuosikymmenen loppuun mennessä lähinnä ns ”matalatornista” nykyisyyppisillä asejärjestelmillä varustettua, parem-

Panssaritorjunnan uusi ulottuvuus: ylös aselavettilta.

man suojan omaavaa kalustoa on palveluskäytössä. Nykyisen uuden kaluston seuraava modernisointikierron asettuneen myös 1990-lukuun.

Täysin uuden teknologian kehittäminen kestää noin 10–15 vuotta. Osin jo nykyisissä kokeiluprojekteissa, osin 1980-luvun lopulla tullaan näkemään, mihin kehitys taisteluajoneuvojen osalta suuntautuu 2000-luvulla.

Kolmannesta ulottuvuudesta tulee panssarijoukon toiminnan olennainen osa. Johtamisen automatisoituminen, tiedustelun monipuolistuminen ja ka-

luston kehityksen mukanaan tuoma tulivoiman kasvu tekevät panssarijoukosta entistä nopealiikkeisemmän ja iskukykyisemmän vastustajan. Pataljoona taktillisena yksikkönä sisältää kaikki vaadittavat yhteistoiminnan elementit. Toisaalta panssarijoukko on entistä enemmän kehitetty soveltuvaiksi aukeataisteluun toista panssaroi-tua joukkoa vastaan. Metsämaastossa taistelukyky on rajoitettu tulivoiman pääosan sitoutuessa ajoneuvoihin. Huollon tarve on runsas ja monipuolinen. Myös järjestelmät ja huollon kalusto kehittyvät siten, että ainakin iskuportaana pataljoonat ovat täysin tiestöön sitoutumattomia ja täydennys pystytään tehokkaasti suorittamaan myös vihollisen tulivaikutuksen alla.

5. Lopuksi — mitä panssaritorjunnaltamme vaaditaan

Seuraavassa on käsitelty niitä vaatimuksia, joita meidän olosuhteissamme panssaritorjunnalle on 1990-luvun vaatimukset huomioon ottaen asetettava.

Panssaritorjunta rakentuu käytettäviin asejärjestelmiin. Asejärjestelmillä on oltava ainakin seuraavat ominaisuudet:

1. Riittävä läpäisy- ja tuho vaikutus

Nykyaikaiset kerrospanssarit vaativat tuho vaikutuksen aikaansaamiseen n 700–800 mm:n läpäisykykyä. Kauko- ja keskitorjunta-asejärjestelmien on täytettävä tämä vaatimus. Toisaalta lukuisa ”keveiden” maalien määrä vaatii rajoitetun läpäisy-, mutta suuren tuhoamiskyvyn omaavia, massakäyttöön riittävän halpoja järjestelmiä kaikille joukoille.

2. Pimeätaistelukyky

Välineet mahdollistavat 1990-luvulla panssarijoukolle todellisen pimeätaistelukykyyn. Panssaritorjunnan on pystyttävä vastaamaan haasteeseen tarvittaessa taistelukentän valaisujärjestelmiä kehittämällä.

3. Tarkemmat tähtäys- ja ennakon laskentamenetelmät

Asejärjestelmillä joudutaan tulittamaan entistä suuremmilla taistelukenttänopeuksilla liikkuvia maaleja. Aina ei voi luottaa siihen, että maali saadaan pysähtymään. Hi-tailla ampumatarvikkeilla varustetut, sivustatuliasemista toimivat asejärjestelmät vaativat etäisyysmittarin ja ennakkolaskimen.

4. Suuri tulinopeus

Vaunujen massakäyttö, tilanteiden vaihtelevuus ja häikäilemätön nopea liike pakottavat menestyksen takaamiseksi ”käsittelemään” entistä suuremman määrän maaleja lyhyessä ajassa.

5. Taistelukestävyys

Asejärjestelmälle, jota on tarkoitus käyttää yhden taisteluvaiheen ajan samassa paikassa, aikaansaadaan suoja linnoittamalla. Kaikki järjestelmät, joita aiotaan siirtää vihollisen tulivaikutuksen uhan alla on varustettava panssaroiduin ajoneuvoin.

Panssaritorjunta ei muodostu pelkistä aseista. Käytettävän kokonaisjärjestelmän on täytettävä seuraavat vaatimukset:

1. Kaikilla on oltava "peruskyky" panssarintorjuntaan. Panssariajoneuvojen lukuisuus aiheuttaa pysyvän uhan kaikille joukoille. Varsinkin taisteluyksiköt on "kyllästettävä" tehokkaalla ja halvalla massamaisesti käytettävällä lähitorjunta-aseella, jolla on riittävä tuhoavaikutus kevyeseen kalustoon.
2. Kaikilla on oltava kyky tarvittaessa tuhota nykyaikainenkin panssarivaunu. Massamainen halpa lähitorjunta ei riitä. Jo perusyksikkötasalla on pystyttävä tuhoamaan ne "kiusalliset" taistelupanssarivaunut, jotka ovat mahdollisesti varsinäisten panssarintorjuntajoukkojen ulottumattomissa.
3. Panssarintorjuntajoukoilla on oltava tehokas, pimeätaisteluun kykenevä keskitorjuntajärjestelmä. Pataljoona — prikaatitasolla luodaan "kiinteän" panssarintorjunnan painopisteet aseilla, joilla on pystyttävä tuhoamaan tarvittaessa nykykaisinkin kalusto.
4. Osa panssarintorjuntajoukoista on varustettava liikkuvaksi reserviksi, jota pystytään siirtämään tarvittaessa myös tulen alla. Tämä edellyttää riittävää määrää joukkoja, jotka on varustettu panssaroidulla, kaikissa olosuhteissa maastokelpoisella ajoneuvolla ja riittävän tehokkaalla pimeätoimintakykyisellä kaukotorjuntajärjestelmällä. Näillä on pystyttävä tehokkaasti vastaamaan panssarijoukon nopeisiin painopisteiden siirtoihin.
5. Tuli on pystyttävä aloittamaan kulluttavana ja syvältä vihollisen etenemisurille ja lähtöasemiin. Tämä edellyttää ainakin painopistesuuntien joukkojen tykistölle ja heittimistölle rajoitettua määrää sää- ja

pilvisyysoloissamme käyttökelpoisia ohjautuvia erikoisampumatarvikkeita.

Samaa tarkoitusta voidaan katsoa tehokkaasti palvelevan myös paikallisjoukkojemme syvällä alueella tapahtuvan hidastamis- ja kuluttamistaistelun.

6. Vihollisen liikettä on pystyttävä nopeasti hidastamaan yllättävissäkin toimintasuunnissa. Tämä edellyttää sulutusmenetelmien kehittämistä siten, että tarvittaessa pystytään koneellisin menetelmin suluttamaan nopeasti alkuperäisiin suunnitelmiin kuulumattomiakin etenemisuria.

Parhaana panssarintorjunta-aseena voidaan edelleenkin pitää toista taistelupanssarivaunua. Nopein panssarintorjuntareservi on taisteluhelikopteri ja nopein painopisteen muodostaja epäsuoran tulen erikoisampumatarvikkeet ja ilmavoimien täsmäaseet. Halvemminkin keinoin voidaan vaikeissa maasto- ja sääoloissamme päästä tehokkaaseen lopputulokseen.

Vähäisimpänä tekijänä ei tässä yhteydessä voi suinkaan pitää taistelevan joukon, erityisesti sen johtajien henkeä, paineensietokykyä, motivaatiota, taistelutaitoa ja kestävyyttä, jotka nykyaikaisessa materiaalistaistelussa joutuvat entistään suuremmalle koetukselle.

Lähteet:

- Armeorientering Nr 2/84
Armor, vuodet 1979—1984
International Defence Rewue, vuodet 1979—1984
Jane's Armour and Artillery, vuodet 1979—1980
Panssari, vuodet 1980—1984
Wehrtechnik, vuodet 1981—1984

Monen toimen talo

SOKERITEHDAS
— kidesokeri

PAKASTE- JA SÄILYKETEHDAS
— vihannes- ja marjapakasteet
— vihannessäilykkeet
— hillot ja marmeladit

REHUTEHDAS
— melassileike
— viherjauho

KONEPAJA
— Lännen kaivukoneet
— kaivurit ja kaivurikuormaajat
— Varsta-rehunkorjuukoneet

PAPERPOT-RYHMÄ
— Paperpot-
taimikasvatusmenetelmä

KOE- JA TUTKIMUSTILA
— vihannessäilytyksen koetoiminta
— erikoisviljely

Lännen Tehtaat Oy

27820 Iso-Vimma, (Säkytä) Puh. (938) 70 300

Suomalainen Sovella tekee koululaisen lukusopista toimivan!

Sovella-kalustejärjestelmä pistää järjestykseen kirjat, kansiot ja muut koululaisen tärkeät tavarat. Joustavat säätömahdollisuudet takaavat oikeanmittaisen ja kasvavan rakkautensa vuosiksi eteenpäin. Tarvikkeet ovat kätevästi käden ulottuvilla ja työttilä on heikko pitää puhtaana alempienkin hyllyjen alta. Tutustu monitoimiseen Sovellaan meillä!

Sovella valmistaa
GWS Oy G.W. Sahlberg Ab
Työnjohtajankatu 1
00810 Helsinki 81
PL 33, 40101 Jyväskylä 10

Sovella-kalusteet vaatehuoneeseen

Toimivassa Sovella-vaatehuoneessa on hyllyjen lisäksi erityisesti vaatteenäilykseen suunniteltuja tuotteita: nauhalakko, vaatehanki ja säilytyskori. Pikkutavaroille ja asusteille on omat koukkustansa ja kennolaatikkonsa. Koska Sovella-kalustejärjestelmän korkeussäätö on joustava voidaan esim. nauhalakko sijoittaa eri korkeuksiin riippuen siitä, minkä pituisia vaatteita on tar-
koitus säilyttää. Tule tutustumaan edulliseen Sovella-kalustejärjestelmään.

Sovella valmistaa
GWS Kodinkalusteet
Oy G.W. Sahlberg Ab
PL 33
40101 Jyväskylä 10
Työnjohtajankatu 1,
00810 Helsinki 81

**Hyvää lihaa
ja sillä SOT.**

**Tuoreimmat mehut
saat Pure-Pak tölkissä!**

Elopak OY Aleksanterinkatu 48 B
00100 HELSINKI 10 puh. 90-175 255

Majuri Tapani Salomäki

PANSSARINTORJUNTA-ASEIDEN TAKTILISES- TA JA TAISTELUTEKNILLISESTÄ KÄYTÖSTÄ

Majuri Tapani Salomäki on toiminut vv 1967—72 panssarintorjuntakompanian päällikkönä Panssariprikaatissa, toimistoupseerina v 1972 Panssarintorjuntapataljoonan esikunnassa, opettajana ja koulutusupseerina Taistelukoulussa vv 1972—75, toimistopäällikkönä Panssarikoulun, Hämeenlinnan Sotilaspiirin ja Panssariprikaatin esikunnissa vv 1977—83. Tällä hetkellä hän on panssarikoulun johtajan apulainen.

Keskeisellä sijalla nykyisessä tehtävässä ovat kaikki panssarintorjuntalaan kuuluvat asiat.

Johdanto

Mikä on vielä vaikeampi tehtävä taistelukentällä kuin panssarivaunun tuhoaminen?

Samanlaisen kysymyksen voi tietysti esittää minkä tahansa aselajin edustaja muunnettuna oman aselajinsa merkitystä korostavaksi. Niinpä kysymyseen ei pyydetäkään vastausta.

Panssarintorjunnan kehittämistarve tunnustetaan tänään avoimesti. Lyhyessä ajassa puolustusvoimille on hankittu kolme uutta panssarintorjunta-asejärjestelmää.

Asejärjestelmien kehittämisen myötä on jo aloitettu myös kantahenkilökunnan koulutusjärjestelmän tarkistaminen. Se onkin hyvin tarpeellinen uudistus, koska panssarintorjunnan

lainalaisuudet edellyttävät paljon muutakin kuin vihollisarvioiden tekemisen osaamista.

Erikoistumista tarvitaan alkaen ampujista ja päätyen panssarintorjuntajohtajiin.

Seuraavan artikkelin lukeminen ei vielä johda erikoistumiseen. Ei alkuunkaan, mutta panssarintorjunnastakin on ajoittain hyvä saada jotain julkiseen sanaan.

1. Lyhyt silmäys panssarintorjuntaan 40 vuotta sitten

Panssarintorjuntaa tarkastellaan sotahistorian valossa nykyään niin kovin

tajyvät ovat sitäkin arvokkaampia.

2. Maaston käyttö

Useimmissa ohjesäännöissämme korostetaan oikealla tavalla maaston käyttöä. Niin tehdään myös sotilasopetuslaitoksissa. Panssarintorjunnassa "maaston käyttö" merkitsee samaa kuin sananlaskun "tyvi", josta puuhun nouseaan.

Mutta mitä se maaston käyttö oikein on? Ohjesäännöissä ei aukaista noita kahta sanaa. On vain käytettävä maastoa hyväksi.

Panssarintorjuntakoulutuksessa on pyritty käyttämään panssarimaastokarttaa ja löytämään siitä sopivat tulenkäytön alueet, tuliasema-alueet ja ennen kaikkea tekemään arvio vihollisen panssarijoukkojen käytöstä.

Panssarimaastokartasta tahtoo vain usein tulla pelkkä värikäs piirros, jossa pelot on merkitty yhdellä värillä ja metsät toisella.

Panssarimaastokartan käyttö soveltuu jollain tavalla pataljoonan, ehkä komppaniankin taktiikan opetukseen. Se on liian suuripiirteinen käytettäväksi joukkueen opetuksessa tai koulutuksessa.

Kahdessa tänä vuonna pidetyssä panssarintorjuntaharjoituksessa joukko kouluttajia on pyrkinyt löytämään keinon, jolla taistelukoulutuksessa ja taktisissa harjoituksissa ryhmän johtajat, joukkueen johtajat ja komppanian päälliköt johdatetaan aivan kuin luonnostaan tekemään maaston käytön arviointi vihollisen ja oman joukon kannalta maaston suomien mahdollisuuksia tarkastellen.

.. JOS VIHOLLINEN TOIMII TÄSSÄ MAASTOSSA NÄIN . . .
 .. NIIN MINÄ EN MENETTELE TUOSSA TÄLLÄ TAVALLA . . .
 .. JOS MINÄ KÄYTÄN MAASTOA NÄIN . . .
 .. NIIN VIHOLLINEN VASTAA TÄSSÄ MAASTOSSA NOIN

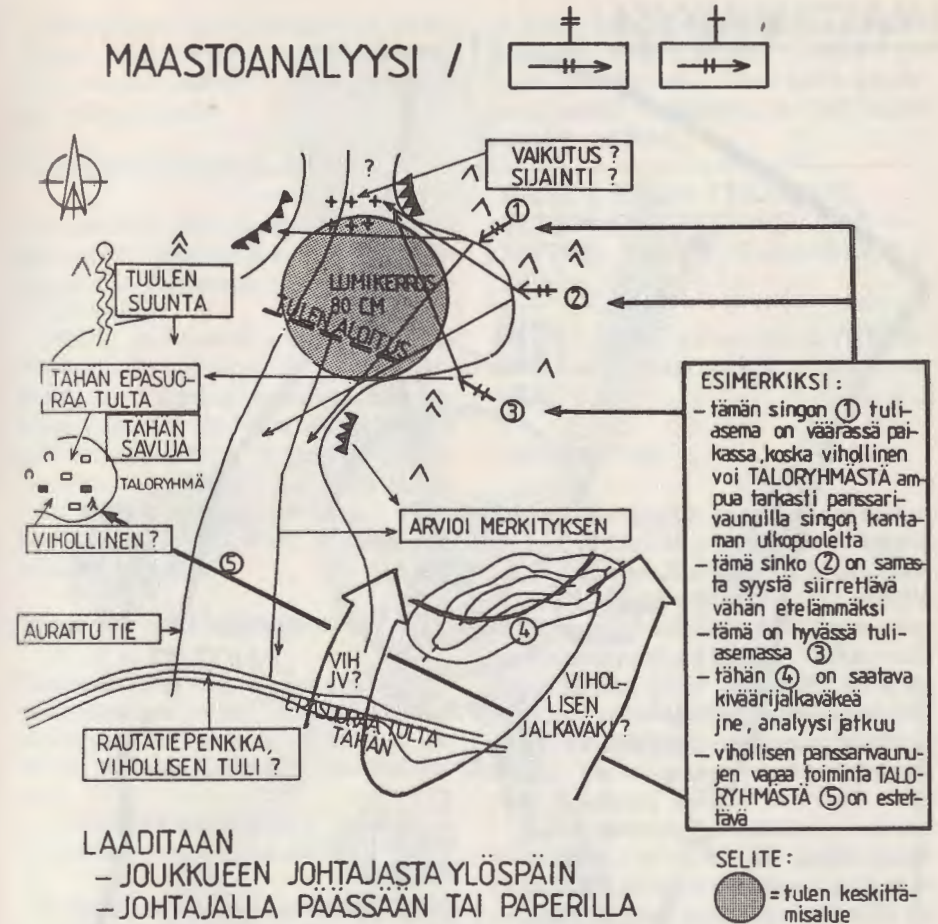
Miten arvio sitten syntyy?

Panssarintorjuntajohtajalle muodostuu uudelle alueelle saapuessaan ensivaikutelma maastosta. Tehdessään maastokierrosta vaikutelma täydentyy erilaisten havaintojen myötä. Panssarintorjuntajohtaja alkaa sijoittamaan vihollista maastoon. Hän ryhmittää mielessään omia joukkoja ottaen huomioon vihollisen. Hän tuntee omien asejärjestelmien hyvät ja huonot puolet. Hänen on puntaroitava.

Tuloksena syntyy maastoanalyysi. Se ei ole kirjallinen luomus. Usein se on panssarintorjuntajohtajan päässä ja aivoituksissa. Hienosta nimestään huolimatta se sisältää realistisen arvio vihollisen ja oman joukon toimintamahdollisuuksista määrätyn maastoalueen maastonkohdissa. Se pureutuu joskus ihan yksityiskohdiltakin tuntuviin seikkoihin.

Esimerkki panssarintorjuntajoukkueen johtajan — miksei myös panssarintorjuntakomppanian päällikön — maastoanalyysistä on kuvassa 2 ja pataljoonan vastaavasta kuvassa 3. Mitään yksiselitteistä mallia ei ole. Kahta samanlaista maastoaluetta Suomesta ei varmaan hakemallakaan löydy.

MAASTOANALYYSI /

KUVA 2 Panssarintorjuntajohtajan on tehtävä maastoanalyysi aina laajemmalta alueelta kuin missä hänen joukkonsa varsinaisesti toimii.

3. Tulialueet, tulen keskittämisaalueet ja vastuualueet

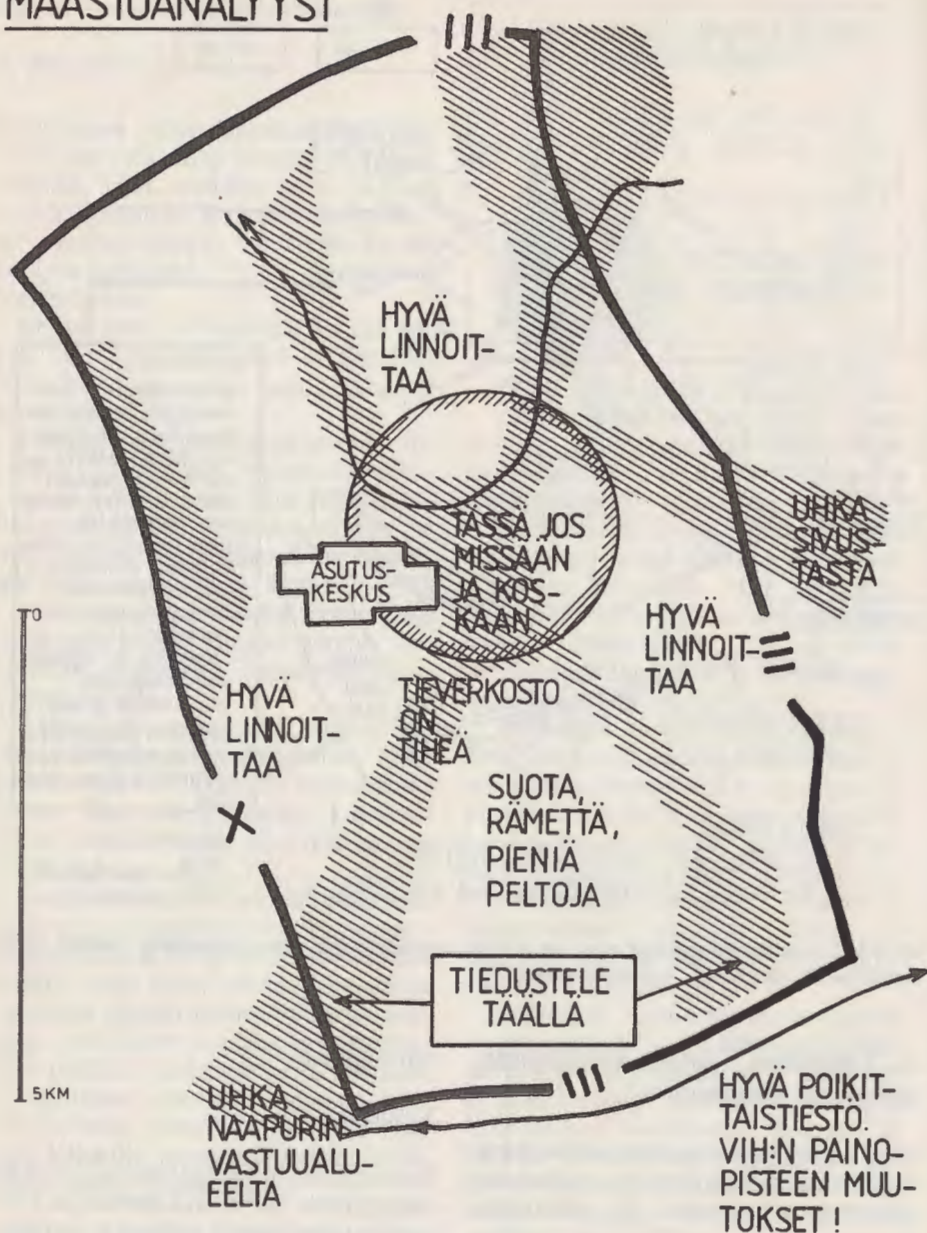
Mitä tarkoitetaan vastuualueella panssarintorjunnassa? Seuraava tarkastelu aloitetaan partiosta ja päätetään komppanian — pataljoonan tasolle. Alkujohdatteluna selvitetään käsitteitä tulialue, tulen keskittämisaalue ja

vaihtoasema.

Tulialue

Panssarintorjuntaohjuspäätös, raskas sinkoryhmä, kevyt sinkopartio ja kertsinkotaistelija vastavat panssarintorjunnasta niille käsketyllä tulialueella.

MAASTOANALYYSI

KUVA 3 Esimerkki maastoanalyysistä pataljoonan puiteissa.

Panssarintorjuntajohtaja käskää tuhlialueen rajat. Muita rajoja ei käsketä. Mitä muuta vastuuta näillä partiolla tai ryhmällä on?

Tulen keskittämialue

Panssarintorjuntaohjusjoukkueella ja panssarintorjuntajoukkueella on tuli-alueen lisäksi yleensä myös *tulen keskittämialue*.

Näillä joukkueilla tulee aina olla tehtävä. Sen sisältö on esimerkiksi seuraava: "Raskas sinkojoukkue tuhoaa panssarit X—Y:n alueella sekä vaihtoasemista Z:n alueella". Tehtävösan sana "alue" tarkoittaa silloin tulialuetta, tuhoamisaluetta, tulen keskittämialuetta. Sillä ei tarkoiteta tuliasema-aluetta.

Mikä on joukkueen vastuu?

Panssarintorjuntajoukkueiden vastuu tarkoittaa siis (aina) vastuuta panssarivaunujen tuhoamisesta. Aluekin on. Se on tulialue tai tulen keskittämialue.

Tulen keskittämialue ei tarkoita sitä, etteikö sen ulkopuolellekin tuliteta.

Panssarintorjuntaohjuskomppanialla ja panssarintorjuntakompanialla — ovatpa ne sitten yhtymän tai pataljoonan johdossa — on *tuhoamisalue*. "Pataljoonan panssarintorjuntakomppania tuhoaa panssarit X:n alueella". Mikäli komppanialle ei ole käsketty komppanian *tulen keskittämialuetta*, niin komppanian päällikkö käskää sen itse, kun taisteluidea maastoanalyysin tekemisen yhteydessä ja yhteydenottojen aikana alkaa hahmottua.

Merkittävää on se, että kaikilla taasoilla suunnitellaan ja ratkaistaan en-

sin alue, minne panssarintorjuntatulta (ohjukset, singot, miinat, epäsuora tuli jne) on saatava. Vasta sitten katsotaan, mistä maastosta se tuli sinne alueelle saadaan.

PÄÄTÄ ENSIN TULIALUE,
TULEN KESKITTÄMISALUE —
SITTEEN VASTA TULIASEMA-
ALUE

Tämä sääntö pätee niin hyökkäyksessä, puolustuksessa kuin viivytyksessäkin.

Vaihtoasemat

Panssarintorjunta- ja panssarintorjuntaohjusyksiköillä on yksi tai useampia *vaihtoasemia*. Sinkoysyksiköiden vaihtoasemat eivät voi olla kovin etäällä varsinaisista tuliasemista. Panssarintorjuntaohjusyksiköiden liikkuvuus mahdollistaa myös pitkähköt — kilometrien — siirtymiset vaihtoasemiin.

Siirtyminen vaihtoasemaan ja siirtyminen suorittamaan uutta tehtävää ovat kaksi eri asiaa.

Vaihtoasemista tuhoataan panssarit partioiden, ryhmien ja joukkueiden tulialueilla sekä joukkueiden ja komppanioiden tulen keskittämialueilla siten kuin edellä on esitetty.

Oleellista on se, että panssarintorjuntaan ollaan valmiita siellä, missä panssarivaunut voivat maaston puolesta toimia.

Aukea — metsä

Panssarintorjuntatuli on saatava aukeavoittoisille ja rikkonaisille alueille. Ohjusyksiköiden tulta voidaan jo ampumateknisistäkin syistä käyttää vain suurilla aukeilla. Panssarintorjunta peitteisellä alueella — niin tavoitelta-

vaa kuin se olisikin — on siten kevyitä ja kertaskoja sekä miinoja käyttävien yksiköiden toimintaa. Peitteisen maaston tarjoaman suojan ansiosta se on kyllä tehokasta.

Komppanian vastuualue

Vastuualueen käskeminen panssarintorjunta- tai panssarintorjuntaohjuskomppanialle tekee niiden toiminnasta usein staattisen. Koska varsinkin panssarintorjuntakomppania tarvitsee käytännössä aina jalkaväen suojaa, johtaa vastuualueen määrääminen myös siihen, että jalkaväkeä — esimerkiksi kiväärijoukkue — on alistettava panssarintorjuntakomppanialle. Eräänlainen ketjureaktio lähtee kokeusten mukaan tästä käyntiin. Seuraavaksi panssarintorjuntakomppanian yksi panssarintorjuntajoukkue saatetaan alistaa pataljoonan kiväärikomppanialle. Ristiinalistamisten summa saa alkunsa.

Mutta katsotaanpa, mitä erilaisia vaikutuksia vastuualueen käskemisestä panssarintorjuntakomppanialle kaiken kaikkiaan voi seurata:

Aktiivisuus vähenee, sillä varsinaiset tuliasemat ja vaihtoasemat pyritään luonnostaan etsimään vain omalta vastuualueelta:

EI SITÄ NIIN VAIN NAAPURIN TONTILLE TOHDITA MENNÄ, KOSKA RAJA ON PIIRRETTY.

Edellisen seurauksena maaston käyttö on tuskin täysipainoista:

KOMPPANIA KANGISTUU KAAVOIHIN.

Aluevastuu sitoo panssarintorjuntakomppaniaa ainakin yhtä paljon kuin vastuu panssareiden tuhoamisesta. Johtaako aluevastuu siihen, että vihollisen jalkaväen torjunta on panssarintorjuntakomppanialle täsmälleen yhtä tärkeää kuin panssarintorjunta? Vastaus on: kyllä se siihen johtaa, mutta niin ei saisi käydä, sillä panssarintorjunta on selvästi tärkein tehtävä.

ENTÄ KUKA VASTAA ALUEESTA, JOS PANSSARINTORJUNTAKOMPPANIA SIIRTYY OSIN TAI KOKONAAN VAIHTOASEMIIN?

Vastuualueen käskemisen seurauksena kiväärijalkaväen alistaminen panssarintorjuntakomppanialle on suorastaan välttämätön toimenpide. Mutta riittääkö yhden kiväärijoukkueen alistaminen, jos panssarintorjuntakomppanialla on oma vastuualue?

MIKÄLI PANSSARINTORJUNTAKOMPPANIA RYHMITYY ILMAN OMAA VASTUUALUETTA PANSSARINTORJUNTAKESKUKSEEN 1—2 KIVÄÄRIKOMPPANIAN VASTUUALUEELLE, EI MINKÄÄNLAISIA ALISTAMISIA YLEENSÄ TARVITA.

Onko komppanian vaihtoasemaan käskettävä sivu-, etu- ja takarajat?

ELLEI VASTUUALUEEN RAJOJA KÄSKETÄ KOMPPANIAN VAIHTOASEMAAN, NIIN MIKSI NE PITÄÄ KÄSKEÄ PANSSARINTORJUNTAKESKUKSEN YMPÄRILLE?

Kuka johtaa epäsuoraa tulta panssarintorjuntakeskuksessa, jos panssarintorjuntakomppanialla on oma vastuualue?

OMA VASTUUALUE = TULENJOHTOVOIMAA ON ALISTETTAVA. EI VASTUUALUETTA = RYHMITYMINEN 1—2 KIVÄÄRIYKSIKÖN VASTUUALUEELLE TAKAA YLEENSÄ AINA TULENJOHTOVOIMAN SAAMISEN.

Kuka tukeutuu huollossa mihinkin ja kuinka pitkän ajan tukeutuminen kestää, jos panssarintorjuntakomppanialle alistetaan 1—2 kiväärijoukkueita, panssarintorjuntakomppaniasta alistetaan yksi panssarintorjuntajoukkue kiväärikomppanialle ja panssarintorjuntakomppanialle alistetaan tulenjohtoryhmä?

USEIN KÄY NIIN, ETTÄ ALISTUKSIA JO PURETAAN, KUN HUOLLOLLISEN TUKEUTUMISEN JOHTOSUHTEET ON SAATU KUNTOON.

Yhteistoiminnan tarve kasvaa panssarintorjuntakomppanian ja sen naapureiden kesken, mikäli panssarintorjuntakomppanialla on oma vastuualue. Väittäjä on yllättävä, mutta kokemuseräinen.

OMA VASTUUALUE: PYYDÄ ALISTUKSET, SOVI HUOLLOLLISEN TUKEUTUMISEN KAIKISSA HUOLTOLAJEISSA, JÄRJESTÄ EPÄSUORAN TULENJOHTAMINEN, NEUVOTTELE VAIHTOASEMAJÄRJESTELYISTÄ, JNE — KOETA KUITENKIN MUISTAA MYÖS TEHTÄVÄSI.

Taktisissa ratkaisuissa on aina mielenkiintoista se, että joku niistä on toista parempi, mutta yleispäteviä joko tilanteeseen sopivia patenttiratkaisuja on varsin vähän. Panssarintorjuntakomppanian taistelu panssari-vaunuja vastaan pataljoonan vastuualueella panssarintorjuntakeskuksessa onnistuu varmaankin myös tarkasti rajatun vastuualueen puitteissa. Kunnan se tarmokas päällikkö hankkii jostakin jalkaväkisuojaan ja tulenjohtovoimaa eli luo edellytykset työnjaole: ”jalkaväen torjunta/panssarintorjunta”.

4. Liikkuvuus ja suoja

Tärkeimpien panssarintorjuntayksiköiden maasto- ja tieliikkuvuus on tyydyttävä telakuorma-autojen ja panssariajoneuvo 83:n (kuva 4) ansiosta. Telakuorma-auton suoja ei ole riittävä. Panssarintorjuntayksiköiden tulevia ajoneuvoratkaisuja tehtäessä tulisikin suojakysymyksen edelleen kiinnittää huomiota.

Tilanne on tänä päivänä sellainen, että paras suorituskyky — mitä maastoliikkuvuuteen tulee — on lumen ja sulan maan aikana niillä panssarintorjuntajoukoilla, joilla on telakuorma-autot, moottorikelkat sekä niihin kuuluva reki- ja ahkiokalusto (kuva 5). Traktoreilla ei yleensä päästä tuliasema-alueelle eikä myöskään sieltä vaihtoasemien tuliasema-alueille (kuva 6). Tästä seuraa, että maastonkäytössä tuliasema-alueiden valitseminen on toistaiseksi liian määrävissä asemassa suhteessa tulialueiden valintaan.

Pitäisi päästä sellaiseen asetelmaan, että ensin suunnitellaan, valikoidaan ja päätetään tulialueet ja tulenkeskitäminen ja sitten mennään sellaisiin maastollisesti hyviin tuliasemiin, että

SIIRTYMINEN TULIASEMAAN NOPEASTI EDELLYTTI KOKO RYHMÄN TOIMINTAA KALUSTON SIIRTÄMISEKSI. (ML TRAKTORINKULJETTAJA)

TRAKTORI JUUTTUI LUMIEN 150 M TULIASEMIEN TAKANA.

AJONEUVOA EI PITKÄN AIKAAN IRROTTANUT KUKAAN LUMESTA, KOSKA TRAKTORINKULJETTAJA OLI YKSI RASKAAN SIN-KORYHMÄN MIEHISTÄ.

TRAKTORI JÄI NAAMIOMÄTTÄ.

KUVA 6 Traktorikalauston maastoliikkuvuus on otettava huomioon yksiköiden suorituskykyä arvioitaessa. Piirroksen esimerkkitalanteen seurauksena oli joukkueen huomattava myöhästyminen sen siirtyessä komppanian vaihtoasemiin.

KUVA 4 Panssariajoneuvo 83 on uiva, hyvin maastokelpoinen ja kotimainen miehistönkuljetusajoneuvo. Panssarintorjuntaohjusversiossa on tilat noin 12 miehelle ja panssarintorjuntaohjuksille. Ryhmän johtaja on samalla ajoneuvon johtaja. Panssariajoneuvo 83 ei kuitenkaan pärjää tietömässä maastossa telakuorma-autolle.

KUVA 5 Esimerkki siitä, mihin kotimainen teollisuus tänä päivänä pystyy. Syksyllä 1984 markkinoille tullut telamaasturi "Farmi Trac" tuo tukkuormaa talvella metsästä. Telat ovat kumia.

niistä ampuma- ja taistelutekniikan puolesta voidaan toteuttaa panssarintorjuntajohtajan taisteluidea.

5. Pimeätoiminta

Pimeätoiminta kokonaisuudessaan on sellainen kehittämisen sektori, jossa kyllä työtä vielä riittää. Panssarintorjuntakomppanioiden sotavarustuksen viimeaikainen kehittäminen kokoonpanojen uudistamisen yhteydessä toi melkoisia parannuksia myös pimeätoimintaan.

Lähiradiot tekevät osaltaan mahdolliseksi tähystetyn tulen johtamisen ja yleensä tehokkaan tulittamisen pimeällä. Sinkoaseet ovat sellaisia, ettei ampuja tai aseensa lähellä oleva tähtäjä kovinkaan usein pimeällä näe mihin laukaus osuu. Joukkueessa naapuriryhmän on siis tähystettävä ja ilmoitettava havainto osumasta/iskemän paikasta maalin suhteen. Lähiradio mahdollistaa havainnon ilmoittamisen kahdelle muulle ampuvalle ryhmälle. Ilmoitus saadaan lähes reaaliajassa ja sadan tai satojen metrien päästä. Joukkue voi siis pimeällä toimia lähiradioiden ansiosta leveässä ryhmityksessä.

Esimerkki tulen johtamisesta pimeällä on kuvassa 7.

Pimeätähtäyskourputket ovat merkittävästi joukkueen suorituskykyä lisäävä tekijä. Niiden määrää ja laatua selvitettäessä voitaisiin ehkä eräänä mallina käyttää seuraavaa järjestelyä:

- joukkueen yhdellä ryhmällä on tavallinen tähtäyskourputki, jonka käyttö edellyttää maalialueen valaisua näkyvällä valolla sekä asteikon valaisua,
- joukkueen yhdellä ryhmällä on valonvahvistinkourputki ja

— joukkueen yhdellä ryhmällä on lämpökuvakourputki.

Nykyaikaisen taistelukentän valaisu ei ole yksin meidän asiaamme. Me emme tiedä, mitä vihollinen tekee.

Mikäli vihollinen käyttää runsaasti näkyvää valoa, voi meidän valonvahvistinlaitteemme sokaistua.

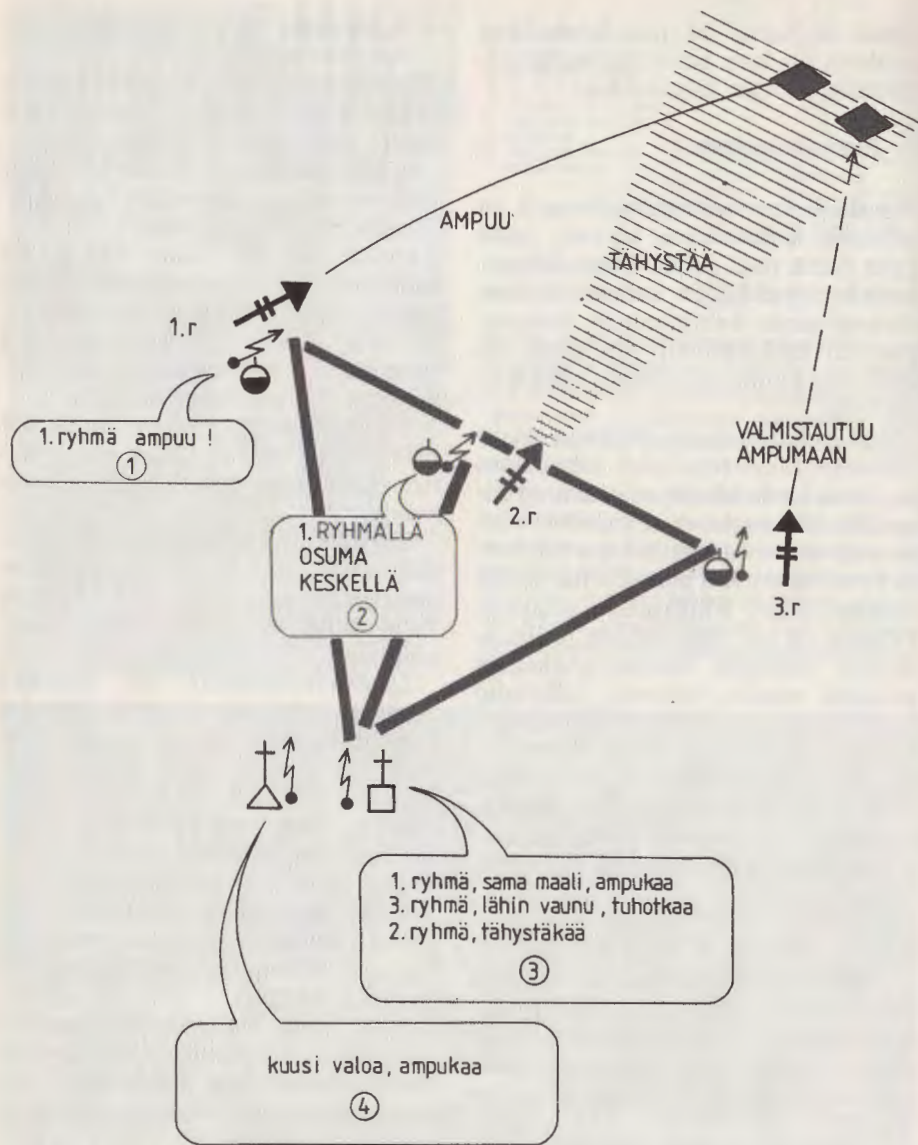
Mikäli me itse emme kehitä tai hanki toimintavarmoja ja pitkälle valaisevia valaisumuksia tai -raketteja, niin silloin meidän on lisättävä voimakkaasti esimerkiksi valonvahvistintähtäyskourputkien määrää.

Tekninen kehitys etenee juuri nyt tällä alueella voimakkaasti, joten väärin ratkaisujen mahdollisuus on olemassa.

Kevyiden ja kertasingojen pimeätoimintakyky ei ole hyvä. Suurten lukumäärien laki on tietysti esteenä kuvan 8 tapaisille valonvahvistinkiiharihankinnoille.

Laseretäisyysmittari on pimeällä mitä parhain panssarintorjuntatulien johtamisen apuväline. Etäisyyden mitauksesta pimeällä voidaan puhua oikeastaan vasta nyt. Esimerkiksi raskas sinkojoukkue, joka pimeällä on edennyt kärkkomppanialle alistettuna valmiina tulitukitehtäviin, kykenee itse asiassa vasta edellä mainittujen välineiden avulla — laseretäisyysmittari mukaan luettuna — suorittamaan sille käsketyt tehtävät.

Kun vielä valopistoolit saadaan vaihdettua pitemmälle lentäviin valaisumuksiin ja -raketteihin, niin ko joukkueelta voidaan jotain odottaakin.

KUVA 7 Panssarintorjuntaan pimeällä sisältyy monia sellaisia toimenpiteitä, joiden hallintaan harjaannutaan vasta useiden harjoituskertojen jälkeen. Koulutusaikaa tarvittaisiin välttämättä lisää.

KUVA 8 Valonvahvistintähtäyskourkoputki kllnnitettynä ruotsalaiseen sinkoon.

6. Panssarintorjunta ohjuksin

Oheinen kuva 9 esittää eräitä lähinnä taisteluteknisiä, mutta merkittävästi myös taktiikkaan vaikuttavia tekijöitä.

Ampumaetäisyys on yli 2000 metriä. Ohjus on erittäin tarkka ääriampumaetäisyydellä. Liioittelematta voidaan sanoa, että ampuja voi valita 1,5 x 1,5 metrin kokoisesta maalista haluamansa osumakohdan.

Lyhin ampumaetäisyys ei ole niin lyhyt, kuin yleensä eri lähteissä ilmoitetaan. Se on noin 400 metriä. Sitä lähemmäksi osumien saamiseen tarvitaan erinomaisen hyvät olosuhteet.

Tuliasemat on valittava korkeista paikoista. Tällöin saavutetaan seuraavat, voisi sanoa ratkaisevan tärkeät edut:

- ampuma-ala kasvaa mitä korkeammalle mennään,
- katveet vähenevät ja yleensä katoavat kokonaan,
- sähkö- ja puhelinlinjat eivät ole niin usein esteenä,
- taistelukentän savut eivät estä ohjustulen käyttöä
- ohjuspanssarintorjunnan johtajan ampumatekninen tilannearviointi helpottuu,
- ryhmityttäessä esimerkiksi korkealle mäelle voidaan usein ampuma-suuntaa 180° kääntämällä ja muu-

taman metrin siirtymisellä ampua 2 kilometrin päähän myös naapuripataljoonan vastuualueelle,
 — viestiliikenne varmentuu ja
 — mikä tärkeintä, panssarintorjunta-ohjusjoukkueen ja -komppanian tuli voidaan keskittää.

Ohjuspartioita on ryhmässä kaksi ja joukkueessa neljä. Partionjohtajan on pystyttävä ennen tulitoiminnan alkamista ja varsinkin sen aikana tekemään havaintoja ja arvioita maalitalenteiden kehittymisestä. Ampuja keskittää kaiken huomiokykynsä pelkäämään siihen yksittäiseen maaliin, jota kohti hän laukaisee ohjuksen. Mainittakoon, että ensimmäiset ohjusampumaleirit aloitetaan vuonna 1985.

Panssariajoneuvo 83:n ensimmäinen ohjusversio on ollut käytössä kevästä 1984 alkaen Panssarikoulussa.

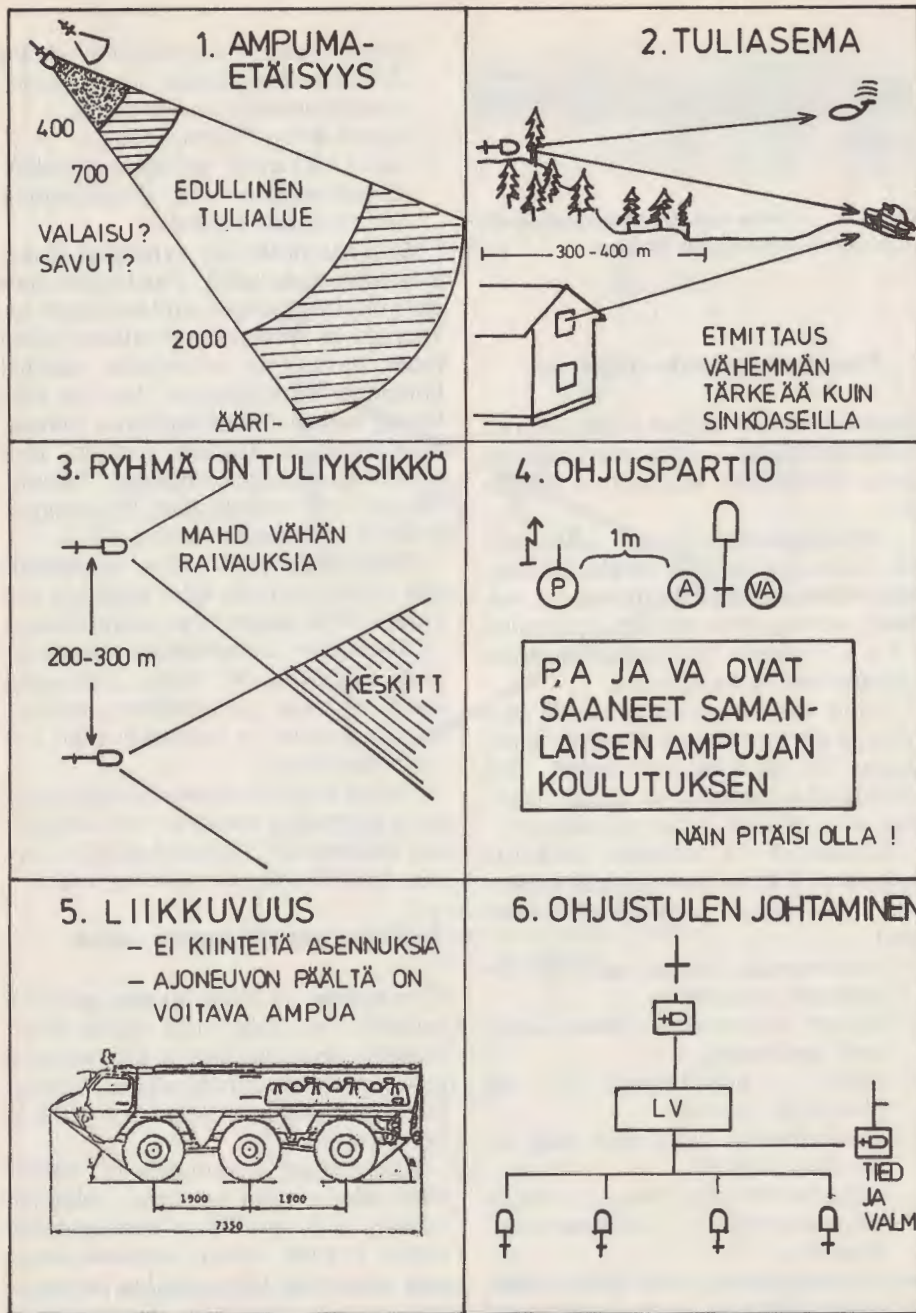
Ohjustulen johtamisessa pätevät samat lainalaisuudet kuin sinkoasein suoritettavassa panssarintorjunnassa. Ns uusajattelu on kuitenkin ollut hyvin tarpeellinen.

Tuliasemien tiedustelu ja valmistelu on erityispiirre, mutta se on välttämätön toimenpide. Ohjusryhmästä sitoutuu henkilöstöä sen suorittamiseen.

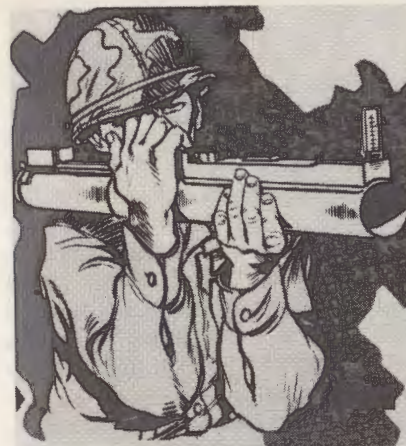
7. Kaksi pientä suurta asiaa

Kymmenien tai ehkä satojen asioiden joukosta on tähän vielä valittu kaksi pieneltä tuntuvaa, mutta käytännössä hyvin merkityksellistä seikkaa. Toinen niistä on ampuma-asento kevyellä ja kertasingolla.

Kouluttajien keskuuteen on nähtävästi aika syvään juurtunut sellainen käsitys, että kevyillä ja kertasingoilla pitäisi käyttää samoja ampuma-asentoja kuin mitä kilpaurheilua harrastavat ampujat käyttävät. Tämä käsitys on virheellinen (kuva 10).

KUVA 9 Panssarintorjuntaohjus 82:n käyttöön vaikuttavia tekijöitä.

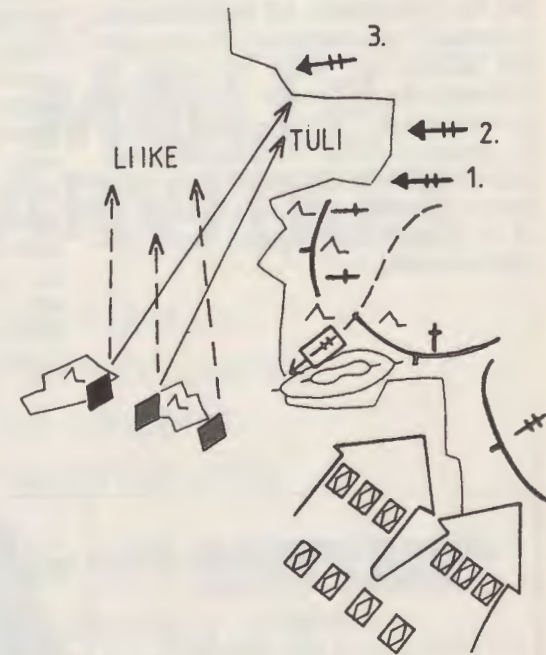
KUVA 10 Tämän kuvan mukainen ampumasetti tuottaa melkoisella varmuudella ohilaukauksen. Käsituki ei ole tuki edes kyynärpäät maahan tuettunakaan.

Jos nyt tässä voisi esittää veto-
muksen opetuselokuvien tekijöille, sa-
nomalehtivalokuvaajien mukana sota-
harjoituksissa liikkuville ja tietenkin
kouluttajille esimiehineen, niin se
kuuluu: älkää enää salliko käsitukiva-
raisia ampumasettejä tai sellaisten
pääsemistä muiden nähtäväksi. Todel-
la halpa ja yksinkertainen keino pa-
rantaa jopa kymmenillä prosenteilla
ampumatuloksia on tehdä tavalla tai
toisella *tuki aseelle*. Se ei aina ole
helppo ja yksinkertainen tehtävä,
mutta siihen kannattaa uhrata koulu-
tusajasta jokunen minuutti.

Toinen seikka, jota tässä yhteydessä
halutaan erikoisesti painottaa on *sivustatuliaseema*. Nimikin jo sanoo, et-
tä kysymys on tuliaseemasta, josta am-
mutaan vihollista kylkeen.

SIVUSTATULIASEMA

Raskaiden sinkojen tuli-
asemat 1 ja 2 ovat sivus-
tuliaseemia. Tuliaseema 3
voi joutua suora-ammunta-
tulen kohteeksi ennen
omaa tulenaloitustaan
tai heti sen tapahduttua.

Vältä raivauksia.
Käytä hyväksi
luonnon tekemiä
aukkoja tuliaseemi-
en 1 ja 2 esimer-
kin mukaan.

KUVA 11 Kokeneet panssarintorjuntakouluttajat sanovat sivustatuliaseemaa myös kainaloasemaksi. Se on osuva nimi.

Sota- ja taisteluharjoituksissa sivustatuliaseimia ei kovin usein löydy hakemallakaan. Useimmiten tuliaseimiin voidaan ampua panssarivaunujen tarkkaa suora-ammuntatulta panssarintorjunta-aseiden — pois luettuna panssarintorjuntaohjukset — kantaman ulkopuolelta. Tuliaseima ei siinä tapauksessa ole enää tietenkään sivustatuliaseima. Se ei oikeastaan ole mikään tuliaseima. Joku voisi keksiä nimen sellaiselle tuliaseimalle.

Oheisella **kuvalla 11** on pyritty havainnollistamaan, mitä sivustatuliaseimalla tarkoitetaan.

Ehkä tärkein keino, jolla panssarintorjuntajohtajat saadaan ryhmittämään joukkonsa sivustatuliaseimiin, on seuraava:

Käsketään panssarintorjuntajoukkueelle tai -komppanialle tulialue, tulen keskittämialue tai tuhoamisalue. Annetaan panssarintorjuntajohtajien sen jälkeen itse valita tuliaseimat tai tuliaseima-alueet ilman vastuualuesidonnaisuuksia. Tuloksena on varmasti joukko hyviä sivustatuliaseimia. Erinomaisen tärkeänä asiana on pidettävä tuliaseiman valinnan vapautta. Sitä ei yleensä saisi kahlita vastuualuekysymyksillä.

Päätäntä

Panssarintorjunta on aina alueellinen kokonaisuus. Panssarintorjuntajoukkueen ja -komppanian tulen lisäksi vihollisen tuhoamiseksi on käytettävä miinoja, keskitettävä epäsuoraa tulta, ammuttava valoja, kehitettävä eri tavoin savuja sekä tulitettava kivääriliiperisilla aseilla. Mikäli kaikki edellä kuvattu voidaan tehdä maastossa tai alueella, jonka itse olemme valinneet, on meillä myöskin onnistumisen edellytykset olemassa.

Työnjaon periaate on selkeä: tuhoa, torju tai estä sinä kivääriyksikön johtaja/päällikkö vihollisen jalkaväki niin minä, panssarintorjuntajohtaja tuhoan panssarivaunut.

Työnjako onnistuu parhaiten yhteistoimintapohjalta. Kumpikin yksikötyyppi täyttää tehtävänsä hyvin sille ominaisessa maastotyyppissä. Panssarivaunujen tuhoamisen kannalta on tärkeätä, että panssarintorjuntayksikkö ryhmitetään aina sellaiselle maastoalueelle, jossa se todella voi käyttää hyvin tultaan. Jos sen on toimittava rajatussa laatikossa, niin monet panssarintorjunnan lainalaisuudet lakkaavat usein olemasta. Luonnollisesti silloin panssarintorjunnasta voi yllättäen tulla vihollisen aikaansaamana kaikkien yhteinen asia.

JÄÄHDYTYSKONEHUOLTO JA ASENNUS JOKIRANTA

Kuikkatie 13 B
90150 Oulu 15. Puh. 981-18219

ÖLJYSÄILIÖIDEN PUHDISTUKSET JA TARKASTUKSET

- kevyt- ja raskasöljysäiliöiden puhdistukset
- ultraäänitarkastukset
- korkeapainepesut
- öljynsiirrot

MYÖS HÖYRYTYSTÄ

Hoidamme myös:

- jäteöljyt ja muut palavat nesteet

Olemme TTL:n hyväksymä puhdistus- ja tarkastusliike.

OTA YHTEYTTÄ

MARKKU MALINEN KY

Kääpiötie 5, Lahti 70
Puh. 513 313, 513 314, varasto 513 308
iltaisin puh. 353 196 ja 353 400

SOITA MEILLE JOS TARVITSET

- nahkaa tai tekonahkaa
- koneita niitten leikkuuseen
- lankaa niitten ompeluun
- niitten viimeistelyaineita

Nikander ja Wiinikka oy

perustettu v. 1897
PL 137 33101 TAMPERE

Ravintola Kulkuri

Vahakabinetti

Minimaa

Museoautonäyttely

Hotelli Visulahti

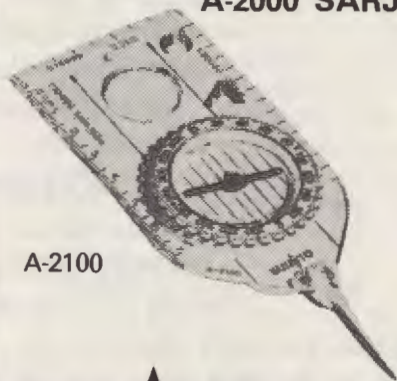

mikkelin matkailu oy

Hallituskatu 3 a. 50100 Mikkeli 10
Puh. 955-13938. 11951

SUUNNON KOMPASSIT
MAAILMAN HUIPULTA

A-2000 SARJA

A-2100

SUUNTO
MADE IN FINLAND

02920 ESPOO 92
puh. (90) 847 033

HUOMIO!
Katse lattiaan
päin!

Armeijan lattioiden on kestävä kriittisetkin katseet. Kovat ammattilaiset, Te ja Suomen Henkel, saavat aikaan kestävä, helpohoitoiset ja puhtaat lattiat. Valitse näistä Henkelin kovatasoisista lattianhoitovälineistä:

PEPE-peruspesuaine, VAPO-vahanpoistoaine, TUKLAR 2000 metalloitu lattiavaha, GLITZ METALLIC-metalloitu lattiavaha myös high speed-koneille, KLAR 82-puolikkova vesiemulsiovaha, JOPA-yleispuhdistusaine, POLINET-liuotepitoinen sumutinvaha, PERFIX-pesuvaha, SAPUR EX-tekstiilipintojen pesuaine painepesuun. SELBANA-mattojen ja moppien öljypohjainen käsittelyainetiviste.

Henkelistä saat myös aineet ja välineet yleispuhdistukseen ja siivoukseen sekä pyykin- ja astianpesuun.

Suomen Henkel

ST-osasto
Lyhtytie 3, 00750 Helsinki, puh. 90-361 033

Everstiluutnantti Finn-Göran Wennström

NÄKÖKOHTIA PRIKAATIN VIHOLLISTIEDUSTELUN JOHTAMISESTA

Everstiluutnantti Finn-Göran Wennström on valmistunut upseeriksi 49. kadettikurssilta vuonna 1965. Vuosina 1965—1966 hän on palvellut opetusupseerina Karjalan Prikaatissa ja vuosina 1966—1973 opetusupseerina sekä komppanian päällikkönä Reserviupseerikoulussa. Sotakorkeakoulun maasotalinjan yleisen opintosuunnan hän on suorittanut vuosina 1973—1975. Everstiluutnantti F-G Wennström on toiminut vuosina 1975—1979 toimistoupseerina, toimistoiesiupseerina ja toimistopäällikkönä Vaasan Sotilaspiirin Esikunnassa sekä vuosina 1979—1980 toimistopäällikkönä Pohjanmaan Sotilasläänin Esikunnassa. Vuosina 1980—1984 hän on palvellut Sotakorkeakoulussa taktiikan opettajana ja toiminut Uudenmaan Prikaatissa pataljoonan komentajana vuodesta 1984 alkaen.

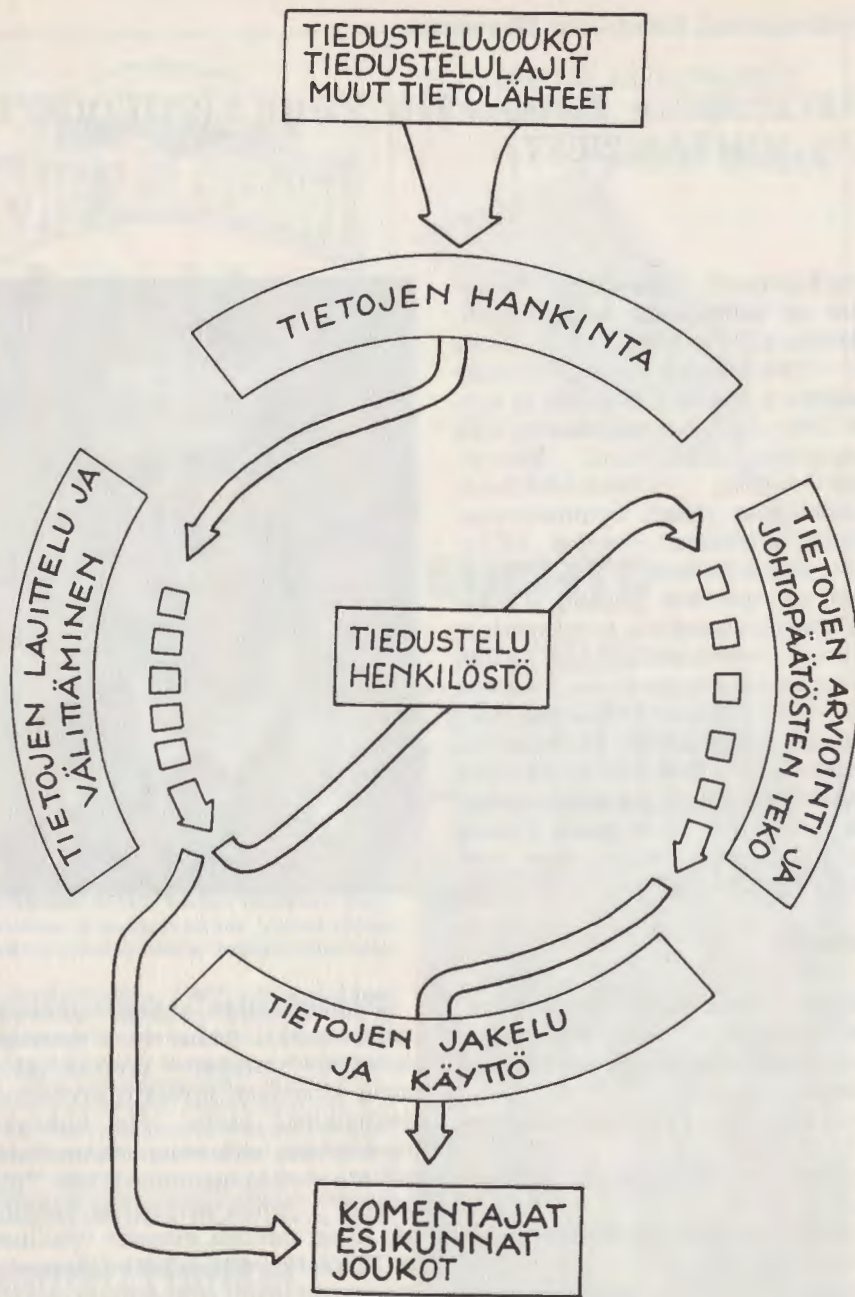

Johdanto

Prikaatin vihollistiedustelu on taktillista tiedustelua, jolla komentajan johtamistoimintaa varten pyritään selvittämään

- vihollisen painopiste prikaatin vastuualueella
- miten vihollinen suuntaa reservinsä
- miten vihollinen ryhmittää tuliyksikkönsä sekä
- miten vihollinen toimii ilmoitsee prikaattia vastaan.

Vihollistilanteen yksityiskohtaiseksi hallitsemiseksi tiedustelu järjestetään siten, että vastuualue kyetään valvomaan kokonaan myöskin arvioitujen sivusuuntien osalta. On kuitenkin huomattava, että oman vastuualueen hallinta tuottaa useimmiten vain "pin-tatietoa", jonka perusteella hahmotuu kuva vastassa olevasta vihollisesta. Prikaatin vastuualueen ulkopuolelta saatavat tiedot ovat erittäin tärkeitä siksi, että niiden perusteella voidaan

KUVA 1 Esikuntien tiedusteluhenkilöstön tehtäväkenttä

ajoissa käynnistää vastatoimenpiteet. Prikaatin onkin jatkuvasti pidettävä yhteyttä ylempään johtoportaan, naapureihin ja paikallisjoukkojen johtoportaisiin saadakseen lisäperusteita johtamistoiminnalle.

Prikaatin tiedustelu ei ole pelkäänsen sen tiedusteluyksiköiden toimintaa, vaan kokonaisuus, jossa aselajien osalta kenttätykistön ja ilmatorjuntatykistön tiedustelu tuottaa merkittäviä tietoja myös yleistiedustelun tarpeisiin. Komentaja johtaa prikaatin tiedustelua lähimpänä apulaisenaan operaatiopäällikkö. Kuva 1 esittää tiedusteluhenkilöstön tehtäväkenttää.

Prikaatin johtamistoiminta ja siihen liittyvä tiedustelu ovat vallitsevan tilanteen ja tehtävän mukaan koko ajan käynnissä. Näin ollen ylempään johtoportaan käskemä uusi tehtävä vain suuntaa johtamistoiminnan ja tietojen hankinnan tämän toteuttamiseksi.

Tilanteenarviointi — päätös

Tehtävän edellyttämän tiedustelun suunnittelu alkaa tilanteenarvioinnista, jonka "lähtöarvot" saadaan tehtävänannon yhteydessä. Niihin sisältyvät yleensä tiedot vallitsevasta tilanteesta sellaisena kuin tehtävän käskijä on sen itselleen muodostanut saamiensa tilanneilmoitusten ja oman tiedustelunsa perusteella. Tässä yhteydessä käskyn antaja selvittää myös arvionsa vihollisen lähituntien ja -vuorokausien toiminnasta.

Saatujen tietojen perusteella laaditaan arvio vihollisen toiminnasta tai tehdään tarpeelliset korjaukset sillä hetkellä voimassa olevaan arvioon. Arviota vihollisen toiminnasta voidaan pitää vastuualueen tiedustelullisena kartoituksena, jossa selvitetään

vihosten mahdollisuudet toimia prikaatin vastuualueella sekä ne maastoalueet, joissa se voi vaihtaa toimintasuuntaa ja painopistettä. Tässä yhteydessä pyritään myös selvittämään ne kapeikot ja liikenteelliset risteysalueet, jotka ovat viholliselle käyttökelpoisia esimerkiksi maahanlaskujen suorittamiseen tai kaukolevitteisten miinojen käyttöön. Arvioinnissa käytetään hyväksi niitä tietoja vihollisen organisaatiosta ja taktiikasta, joita on saatu aikaisempien taistelujen yhteydessä. Arvion keskeisiin osa ovat johtopäätökset vihollisen todennäköisimmästä toiminnasta taktillisina vaihtoehtoina. Ne esitetään piirroksen muodossa. Tiedusteluhenkilöstön on kuitenkin myös nähtävä prikaatin kannalta vaarallisin vaihtoehto ja otettava se ainakin omassa työskentelyssään huomioon tilannetta seurattaessa.

Arvio vihollisen toiminnasta on eräs peruste prikaatin toimintavaihtoehtojen käsittelylle ja komentajan päätökselle. On kuitenkin huomattava, että arvio ei saa jähmettyä tilanteenarvioinnin varhaisessa vaiheessa, sillä omien toimintamahdollisuuksien arviointi vaikuttaa myös arvioon vihollisen toimintamahdollisuuksista sitoen ne ajallisesti ja paikallisesti muutama konkreettisiin vaihtoehtoihin. On varottava tekemästä "päätöstä" vihollisen toiminnasta ja jäämistä tämän ennakoasenteen varaan.

Tilanteenarvioinnin aikana todetaan, mitä tietoja on hankittava lisää ja niiden hankkimisen kiireysjärjestys. Usein komentaja päättää tiedustelukomppanian osien suuntaamisesta syvälle prikaatin vastuualueelle sekä yhteydenotoista paikallisjoukkojen johtoportaisiin yhteistoiminnan sopimiseksi. Tilanteenarvioinnin aikana käytetään hyväksi kaikki omilta joukoilta

ja naapureilta sekä paikallisjoukoilta saatavat tiedot.

Tilanteenarvioinnin lopputuloksena on komentajan päätös. Arvio vihollisen toiminnasta vaihtoehdoineen on perusteena, kun komentaja päättää tiedustelusta ja tiedustelukomppanian käytöstä. Muita perusteita ovat ylemmän johtoportaan käskemä tiedustelutehtävä, komentajan toiminta-ajatus sekä arvioidut tilanteen kehittymismahdollisuudet. Komentaja tuo päätöksessään esiin mitä tietoja on hankittava sekä aikaan että paikkaan siddottuna ja miten ne hankitaan. Tässä yhteydessä hän yleensä päättää tiedustelukomppanian käytöstä.

Suunnittelu — suunnitelma

Tiedustelun suunnittelun on liityttävä saumattomasti prikaatin muuhun suunnitteluun. Työskentelyvaiheiden on nivellyttävä toisiinsa. Tiedustelusuunnitelman runko on saatava valmiiksi siten, että sen perusteella voidaan käskää aselajeille ne tiedustelutehtävät, joilla täydennetään yleis-tiedustelua. Operaatiopäällikkö on vastuussa koordinoinnista ja hän on kiinteässä yhteistoiminnassa aselajipäälliköiden ja etenkin tykistöpäällikön kanssa.

Tiedustelusuunnitelman laatimisen perusteina ovat

- prikaatin tehtävä
- ylemmän johtoportaan käskemät tiedustelutehtävät
- arvio vihollisen toiminnasta vaihtoehdoineen
- komentajan päättämät tiedustelutehtävät
- paikallis- ja muiden vastuualueella jo taistelevien joukkojen tiedustelun järjestelyt
- tiedusteluun käytettävissä olevat

joukot sekä

— mahdollisuudet viestiyhteyksien järjestelyyn.

Prikaatin tiedustelusuunnitelma voisi käsittää tiedustelun tehtävät ja perusajatukseen tekstinä, tiedustelusuunnitelmapiiirroksen sekä viestiyhteyksikaaviot. Tiedustelun tehtävät ja perusajatus laaditaan noudattaen prikaatin toiminnan vaiheita ja toiminnan ajallista ulottuvuutta samantapaisesti kuin muutkin prikaatin aselajit ja toimialat sen laativat. Tehtävät voidaan eritellä joko toimintasuuntien tai -alueiden mukaan tai vastuualuejakoa noudattaen alkaen edestä. Esikunnan vastuulle tulisi ensisijaisesti tietojen hankkiminen oman vastualueen ulkopuolelta sekä selustan ja sivusuuntien tiedustelun järjestäminen. Tehtäviä ja perusajatusta kehitetään koko ajan tilanteen vaatimusten mukaisesti, jotta suunnittelussa ja käskytyksessä pystytään riittävän suureen ennakkointiin.

Tehtävät ja perusajatus puretaan suunnitelmapiiirroksen muotoon siten, että se mahdollistaa tiedustelun johtamisen. Näin ollen siitä on selvittävä mm

- tiedusteluvastuualueet
- tiedustelukomppanian ryhmitys johtamisen vaatimalla tarkkuudella
- tiedustelun keskeiset aikamäärät sekä
- kunkin joukon voimassa olevat tiedustelutehtävät kysymysten muodossa.

Pataljoonalle käsketään yleensä 2—3 tiedustelutehtävää, jotka ovat prikaatin kannalta tärkeitä. Suunnitelmapiiirroksen tulisi olla tiedustelun ”taistelusuunnitelma”, josta heti selviää tiedustelun yleisjärjestelyt.

Suunnitelmapiiirrosta täydennetään

viestiyhteyksikaaviolla, joista selviää sekä puhelin- että radioyhteydet. Tiedustelun viestiyhteyksiä suunniteltaessa voidaan apuna käyttää kaavioita tietojen kerääntymistestiden välillä. Tällöin tulee erityisesti paneutua elektronisen häirinnän aiheuttaman uhkan minimoimiseen ja järjestää viestiyhteydet tämä huomioon ottaen. Viestiyhteyksiä suunniteltaessa on muistettava valmistella myös lähettien käyttö siltä varalta, että muut yhteysmuodot pettävät.

Käskyt — käskytykset

Tiedustelusta käsketään yhteis- ja erilliskäskyillä sekä tiedusteluohjeella. Operaatiokäskyssä annetaan ne tiedot vihollisesta, jotka ovat alajohtoportaille tärkeitä niiden suunnitellessa omaa toimintaansa. Tässä yhteydessä ei selvitetä, millä tiedustelulajeilla tai -menetelmillä tieto on saatu. Epävarmat tiedot tulee erottaa varmennetuista. Kohtaan voi sisältyä myös selvästi erillään esitettyä arvioita vihollisen lähiajan toiminnasta. Vihollistiedot ja -arviot annetaan usein pelkästään suullisesti salaamissyistäkin.

Käskyn tiedustelu-kohdassa käsketään alajohtoportaiden tiedustelutehtävät suunnitelmapiiirroksen mukaisesti kullekin erikseen. Yhteisesti voidaan käskää muiden tiedusteluun käytettävien joukkojen toiminta, mikäli sillä on vaikutusta alajohtoportaiden suunnitteluun ja toimintaan. Prikaatin tiedustelukomppanialle annetaan tehtävät yleensä erilliskäskyillä. Aselajien osalta tiedusteluun liittyvät tehtävät käsketään aselajien erikoismääräyksissä.

Tiedustelun käytännön toteutusta ohjataan tiedusteluohjeilla, joissa an-

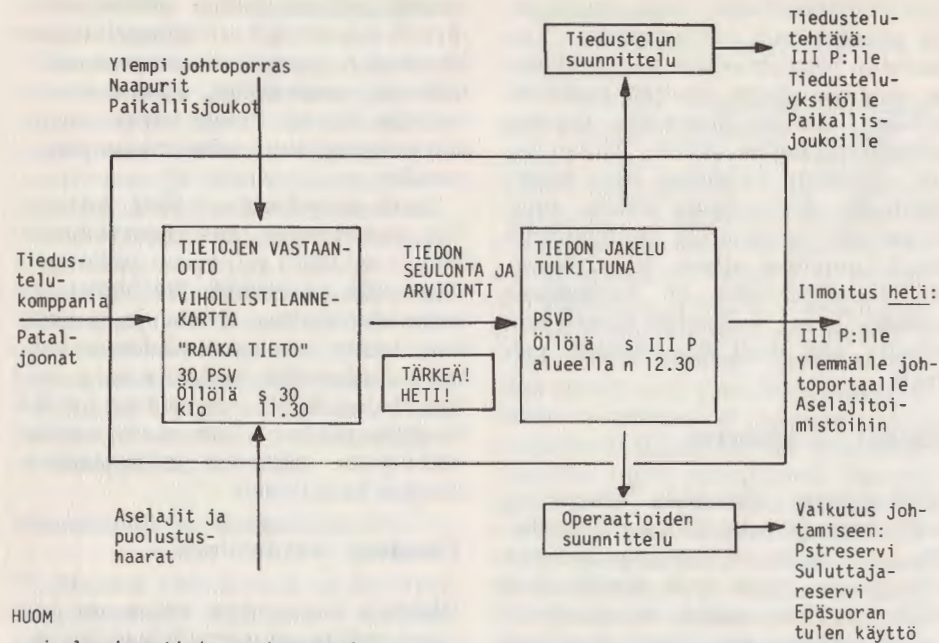
netaan pysyvää laatua, olevia määräyksiä esimerkiksi eri tiedustelulajien käytöstä ja tietojen ilmoitusmenetelystä tai sotavankien kuulustelusta. Aselajit voivat antaa myös oman alansa tiedustelun osalta ohjeita pataljoonille.

Tässä yhteydessä on vielä kertaalleen korostettava, että pysyväisluonteisia asioita ei tule jatkuvasti suunnitella ja käskää. Ne hoidetaan tiedusteluohjeitten avulla ja joukot koulutetaan toimimaan niiden mukaisesti. Käskemällä joukoille vain tärkeät tiedustelutehtävät voidaan hyvällä syyllä olettaa niiden myös todella keskittyvän tehtävien edellyttämien tietojen hankintaan.

Tilanteen seuraaminen

Tilanteen seuraamisen keskus on prikaatin esikunnan operatiivinen toimisto, jonka tilannekartoille ja tiedustelukirjaan kootaan kaikki johtamisen kannalta keskeinen tieto. Kartoille vietävät vihollistiedot tulevat kaikilta prikaatin joukoilta ”raakoina”. Niitä ei toisin sanoen muokata lähetyspisteessä, vaan tämä tapahtuu operatiivisessa toimistossa vasta sen jälkeen, kun tieto on välitetty tarvitsijalle. Tietojen vastaanoton ja jakelun periaate on esitetty kuvassa 2. Muokkauksesta vastaa tiedusteluhenkilöstö operaatiopäällikön antamien ohjeiden mukaisesti. Pataljoonat voivat tietenkin ilmoittaa myös arvioitaan vihollisen toiminnasta, mutta sen on käytävä ilmoituksesta selvästi ilmi.

Naapureilta ja ylemmältä johtoportaalta prikaati saa muokattua tietoa ja pikailmoitusaineistoa. Ylempi johtoporras antaa vihollistietojen yhteydessä usein myös arvionsa vihollisen tulevasta toiminnasta tai prikaatia

HUOM

- ei ole ainoa tiedon vastaanottaja
- ei poista muilta esikunnan toimistoilta velvollisuutta hankkia jatkuvasti oman alansa vihollistietoja
- vaatii esikunnan työjärjestyksen tarkentamista
- henkilöstö vaatii koulutuksen

KUVA 2 Tietojen vastaanotto ja jakelu

palvelevan osan siitä. Tilanteen seuraamisessa käytetään apuna myös alajohtoportailta saatavia määräaikaista tilanneilmoituksia, jotka ovat koonnoksia ilmoituskauden tapahtumista. Prikaati pitää vastaavalla tavalla ylempään johtoportaan tilanteen tasalla.

Viestivälineillä annettavien ilmoitusten ja kirjallisten ilmoitusten osalta on huomattava, että tiedon välityksen on oltava kaksisuuntaista. Taistelutoiminnan aikana on korostetusti vaadittava alajohtoportaita muistamaan ja muistettava myös esikunnassa ilmoitusmenettely vihollistietoja saataessa: mitä teen — mitä ilmoitan — kenelle

ilmoitan. Aikaviive on pyrittävä minimoimaan, jotta se joukko tai johtoporras, jota tieto koskee, saa sen ajoissa voidakseen ryhtyä vastatoimenpiteisiin.

Prikaatin vastuualueella keskeisiä tiedonkeräytymispaikkoja ovat esikunnat ja komentopaikat. Tilanteen seuraamisessa on pitkälti kysymys näiden pisteiden välisestä tietojen välityksestä viestiyhteyksiä hyväksi käyttäen. Viestiyhteyksien suunnittelu on tästä syystä keskeisellä sijalla tiedustelun suunnitelmia laadittaessa.

Tietojen tarkistamiseen on kiinnitettävä huomiota kaikissa toiminnan vaiheissa. Yhdellä tiedustelulajilla saa-

tu havainto on pyrittävä tarkistamaan esimerkiksi lähettämällä ajan salliessa alueelle partio. Jokainen esikuntaan tullut tieto aiheuttaa useita toimenpiteitä. Tieto välitetään heti tarvitsijalle ja viedään sen jälkeen vihollistilannekartalle. Tietolähde arvioidaan sekä tarkistetaan onko kyseessä varma tieto, jotakin tietoa täydentävä ja varmentava tieto, vai täysin uusi tieto. Tästä syystä tiedustelukirja on pidettävä jatkuvasti ajan tasalla. Tiedosta ja sen liittymisestä muihin tietoihin tehdään johtopäätökset, jotka esitellään tiedon arvon ja kiireellisyyden mukaan joko heti tai tilanneselostuksen yhteydessä komentajalle. Tietoa ja siitä tehtyjä johtopäätöksiä verrataan vihollisarviioon, jota tarkistetaan tarvittaessa. Hankittu tieto aiheuttaa usein palautteena uuden tiedustelutehtävän käskemisen erilliskäskynä sille joukolle, jolla on mahdollisuus nopeimmin hankkia lisää uutta tietoa todetusta viholliskohteesta.

Kehittämällä jatkuvasti arviota vihollisen toiminnasta saadaan perusteita sekä tilanteen kehittymisen arvioimiselle että tiedustelusuunnitelman kehittämiseksi. Tilanteen seuraamisen aikana korostuu sekä pintatiedon että syvyydestä saatavien tietojen merkitys. Pataljoonille pintatieto on tärkeätä. Prikaatin komentaja tarvitsee tietoja syvältä vastuualueensa etuosasta ja sen ulkopuolelta voidakseen ajoissa tehdä päätöksen esimerkiksi reservipataljoonan käytöstä tai iskevän osan suuntaamisesta. Prikaati ilmoittaa jatkuvasti pataljoonille hankkimiaan, niiden taistelua palvelevia tarkkoja vihollistietoja sekä niitä täydentävän arvionsa vihollisen lähiajan toiminnasta.

Tilanteen tarkka seuraaminen ei saa olla esteenä jatkuvalla kaikilla johtamistasoilla tapahtuvalle tilanteen ke-

hittymisen arvioimiselle saatujen vihollistietojen perusteella. Perusyksiköiden toimintarytmi mitataan minuuttiluokassa ja joukkoyksiköiden tuntiluokassa. Prikaatin toiminnassa puhutaan tunti- ja vuorokausiluokista. Tilannekehityksen arvioinnilla on täytettävä se aikaväli, joka jää vallitsevan tilannekuvan ja joukon toimintaan välille. Tästä syystä tiedusteluhenkilöstön tulee tuntea vihollisen taktilliset toimintaperiaatteet ja nähtävä niiden käyttömahdollisuudet kulloisessakin tilanteessa ja maastossa. Henkilöstön on kyettävä saatujen tietojen perusteella tekemään oikeansuuntaisia johtopäätöksiä tilannekehityksestä ja esitettävä ne prikaatin komentajalle päätöksen tekoa varten.

Päätäntä

Tiedustelun tehtävänä on hankkia ne tiedot, joita komentaja ja operatiivinen johto tarvitsee päätöksentekoa ja taistelun menestyksellistä johtamista varten. Tästä syystä tiedustelun on oltava aina vähintään askeleen edellä prikaatin muuta toimintaa.

Lopuksi korostettakoon erästä periaatteellista tiedusteluun liittyvää kysymystä. Tiedusteluhenkilöstön tehtävänä on etsiä tosiasioita ja niiden perusteella jatkuvasti arvioida, mitä vihollinen voi tehdä lähimpien tuntien ja vuorokausien aikana. Hankitut tiedot ja niistä tehdyt johtopäätökset esitetään operatiiviselle johdolle päätöksentekoa varten. Tiedusteluhenkilöstön tehtävänä ei ole "ruokkia" operatiivista johtoa ainoastaan laadittujen arvioiden ja sotatoimien johtamisen kannalta edullisilla tiedoilla ja johtopäätöksillä. Tiedusteluhenkilöstön on osoitettava selvästi nimenomaan ne

poikkeamat vihollisen toiminnassa, jotka vaativat operatiivisten suunnitelmien tarkistamista ja joukkojen käyttöä uuden tilannekehityksen edellyttämällä tavalla.

Tiedustelu ei käy, eikä saa käydä omaa sotaansa. Prikaatin tiedustelu on kokonaisuus, jossa komentaja määrittää tehtävät, operaatiopäällik-

kö vastaa tarvittavien tietojen jatkuvasta hankinnasta ja prikaatin henkilöstö omissa organisaatioissaan hankkii nämä tiedot ja välittää ne päätöksentekijöiden käyttöön johtamista varten. Tämän tehtävän onnistuminen edellyttää operaatio- ja tiedusteluhenkilöstön kiinteätä yhteistyötä kaikilla johtamistasoilla ja aselajien kesken.

PUHKEAMATON TyrFil-rengas

- vähentää selsonta-alkoja
- lisää turvallisuutta
- alentaa kustannuksia
- helpottaa huoltoa
- varmistaa pinnoluskelpoisuutta

IKIKUMI OY

puh. 914-41 001

**VALKEALAN
SOTILASKOTI-
YHDISTYS ry.**

VEKARANJÄRVI

LOHJA

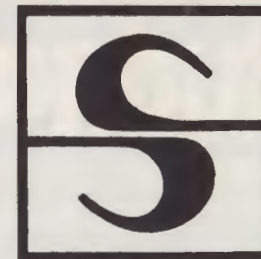
SAITERVO OY
RAKENNUSLIIKE
OJ. KORHONEN
Otavankatu 20
50130 Mäkelä 13
Puhelin 955 367122

VARK
TYÖPAIKKA-
ATERIA
TUTUKSI
TAVAKSI

- terveellistä ruokailua
- osana hyvää henkilöstöpolitiikkaa

VALTION RAVITSEMISKESKUS

**MEHISTÖN JA MATKUSTAJIEN
TURVAKSI JA VIHITYVYYDEKSI
VARUSTAMME ALUKSET
MEIDÄN PALAMATTOMILLA
KALUSTEILLAMME**

Oy Stockfors Ab

PI 49, 07901 LOVIISA

Myllykoski Oy

46800 Myllykoski

Puh. 951-56 421

KIINTEISTÖJEN
Jäteautot

HELSINKI – JÄRVENPÄÄ – KOTKA – KOUVOLA – LOVIISA – TURKU

Budget
autovuokraus

Soita
90-176644

VARAUKSET KAIKKIALLE
KOTI- JA ULKOMAILLE

Helsinki • Turku • Tampere
• Lahti • Kuopio • Oulu •
Pori (Harjavalta) • Kokkola
• Kemi-Tornio • Rovaniemi •
Ylivieska • ...tulossa muuallekin

**luovuta
verta**

SUOMEN
PUNAISEN RISTIN
VERIPALVELU

OLKAINVALMISTE KY

Kalevantie 7 33100 TAMPERE

Puh. vaihde 931-20 344

**VALMISTAMME ERI ARTIKKELEITA
PUOLUSTUSVOIMILLE**

Toimitamme varastostamme sekä tehtailta

**erikoisteräksiä
hitsauslisäaineita**

Oy Stèn & Co Ab

Keltamontie 6
01300 Vantaa 30
Puh. 8733533 Telex 124853

Majuri Markku Hämäläinen

PUOLUSTUSTAISTELUN ERITYISPIIRTEITÄ ASUTUSKESKUKSESSA

Majuri Markku Hämäläinen on valmistuttuaan Kadettikoulusta v 1966 palvellut Rajakoulussa ja Kaakkois-Suomen Rajavartiosta eri tehtävissä vv 1966—69, Porin Prikaatissa vv 1970—71 ja Kadettikoulussa joukkueen johtajana vv 1971—73. Suoritettuaan yleisesikuntaupseerin tutkinnon Sotakorkeakoulussa vv 1973—75 hän on palvellut Pääesikunnan jalkaväki-toimistossa vv 1975—78 ja taktiikan opettajana Taistelukoulussa vv 1978—84.

1. Johdanto

Merkittävä osa toisen maailmansodan aikaisista taisteluista oli asutuskeskustaisteluja. Aikakirjoihin huomattavimpina asutuskeskustaisteluniminä ovat jääneet Varsova, Stalingrad, Monte Cassino ja Berliini. Toisen maailmansodan jälkeisen ajan tiedotustulvasta on ollut poimittavissa asutuskeskustaistelun tärkeimpinä niminä Dien Bien Phu, Saigon, Suez ja Beirut. Kumouksellinen sota sekä eri syistä versoavat sissisodat ja terrorismi ovat tuoneet kaikkialla maailmassa kaupunkeihin taistelutoimintaa, joka sisältää asutuskeskustaistelun piirteitä.

Maassamme viime vuosikymmeninä tapahtunut muuttoliike, ja sen myö-

tään tuoma väestön voimakas keskittyminen asutuskeskuksiin, on muuttanut merkittäväällä tavalla taistelun arvioitavaa kuvaa. Asutuskeskustemme lukumäärä on lisääntynyt, niiden koko asukasmäärien, pinta-alojen ja rakennusmassojen osalta on kasvanut ja liikenneolot ovat muuttuneet. Asutuskeskustemme sotilaallinen merkitys on kasvanut tapahtuneen kehityksen myötä, koska ne ovat yleensä koko vaikutusalueensa liikenteen solmukohtia, sijaitsevat vesistöjen kapeikoissa tai keskeisillä ylikulkupaikoilla, sisältävät sataman tai sulkevat pääsyn sieltä mantereelle sekä ovat monesti hallinnon, viestiliikenteen, talouselämän ja kaupan keskuksia.

Joukon ryhmittämiseen sopivia rakennuksia.

Olosuhteiden muuttuminen ja asutuskeskusten merkityksen kasvaminen ja sen tunnustaminen ovat aiheuttaneet tarpeen tehostaa asutuskeskustaistelun tutkimista sekä asutuskeskuksissa käytettävän taktiikan ja taistelutekniikan kehittämistä.

Asutuskeskustaistelun koulutus kohdistetaan aluksi tärkeimpään johtajistoon. Koulutuksen tavoitteena on aluksi lisätä kantahenkilökunnan sekä tärkeimpien varusmies- ja reserviläisjohtajien tietoja ja taitoja asutuskeskuksissa käytävän taistelun taktiikasta, taistelutekniikasta ja koulutusmenetelmistä. Riittävien valmiuksien saavuttamisen jälkeen on mahdollista nopeassa rytmisessä kouluttaa joukkojen harjoituksissa ainakin ne, joiden tehtävänä on taistelu asutuskeskuksissa.

2. Asutuskeskusten rakenteesta

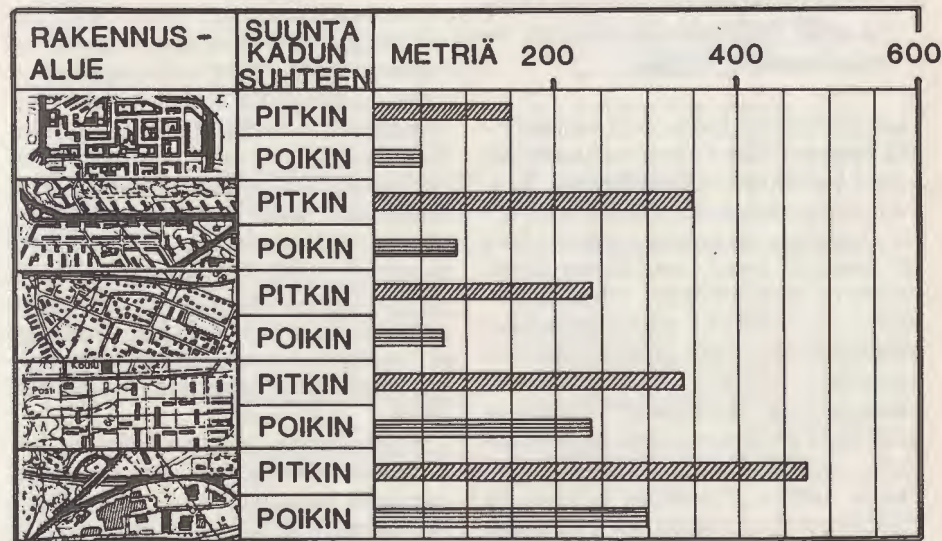
Asutuskeskustemme pinta-alasta vain noin puolet on rakennettua aluetta. Muu osa on metsää, peltoa, puistoja, ulkoilu- ja liikennealueita sekä joutomaata ja vesistöjä. Maankäyttö on tehokkainta asutuskeskustojen ydinalueilla ja pääliikennereittien varrella.

Rakennustiheys ja rakennusten lujuus pienenevät voimakkaasti siirtäessä keskustasta ja pääliikennereiteiltä sivuun. Asuntoalueet sekä tukkukaupan ja teollisuuden käytössä olevat alueet muodostavat usein erillisiä kokonaisuuksia, joita voidaan pitää jopa omina asutuskeskuskokonaisuuksinaan silloin, kun niiden etäisyys asutuskeskuksen muista osista on yli puoli kilometriä.

Asutuskeskustemme rakennuksista noin kaksikolmasosa on kevytrakenteisia. Ne soveltuvat huonosti joukkojen ryhmittämiseen palonarkuutensa ja tarjoamansa heikon suojan vuoksi. Puolustukseen ryhmitettävän joukon käyttöön soveltuvat vain sellaiset kivirakenteiset talot, joiden välipohjatkin ovat teräsbetonia. Kivirakenteiset talot antavat hyvän suojan luoteja ja sirpaleita vastaan. Ne eivät myöskään ole kovin palonarkoja varsinkin jos ryhmittäviä joukko tekee välttämättömät palonsuojelutoimenpiteet. Raskaiden kranaattien, raketien sekä pommien suoria osumia vastaan eivät vahvatkaan rakennukset yleensä anna suojaa rakenteita lujittamatta. Aina-kin johtajien on tunnettava suojavahvuudet erilaisia asevaikutuksia vastaan ja osattava arvioida erilaisten rakennusten käyttökelpoisuus suojan kannalta.

Asutuskeskustemme, kadut ja tiet ovat keskimäärin alle 25 metrin levyisiä ja niiden suorien osuuksien pituudet ovat pääosin alle 500 metriä. Torien, urheilualueiden, kenttien ja pihojen läpimitat ovat yleensä vähemmän kuin 100 metriä. Tähestys- ja tulittamisetäisyydet ovat taistelumaaston näennäisestä avonaisuudesta huolimatta varsin lyhyet, lähes metsämaastoon verrattavat ja aiheuttavat niin puolustajalle kuin hyökkääjällekin yllätyksiä.

Rauhanaikaisen liikenteen häiriötönnän sujumisen kannalta ovat asutuskeskusten uudet ohikulkutiet yleensä välttämättömiä, mutta ne vaikeuttavat merkittäväällä tavalla asutuskeskusten puolustamisesta vastaavien joukkojen toimintaa. Ohikulkuteiden kapeikkokohdat ja sillat joudutaan näin ollen aina sisällyttämään puolustus suunnitelmiin jo alusta alkaen.

Tähestys- ja tulittamisetäisyyksiä alimpiin kerroksiin sijoitetuista tuliasemista.

Siviiliväestö on ohjattava taistelualueelta suojaan.

3. Siviiliväestöstä ja -omaisuudesta sekä yhteistoiminnasta eri viranomaisten kanssa

Taistelualueeksi joutuvasta asutuskeskuksesta pyritään väestö evakuoimaan ennen joukkojen ryhmittämistä. Evakuoinnista vastaavat siviiliviranomaiset. Taistelun yllättävästä alkamisesta tai muusta syystä asutuskeskukseen jäänyt tai sinne muualta tuleva siviiliväestö voi rajoittaa olemassaolollaan joukkojen toimintaa ja aiheuttaa hallinnollisia ongelmia. Tällöin on komentajien ja päälliköiden alaisineen siirrettävä siviiliväestö tiukoin toimenpitein pois joukon taistelualueelta tilapäisiin suojiin. Tilanteen salliessa ja taistelutaukojen aikana on siviiliväestö ohjattava asutuskeskuksesta pois siviiliviranomaisten johtoon.

Asutuskeskukseen ryhmittäytyvä joukko joutuu aina ottamaan käyttöönsä vastuualueellaan olevia rakennuksia ja muuta omaisuutta sekä tekemään niihin taistelun edellyttämiä muutoksia. Rajoitukset ja ohjeet menettelystä eri vaiheissa antaa joukon komentaja tai päällikkö siinä tapauksessa, ettei ylempi johtoporras ole sitä käsenyt. Käyttöön otettaviin rakennuksiin jäänyt arvokas omaisuus on suojattava taistelun tuhovaikutuksilta. Johtajien on estettävä tiukoin toimenpitein yksityisomaisuuden turmeleminen ja ryöstäntä.

Hallintoviranomaisten toiminta jatkuu asutuskeskuksissa ainakin siviiliväestön evakuoimisen päättymiseen asti ja tarvittaessa kauemminkin. Komentajien ja päälliköiden on saamiensa ohjeiden mukaan järjestettävä yh-

teistoiminta paikallisten siviiliviranomaisten kanssa. Heiltä saadaan selalaista tietoa ja asiakirjoja, jotka helpottavat puolustusvalmisteluja. Tärkeimpiä ovat asutuskeskuksen erityispiirteitä kuvaavat erikoiskartat, ase- ja rakennuspiirrokset, käyttöön otettavien rakennusten piirustukset, sähkö-, kaasu-, vesi-, viemäri- ja televerkkojen rakennepiirustukset, paikallishuoltomahdollisuudet ja työkalujen sekä linnoittamis- ja estemateriaalin saantimahdollisuudet.

Kansainvälisten sopimusten määräykset otetaan huomioon ylempien johtoportaiden käskemällä tavalla. Kansainväliset sopimukset edellyttävät, että taistelutoiminnan ulkopuolelle on jätettävä lääkintähuollon toimipaikat, kirkot ja muut kansallisesti merkittävät kulttuurikohteet, väestön suojatilat, ydinvoimalat ja padot sekä vilja, karja ja elintarvikkeet. Edellä mainitut kohteet on merkittävä sopimuksissa määrättyillä tunnuksilla.

KOHDE	1. VAIHE	2. VAIHE
SULUTTEET - maasto - kadut	- suunnittelu - materiaali kohteelle - miinansijat valmiiksi - naamiointimateriaali kohteelle	- rakentaminen - naamiointi - vartiointi ja opastus
ESTEET - rakennusten ulkopuolella - kaduilla - rakennusten sisällä	- rakentaminen rakennuksia ja rakenteita sekä puustoa vaurioittamatta - suluttamisen ja ansoittamisen suunnittelu ja valmistelu - betonielementtisteiden tuonti kohteille - murresteiden suunnittelu ja valmistelu - suunnittelu ja valmistelu - materiaali kohteille (puutavara, piikkilanka, verkko yms)	- täydentäminen muihin esteisiin liittyen - suluttaminen ja ansoittaminen - esteiden sijoittaminen kadulle - murresteiden teko (puut, pylväät, talojen sortaminen) - suluttaminen ja ansoittaminen - esteiden rakentaminen - suluttaminen ja ansoittaminen
PESÄKKEET - rakennusten ulkopuolella - rakennusten sisällä	- rakennetaan täysin valmiiksi ampumalan raivausta lukuunottamatta - tiedustelu, ampuma-aukkojen merkitseminen - työvälineiden hankinta ja käyttökoulutus - lisämateriaalin hankinta	- ampuma-alan raivas - rakentaminen ja vahventaminen - kulkuaukkojen murtaminen seinärakenteisiin
SUOJATILAT	- tiedustelu, kunnostus ja käyttöönotto	
PALONSUOJELU	- palavan materiaalin poistaminen pesäkkeistä ja suojatiloista - palontorjuntavälineistön hankinta ja koulutus	- sähköjen ja kaasun katkaisu - vesivarastojen muodostaminen
HUOLTOPAIKAT	- varastotilojen valinta ja kunnostus - materiaalin varastointi - vartiointi - lääkintähuollon toimitilojen kunnostaminen	- vesivarastojen muodostaminen

Asutuskeskuksessa eri vaiheissa tehtävät valmistelutyöt.

Vihollinen hyökkää asutuskeskuksessa jalan iskuosastokokoonpanossa.

4. Vihollisen toiminnasta

Suurvallat arvioivat joutuvansa hyökkäyksen aikana käymään taistelua asutuskeskusten valtaamiseksi keskimäärin 40—60 kilometrin välein. Taistelua asutuskeskuksissa pyritään välttämään, koska se vaatii huomattavaa joukkojen ja välineistön ylivoimaa puolustajaan nähden. Voimasuhteiden on laskelmien ja sotien kokemusten perusteella oltava vähintään 1:5, jopa enemmän, hyökkääjän eduksi asutuskeskuksen sijainnista, laajuudesta, rakennustavasta ja puolustajan tekemistä valmisteluista riippuen.

Vihollinen pyrkii valtaamaan asutuskeskukset nopeasti ja yllättävästi suoraan liikkeestä alkavalla hyök-

käyksellä, johon poikkeuksetta liittyy panssari- ja maahanlaskujoukkojen suorittama häikäilemätön, keskeisten maastonkohtien valtausyritys. Asutuskeskuksen nopean valtauksen estyessä vihollinen pyrkii saartamaan sen ja valtaamaan sen perusteellisten valmistelujen jälkeen.

Asutuskeskuksen valtaamisessa voidaan usein erottaa vihollisen toimintavaiheina

- asutuskeskuksen eristäminen,
- laitaosien valtaaminen ja tulituen järjestäminen,
- keskustaan johtavien parhaiden väylien valtaaminen ja asutuskeskuksen paloittelu,
- keskustan valtaaminen ja vallatun asutuskeskuksen puhdistus ja puolustuksen järjestäminen.

Vihollinen pyrkii käyttämään väljästi rakennetuissa ja vähin joukoin puolustetuissa asutuskeskuksen osissa tavanomaisia menettelytapojaan. Tiheästi rakennetuissa ja tehokkaasti puolustetuissa asutuskeskuksissa ovat menettelytavat, taistelujaotus ja käytettävä välineistö tavanomaisesta poikkeavia. Hyökkäys suoritetaan iskuosastokokoonpanoissa jalan. Panssarivaunut, rynnäköpanssarivaunut sekä kenttätykit ja muut raskaat suora-ammunta-aseet etenevät iskuosastojen mukana tai lähituntumassa tukien niiden toimintaa jopa aivan lähietäisyyksille. Hyökkäyksensä nopeuttamiseksi vihollinen pyrkii käyttämään helikoptereita iskuosastojensa kuljettamiseen tärkeisiin maastonkohtiin, jopa keskeisten rakennusten katoille.

Vihollisen liike kanalisoituu asutuskeskuksissa suojattomille kaduille, jossa puolustajan suora-ammuntatulen teho on tavanomaista suurempi kimmokkeiden sekä kiven- ja lasinsirpaleiden vuoksi. Puolustajan kaduille rakentamat sulutteen ja esteet sekä kaduille sortuvien rakennusten rauniot vaikeuttavat vihollisen liikkumista ja joukkojen tehokasta ja nopeata käyttöä. Jatkuva väijytysten, ansojen ja sortumien pelko estää nopean etenemisen. Tunkeutuminen rakennuksiin edellyttää viholliselta aina erikoisvälineistöä ja koulutusta. Erikoiskoulutuksesta ja välineistöä huolimatta vihollisen toiminta on savun, pölyn ja tulipalojen aiheuttamien suunnistamisvaikeuksien sekä myrkytys- ja loukkuunjoutumisvaarojen vuoksi erittäin vaikeata ja hidasta.

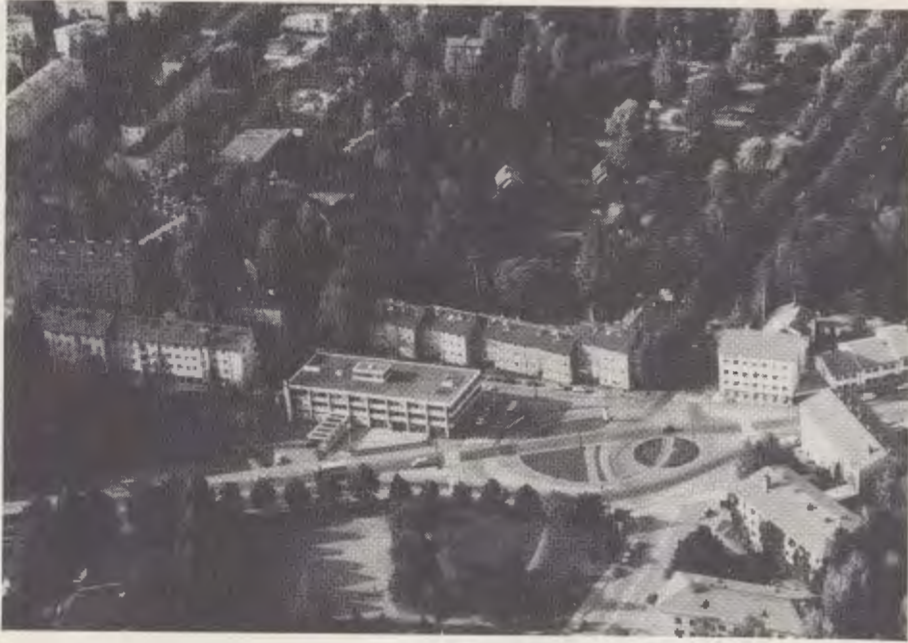
Erityisesti on huomattava, ettei vihollinen voi käyttää panssarivaunun tehokkaasti, koska katujen ja avoimien aukeiden kapeus, puolusta-

jan rakentamat esteet ja sulutteen sekä taistelun aikana syntyvät rauniot estävät niiden levittäytymisen taistelunmukaiseen ryhmittymiseen ja nopean etenemisen. Eteneminen on kaduilla mahdollista vasta sulutteen ja esteiden raivaamisen jälkeen. Panssarivaunujen tulenkäyttöä vaikeuttavat erityisesti kapeat ampumasektorit, katveista aiheutuvat lyhyet ampumaetäisyydet sekä pölyn ja savun aiheuttamat tähytys- ja aseiden suuntaamisvaikeudet.

Tappiot puolustusvalmiiseen asutuskeskukseen hyökättäessä muodostuvat yleensä tavattoman raskaiksi. Tämän tietäen välttivät esimerkiksi Israelin armeijan hyvinkoulutetut ja taistelukokemusta omaavat joukot tunkeutumista Beirutin sisäosiin ja pyrkivät sotilaalliseen päämääräänsä muilla keinoilla.

Panssarivaunujen ja raskaan kaluston eteneminen kaduilla on mahdollista vasta raivaamisen jälkeen.

Joukko ryhmitetään niin, että hyökkäysurat voidaan sulkea suluttein, estein ja omalla tulella.

5. Puolustustaistelun erityispiirteistä

5.1. Joukot ja niiden käyttö

Asutuskeskuksissa puolustukseen käytettävät joukot perustetaan usein toiminta-alueillaan tai niiden välittömässä läheisyydessä. Johtajat ja huomattava osa miehistä tuntee yleensä asutuskeskuksen rakenteen ja sen erityispiirteet. Edellytykset joukkojen nopeaksi ryhmittämiseksi keskeisille maa- ja vesialueille, silloille, satamiin sekä muihin kohteisiin ovat näin ollen hyvät ja taistelu voidaan aloittaa tarvittaessa kesken perustamisenkin.

Asutuskeskuksen puolustus aloitetaan aina sen ulkopuolelta. Taistelun aloittavia paikallis- ja muita joukkoja

tuetaan keskitetyllä epäsuoralla tulella, vihollisen etenemisurien kapeikkoihin rakennettavilla sulutteilla sekä voimakkaalla panssaritorjunnalla.

Asutuskeskuksen reuna-alueilla käytetään joukkoja säästeliäästi keskittymällä tärkeimpiin keskustaan johtavien katujen ja teiden kapeikkopaikkoihin. Reuna-alueilla taistelevien joukkojen toiminnan on oltava yllätyksellistä ja liikkuvaa. Asutuskeskuksen ryhmittävien joukkojen puolustuksen on liityttävä saumattomasti reuna-alueilla ja asutuskeskuksen ulkopuolella olevien joukkojen puolustukseen. Asutuskeskuksessa taistelevien joukkojen on kyettävä taistelemaan tarvittaessa saarrettunakin, joten niiden on oltava mahdollisimman riippumattomia ulkopuolisesta avusta.

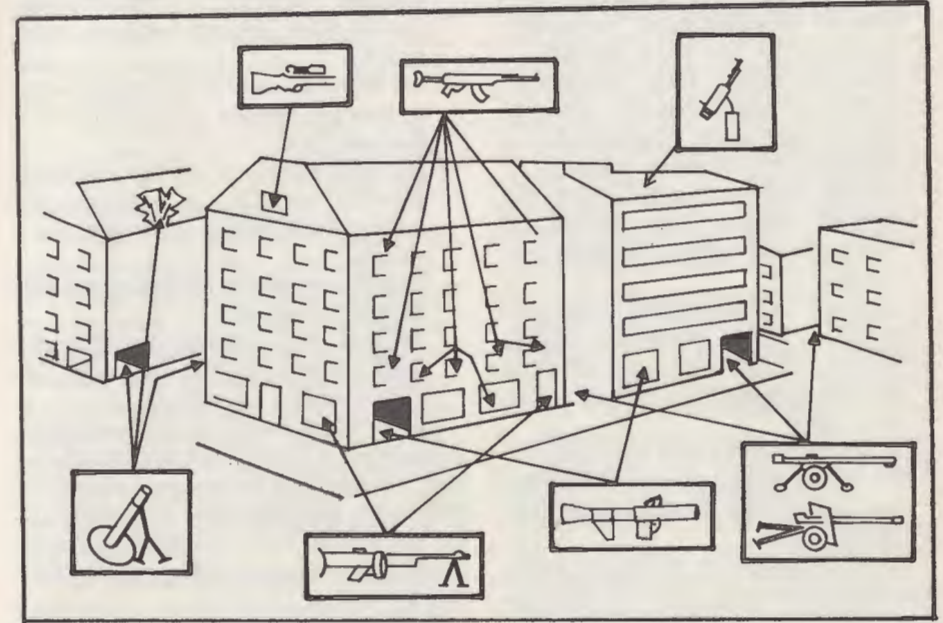
Pataljoona voi saada puolustettavakseen tavanomaisessa maastossa puolustusalueellaan sijaitsevan kylän, kuntakeskuksen tai laajahkon teollisuusalueen, pienen kaupungin tai osan suuresta kaupungista.

Pataljoonan puolustusryhmityksen on oltava asutuskeskuksessa tavanomaisista tiiviimpi ja eri puolustuskeskus- ja tukikohtatasojen on kyettävä tukemaan toisiaan. Pataljoona kykenee vastaamaan asutuskeskuksessa useiden neliökilometrien suuruisesta alueesta. Saarrettuna taistelemaan joutuva pataljoona kykenee pitämään useita kortteleita käsittävän asutuskeskuksen osan.

Komppaniat ryhmitetään niin, että vastuualue ja sen läpi johtavat hyökkäysurat voidaan sulkea joukon hal-

lussa olevien aseiden tuljella. Pitämällä tärkeät risteysalueet ja hyökkäysuria hallitsevat vahvarakenteiset talot sekä edulliset maastonkohdat rakennusten ulkopuolella, voidaan vihollisen eteneminen tyrehtyttää tehokkaasti. Komppania pystyy vastaamaan asutuskeskuksessa taistellessaan noin neliökilometrin suuruisesta alueesta. Komppanian kokoonpano ja aseistus sekä sen saamat vahvennukset mahdollistavat asutuskeskuksen sopivan taistelujaotuksen muodostamisen. Joukkuekokonaisuuksia ei pitäisi rikkoa siitä yleensä aiheutuvien johtamisongelmien ja yhteishengen heikkenemisen vuoksi.

Joukkueen tukikohdat ja ryhmien pesäkkeet sijoitetaan lujarakenteisiin, suuriin taloihin niin, että eteen jäävät

Erilaiset aseet ja asepesäkkeet sijoitetaan niiden tulenkäytön kannalta parhaaseen paikkaan.

talot estävät vihollisen tähytyksen ja suora-ammunta-aseiden tulen omien aseiden tehokasta tulittamistehokkuutta kauempaa. Joukkueiden ja ryhmien on kyettävä tukemaan toisiaan tullella niin, ettei viholliselle jää katveja tulitukiosastojen ja iskuosastojen ryhmitämistä varten. Tukikohtien on oltava ympäripuolustettavia.

Tukikohdissa muodostetaan panssarintorjuntakykyisiä kiinteästi asemissaan pysyviä ryhmiä ja puoliryhmiä sekä liikkuvia, vastaiskuihin ja panssareitten tuhoamiseen käytettäviä partioita. Miehet, taistelijaparit ja ryhmät on sijoitettava heidän käytösään olevien aseiden kannalta edullisimpiin rakennusten osiin.

Rynnäkkökivääri- ja konekiväärimiehiä ryhmitettäessä on otettava erityisesti huomioon se, että

- taistelija tarvitsee useampia tuliasemia ampuma-alan kapeuden, lyhyden tai katveiden vuoksi,
- mahdollisuudet tulen keskittämiseen ovat tavanomaista vaikeammat ja katveiden tulittaminen on sovittava naapureiden kanssa,
- kolmiulotteinen taistelukenttä vaikeuttaa maalien paikantamista, tähytyspisteen valintaa ja tulen osuvuutta,
- maalien tunnistaminen vaikeutuu savun, pölyn ja pimeyden vuoksi, jolloin tulenaloittaminen hidastuu ja vahingonlaukausten vaara kasvaa, sekä
- ampumatarvikkeiden kulutus pyrkii ilman selviä ohjeita ja valvontaa kasvamaan tavanomaista suuremmaksi.

Asutuskeskuksessa tarvitaan reserviä kaikilla tasoilla. Reservit järjestetään aina iskuosastokokoonpanoon. Niiden on oltava lähitaistelu- ja panssarintorjuntakykyisiä ja ne on varus-

tettava tarvittavalla lisävälineistöllä taloissa tapahtuvaa hyökkäystaistelua varten. Niiden toiminta on harjoiteltava kaikkiin kyseeseen tuleviin toimintasuuntiin tai kohteisiin ennen taistelun alkamista. Reservit liikkuvat asutuskeskuksessa yleensä jalan. Etenevät tiedustellaan, valmistellaan ja merkitään. Reservien käyttö valmistellaan ja harjoitellaan myös tukikohtien etupuolelle pesiytyneen vihollisen lyömiseksi.

5.2. Tiedustelu

Tavanomaista pienemmistä vastuualueista huolimatta tiedustelun tehokas järjestäminen on varsin vaikeata. Eri-tyispiirteinä on otettava huomioon, että

- runsas tiestö ja kadut lisäävät valvonnan tarvetta ja vaikeuttavat aukottoman tähytysverkon luomista,
- rakennukset muodostavat runsaasti katveja lisäten tiedustelupisteiden tarvetta,
- partiotiedustelu vihollisen hallussa olevalla alueella on vaikeata ja tähytystiedustelun merkitys korostuu,
- tiedustelureserviä tarvitaan tavanomaista enemmän,
- tietojen välittämiseen tarvittavien johdinyhteyksien rakentaminen ja kunnossapito on vaikeata.

Tähytystiedustelu on pääasiallinen tiedustelulaji asutuskeskuksessa. Korkeat rakennukset helpottavat tähytyspaikkojen sijoittamista. Tähytyspaikat on valittava ensisijaisesti tähytysmahdollisuuksien ja toissijaisesti suojan kannalta.

Partiotiedustelulla täydennetään tähytystiedustelua todetuissa aukkopai-koissa. Tiedustelupartioiden koko ei

naisi olla puoliryhmää suurempi. Etenevät vaihtoehtoinen on tiedusteltava, raivattava ja tarvittaessa merkittävä puolustuksen valmisteluvaiheissa. Niiden käyttö on harjoiteltava erilaisissa tilanteissa ja valaistusolosuhteissa.

5.3. Epäsuora tuli

Kenttätykistön keskitetty käyttö on mahdollista yleensä vain asutuskeskuksen ulkopuolella ja väljästi rakennetuilla reuna-alueilla. Asutuskeskuksen sisällä tulenkäyttö rajoittuu leveille pääväylille ja niiden risteyspaikoille, suurille puisto- ja torialueille sekä kevytrakenteisiin ja mataliin kortteleihin sekä teollisuusalueille. Tulenkäyttöä rajoittavat ensisijaisesti laakojen lentoratojen aiheuttamat katveet. Tuliasemat on valittava siten, että tulen pituushajonta on tärkeimpien maali-alueiden pääkatujen, teiden tai puistojen suuntainen.

Kenttätykistöä käytetään joskus panssarintorjunnan vahventamiseen sekä reservin vastahyökkäyksen tukemiseen suora-ammunnoin.

Kranaatinheitinistö soveltuu hyvin asutuskeskustaistelun tukemiseen jyrkän lentoradan vuoksi. Ryhmitys muodostetaan etupainoiseksi. Raskasta kranaatinheitinistöä voidaan tarvittaessa käyttää joukkueittain. Kevyitä kranaatinheitinistöä voidaan käyttää ryhmittäin joukkueille alistettuna välittömän tulituen mahdollistamiseksi. Kevyillä kranaatinheitinillä on valmistauduttava tulittamaan oman ryhmityksen sisään.

Tuliasemina käytetään kortteleiden sisäpihoja, omakotialueiden puutarhoja ja teollisuusalueita. Ampumatarvikkeita on porrastettava koko arvioitua taisteluvaihetta varten.

Rajoitettujen tähytysmahdollisuuksien takia tulenjohtovoiman tarve on tavanomaista suurempi. Tulenjohtoryhmiä joudutaan käyttämään usein partioittain aukottoman tähytysverkon luomiseksi.

5.4. Panssarintorjunta

Hyökkääjä joutuu asutuskeskuksessa luopumaan panssarivaunujen suojasta ja toimimaan jalan. Panssarivaunut eivät voi levittäytyä ja "vetää" jalkaväkeä hyökkäykseen, vaan ne joutuvat etenemään jonossa tuliasemasta toiseen, tiedusteltuja ja raivattuja uria myöten. Ampumaetäisyydet ovat pääosin alle 300 m, joten panssarintorjunta-aseemme ovat tasavertaisessa asemassa panssarivaunujen kanssa.

Panssarintorjunnan painopiste muodostetaan etummaisten puolustuskeskusten alueelle. Panssarintorjuntajoukkojen pääosa pidetään koossa silloin, kun asutuskeskuksessa on selvä panssarinura tai sellaisten yhtymäkoh- ta. Panssarintorjuntakomppaniaa käytetään tällaisen uran sulkemiseen sen kapeikoissa tiiviisti kiväärikomppanioiden ryhmitykseen liittyen. Muussa tapauksessa voidaan sinkojoukkueita alistaa kiväärikomppanioille.

Panssarintorjunnan on oltava tavanomaista liikkuvampaa runsaan katu- ja tieverkon sekä katveiden vuoksi. Vara- ja vaihtoasemia on oltava erilaisia tilannevaihtoehtoja varten ja tuliasemat on valmisteltava sekä niiden miehitys harjoiteltava.

Rajoittavina tekijöinä sinkojen käytössä on muistettava 15 metrin lyhin ampumaetäisyys sekä tuliasemien kovaatimukset. Kevyen ja kertasingon tuliasemiksi valittavien huoneiden on oltava pinta-alaltaan yli 12 m² ja huonekorkeuden on oltava 2 m. Aseen

Panssarivaunut eivät voi levittäytyä ja yksitellen edetessään ne ovat helppoja maaleja sinkomiehille.

takana ei saa olla 5 m lähempänä pystysuoraa, aukotonta seinää. Raskaan singon tuliasemaksi sopivan huonetilan on oltava yli 50 m². Sen korkeuden tulisi olla noin 4 m ja aseensa takana ei saa olla 10 m lähempänä aukotonta, pystysuoraa seinää.

Ylipaineen purkautumiseksi on tuliasemasta oltava yli 2 m² suuruinen aukko naapurihuoneisiin tai ulos.

Sinkojen tuli on aina keskitettävä kaduille rakennettavien esteiden ja sulutteen yhteyteen. Tilapäisvälineiden ja muutamasta telamiinasta nopeasti rakennettavien varamiinoitteiden merkitystä ei saa väheksyä.

5.5. Pioneeritoiminta

Suluttamiseen eivät joukon määrävah-

vuinen materiaali ja koneet yleensä riitä. Kestopäällystettyjen katujen, teiden ja pihojen suluttaminen on mahdollista riittävän nopeasti vain erikoisvälineillä. Erikoisvälineillä varustettu pioneeriryhmä asentaa 20—30 telamiinaa tunnissa. Sulutteet on aina naamioitava ja niihin on liitettävä laaja-alainen valesuluttaminen sekä ansojen ja tähysteisten miinojen käyttö. Naamiointimateriaalia tarvitaan 2—3 auto-kuormaa sadalle tiemetrille.

Kukin joukko rakentaa omalle vastuualueelleen tehtäviä sulutteita täydentävät panssari- ja jalkaväkiesteet.

Varamiinoitteita on suunniteltava tukikohtien ja pesäkkeiden taisteluun liittyen runsaasti ja ne on valmisteltava miinansijoja ja naamiointimateriaalia myöten. Rakentaminen on harjoiteltava.

Linnoittaminen on suurelta osalta valmiiden rakenteiden lujittamista asevaikutuksia ja sortumia vastaan, ampuma-aukkojen puhkomista seiniin sekä ampuma-alan raivaamista rakennuksia tai niiden osia hävittämällä. Osa linnoitteista rakennetaan rakennusten ulkopuolelle, mutta suojatilat ja materiaalivarastot sijoitetaan talloinkin läheisten rakennusten kellaritiloihin.

Tuliasemat on linnoitettava omin voimin. Määrävahvuinen materiaali ei riitä vaan paikalta hankitaan työkaluja ja koneita sekä katemateriaalia, hiekkasäkkejä, järeätä puutavaraa ja sahatavaraa.

Linnoittamisen kiireysjärjestys on panssariesteet, tuliasemat ampumaaukkoineen, tukikohtaa ympäröivät jalkaväkiesteet ja yhteysreitit naapuritukikohtiin. Panssariesteiksi käytetään kaadettuja autoja, raitiovaunuja, järeätä louhetta, betonielementtejä, puumurrosteita sekä taloja sortamalla aikaansaatuja raunioita. Jalkaväkiesteiksi on käytettävä piikkilangan lisäksi erilaisia verkkoja, tavallista rau-

Hyvin valmisteltu tuliasema antaa suojan taistelijalle ja estää vihollisen tunkeutumisen sinne ilman erityisvälineitä.

talankaa, puunlatvuuksia yms.

Puolustettavat rakennukset on varustettava sellaisin estein ja ansoin, että vihollisen tunkeutuminen sinne tavanomaisin menetelmin voidaan estää.

5.6. Palontorjunta

Tulipalot voivat pahimmillaan estää puolustajan toimimisen rakennuksissa ja niiden välittömässä läheisyydessä. Tulipalojen ehkäisemiseksi on

- poistettava käyttöön otettavien talojen ullakoilta ja tuliasemiksi valituista huoneista palava materiaali,
- katkaistava kaasu heti ja sähkö viimeistään taistelun alkaessa,
- varattava kuhunkin tuliasemaan alkusammutusvälineistö,
- otettava käyttöön talokohtainen palontorjuntavälineistö sekä
- täytettävä kaikki mahdolliset astiat ja säiliöt vedellä.

Tulipalon estäessä toiminnan rakennuksessa, on taistelua jatkettava rakennuksen ulkopuolelta tiedustelluista ja valmistelluista asemista.

5.7. Huolto

Huollon suunnittelussa ja valmistelussa on kaikkien johtajien otettava huomioon

- yleensä tavanomaista runsaampi taisteluvälinemateriaalin kulutus,
- suurehkot henkilöstötappiot ja potilaiden monivammaisuus,
- saarroksiin joutumisesta tai huoltoteiden tukkeutumisesta johtuvat täydennys- ja evakuointivaikeudet,
- vesihuollon ongelmat sekä
- ajoneuvojen vaikeutunut käyttö puolustusalueella.

Tukikohdat varustetaan 3 vrk:n

materiaalilla ja komppanian huolto-paikkoihin varataan ainakin yhden vuorokauden materiaali. Pataljoonan huoltopaikat pidetään vähintään määrävahvuisina.

Materiaalin säännöstelyyn on valmistauduttava kaikilla tasoilla.

Joukkosidontapaikat valmistellaan niin, että ollaan valmiina käsittelemään vuorokaudessa 10—15 leikkaushoitoa ja 20—40 vähäisempää kirurgista hoitoa vaativaa potilasta sekä 20—30 sairastapausta. Komppanioiden sidontapaikoilla on pystyttävä aloittamaan nestehoito. Joukkosidontapaikkojen yhteyteen valmisteltavissa tiloissa on voitava tarvittaessa jatkaa potilaiden hoitoa useita vuorokausia.

5.8. Johtaminen

Johtajat eivät asutuskeskuksessa taisteltaessa näe aina koko taistelualuetta ja johdettaviaan yhdestä ja samasta paikasta. Tämän vuoksi heidän on toimittava mahdollisimman edessä oikean tilannekuvan saamiseksi, alaisten rohkaisemiseksi ja tukemiseksi sekä syntyneiden ongelmien selvittämiseksi. Johtajien on oltava jatkuvasti miestensä näkyvillä, jottei syntyisi huhuja heidän kaatumisestaan, vääriä käsityksiä tilanteesta tai epäluuloja saarroksiin jäämisestä ja tilanteen toivotomuudesta.

Johtajien on valmisteluvaiheessa selvitettävä itselleen alaistensa luonteenpiirteet ja henkinen lujuus. Heikot ja epävarmat alijohtajat on tarvittaessa vaihdettava.

Komentopaikoista alaisille olevien viestiyhteyksien luotettavuus korostuu asutuskeskustaistelun yllättävyyden ja nopeatempoisuuden vuoksi. Yleisestä puhelinverkosta irrotetuista osista rakennettua puhelinverkkoa täydenne-

tään kenttäviestivälineillä. Johdinyhteydet rakennetaan rakennusten sisäpuolitse ja rakennusten ulkopuolella kaivetaan kaapelit maahan. Radioissa käytetään aina kun se on mahdollista pitkälanka-antenneja. Sovittujen ja vahvistettujen merkkien, joiden antamiseen käytetään erilaisia lippuja ja valoja, merkitystä on korostettava ja niiden käyttö on valmisteltava ja harjoiteltava. Lähettiupseerien ja lähettien toiminta valmistellaan liikkumisreittejä myöten ja se on myös harjoiteltava.

Komentajien ja päälliköiden on johdettava henkilökohtaisesti vastahyökkäysvalmistelut ja harjoittelu, jotta heillä olisi selvä kuva toiminnan yksityiskohdista taistelun aikaista toimintaa silmälläpitäen. Johtaminen perustuu valmisteluvaiheessa ja harjoittelun aikana annettujen toimintaohjeiden lisäksi pääasiassa henkilökohtaisten tapaamisten aikana annettuihin käskyihin.

Komentopaikat on suunniteltava ja valmisteltava niin, ettei niitä jouduta siirtämään taistelun aikana.

6. Päätäntä

Ratkaisevana tekijänä asutuskeskuksen puolustamisen onnistumisessa ovat joukkomme koulutustaso, kuri ja moraalit materiaalien valmistelujen ja valmiuksien ohella. Johtajien on aina muistettava, että asutuskeskuksen kaltaisissa olosuhteissa, joihin aiempi koulutus ei ole antanut valmiuksia, ovat joukkoa ja yksittäistä miestä pahiten järkyttäviä seikkoja

- jatkuvasta lähitaistelutilanteesta johtuva ahdistuneisuus, valveilla olo ja väsymys,
- taistelijaparin, puoliryhmien jopa ryhmien turvattomuuden ja irralli-

suuden tunne, joka johtuu näköhavaintoihin perustuvan kokonaiskuvan puutteesta sekä jatkuvan kosketuksen puuttumisesta johtajiin,

- vihollisen, tulipalojen ja sortumien aiheuttama saarretuksi joutumisen pelko,
- huollon vaikeutuminen yhteysteiden katkeamisen vuoksi, jolloin haavoittuneiden ensiapu ja evakuoiminen vaikeutuu ja täyden-nyksen saaminen estyy sekä
- taistelu pimeässä ja hämärässä ilman erityisvälineitä.

Koulutuksessa on painotettava erityisesti taistelijaparin ja erikokoisten osastojen itsenäisyyttä ja oma-aloitteisuutta sekä aktiivisuutta pysyttäytyä tietoisena naapureiden tilanteesta, jot-

ta omin vastatoimenpitein voitaisiin nopeasti vaikuttaa syntyneisiin ongelmatilanteisiin.

Asutuskeskusta puolustettaessa on erityisen merkittävää, että kaikenlaiset johtajat liikkuvat aivan etumaisissa pesäkkeissä ja etumaisten joukkojen mukana. Tällöin johtamistointa nopeutuu ja he voivat seurata kaiken aikaa mielialaa ja sen kehittymistä voidakseen torjua oikea-aikaisin toimenpitein kehittymässä olevat ongelmat.

Alusta alkaen tapahtuvalla kovalla ja tinkimättömällä koulutuksella luodaan johtajiin ja yksittäisiin miehiin usko omiin taistelutaitoihin, -välineisiin ja tehtyjen puolustusvalmistelujen tehokkuuteen sekä taistelun onnistumisen missä tahansa tilanteessa.

Oy Polyfa Ab

Vesikuja 3, 02200 Espoo 20
Puh. 90-423266 Telex 12-3633

MUOVIKONEITA

DAVA

INFORMAATIOJÄRJESTELMÄT

Ahventie 4, 02170 Espoo 17
Puh. (90)42 021, telex 122060

KAIKKI.

*Lentoliput. Sarjaliput. Junaliput.
Laivaliput. Bussiliput. Hotelli-
varaukset. Autovuokraukset. Va-
kuutukset. Seuramatkat. Messu-
matkat. Kongressimatkat. Ristei-
lyt. Kaukomatkat. Kaikkien mat-
kanjärjestäjien esitteet. Kaikki.
Erikoisalennuksineen.*

EFFOA
matkatoimisto

Eteläranta 8, 00130 HELSINKI 13

Puh. 1782 506

AMERPLAST

— hyvän painojäljen muovipakkauksia —
PL 33, 33731 Tampere 73 • Puhelin: 931-64 53 33.

Helsingin myyntikonttori: Nahkahousutie 11
00210 Helsinki • Puhelin: 90-692 6299

**AUTOSI
RUOSTE-
ESTOON**

**Tuff-Kote
Dinol**

**YHDELLÄ KÄSITTELYLLÄ
7-VUODEN
TAKUU**

RL
HUUNTA.

VAAHTERAK. 24
puh. 365 611

Majuri Lauri Ruonansuu

TAISTELU LAPIN TALVIOLOSUHTEISSA

Majuri Lauri Ruonansuu on valmistunut Kadettikoulusta vuonna 1969 ja toiminut kouluttajatehtävissä Lapin Jääkäripataljoonassa ja Reserviupseerikoulussa. Käytyään Sotakorkeakoulun maasotalinjan vuosina 1977—79 hän on toiminut Lapin Jääkäripataljoonassa komppanianpäällikkönä sekä Jääkäriprikaatissa kertausharjoituskouluttajana, toimistoupseerina ja toimistoiesiupseerina. Nykyisin hän palvelee Pohjois-Suomen Sotilasläänin Esikunnassa toimistoiesiupseerina.

Johdanto

Lapin olosuhteet muodostavat kirjoituksen tärkeimmän lähtökohdan. Niitä on tarkasteltu lyhyesti. Taktisen johtamisen vaatimuksia vastaavat maasto- ja olosuhdetiedot on kuitenkin jokaisessa tilanteessa maastontiedustelulla selvitettävä erikseen, sillä kartta ja tilastot eivät kerro riittävästi maastojen peitteisyydestä ja kulkukelpoisuudesta. Myös vihollisen toiminta ja sen vaikutukset on esitetty vain yleispiirteisesti.

Kirjoituksen painopiste on pataljoonan ja komppanian taisteluun liittyvien taktisten toimintaperiaatteiden

käsittelyssä puolustuksessa, viivytyksessä ja hyökkäyksessä. Esitetyt esimerkit eivät ole ko taistelulajeja kattavia ohjeita, mutta niissä pyritään määrittämään eräitä Lapin talvioletuhteissa käyttökelpoisia ratkaisumalleja ja toimintatapoja.

Lapin alue ja olosuhteet

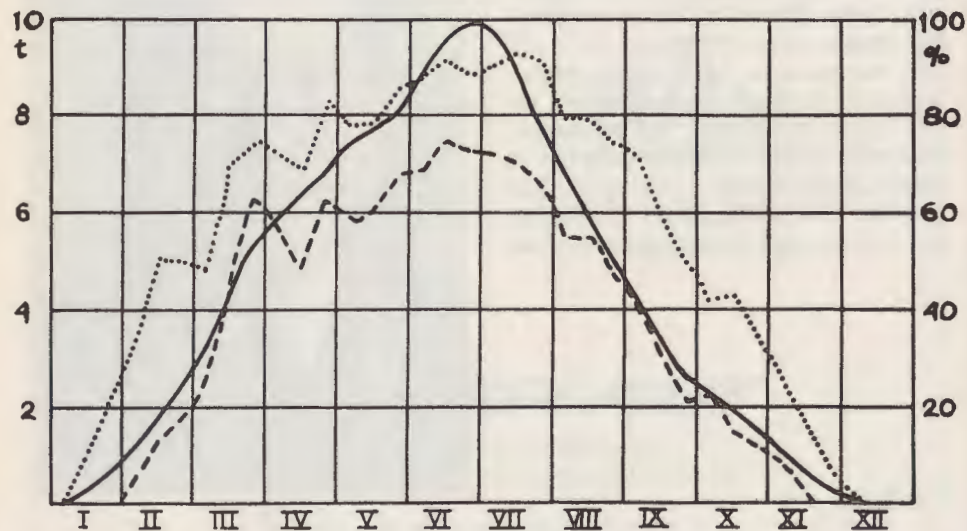
Lapissa joukon toimintaan aina vaikuttavia tekijöitä ovat mm alueen laajuus, vähäinen kasvillisuuden tarjoama suoja, harva päätieverkko ja vähäinen asutus. Eri vuodenaikoina eri-

laisten tekijöiden "painoarvo" vaihtelee suuresti, mm:

- päätiestön ulkopuolisten maastojen ja urien sekä soiden ja vesistöjen kulkukelpoisuus
- vuorokautisen valoisan ajan pituus
- ilmasuojaa antavan sään yleisyys
- lämpötilat.

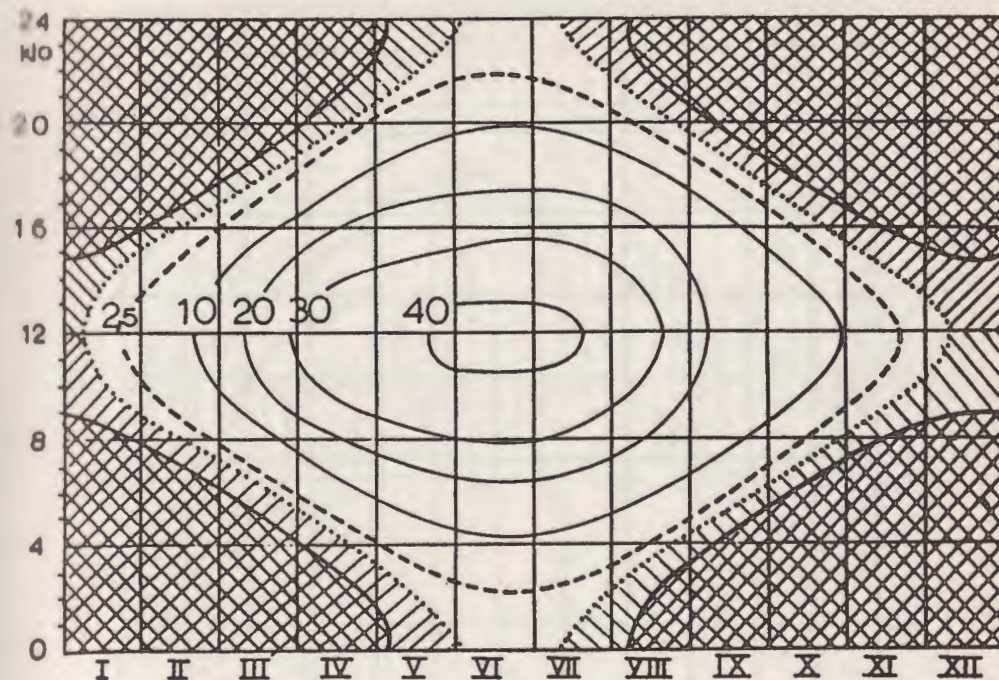
Syventymällä taulukoihin 1—5 saa

tilastollisen keskiarvotietouden. Eriytyinen huomio on kiinnitettävä ääriarvoihin. Keskiarvoista oleellisesti poikkeavien satunnaisten olosuhteiden alkamis-, kesto- ja päättymisajat sekä voimakkuusasteet ja niiden yhteisvaikutukset sekä äkilliset vaihtelut voivat erityisesti talvella vaikuttaa joukon toimintaan yllättävällä tavalla.

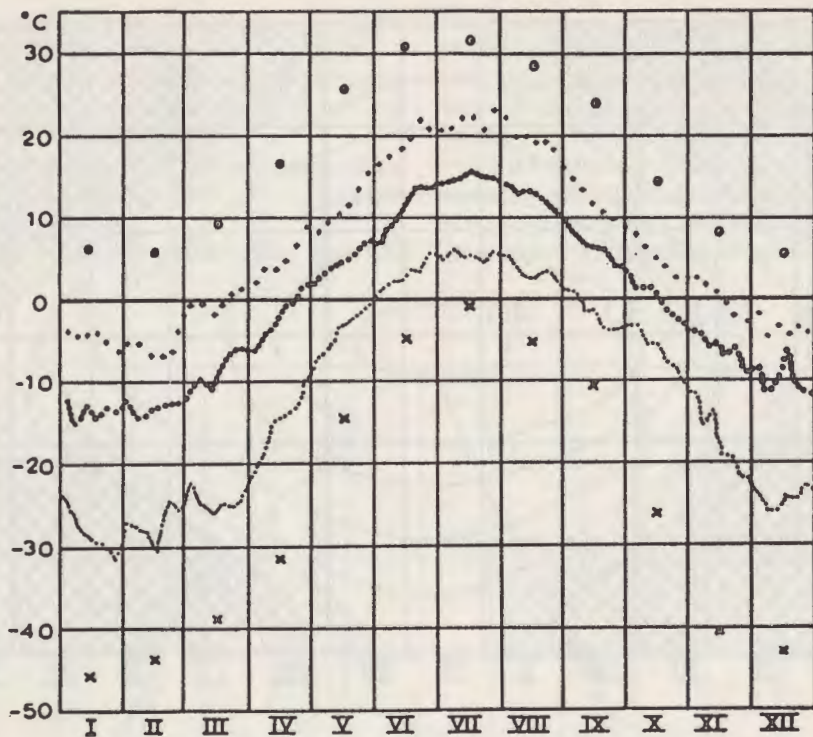
- AURINGONPAISTETTA KESKIMÄÄRIN TUNTIA PÄIVÄSSÄ (LUE VASEMMALTA PYSTYAKSELILTA)
- PÄIVIÄ, JOINA AURINKO ON PAISTANUT VÄHINTÄÄN YHDEN TUNNIN, % (LUE OIKEALTA PYSTYAKSELILTA)
- PÄIVIÄ, JOLLOIN AURINKO ON PAISTANUT VÄHINTÄÄN VIISI TUNTIA, % (LUE OIKEALTA PYSTYAKSELILTA)

TAULUKKO 1 Auringonpaiste

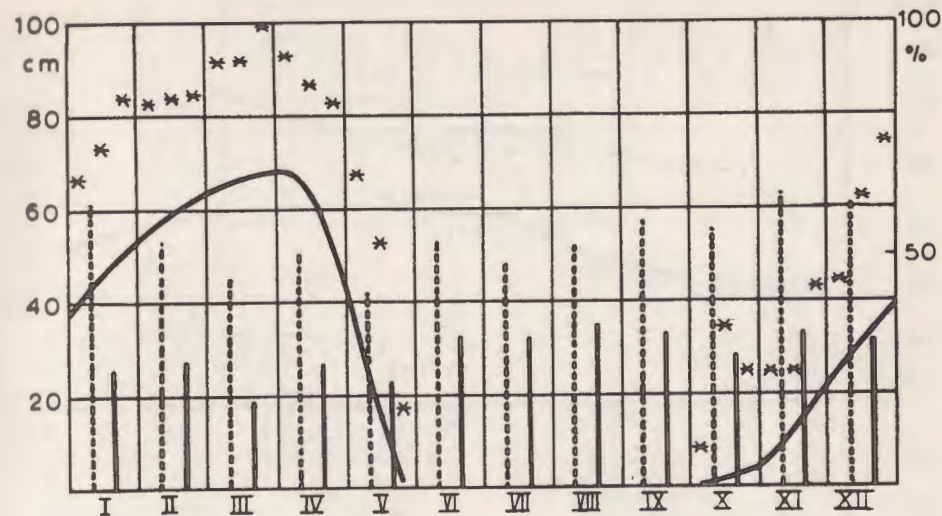
- PIMEÄ AIKA
- HÄMÄRÄ AIKA
- AURINGON NOUSU JA LASKU
- SÄTEILYN ARVOJA VAAKASUORALLA PINNALLA (KALORIA NELIÖSENTILLE TUNNISSA)

TAULUKKO 2 Valoisuus

- 5-PÄIVÄISTEN JAKSOJEN VUOROKAUTINEN KESKI-LÄMPÖTILA
- XXXXXX SAMOJEN JAKSOJEN YLIMPIEN LÄMPÖILOJEN KESKIARVOT
- SAMOJEN JAKSOJEN ALIMPIEN LÄMPÖILOJEN KESKIARVOT
- OOOOOO ERI KUUKAUSINA HAVAITUT YLIMMÄT LÄMPÖTILAT
- XXXXXX ERI KUUKAUSINA HAVAITUT ALIMMAT LÄMPÖTILAT

TAULUKKO 3 Lämpötilat

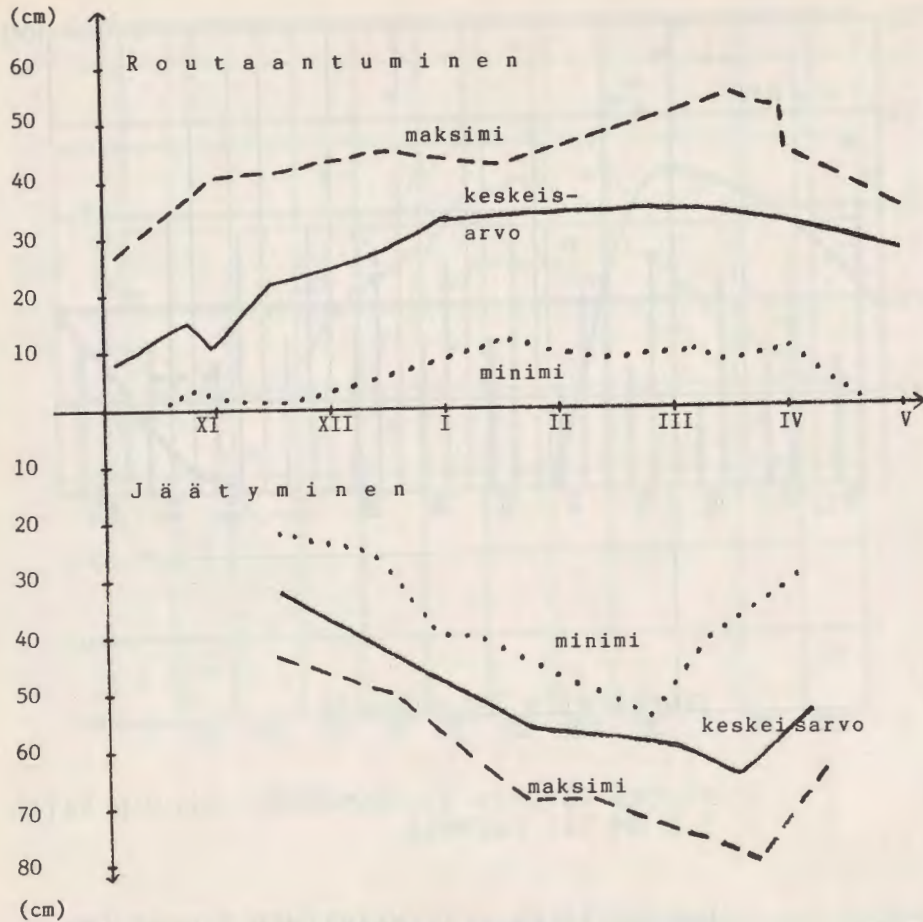
SADEPÄIVIEN %-LUKUMÄÄRÄ

NIIDEN PÄIVIEN %-LUKUMÄÄRÄ, JOLLOIN SATAA 1.0 MM TAI ENEMMÄN

LUMIPEITTEEN KESKIMÄÄRÄINEN SYVYYS (CM)

LUMIPEITTEEN MAKSIMIMÄÄRÄT

TAULUKKO 4 Sateet

TAULUKKO 5 Routaantuminen ja jäätyminen

Vihollisen toiminta

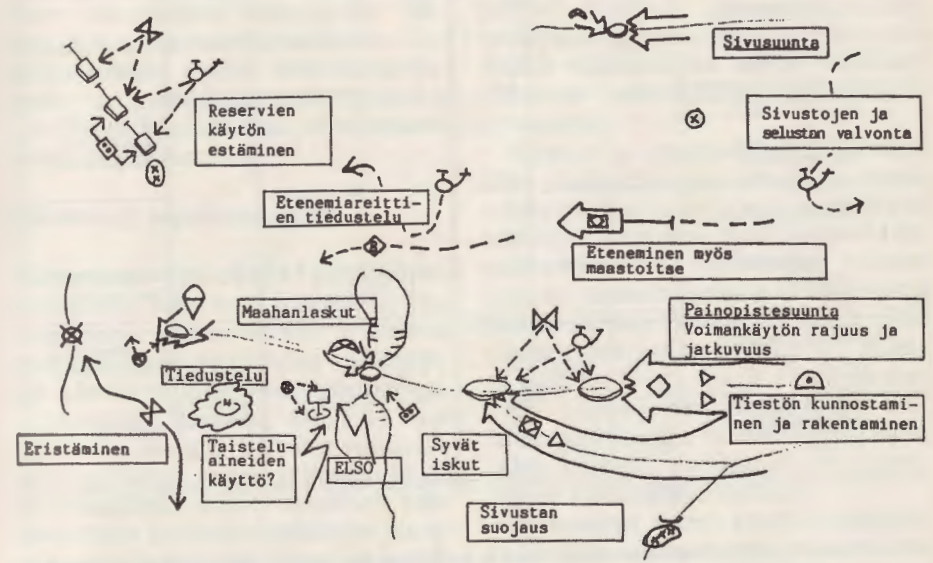
Kuvassa 1 on esitetty vihollisen toimintaperiaatteita. Erityisesti on pantava merkille vihollisen ilmavoimien ja maavoimien lentojoukkojen monipuolinen käyttö tiedustelussa, johtamisessa, tulituessa, eristämistoiminnassa, kuljetuksissa ja elektronisessa sodankäynnissä.

Vihollisen joukoista ainakin osa on

organisoitu, varustettu ja koulutettu talviolosuhteisiin soveltuviksi. Niiden hyvä taktinen liikkuvuus, huolto-osat ml, perustuu helikoptereiden, leveälaisten panssariajoneuvojen ja/tai lumiajoneuvojen käyttöön. Taisteluvoiman ylläpito jatkuvassa hyökkäyksessä vaatii kuitenkin tiestöä taistelu- ja tukiyksiköiden eteenpäin saamiseksi ja huollon turvaamiseksi.

VIHOLLINEN PYRKII

- * Lamauttamaan taistelutahtomme
- * Tuhoamaan joukkomme
- * Tunkeutumaan nopeasti ratkaiseviin tavoitteisiin

KUVA 1 Vihollisen toiminta

Vaatimukset Lapissa toimiville joukoille

Joukoille asetettavat perusvaatimukset ovat johdettavissa taistelualaueen olosuhteiden ja vihollisen toiminnan vaikutuksista. Vaatimukset kohdistuvat sotavarustukseen, koulutukseen ja taktikkaan. Niiden on oltava sopu- soinnussa keskenään ja asetettavien suoritevaatimusten kanssa. Lapissa pientenkin taisteluyksiköiden tehtävät voivat olla itsenäisiä, vastuualueet laajoja ja siirtymismatkat pitkiä.

Lapin joukkojen varustus on parantunut merkittävästi. Jo nyt käytössä olevat maasto- ja lumiajoneuvot antavat perusteita käyttää entistä liikkuvampia, iskuihin, ylläköihin ja nopeisiin siirtoihin perustuvia taistelutapoja. Seuraavissa pataljoonan taisteluun liittyvissä esimerkeissä ratkaisujen eräänä keskeisenä perustana on yksiköiden hyvä liikkuvuus. Se edellyttää johtajilta taitoa käyttää tehokkaasti hyväksi telakuorma-autoja ja moottorikelkkoja. Niiden ominaisuuksia ja suoritusarvoja on esitetty taulukossa 6.

	Keskinopeus (km/h)			1)		Poltto- aine- kulutus	Soveltuvuus eri tehtäviin
	tyhjänä/kuormattuna			Henkilökuljetuskyky			
	Tiellä	Helpos- sa maastossa	Vaikeassa maastossa	Ajoneuvossa	Hiihto - 2) hinauksessa		
Moottorikelkka * ilman jatko- perää			10/-		0 - 2		Lähettimeht
Moottorikelkka * kapea tela * jatkoperä	50/25	20/10			1 - 3		Lähettimeht Tiedustelu
Moottorikelkka * leveä tela * jatkoperä			10/5	1	2 - 4	3 - 5 l/h	Lähettimeht Tiedustelu Huollon kulj
Raskas moottori- kelkka (* Winha 600) (* Myski)	30/15	15/10			3 - 6		Rs-aseenkulj Huollon kulj
Telakuorma-auto (* 202 A)	25/20	10/10		1 + 8	n 20	1 l/km	Rs-aseenkulj Huollon kulj
Telakuorma-auto (* 206)	40/30	15/15	10/10	1 + 16		1.5 - 2.1/km	Joukkueen (vast kulj

H u o m ! 1) Vastaavasti materiaalin kuljetuskyky \approx henkilö1km x 100 kg
2) Pienin upottavassa lumessa, suurin polannetiellä (vast)

TAULUKKO 6 Moottorikelkkojen ja telakuorma-autojen ominaisuuksia.

Joukon taistelukelpoisuuden säilyminen on eräs perusvaatimus. Parantunut vaatevarustus talvisaappaineen, pakkaspukuinen ja sissitakkeineen lisää mieskohtaisia selviytymismahdollisuuksia — kuitenkin vain — jos päällä olevaa vaatevarustusta osataan säädellä sään, kelin ja liikkeen mukaan ja kostuneet varusteet kuivataan levon aikana.

Levon saaminen taas vaatii lämpimän majoituksen järjestämisen. Samoin riittävän lämpimän ruoan ja juoman saaminen oikea-aikaisesti on

miesten ”jaksamisen” kannalta ensiarvoisen tärkeää.

Taistelukelpoisuuden säilyttämiseen liittyy oleellisesti vihollisen asevaikutusten väistäminen. Ilmaylivoiman omaavan vihollisen kyky suurella todennäköisyydellä tiedustelullaan paljastaa joukkomme lentosään vallitessa, jopa pimeällä on realiteetti. Kuitenkaan pyrkimystä välttää paljastumista sekä vähentää vihollisen tulen osuvuutta salaamis- ja suojautumistoimenpitein ei saa lyödä laimin. Taistelumaastojen valinta, ryhmitysten ha-

jauttaminen, liikkeen ajoittaminen, muuntaaminen ja nopeus sekä harhauttaminen ovat keinoja välttää tappioita.

Lapin joukkojen koulutukselle asetettavat vaatimukset kohdistuvat sekä taistelukelpoisuuden säilyttämiseen liittyvien taitojen hallintaan että viholliseen tehokkaasti vaikuttavien liikkeen ja tulitoiminnan osaamiseen. Tehokas joukko syntyy vain harjoittamalla. Erityisen keskeinen tavoite on johtajien taktisen taidon ja johtajakemuksen lisääminen.

Esimerkki puolustuksesta

Esimerkissä käsitellään pataljoonan puolustusta sellaisessa tilanteessa, jossa puolustusalueen syvyys ja maasto mahdollistavat yksiköiden peräkkäisen käytön ja liikkuvan taistelutavan.

Vihollisen kannalta on kyse tien suuntaista liikettä kanalisovasta kapeikkoalueesta, jonka valtaaminen on välttämätöntä maitse etenevien taistelun, tuki- ja huoltojoukkojen eteenpäin saamiseksi. Vihollinen voi pyrkiä valtaamaan ko avainmaaston yllättäen maahanlaskulla tai maastoitse suunnatulla taisteluosastolla tai keskitetyllä hyökkäyksellä.

Puolustuksen rakennetta ja yksiköiden käytön periaatetta on havainnollistettu kuvassa 2. Pääosa komppanioista ryhmitetään pidettävässä maastonkohdassa ja sen etupuolella oleviin puolustusta suosiviin maastoihin: puolustusasemaan, -keskuksiin ja tukikohtiin, joiden pitäminen pakottaa vihollisen suuntautumaan maastoon ja hyökkäämään niitä vastaan ilman panssaroinnin suojaa.

Pitäminen edellyttää sitkeää torjuntaa, joka perustuu maaston ja suluteiden estearvoon, keskitettyyn ja no-

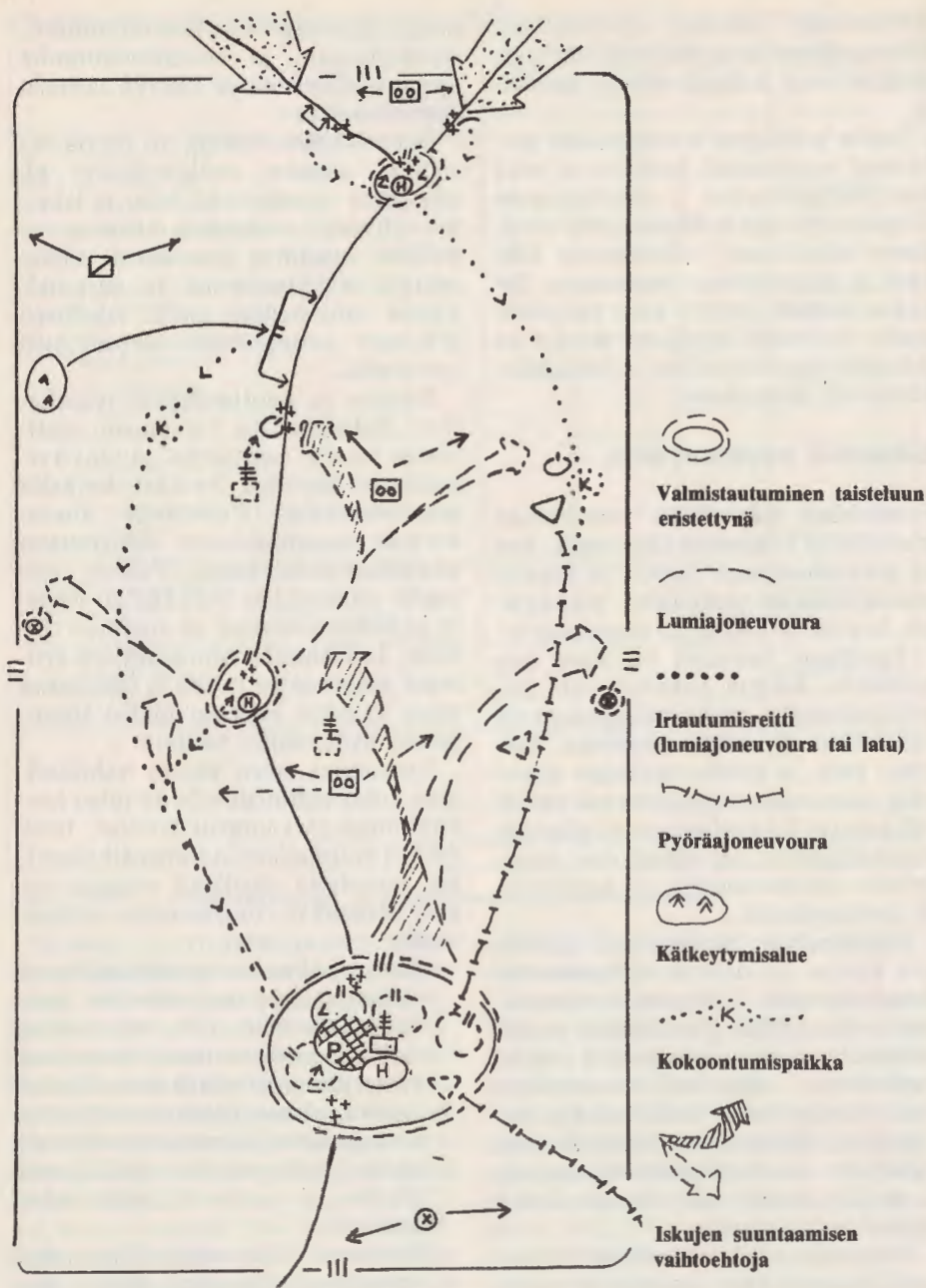
peaan tulenkäyttöön, linnoittamiseen, oikea-aikaisiin ja häikäilemättömiin vastahyökkäyksiin ja kykyyn taistella saarrettunakin.

Taistelusketuksesta irti olevia yksiköitä, asemien runkomiehitys pl, käytetään vastahyökkäyksiin ja iskuihin erityisesti maastoitse etenevien vihollisen osastojen lyömiseksi. Liikereittejä, väijytysasemia ja varatukikohtia valmistellaan useita vihollisen erilaisten suuntautumisvaihtoehtojen perusteella.

Sivusta- ja selusta-alueille ryhmitetään tiedustelun ja valvonnan vaatimassa määrin tulenjohto- ja tähytyspaikkoja käyttäen hyväksi korkeita maastonkohtia. Pidettävän alueen korkeat maastonkohdat sisällytetään puolustusryhmitukseen. Pääosa voimasta ryhmitetään hyökkääjän liikettä estävästi tunturien ja vaarojen rinneille. Lakialueille ryhmitettävien erillisten pesäkkeiden tulella ja epäsuoran tulen käytöllä estetään niiden joutuminen hyökkääjän haltuun.

Epäsuoran tulen käyttö valmistelaan koko vastuualueelle ja tulen keskittäminen tärkeimpiin kohtiin. Jotta syvällä vastuualueella samanaikaisestikin taistelevia yksiköitä voidaan tukea, käytetään tuliyksiköitä seuraavasti:

- Kevyet kranaatinheitinjoukkueet ryhmitetään komppanioiden puolustuskeskuksiin niin, että niiden tuli on aina varmasti saatavissa saarrettunakin taisteltaessa. Lisäksi niitä valmistaudutaan siirtämään lumiajoneuvoilla ennalta valmisteltuihin vaihtosemiin yksikkönsä iskujen ja vastahyökkäysten tukemiseksi.
- Raskasta kranaatinheitinosastoa käytetään liikkuvasti useista ennalta valmistelluista tuliaseista,

KUVA 2 Puolustuksen rakenne

joita saarrettuna taistelun varalta valmistellaan myös edessä olevien puolustuskeskusten sekä puolustusaseman suojaan. Tuliasemavaihdot suoritetaan lumiajoneuvoilla.

- Tukevan (yleensä taisteluosaston) patteriston varsinaiset tuliasemat sijoitetaan puolustusaseman suojaan. Lisäksi valmistellaan vaihtosemia tulen ulottamiseksi vastuualueen etuosaan ja selustaan. Tuliasemien vaihdot suoritetaan päättien ulkopuolelta tiedusteltuja ja valmisteltuja maastoajoneuvouria käyttäen.

Asemien ja siirtymisreittien valinnassa otetaan huomioon ilmasuojaisuus. Kaikki ilma-aseen vaikutuksia vähentävät välittömät ja välilliset keinot käytetään hyväksi. Ilmatorjunta-aseita käytetään erityisesti taistelun kannalta välttämättömien, valoisan ja lentosään vallitessakin toteutettavien liikesuoritusten suojaamiseen.

Koska päätie — kaikissa olosuhteissa ainoana varmana kulkutienä — on viholliselle välttämätön voimien pääosan keskittämiseksi, se sulutetaan koko alueen syvyydessä.

Linnoittaminen on välttämätöntä tappioiden välttämiseksi. Lumeen linnoittamalla saadaan välttävä suoja vain lyhytaikaista taistelua varten. Sekä suluttamiseen että linnoittamiseen pidettävässä maastonkohdassa pataljoona saa yleensä tukea ylemmältä johtoportaalta.

Viestitoiminnan valmisteluilla luodaan edellytykset tiedustelutietojen saamiselle ja nopealle johtamistoiminnalle. Radioyhteyksien toimivuutta ja varmuutta lisätään välitysasemilla. Tärkeimmille kaukotähystyspaikoille rakennetaan johdinyhteys. Tärkeimpien viestien läpimeno varmennetaan

moottorikelkkalähetettä käyttäen.

Tähystyksen ja partiointiin perustuvaa tiedustelun perusjärjestelmää valmistaudutaan täydentämään nopeasti. Kaikissa yksiköissä perustetaan tilapäisiä tiedustelupartioita, jotka pidetään välittömässä toimintaanpanovalmiudessa. Osa tiedustelujoukkueesta pidetään reservinä, joka on suunnattavissa taisteluvoiman liikkuvaa käyttöä palvelevalla tavalla.

Huollon täydennyskuljetusten suorittaminen perinteisellä noutoperiaatteella ei yleensä ole käyttökelpoinen ratkaisu pitkien etäisyyksien ja vihollisen eristämistoimenpiteiden takia. Täydennyskuljetukset valmistaudutaan pääsääntöisesti suorittamaan takaa eteen tiestön ulkopuolella maastoajoneuvoja ja usein pelkästään lumiajoneuvoja käyttäen.

Vihollisen eristämistoimenpiteet, maahanlaskut ja maastoitse suunnatut taisteluosat aiheuttavat usein tarpeen taistella saarrettuna. Se on mahdollista vain sisällyttämällä yksiköiden huoltojoukkue puolustuskeskuksen ja pataljoonan huoltokomppania puolustusaseman ryhmitykseen taisteluosien suojaamina. Tällöin myös mahdollistuu riittävä materiaalin porrastus taistelunaikaisen kuljetustarpeen vähentämiseksi.

Esimerkki viivytyksestä

Viivytyksessä pataljoonan alueen ja joukkojen käytön periaate voi olla oleellisesti samantapainen kuin puolustuksen esimerkissä kuvassa 2 esitetty. Lisävaatimuksena on, että pataljoonan on pystyttävä määrätyn ajanvoiton hankittuun irtautumaan uuteen tehtävään.

Viivytyksessä pääosa pataljoonan yksiköistä ryhmitetään määrähetken

asti pidettäväksi käskettyyn ja sen etupuolella oleviin maastonkohtiin: viivytyksensämaan, -keskuksiin ja tukikohtiin. Ne valitaan peitteisistä vaikeakulkuisista ja vaikeasti kierrettävistä maastoista, joissa hyökkääjä pystytään pysäyttämään. Maastonvalinnassa otetaan erityisesti huomioon, että se tarjoaa mahdollisuuden irtautumiseen silloinkin, kun selustayhteys on poikki. Vihollisen maahanlaskujen ja maastokoukkausten takia on valmistauduttava taistelemaan lyhytaikaisesti saarrettunakin.

Mitä vähemmän linnoittamisella ja suluttamisella ehditään luoda edellytyksiä sitkeälle torjuntataistelulle viivytykskeskuksissa ja -asemassa, sitä enemmän ajanvoittoa valmistaudutaan hankkimaan ylläköin, iskuin ja vastahyökkäyksin. Usein on edullista käyttää vahvennettua komppaniaa (maaston ja olosuhteiden mukaan joko kootusti tai joukkueittain) iskuihin viivytyksalueen etuosassa. Yllätyksen pääsemiseksi liike (ja tarvittaessa kätkeytyminen) on suoritettava riittävän etäällä vihollisen hyökkäysreitiltä.

Yksiköiden irrottaminen taistelukosketuksesta pyritään suorittamaan pimeään, sään ja tarvittaessa savujen suojaamana. Usein on edullista irtautua heti torjutun hyökkäyksen jälkeen. Irtautuminen suunnataan vihollisen hyökkäysreitille sivuille. Taistelukosketus säilytetään tulenjohtokykyisin partioin. Irtautumisesta ilmoitetaan sekä vastaanottavalle naapurille että ylemmälle johtoportaalille. Edestä taistelusta irrotetut yksiköt ohjataan suoraan pataljoonan uudelle toimintalueelle, ellei ajanvoiton hankkimiseksi ole välttämätöntä käyttää osia niistä viivytyksasemassa taistelevien joukkojen tukemiseksi.

Aselajitoimintojen (vast) järjeste-

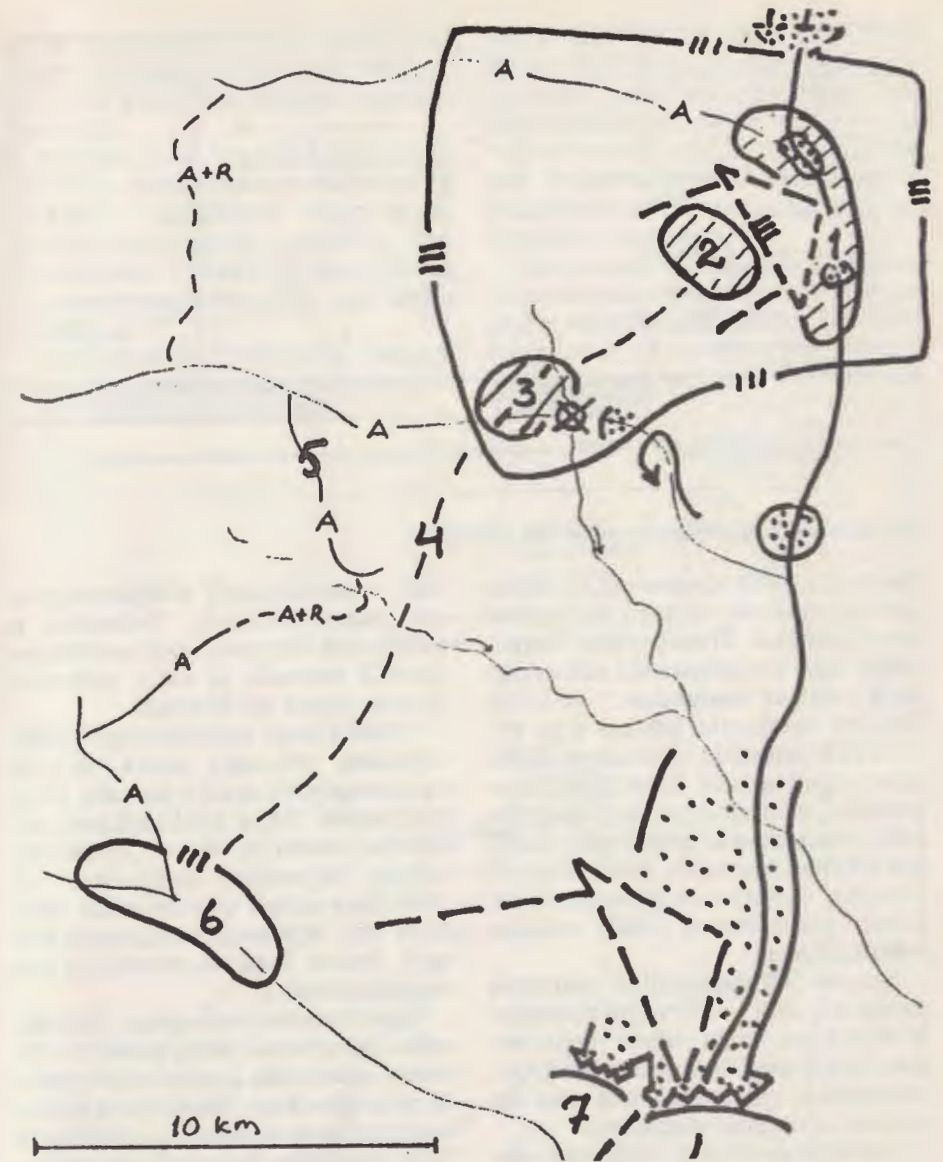
lyissä viivytyksessä pätevät samat periaatteet kuin liikkuvassa taistelutavassa puolustuksessa. Johtamisessa käytetään ensisijaisesti radioita ja moottorikelkkalähettejä. Materiaalin porastuksessa ja huollon järjestelyissä pyritään siihen, että kun yksikkö irtautuu taistelukosketuksesta, se käyttää loput ko taistelua varten varatusta tarvikkeista ja miesten haltuun jää ruokaa, lääkintatarpeita sekä kivääri- ja sinkoaseiden ampumatarvikkeita mahdollisten irtautumisreitillä sattuvien taistelujen ja viiveiden varalta.

Haavoittuneiden evakuointiin käytetään lumiajoneuvoja. Siirtymismatkojen ollessa pitkiä ja erityisesti vaikeissa kelioloissa pyritään yksiköiden siirtymistä muutenkin nopeuttamaan lumiajoneuvojen käytöllä.

Esimerkkien mukaisesti järjestettyinä sekä puolustus- että viivytystaistelu käydään sarjana sitkeitä torjuntataisteluita, vastahyökkäyksiä, iskuja ja väijytyksiä koko vastuualueen syvyydessä. Monivaiheisen taistelun onnistuminen vaatii perusteellisia valmisteluja. Tulenkäytön ja liikesuoritusten oikea aikauttaminen vaatii tehokasta tiedustelua ja johtamisen aktiivisuutta. Jatkuvaan tilanteen arviointiin on sisällytettävä myös olosuhteiden, sään ja kelin muutosten vaikutukset omaan ja vihollisen toimintaan.

Esimerkki hyökkäyksestä

Esimerkissä käsitellään tapausta, jossa keskitysalueelle saapunut pataljoona (taisteluosasto) saa tehtävän katkaista vihollisen selustayhteydet ja lyödä tavoitemaastossa olevan vihollisen. Kuvassa 3 ilmenevällä tavalla hyökkäys vaatii pitkähkön etenemisen

1. Tavoitealue
2. Lähtöasema
3. Patteriston ja huoltokeskuksen alue
4. Lumiajoneuvoura

5. Pyörajoneuvoura
- A— valmis tiepohja, aurattava
- A+R— vaatii rakentamisen ja auruksen
6. Lähtöalue
7. Liittyminen naapurien toimintaan

KUVA 3 Hyökkäyksen yleisrakenne

TOIMINTA	1. vrk											2. vrk			
	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	2	4	6	8
Vihollistiedustelu	K	S													
Sivustan suojaus	K	S													
Lumijoneuvouran tied					K	T									
Pyöräajoneuvouran tied					K	T									
Pyöräajoneuvouran auraus					K	T									
Pst:n tuliasema-alueen tied									T						
" " auraus									T						
HK:n alueen tied															
" " auraus															
Tied- ja valm lähtöasemassa															
Valmistelut lähtöalueella															
Iskuportaan siirtym lähtöas:en															
Pst:n siirtym tuliasemaan															
Sivustan suojausosaston siirtym lähtöasemaan (res)															
HK:n siirtyminen															

SELITE:

K = käskytyks
S = siirtyminen tehtävän aloittamiseksi
T = tehtävän aloittaminen
> = tehtävä suoritettu

TAULUKKO 7 Hyökkäyksen valmistelun aikamääriä

maastoitse sekä ajoneuvouran aukaisemisen tykistön tulituen ja huollon järjestämiseksi. Hyökkäyksen valmisteluun liittyviä järjestelyjä aikamäärineen esitetään taulukossa 7 ja hyökkäyksen rakennetta kuvissa 4 ja 5.

Vihollistiedustelu aloitetaan välittömästi suuntaamalla kaksi tulenjohtopartiota vahvennettu tiedusteluryhmää tavoitealueelle tehtävänä vihollisen määrän, laadun ja sijainnin selvittäminen, tähystys- ja tulenjohtopaikkojen perustaminen sekä maalien määrittäminen.

Samoin siirtymisreittien tiedustelu aloitetaan heti, kun valmistautumiskäskyssä on saatu siihen perusteet. Reitillä olevien ongelmakohtien (puro, pehmeikkö) ylitysvaivat ja auraukset aloitetaan etukäteen.

Lumijoneuvoreitin tiedustelu ulotetaan lähtöasema-alueelle etukäteen, mutta siitä eteenpäin vasta välittömästi ennen hyökkäystä. Lähtöasema-alueen haltuunotto yksiköllä ja useiden samansuuntaisten lähtöasemaan johtavien urien avaaminen etukäteen riis-

täisi todennäköisesti yllätykseen pääsyn mahdollisuuden. Tiedustelu ja valmistelut lähtöasemassa suoritetaan pienellä voimalla ja vasta muutamia tunteja ennen hyökkäystä.

Hyökkäyksen suuntaaminen syvälle vihollisen selustaan vaatii sivustan suojaamisen vähintään partioin ja tähytyksellä. Jotta hyökkäykseen tarkoitettu voima ei sitoudu sivustoille, suojaus järjestetään ensisijaisesti valmistelujen aikana toteutettavilla suluteilla niin, että suojaustehtävässä käytetyt joukot saadaan irrotetuksi painopistesuuntaan.

Taistelujaoitus toteutetaan lähtöalueella. Iskuportaan komppanioille alistetaan tulenjohto-, panssarintorjunta- ja pioneeriavoimaa. Kiväärijoukkueista muodostetaan iskuosastoja alistamalla niille tulenjohto- ja panssarintorjunta-avoimaa.

Iskuosastoille pyritään jakamaan käsikranaatteja, savuja sekä valaisuraketteja ja -ammuksia. Iskuosastojen miesten kantamusten painoa ei kuitenkaan lisätä niin, että se haittaisi liiket-

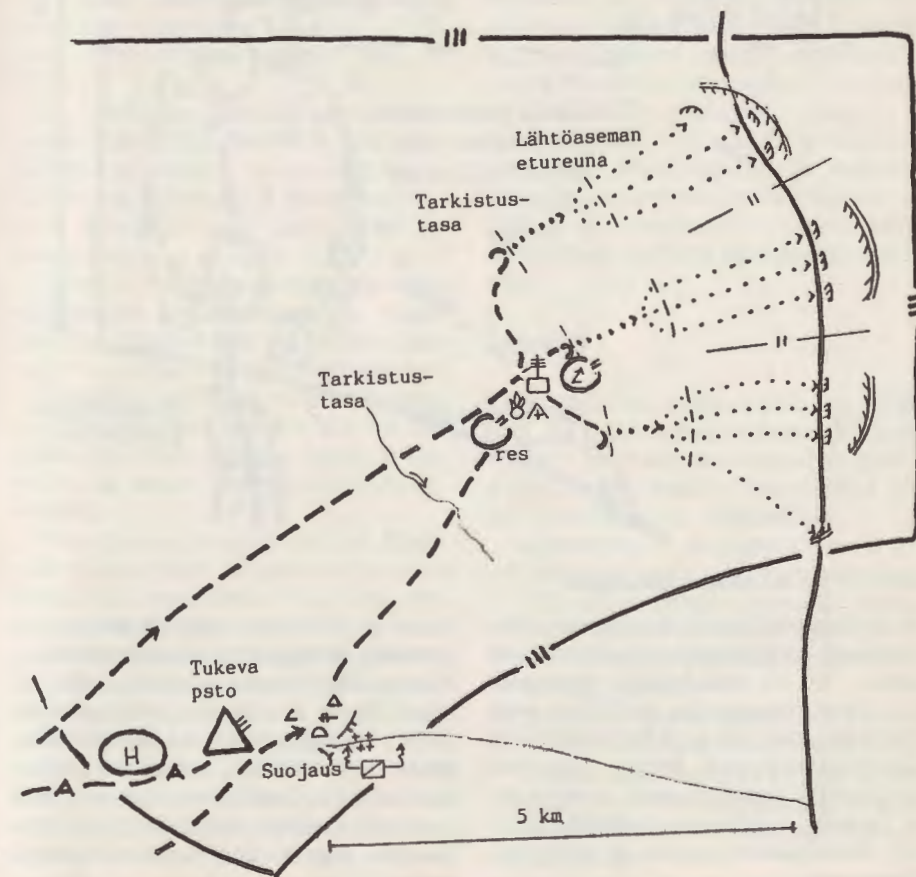
tä ja aseenkäyttöä. Mm varamiinoit-teiksi käytettävät telamiinat kuljete-taan iskuosastojen jäljessä lumiajo-neuvoilla.

Hyökkäyksen valmisteluihin sisäl-tyy myös taistelukunnan säilyttämistä edistäviä toimenpiteitä, kuten varus-tuksen huoltaminen, vaatteiden kui-vattaminen, lämmin ruoka, kuivan muonan varaaminen sekä lepo lähtö-alueella.

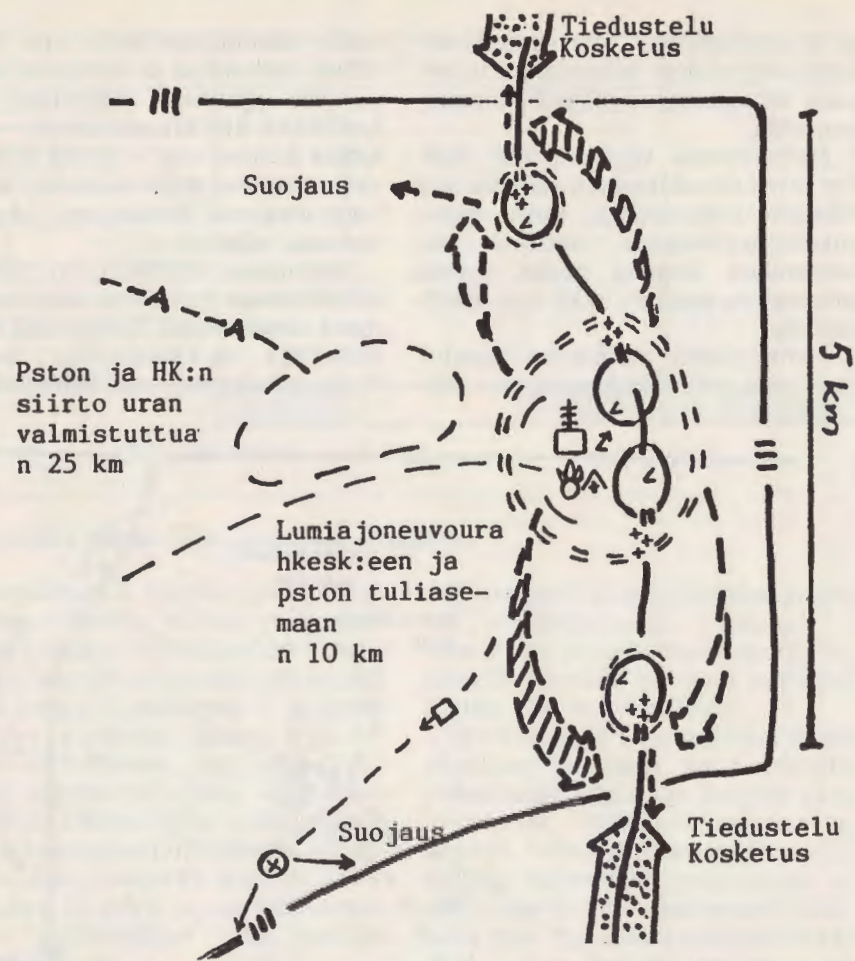
Hyökkäyksen valmistelut suoritetaan niin, että ainakin joukon pää-

osalle mahdollistuu myös lepo. Huo-rellisen tiedustelun ja valmistelujen pe-rusteella pystytään pääjoukon liik-keellelähtö ajoittamaan oikein — py-sytään aikataulussa — mutta ei mene-tetä toimintakykyä huonosta taiste-lunjärjestelystä seurauksena olevassa turhassa odottelussa.

Siirtyminen lähtöasemaan pyritään aikauttamaan pimeään tai sään suojaa-mana tapahtuvaksi. Etenemistä sään-nöstellään tarkistustasojen avulla. Pyrkimyksenä on, että lähtöasemaan

KUVA 4 Yksiköiden suuntaaminen

KUVA 5 Tavoitemaaston hallussapito

ei tarvitse pysähtyä kuin etenemisryhmittymisen välttämättömän muutoksen ajaksi. Se on mahdollista pimeässäkin, kun komppanian päälliköt ovat etukäteen saaneet hyökkäyskäskyn ja valmistelleet omat lyhyet käskynsä joukkueille (reitti/suunta, murtokoh- ta, tavoite, joukkueen tehtävään liittyvät vihollistiedot, maalit ja niiden tu- littaminen).

Eteneminen pataljoonan lähtöase-

maan suoritetaan yleensä komppania- jonossa, komppaniat joukkuejonoissa. Siirtymistä pyritään nopeuttamaan hinaushiihtoa käyttäen. Lumijoneuvo- ja ei kuitenkaan tuoda lähtöaseman etureunaan saakka, jos se voi paljas- ta (moottorikelkkojen ääni voi kan- tautua useita kilometrejä, tela- kuorma-autojen ääni muutamia satoja metrejä).

Murtokohdassa olevan vihollisen laadun, määrän ja sijainnin perusteella päätetään tulivalmistelun ja liik- keen toteuttaminen lähtöasemasta eteenpäin H-hetkeen sidottuna. Jos hyökkäys aloitetaan epäsuoran tulen tulivalmistelulla, liike tahditetaan var- muusetäisyyksien mukaan.

Iskuportaan joukkueet levittäytyvät viimeistään tykistön varmuusetäisyy- dellä ryhmäviiniin ja ryhmät viimeis- tään kevyen kranaatinheitinvarmu- setäisyydellä avoriviin. Tuli- valmistelun vaiheiden kestossa otetaan huomioon lumen upottavuus — jos- kus etenemisnopeus voi olla vain 50 m/min.

Jos hyökkäys aloitetaan ilman epä- suoran tulen tulivalmistelua, edetään lähietäisyydelle asti salassa suojaisim- pia reittejä käyttäen. Ryhmät levittäy- tyvät avoriviin vasta juuri ennen tu- lenaloitusta.

Taistelu murtokohdassa pyritään aloittamaan mahdollisimman yhtäai- kaisella sinkojen tulella panssarivau- nujen ja asepesäkkeiden tuhoamiseksi. Taistelua jatketaan määrätietoisesti tavoitteeseen asti käyttämällä hyväksi epäsuoraa tulta, savuja, maaston kat- veiden ja lumen suojaa sekä tulituki- osastoja.

Pataljoonan reserviyksikköä käyte- tään aikailematta ratkaisevan murron saamiseksi ennenkuin vihollinen pys- tyy vastahyökkäykseen.

Tavoitteiden saavuttamisen jälkeen- kin vihollista kulutetaan tulella ja tais- telukosketus säilytetään partioilla, mutta samalla valmistaudutaan torju- maan vastahyökkäykset. Pitämisen edellytykset saavutetaan järjestämällä tiedustelu, muodostamalla lujia puo- lustuskeskuksia edullisimpiin maas- tonkohtiin, suluttamalla sekä huollon järjestelyllä niin, että nopeasti tuodul-

la täydennyksellä taataan ampuma-, elin- ja lääkintätarvikkeiden riittä- vuus. Ensimmäisen huoltotäydennyk- sen yhteydessä tuodaan myös taistelu- kunnan ylläpitämiseksi tarpeellinen määrä majoitusvälineitä sekä evakuo-idaan haavoittuneet.

Taistelu tavoitemaaston pitämiseksi käydään puolustustaisteluna käyttäen liikkuvaa taistelutapaa kuvassa 5 esi- tetyn mukaisesti. Taistelua valmistau- dutaan jatkamaan saarrettunakin.

Esimerkissä tarkasteltuun hyök- käykseen liittyy monia erilaisia val- misteluja, joiden suorittaminen ja oi- kea ajoittaminen vasta luovat edelly- tykset vihollisen lyömiselle, Hyökkäys on tiedustelun, liikkeen, tulituen ja huollon järjestelyjä niin, että ratkaise- van iskun yllättävyydellä ja voimak- kuudella vallataan tavoitemaasto ja välittömästi seuraavilla toimenpiteillä saavutetaan valmius taistelun jatkami- seksi.

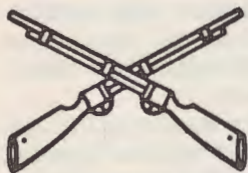
Lopuksi

Tarkastelluissa esimerkeissä on yhteis- inä piirteinä taisteluvoiman liikkuva käyttö ja valmistautuminen toimi- maan saarrettunakin. Taisteluihin liit- tyy monitahoisia valmisteluja.

Menestymisen avaintekijöitä ovat:

- johtajien taito suorittaa taistelun- järjestelyt oikea-aikaisesti, maas- toon ja olosuhteisiin soveltuvalla sekä vihollisen asevaikutuksia väis- tävällä tavalla
- johtajien taito temmata aloite ja yllättävällä taistelutoiminnalla vai- kuttaa viholliseen niin, että se me- nettää taisteluvoimaansa ja joutuu alttiiksi ankarien olosuhteiden vai- kutuksille
- yksiköiden hyvä maastoliikkuvuus ja talvitaistelutaito.

JALKAVÄKIMUSEO

Jalkaväkimuseo liittyi sotilasmuseoperheeseen 12. 6. 1982. Arvovaltaisen kutsuvierasjoukon läsnäollessa silloinen puolustusvoimain komentaja kenraali Lauri Sutela avasi näyttelyn virallisesti yleisölle leikkaamalla ensimmäisen näyttelyhuoneen oviaukos-
sa olleen sinivalkoisen nauhan. Merkitävään tapahtuman tarkka kellonai-
ka oli 12.14.

Ennenkuin tähän vaiheeseen oli päästy, se oli vaatinut runsaasti uh-
rutuvaa ja ennenkaikkea pitkäjännit-
teistä työtä museon omistajalta, Jal-
kaväen Säätiöltä ja sen muodostamilt-
ta keräys-, rakennus- ja museotoimi-
kunnilta, Sotatieteen Laitokselta sekä
monilta eri yhteisöiltä ja yksityisiltä
henkilöiltä.

Sivuuttaen taloudelliset vaikeudet
— ei suinkaan toisarvoisina — ehkä
suurimpana pulmana oli ratkaista se,
miten jalkaväkeä, sen aseistusta, va-
rustusta ja toimintaa voitaisiin esitellä
yleisön mielenkiintoa herättävällä ta-
valla. Tehty ratkaisu, josta suurin kii-
tos lankeaa I osaston näyttelyn pää-
suunnittelijalle, Turun Maakuntamu-
seon tutkijalle maisteri Tom C Berg-
rothille, on osoittautunut oikeaksi.
Jalkaväkeä ja sen toimintoja lähiihi-
toriamme tapahtumiin yhdistettyinä
voidaan esitellä tavanomaisesta esine-
näyttelystä poikkeavin ja katselijan
kiinnostuksen mukaansa tempaavin

Jalkaväkimuseon johtaja everstiluutnantti evp
Aimo Metso.

keinoin.

Jalkaväkimuseon "katto-organisaat-
tiona" on Jalkaväen Säätiö, jonka
yhteistoiminnassa Mikkelin kaupungin
ja paikallisen varuskunnan kanssa
muodostama hoitokunta vastaa mu-
seon käytännöllisestä johtamisesta.
Hoitokuntaan kuuluvat tällä hetkellä
puheenjohtajana ev evp Sakari Rusa-
ma, varapuheenjohtajana Mikkelin
kaupunginvaltuuston varapj Leo
Kärkkäinen sekä jäsenenä SavPr:n ko-
mentaja ev Hannu Arovaara, Mikke-
lin kaupungin museoiden johtaja
maisteri Pirjo Julkunen ja museon-
johtaja evl evp Aimo Metso. Viimeksi
mainittu on myös toimikunnan sihtee-
ri. Museon vakinaisena toimihenkilö-

Odotettu hetki: Näyttelyn avaus. Tapahtumaa ovat todistamassa mm jalkaväen kenraalit S Simelius
ja A E Martola sekä maaherra Uki Voutilainen.

Konekiväärin kunnan tarkastus taistelun lomassa taisteluhaudan konekivääripesäkkeessä.

nä museonjohtajan lisäksi on museomestari sotmest evp Pauli Torniainen.

Jalkaväkimuseon talouden pääasialliset perusteet muodostuvat Mikkelin kaupungin vuosittaisesta toimintaavustuksesta (v 1983 60.000 mk ja v 1984 80.000 mk), pääsylipputuloista sekä säätiön tarkoitukseen osoittamista varoista. Näillä on voitu kattaa vuotuiset menot suurimpina palkkamenot ja energiakustannukset.

Näyttelymateriaali koostuu Sotamuseon, Mikkelin kaupungin ja Turun Maakuntamuseon tallettamista sekä rajavartiolaitoksen, jalkaväkijoukko-osastojen, sotakoulujen ja yksityisten henkilöiden sekä yhteisöjen lahjoittamista esineistä. Lahjoituksia on tähän mennessä saatu 229:ltä yhteisöltä ja yksityiseltä.

Jalkaväkimuseon käytössä oli vv 1982—1983 yksi kasarmirakennus. Siinä on I näyttelyosasto (itsenäisyyden aika) ja päävartio, jossa on nähtävänä 30-luvun mukainen arestikoppi ja jossa myös toimii SVUL:n Suur-Savon piirin ylläpitämä museokahvio. Vuonna 1984 saatiin käyttöön toinen kasarmirakennus. Siinä avattiin museonjohtaja Aimo Metson suunnittelema II näyttelyosasto 22. 5. Tässä osastossa esitellään Suomen sotaväkeä vv 1881—1902, rajavartiolaitosta sekä suojeluskunta- ja Lotta Svärd-järjestöjä.

Museokäyntien painopiste sijoittuu selvästi kesälomakauteen. Pääosa kävijöistä on koti- ja ulkomaisia matkailijoita joko yksittäisinä vieraina tai ryhminä. Ryhmistä valtaosa käsittää

ns veteraani-ikäisiä naisia ja miehiä. Sen sijaan koululaisvierailujen määrä on ollut odotettua vähäisempää. Tätä kirjoitettaessa (marraskuu 84) museossa on vieraillut kaikkiaan maksaneita henkilöitä 56359, joista lapsia (7—14 vuotiaat) on 16 %. Ilmaiset vieraat mukaan luettuina kokonaiskävijämäärä on tällä hetkellä 58381. Vierailijoiden määrä näyttää vakiintuneen 24000 henkeen vuotta kohti.

Jalkaväkimuseon kävijämäärä sijoittuu sotilasmuseoiden tilastossa neljänneksi edellään Sotamuseo, Panssa-

rimuseo ja Keski-Suomen Ilmailumuseo. Museoliiton, jonka liittojäsen Jalkaväen Säätiö (Jalkaväkimuseo) on, tilastossa sijoitutaan runsaasti puolivälin yläpuolelle kävijämäärien vertailussa.

Vierailijoiden kiittävät arvostelut Jalkaväkimuseon näyttelyosastoista antavat uskoa siihen, että nykyinen kävijämäärien taso tulee säilymään. Näin museo on lunastanut paikkansa Suomen museoiden suuressa perheessä.

**PÄÄMAJAKAUPUNKI
MIKKELI**

 Lipsanen

SATAKUNNANKATU 31
PL 28131 PORI
Puh. 939-19321

**KALLIOPORA-
KONEIDEN
VARAOSIA**

Poratukku Oy

Tapiolantie 11
04230 Kerava 3
Puh. 90-244841

Jos ajat valmiissa jäljissä, olet jo myöhässä.

**ENSIMMÄISET JÄLJET
OVAT AINA OVAKON.**

YLIVOIMAINEN ERIKOISMAASTO
JA JOKAPAIKAN KAKSOISHOKKI

 OVAKO
KETTINKITEHDAS

PL 16, 32201 Loimaa
Puh. 923-87161, telex 62165 ovake sf

VARSIKENGÄT

Todella lujat joka sään jalkineet. Hengittävä aitoa nahkaa. Pohjassa pitävä kuviointi.

Varren suussa pehmike, joka estää lumen tai hiekan pääsyn sisään. Kannassa sideuraus.

**VALTION
PUKUTEHDAS**

Aulangontie 1 · PL 8 · 13101 Hämeenlinna 10 · Puh. 917-28121

JOUKKO-OSASTOT KERTO VAT

JÄÄKÄRIPRIKAATI

Ensimmäisen vuosikymmenensä puolivälin saavutettuaan Jääkäriprikaati on kokoonpanoltaan suunnitellussa muodossa. Toiminnot ovat vakiintuneet, henkilöstö on koulutettu tehtäviinsä ja varustus on pääpiirtein olosuhteiden edellyttämä.

Jääkäriprikaatia on sen ensimmäisen viisivuotiskauden komentanut eversti Tuomo Tuominen. Hänen johdollaan prikaatia on määrätietoisesti rakennettu tehtävistään hyvin suoriutuvaksi joukko-osastoksi. Jääkäriprikaatin viisivuotispäivän kynnyksellä julkistettiin tieto eversti Tuomo Tuominen siirtymisestä jalkaväen tarkastajaksi 10. 12. 1984 kenraalimajuriksi ylennettynä. Uudeksi komentajaksi määrättiin eversti Pentti Karvonen.

Vuonna 1983 Jääkäriprikaati sai uuden joukko-osastotunnuksen. Sen on suunnitellut lippumme suunnittelija opettaja Lasse Talosela. Tunnus otettiin virallisesti käyttöön itsenäisyyspäivän juhllaisuuksiin liittyen. Tunnuksen aiheena on kaikille prikaa-

Jääkäriprikaatin komentaja eversti Pentti Karvonen.

teille yhteiseksi määrätty soikea lehväseppelä, jonka keskellä on Jääkäriprikaatin tunnuksena tyylitelty pohjantähti.

Joukko-osasto on esittäytynyt laajalle Lapin maalle perinteisten kesän valamarssien myötä vuonna 1983 Pohjoiskairassa ja seuraavana vuonna länsirajan tuntumassa Pellossa. Jääkäriprikaati tunnetaan kaikkialla Lapissa maakunnan omana joukko-osastona. Kevään valatilaisuuksissa

on noustu oman nimikkotunturin Kaarestunturin huipulle valanantoa varten. Näitä tilaisuuksia ovat juhlistaneet kiltaveljien runsaslukuiset joukot. Kiltatoiminnan alalla on otettu askel kohti Jääkäriprikaatin kiltaa, kun viisivuotispäivän kunniaksi hyväksyttiin ensimmäisen kerran uudet tätä tarkoittavat säännöt.

Koulutuksen alalla merkittävin tapahtuma oli vuonna 1983 aloitettu ohjuskoulutus uutena koulutushaaranä. Panssarintorjuntaohjusparrtiot ovat tuttu näky harjoituksissa päivittäin.

Sotaharjoituksissa Jääkäriprikaatiin tukeudutaan pohjoisen alueen koulutukseen perehtyneenä joukkona. Sillä on tärkeä merkitys sotakoulujen harjoitusvastustajana, kun oppilaita perehdytetään Lapin alueen erikoispiirteisiin. Lisääntyneiden kertausharjoitusten toteuttamisen helpottamiseksi Lapin alueella on saatu käyttöön uusi Pokan harjoitusalue Kittilän kunnan alueella. Tämän alueen kehittämisen ohella joukko-osasto on kehittänyt omia koulutusolojaan rakentamalla omaa taisteluampuma-alueitaan, parantamalla koulutusratoja ja keskittymällä kokeiltavana olevan erikoiskoulutuskauden kurssien toimeenpanoon. Vuoden kouluttajina on vuonna 1983 palkittu yliluutnantti Matti Nikula ja vuonna 1984 kapteeni Esko Touru.

Jääkäriprikaatin urheilutoiminnassa on tähdätty maakunnallisiin tavoitteisiin ylläpitämällä lappilaisten nuorten mahdollisuutta jatkaa harrastustaan varusmiespalvelusaikanaan. Näin voimistetaan maakunnallista panosta tälläkin alalla. Näkyvin tulos saavutettiin vuoden 1983 puolustusvoimien hiihtomestaruuskilpailuissa Mikkelissä. Yliluutnantti Lasse Kinnusen johtama partio saavutti puolustusvoimien

partiohiihtomestaruuden. Partiossa hiihtivät ylikersantti Juha Junttila, korpraali Arto Karppinen ja kersantti Pekka Herajärvi.

Vuoden 1984 merkittävimmät urheilusaavutukset keskittyivät sotilaskolmiottelun puolustusvoimien joukkuekilpailun ja yleismestaruuden voittoon sekä varusmiesten ammunnessa saavutettuun kolmanteen tilaan Parolan-kilpi kilpailussa. Henkilökohtaisen puolustusvoimien sotilaskolmiottelumestaruuden saavutti alikersantti Pekka Hautaniemi.

Jääkäriprikaati menestyi erinomaisesti puolustusvoimien sotakoirien kesämestaruuskilpailuissa Kontiorannassa syyskuussa 1984. Ylivoimaisen henkilökohtaisen puolustusvoimien mestaruuden Spn Issin kanssa saavutti korpraaliksi saavutuksestaan ylennetty Rauno Innanen. Puolustusvoimien maastomestaruuden samoissa kilpailuissa Jääkäriprikaatiin toivat Spn Issi ohjaajanaan korpraali Rauno Innanen, Spn Immi ohjaajanaan jääkäri Ari Kallunki ja Spn Enu ohjaajanaan jääkäri Pasi Petäjaniemi.

Jääkäriprikaatin järjestelyvastuulla olivat keväällä 1984 Suomi-Neuvostoliitto talviottelun lajit. Kilpailut toteutettiin Sodankylän Kommattivaaran uudella hiihtostadionilla. Kilpailut onnistuivat kotijoukkueen tappiosta huolimatta erinomaisesti.

Perinteisen vuosittain järjestettävän massapolkupyöräkilpailun ”Jeesiön lenkin” voitti vuonna 1983 alikersantti Raino Nivala kierrettyään noin 60 km:n matkan ajassa 2.10,24. Vuoden 1984 mestaruuden reitillä saavutti alokas Juha Alaperä. Tämän kilpailun voittopalkintona on vaihdepolkupyörä. Pyörälahjoituksen ovat joukko-osastolle järjestäneet kiltaveljet aktiivisuudellaan. Puolustusvoimien par-

Puolustusvoimien partiohiihtomestarit yllä Lasse Kinnunen, ylik Juha Junttila, korpraali Arto Karppinen ja kersantti Pekka Herajärvi toivat keväällä 1983 Mikkelistä mestaruusmitaliansäksä kunniamerkintona soutuveneeseen.

tiohiihtomestareidemme kunniaapalkinnoksi saama komea soutuvene kas-tettiin juhlavasti joukko-osaston pitkäaikaisen liikuntakasvatusupseerin kapteeni Matti Nikulan kunniaksi ”Matti I”-ksi.

Vuoden 1983 aikana saimme kahdesti korkeita vieraita Ruotsista. Vuoden alussa vieraanamme oli kenraaliluutnantti Erik Bengtson ja loppuvuodesta vara-amiraali Bror Stefanson. Kevättalvella 1983 vieraili luonamme myös Sveitsin yleisesikunnan päällikkö korpskomentant Jörg Zumstein. Perinteisiä määräaikaisia vierailuja joukko-osastossa edusti eduskunnan oikeusasiamiehen Jorma S. Aallon tarkastusmatka syyskuussa 1983.

Merkittävä yhteistyön osoitus oli uuden Jeesiöjoen ylittävän sillan vihkiminen 6. 10. 1983. Sillan lahjoitti

puolustusministeriölle TVL. Se myös siirsi käytöstään poistetun sillan Kemijärveltä alueellemme. PLM:n Sodankylän Kiinteistöhoitopiirin rakennustoimisto rakensi sillan entisen painorajoitetun sillan tilalle. Sillan vihki käyttöön TVL:n pääjohtaja Jouko Loikkanen katkaisemalla Lapinleukulla sillan yli pingotetun sinivalkoisen nauhan.

Puolustusvoimat osallistui valtakunnalliseen Metsän Vuosi 1983 metsämarssiin suorittamalla metsänparannustyötä. Siitä saatu tuotto luovutettiin Sotainvalidien Veljesliitolle. Tähän metsämarssiin Jääkäriprikaatin varusmiehet antoivat rahallisesti merkittävän panoksen Metsähallituksen Sodankylän hoitoalueen toimiessa työnantajana. Tuotto oli 120.946,62 markkaa.

Jääkäriprikaatin ensimmäiset viisi vuotta ovat olleet tiivistä rakentamisen ja luomisen kautta. Kaikki ongelmat on saatu ratkaistuksi kokonaisuutta tyydyttävällä tavalla. Tästä

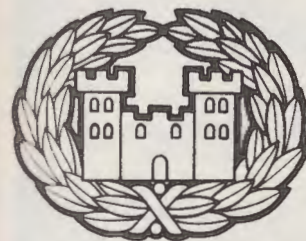
eteenpäin on jo helpompi kulkea valmiiksi avattuja latuja seuraten. Päämääränämme on luoda lappilaisista varusmiehistä hyviä sotilaita puolustusvoimiemme reserviin.

TVL:n pääjohtaja Jouko Loikkanen vihki 6. 10. 1983 uuden Jeesiönjoen sillan katkaisten nauhan Lapinleukulla.

**SODANKYLÄN
SOTILASKOTIYHDISTYS RY**
99790 Jääkärinkangas

KAINUUN PRIKAATI

Kainuun Prikaatissa on jatkettu edellisen kaksivuotiskauden tapaan tiukkaa ja tinkimätöntä sotilaskoulutusta vuosina 1983—1984. Prikaati on, kuten maamme muutkin joukko-osastot, kamppailut mainittuna aikana sen toiseikan kanssa, että saapumiserät pienenevät pienemistään nopeudella, joka aiheuttaa melkein vuosittain muutoksia kokoonpanossa. Muutokset mahdollistavat henkilökunnan tarkoituksenmukaisemman käytön sekä valmiuden irrottaa kouluttajia lisääntyviin kertausharjoituksiin. Vuoden 1983 alussa ”paketoitiin” prikaatissa 2.jääkärikomppania toistaiseksi, kunnes se 1. 3. 1984 lakkautettiin lopullisesti.

Edelleen lakkautettiin 1. 4. 1983 Auk/Psto muuttaen se kenttätykistölinjaksi AuK/KaiPr:iin.

Henkilöstömuutoksista on mainittavien komentajan vaihtuminen. Eversti *Heikki Koskelo* luovutti 28. 12. 1984 Kainuun Prikaatin komentajan tehtävät eversti *Antero Pärssiselle*.

Mainituista kokoonpanomuutoksista huolimatta prikaati on säilyttänyt asemansa maamme suurimpien joukko-osastojen joukossa. Niinpä se on ollut esillä useiden vierailujen yhteydessä. Niistä mainittakoon nor-

Kainuun Prikaatin komentaja eversti *Antero Pärssinen*.

maalien koululaisvierailujen ja valatapahtumien yhteydessä järjestettävien omaisten päivien yms lisäksi seuraavia:

Vuonna 1983

- Kuopion kaupunginhallitus 6. 1. 83
- Ruotsalainen TV-ryhmä 15. 2. 83
- Puolangan kunnanhallitus 18.2.83
- Oulun läänin alueellinen maanpuolustuskurssi 14. 4. 83
- Unkarin Kansanarmeijan Yleisesikunnan päällikkö kenraali-eversti Istvan Olah seurueineen 15. 6. 83
- Puolustusministeri V Pihlajamäki 24. 10. 83
- Kajaanin kaupunginhallitus 30.

Kajaanin pormestari H Lehdon 5. 4. 1984 Kainuun Prikaatille lahjoittama Lech-virran taistelun muistomitali, joka on lyöty Saksassa. Alkuperäinen lähettäjä on Walter Wolf Donauworth'istä.

11. 83

Vuonna 1984

- Ulkomaiden sotilasasiamiehet 25. 1. 84
- Piispa J Malmivaara 28. 2. 84
- Ruotsin maanpuolustuskorkeakoulun kurssi ja opettajat 13. 8. 84
- Saksan Demokraattisen tasavallan kansanarmeijan upseerivaltuuskunta 27.—28. 8. 84.

Prikaatin saapumiserien valatapahtumista ns kesävalat on pidetty perinteisen tavan mukaan jossakin prikaatin nimikkokunnista. Vuonna 1983 kesävala pidettiin Ylä-Savossa Sonkajärvellä 22. 7. 83 ja II/84 saapumiserä vannoi valansa Pohjois-Karjalassa Valtimolla 20. 7. 84. Kumpikin tapahtuma toi kuntien kesäiseen elämään pirteän väriäiskän. Niissä oli kummassakin mm varusmiesten omaisia

länänä 600—700 henkilöä.

Puolustusvoimat on prikaatimme kautta ollut edustavasti esillä myös erilaisilla messuilla ja näyttelyissä. Niistä mainittakoon mm:

- Kainuu 83 maatalousnäyttely Kajaanissa 5.—7. 8. 83
- Kainuun messut Kajaanissa 26.—30. 7. 84
- Kiuruveden maatalousnäyttely 10.—12. 8. 84.

Koulutustapahtumista vv 1983—1984 mainittakoon säännöllisesti pidetyt koulutustarkastukset sekä ennen kaikkea erilaiset ampumaleirit, jotka omalla tavallaan ovat samoin kunkin saapumiserän tarkastustapahtumia. Prikaatin omien ampumaleirien lisäksi ovat eräät yksiköt, varsinkin PstK ja KrhK, osallistuneet PSS1:n järjestämille panssarintorjunta- ja kranaatinheitinleireille. Uutuutena mainitta-

koon Kuhmon Vuosangan leirialueella kesäkuussa 1984 järjestetty PSS1:n jalkaväkijoukko-osastojen kiväärimiesleiri. Sille osallistui joukkoja myös KarJP:sta. Leiristä saadut kokemukset olivat varsin myönteisiä.

Prikaatille merkittäväksi koulutusalan ”voitoksi” voitaneen lukea myös RUK kurssi n:o 176:lta priimuksena palannut upseerikokelas Jari Vepsäläinen.

Kouluttajamitalilla palkittiin vuonna 1983 vääp A Tapaninaho ja vuonna 1984 yll V Leinonen sekä vääp M Kauppinen.

Prikaati on mahdollisuuksiensa ja myönnettyjen varojen mukaan pyrkinyt kehittämään ja laajentamaan taisteluampumarata-alueitaan niin Kasunkurun lähitaisteluampumarata-alueella kuin Vuosangassakin. Aluelajennukset mainituilla ampuma-alueilla

mahdollistavat entistä paremmin taisteluammuntojen suorittamisen.

Prikaatin kasarmialueella, varsinkin sen autohuoltolan alueella on saatu valmiiksi eräitä ajoneuvokatoksia. Ne antavat suojan useille moottoriajoneuvoille Kainuun joskus rajuihtakin säältä. Silti lukuisia ajoneuvoja seisoo yhä taivasalla.

Varusmiehille luovutettiin 9. 4. 84 oma autohuoltola, jossa he voivat huoltaa vapaa-aikanaan omia ajoneuvojaan.

Vuosien 1983—1984 aikana prikaati on osallistunut erittäin laajalla rintamalla kaikkinaiseen kilpailutoimintaan. Prikaati on myös itse ollut lukuisien kilpailujen järjestäjänä. Niistä mainittakoon

- Toimiupseeriliiton ampumamestaruuskilpailut 30. 5.—1. 6. 83
- sotilaskolmiottelun ja uinnin puo-

Kainuun viimeisen jääkäriin, jääkäri vänrikki Robert Ferdinand Rysell'in siunaustilaisuus Kajaanin kirkossa 5. 10. 83. Siunaamassa kirkkoherra A Kyllönen.

BV:t ensimmäisiä kertoja paraatissa Kajaanissa 4. 6. 1983.

lustusvoimien mestaruuskilpailut
30.—31. 8. 83

— sotakoirien puolustusvoimien mestaruuskilpailut 20.—21. 9. 83
ja vastaavat talvimestaruuskilpailut 14.—15. 3. 84

— uutuuena PSS1:n joukkojen ns "Kenraalinkannu"-kilpailu 13.—14. 6. 84.

KaiPr:n sijoituksista erilaisissa kilpailuissa vv 1983—1984 mainittakoon:

Vuonna 1983

Puolustusvoimien hiihtomestaruuskilpailut

Ampumahiihto
2. opp Kai Harju

Puolustusvoimien yleisurheilumestaruuskilpailut

100 m
1. alik Eero Palola

Kuulantyöntö
3. alik Kari Nisula

5000 m
3. alik Tuomo Keski-Ojala

3000 m estejuoksu
1. alik Timo Vaitinniemi

4 x 100 m
1. Kainuun Prikaati

Keihäänheitto
1. alik Arto Manninen

2. alik Kari Siuvatti

Kiekonheitto
3. alik Kari Nisula

1000 m:n viesti
2. Kainuun Prikaati

5-ottelu
1. alik Jari Moilanen

Maastajuoksu yleinen 6000 m

2. kers Juha Toivo
yli 50 v 4000 m

1. hammasl Teuvo Loiva
Yleismestaruus

1. Kainuun Prikaati

Puolustusvoimien ampumamestaruuskilpailut

Standkiv 20 ls makuu varusmiehet

1. alik Jari Valtanen

Standkiv 20 ls makuu joukkuekilpailu

1. Kainuun Prikaati

Puolustusvoimien sotilaskolmiottelu- ja uintimestaruuskilpailut

Sotilaskolmiottelu yleinen sarja

1. vääp Esko Tihinen

M-40 sarja

3. yliv Arvo Papponen

Varusmiehet

1. alik Jukka Kinnunen

2. jääk Jukka Aro

Sotilaskolmiottelun yleismestaruus

1. Kainuun Prikaati

Uinti

400 m vu

1. jääk Jukka Aro

100 m vu

1. jääk Jukka Aro

100 m pu

1. jääk Jukka Aro

100 m su

2. jääk Jaakko Hakulinen

4 x 100 m skuv

1. Kainuun Prikaati

Uinnin yleismestaruus

1. Kainuun Prikaati

Vuonna 1984

Puolustusvoimien hiihtomestaruuskilpailut

Ampumahiihto yli 40 v 10 km

1. ltn Seppo Taskinen
Ampumahiihto vm 15 km
1. alik Ari Liuska

Puolustusvoimien sotakoirien talvimestaruuskilpailut

Varusmiehet 20 km

3. jääk Risto Karjalainen Spu Kex

PSSL:n ampumamestaruuskilpailut

Pistoolipika-ammunta 30 ls

1. yliv Arvo Papponen

Vapaapistooli 60 ls

1. yliv Arvo Papponen

Standardikivääri 3 x 20 ls 50 m

1. asent Eino Ruotsalainen

3. upskok Jouni Jääskeläinen

Isopistooliammunta 30 + 30 ls

1. yliv Arvo Papponen

Standardikivääriammunta 3 x 20 ls 300 m

2. asent Eino Ruotsalainen

Kivääripika-ammunta 3 x 10 ls

1. vääp Kari Kärki

2. asent Eino Ruotsalainen

Rynnäkkökivääri 10 + 10 ls

3. sotmest Hannu Virkkala

Rynnäkkökivääriammunta 3 x 4 ls vm

2. alik Ari Heikkinen

Rynnäkkökivääriammunta 10 + 10 ls vm

2. alik Vesa Juvonen

Standardikivääriammunta 20 ls vm

3. upskok Jouni Jääskeläinen

Varusmiesten rynnäkkökivääriammunnan joukkuekilpailu

1. Kainuun Prikaati

Yleismestaruus

1. Kainuun Prikaati

Puolustusvoimien yleisurheilumestaruuskilpailut

Kuulantyyntö

3. alik Juha Kempainen

Pituushyppy

2. alik Timo Isokangas

Kiekonheitto

3. alik Jari Mustonen

3-loikka

3. alik Timo Utriainen

Maastojuoksu yl sarja 6000 m

2. vahtim Antero Kortelainen

Maastojuoksu joukkuekilpailu

3. Kainuun Prikaati

4000 m yli 50 v

1. hammasl Teuvo Loiva

Yleismestaruus

1. Kainuun Prikaati

Puolustusvoimien sotakoirien kesämestaruuskilpailut

Jäljestämiskoe varusmiehet

2. KaiPr Spn Enni

jääk Ilpo Komu

Kenraalin kannu -kilpailu

1. Kainuun Prikaati

PSSL:n suunnistusmestaruuskilpailut

Partiokilpailu

3. Kainuun Prikaati

Yleismestaruus

2. Kainuun Prikaati

Puolustusvoimien sotilaskolmiottelu- ja uintimestaruuskilpailut

Sotilaskolmiottelu

3. Jouni Jääskeläinen

100 m vu

3. alik Ilkka Metsämäki

400 m vu

1. kers Juha Kaartinen

100 m pu

2. kers Juha Kaartinen

4 x 100 m skauv

2. Kainuun Prikaati

Uinnin yleismestaruus

1. Kainuun Prikaati

Kainuun Säästöpankki

Kauppak. 16, 87100 Kajaani 10
Puh. 986-27 070

KAJAANIN SOTILASKOTIYHDISTYS RY

Hoikankangas 87600

SUOMALAISTA LIIMATEOLLISUUTTA

E PRIHA OY

HAMINA

IDMAN OY

Pääkonttori ja varasto, Kilo 523 500
Tehdas, Mikkeli 955-362 700
— telex 5511 1

Myyntikonttorit:

Turku	921-25 652
Tampere	931-148 485
Oulu	981-302 967
Vaasa	961-115 581

ASEALAN ASIANTUNTIJA
T:MI ASESEPPÄ
M. LÖPPÖNEN
Simasalonk. 8
57200 Savonlinna
Puh. 957-28818

ASEIDEN JA A-TARV. MYYNTI
ASEIDEN KORJAUS, MUUTOS,
HUOLTO

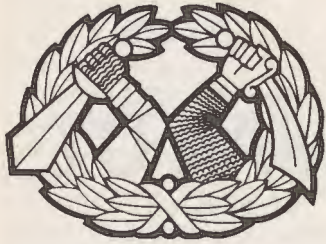
FN BROWNING EDUSTUS JA
TAKUUKORJAUS

ERIKOISUUTENA
OMA AMPUMARATA

... ja Ilmarisen eläke
työn kokoinen

KARJALAN PRIKAATI

Karjalan Prikaatille on katsauskausi 1983—84 ollut tehokkaan varusmiehille ja reserviläisille annetun koulutuksen, lukuisten vierailujen ja hienojen urheiluvaavutusten aikaa.

Prikaatin komentaja vaihtui katsauskauden alussa, jolloin 1. 5. 1983 reserviin siirtynyt eversti Pertti Kilki luovutti komentajuuden eversti Martti Keskitalolle. Esikuntapäällikkö on vaihtunut kahdesti ja viimeksi everstilutnantti Pentti Lehtimäki on määrätty tehtävään syksyllä 1984.

Koulutusrintamalla vv 1983—84 on ollut kiireinen ja työntäyteinen ajanjakso. Varusmiesten tarkistettu koulutusjärjestelmä on vakiintunut alokasa ja kokelaskoulutuksen osalta, mutta vanhempien jääkäreiden osalta etsitään vielä uusia uomia.

Koulutuksellinen yhteistoiminta ”Karjalan poikien”, ts Karjalan Tykistörykmentin kanssa on sujunut hyvin. Sotaharjoitusten lisäksi olemme saapumiserittäin pitäneet kaksi yhteisharjoitusta E II-kaudella upseerikokelaiden toimiessa johtajatehtävissä.

Siirryimme vuoden 1984 aikana ohjuskauteen panssarintorjuntaohjustekoulutuksen alkaessa Tukikomppaniassa. Koulutustarkastuksia prikaatissa

Karjalan Prikaatin komentaja eversti Martti Keskitalo.

ovat suorittaneet Pääesikunnan koulutuspäällikkö maaliskuussa 1983 ja Kaakkois-Suomen Sotilasläänin komentaja marraskuussa 1984. Molemmista tarkastuksista olemme saaneet myönteistä palautetta.

”Kaartin kouluttajina” on vuosipäivinä 6. 5. palkittu luutnantti Jorma Ala-Sankila v 1983 ja vääpeli Jouko Vääränen v 1984.

Varuskunta ja prikaatimme ovat olleet lisääntyvässä määrin erilaisten vierailujen kohteena. Perinnejoukkomme Karjalan Kaartin Rykmentin ja Jalkaväkirykmentti 8:n kiltä- ja asevelijuhlia vietettiin alkukesällä 1983.

Kaksipäiväiset valtakunnalliset vaupussoturien kesäpäivät yli 1000 osanottajallaan heinäkuussa 1983 oli eräs mittavimmista ja arvokkaimmista järjestämistämme tilaisuuksista.

Kolme valtakunnallista maanpuolustuskurssia on ollut vieraanamme ja pitänyt kurssiohjelmaansa sisältyneen soveltavan harjoituksen tiiviinä ”internaatijaksona”.

Merkittävimpinä ulkomaalaisten sotilasvaltuuskuntien vierailuina ovat olleet Leningradin Sotilaspiirin päällikkö kesäkuussa 1983, USA:n maavoima-asiamies marraskuussa 1983, USA:n upseerivaltuuskunta tutustumassa talvikoulutukseemme tammi-kuussa 1984 ja Ruotsin maavoimien komentaja syyskuussa 1984.

Prikaatimme on suorittanut useita eri henkilökuntaryhmien vierailu- ja edustuskäyntejä naapurikuntiemme teollisuus- ja liikelaitoksiin. Sotilasvalaretken maakuntamarsseineen olemme suorittaneet Taavettiin v 1983 ja Anjalankoskelle sekä Valkealaan v 1984.

Niin varuskunnan kuin prikaatin ja Valkealan kunnan välinen yhteistoiminta on ollut esimerkillistä. Osoitukseksi hyvistä suhteistamme on mm kunnan lahjoittama varuskunnan rakentamistöiden aloittamisen 20-vuotismuistolaatta, joka paljastettiin 6. 12. 1983 ja prikaatin uusittu lippu, jonka kunta lahjoitti ja luovutti nau-laustilaisuudessa vuosipäivänämme 6. 5. 1984.

Ohjuspartio tuliasemassa aseena panssarintorjuntaohjus 82. Ohjuksen paino on noin 8 kg. Ampumaetäisyys on yli 2 km. (P Vainikka)

Sotilasurheilussa Karjalan Prikaati on menestynyt katsauskaudella erittäin hyvin. Parhaimpina saavutuksena on Tasavallan Presidentti Urho Kekkosen kiertopalkinnon voitto vuonna 1984. Vuonna 1983 prikaati voitti lähes kaikki puolustusvoimien tavoitelluimmat kiertopalkinnot kuten Parolan Kilven, Tasavallan Presidenttien Kyösti Kallion ja P E Svinhufvudin sekä kenraali Yrjö Keinosen palkinnot.

Kaakkois-Suomen Sotilasläänin kilpailuissa prikaati on voittanut mm Oltermannin viestin ja "Kolmosen pytyn" molempina vuosina.

Katsauskautena prikaati on järjestänyt puolustusvoimien ja KSSI:n ampumamestaruuskilpailut sekä antanut tukeaan monien yhdistysten ja reserviläisjärjestöjen kilpailujen järjestämisessä.

Puolustusvoimien mestaruuskilpailuissa kaartilaiset ovat voittaneet seuraavat mestaruudet:

- kautta aikojen ensimmäisen kerran prikaati voitti partiohiihdon mestaruuden v 1984 joukkueella teknikkoluitnantti Johnny Hamström, ylikersantti Jari Toura, alikersantti Vesa Suomalainen ja korpraali Hannu Mäkinen
- maastojuoksun joukkuekilpailun mestaruus kesällä 1983; yliluutnantti Kimmo Hakanen, ylikersantti Jari Toura, alikersantit Vesa Siivonen ja Reijo Niemi
- jääkäri Tapio Pitkänen ja spu Monika voittivat kesällä 1983 sotakoirien mestaruuskilpailujen jäljestämiskokeen
- sotakoirien talvimestaruuskilpailujen valjakkoviestin prikaatin joukkue on voittanut sekä v 1983 että

1984. Molemmilla kerroilla joukkueita on johtanut ylikersantti Kari Airiainen. Hän voitti myös henkilökohtaisen kilpailun talvella 1983. Joukkueisiin ovat kuuluneet jäseninä sotilasmestari Aimo Helenius, alikersantti Jarmo Juutinen sekä jääkärit Ari Latikka ja Seppo Tähkänen

- kersantti Juha Valjus voitti kesällä 1984 rynnäkkökivääri 10 + 10 ls:n mestaruuden puolustusvoimien ennätystä sivuavalla tuloksella 193 pistettä
 - varusmiesten rynnäkkökiväärin 10 + 10 ls:n joukkuekilpailun mestaruus kesällä 1984 joukkueella kersantti Juha Valjus (193 pist), oppilas Esa Joki (190 pist ja kolmantena henkilökohtaisessa kilpailussa), oppilas Hannu Ylä-Outinen (187 pist) ja alikersantti Ari Savolainen (179 pist)
- "Kaartilaiset" ovat edellä mainittujen puolustusvoimien mestaruuksien lisäksi saavuttaneet lukuisia palkintoja ja pistesijoja. Palkintosijoja on saavutettu seuraavasti:
- partiohiihdon hopeasija v 1983 (teknikkoluitnantti Johnny Hamström, väepeli Jouko Vääränen, alikersantit Jukka Salminen ja Jouko Vantaa)
 - suunnistuksen yleismestaruuskilpailun toinen sija vuosina 1983 ja 1984
 - maastojuoksun joukkuekilpailun hopeasija v 1984 (yliluutnantti Kimmo Hakanen, ylikersantti Jari Toura, viestimies Ari Surkka ja jääkäri Ere Hypänen)
 - sotilaskiväärin pika-ammunnan joukkuekilpailun toinen sija v

Vuosi 1983 oli sotilasurheilussa prikaatille yksi menestyksellisimpiä kautta aikojen, sillä voitimme lähes kaikki tärkeimmät puolustusvoimien kiertopalkinnot. Edessä olevan Parolan Kilven lisäksi saimme haltuumme kenraali Keinosen kiertopalkinnon (takana toinen vas), KSSI:n yleismestaruudesta "Kolmosen pytyn", Tasavallan Presidenttien Kyösti Kallion ja PE Svinhufvudin kiertopalkinnot. Muut kuvassa olevat palkinnot on voitettu KSSI:n mestaruuskilpailuissa. (P Vainikka)

- 1984 joukkueella ylikersantti Timo Pukkila, majuri Osmo Ristolainen (Ristolainen saavutti lisäksi toisen sijan sarjan Y 45 std-kiväärillä 3 x 20 ls 300 m:ltä), ylil Kimmo Hakanen, väepeli Jouko Vääränen, kersantti Jukka Palmi ja jääkäri Harri Hintsanen
 - varusmiesten joukkuepronssi 20 ls makuulta 300 m v 1984 (kersantti Juha Valjus, oppilas Hannu Ylä-Outinen ja jääkäri Pekka Alatalo)
 - v-kersantti Kari Hokkanen 15 km:n hiihdon kolmas sija v 1983
- Kaakkois-Suomen Sotilasläänin mestaruuskilpailuissa ovat parhaita saavutuksia olleet
- v-alikersantti Kari Hokkanen, teknikkoluitnantti Johnny

- Hamström ja ylikersantti Jari Toura ovat ottaneet molempina talvina kolmoisvoiton 15 km:n hiihdossa
- prikaati on voittanut yleismestaruuden suunnistuksessa v 1983, hiihdossa ja amunnassa v 1984 sekä partiohiihdon ja -suunnistuksen mestaruudet v 1983. Hamströmin ja Vääräsen lisäksi ovat partiohiihdossa olleet alikersantti Jukka Salminen ja oppilas Jarmo Söyring sekä partiosuunnistuksessa jääkärit Harri Hintsanen ja Jukka Heikkinen
- väepeli Jouko Vääränen ja jääkäri Jukka Heikkinen voittivat kesällä 1983 henkilökohtaisen suunnistusmestaruuden sarjoissaan
- alikersantti Juha Valjus voitti

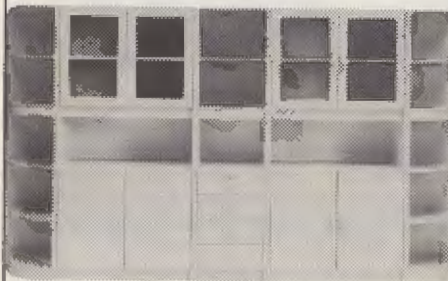
vuonna 1984 ammunassa rynnäkökivääri 10 + 10 ls:n mestaruuden ja hopeatilan varusmiesten ampumahiihdossa

— vääpeli Tapio Viitanen voitti henkilökunnan sarjassa rynnäkökivääri 10 + 10 ls:n mestaruuden

tuloksella 194 pistettä. Tulos ylitti kahdella pisteellä voimassa olevan puolustusvoimien ennätyksen

— ylliluutnantti Veli Kovanen voitti yleisen sarjan suunnistusmestaruuden v 1984.

MUUNTUVA TIMANTTI 800

Myynti alan liikkeistä:
Valmistaa:

P. ROTOLA-PUKKILA KY
61800 KAUHAJOKI, puh. 963-11433

Syöpäsäätiön ADRESSIT

lähimmästä
pankiasta
tai Syöpäsäätiön
toimistosta
Liljankatu 21 B
Helsinki 17
Puh. 654 677

TOPSTYLE KY

Savonkatu 23 — 45100 KOUVOLA 10
Puh. 951-11842
JD-MARKETING OY
Savonkatu 23 — 45100 KOUVOLA 10

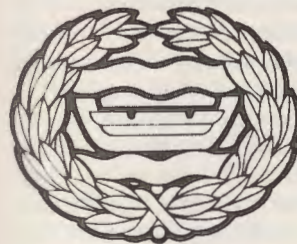
KIIPULAN KUNTOUTUSKESKUS

tarjoaa kuntoutuspalveluja
rintamaveteraaneille
ja sotainvalleille

Kiipulasäätiö

PPA 1 Kilpula, 14200 Turenki
Puh. (917) 85 311

NYLANDS BRIGAD

Funktionen i Nylands Brigad, under betraktelseperioden, kan väl karakteriseras som ovanligt aktiv men splittad. Aktiviteten har till stor del förorsakats av den splittring som tillkommit på grund av en mängd ansvarsfulla och arbetsdryga förtroendepgifter. Uppgifterna ger brigaden en klar möjlighet att visa sin yrkeskicklighet gällande det sedan anordnandet av tävlingar, krigsövningar eller stora repetitionsövningar. Men samtidigt tar detta ansvar på den till mängden lilla personal som vi begåvats med. Med detta som bakgrund är resultaten i olika utbildnings- och idrottstävlingar naturligtvis mycket värdefullare än om vi helt kunnat koncentrera oss på utbildning och träning.

Också i övrigt har brigaden varit i blickpunkten och objekt för otaliga både högt stående och intressanta besök mycket beroende av att det enastående traditions huset och brigadmuseet, "Kaptensbostället" funnits ytterst intressant.

År 1983 förflöt i Nylands Brigad under refererade tecken. Bland jubiléen kan nämnas 65-årsjubiléet av Jägarbataljon 27:s återvändande från Tyskland för att delta i det utbrut-

Brigadkommendören överste Gustav Hägglund.

na frihetskriget, minnesfestligheterna hölls i Dragsvik den 25 februari 1983. Den 24 mars firade Nylands Brigads Gille 20-årsdagen av gillet grundande och slutligen den 16 december fyllde Dragsvik Idrottare r.f. 15 år som förening.

Nylands Brigad fick under år 1983 emotta två speciellt förnäma gåvor. Under festligheterna vid brigadens årsdag den 18 april, som för övrigt sammanföll med 175-års jubiléet av Siikajokislaget, överräckte Sveriges försvarsattaché i Finland öv H Ericsson en sabel från år 1775 och ett flintläsgevär från 1799 till brigaden. Båda dessa gåvor har hittills förvarats på armémuseet i Stockholm. Den 1 augusti 1983 överlämnade herr Åke

Bäckström från Stockholm, Sverige, en stor guldpokal, en statyett samt en hedersvimpel till Nylands Brigad. Pokalen kallas "De Stupade Idrottsmännens Guldpokaltrofé", och den hedrar de stupade västnyländska idrottsmännen under vinter- och fortsättningskriget 1939—44. Pokalen är ämnad som pris i idrottstävlingar mellan Nylands Brigad och NÅID.

Mellan den 9 och 13 september 1983 var Nylands Brigads Jägarbataljon på bygdemarsch i Österbotten. Marschen var en kombinerad cykel- och motormarsch och den följde rutten Dragsvik — Niinisalo — Nykarleby — Jakobsstad — Esse — Purmo — Oravais — Vörå — Lillkyrå — Vasa — Malax — Korsnäs — Petalax — Pörtom — Närpes. Vid alla boningscentra stannade marschavdelningarna upp och höll uppvaktning vid de olika lokala hjältegravarna.

Den viktigaste händelsen år 1984 var brigadkommendörsbytet i Nylands Brigad. Den 13 juli avgick överste Hans Christensen efter fyra års tjänst i brigaden och flyttade till Huvudstabens utrikesavdelning och han efterträddes av överste Gustav Hägglund, som kom till Nylands Brigad från sin post som chefssekreterare i försvarsrådet.

Den 10 augusti byttes brigadens stabschef. Övl Heikki Vilén blev kommendör för den finländska FN-bataljonen på Golan och ny stabschef blev Jägarbataljonens kommendör övl Lars Stenström. Hans tjänst som bataljonskommendör övertogs av övl Finn-Göran Wennström.

I samband med årsdagen besökte också ca 50 personer ur kontingent II/44 Dragsvik. De kan kalla sig Finlands yngsta veteraner, för då de ryckte in i tjänst i Dragsvik var de endast

17 år gamla. Den 21 april firade kontingenten sin 40-års minnesfest av inryckningen.

Bland de viktigare besöken år 1983 var utan tvekan det som försvarsmaktens överbefälhavare republikens president Mauno Koivisto gjorde i Nylands Brigad den 18 augusti i samband med att brigaden stod värd för försvarsmaktens mästerskap i orientering. President Koivisto överräckte personligen vandringspriset, som bär hans namn, åt segrarna i patrullorientering och trivdes i brigaden hela dagen. I presidentens följe var bl.a. försvarsmaktens kommendör gen Lauri Sutela, utbildningschefen genltn Raimo Viita, Södra Finlands Militärläns kommendör genmaj Keijo Tuominen och FBF:s direktör Mika Tiivola. Två dagar tidigare hade Kymmeneläns landshövding Erkki Huurtamo besökt brigaden också i samband med orienteringsmästerskapen.

Den mest omfattande händelsen inom brigadens område år 1984 var stormanövern VARSTA-84 mellan den 22 och 31 augusti. Det var fråga om årets militära huvudmanöver. Omkring 14000 man från Sydvästra Finlands, Södra Finlands, Sydöstra Finlands, Mellersta Finlands och Österbottens Militärlän deltog. Även republikens president Mauno Koivisto följde med denna samövning mellan land-, sjö- och luftstridskrafterna den 27 augusti tillsammans med försvarsrådet, som senare samma dag under ordf statsminister Kalevi Sorsas ledning höll sitt möte på Officersmässen i Nylands Brigad. VARSTA-84 utspelades inom området Hangöudden — Skärgårdshavet — Lojo — Salo.

I maj 1984 stod Nylands Brigad värd för både Södra och Sydvästra Finlands Militärläns mästerskap i

skytte. Tävlingarna sköts på skjutbarnorna i Bagby och Syndalen.

Den 8 maj var försvarsmaktens kommendör general Jaakko Valtanen värd för Maanpuolustuksen Tuki r.y:s besök i Nylands Brigad.

Förutom försvarsrådets besök fick Nylands Brigad under 1984 uppleva tre ministerbesök. Den 4 april besöktes brigaden av kulturminister Gustav Björkstrand, den 6 november höll justitieminister Christoffer Taxell festtalet på Svenska Dagen och den 24 november var försvarsminister Veikko Pihlajamäki festtalare vid Sotavangit r.y:s 40-års frigivningsjubileum i Dragsvik.

Åren 1983—84 har på idrottens olika arenor varit mycket framgångsrika för Nylands Brigad. Speciellt framgångsrikt blev år 1984 med många goda placeringar för enskilda beväringar och personal men även i lagtävlingar.

Fräidrotten har under många år varit Nylands Brigads paradgren så också under 1983 och 1984. I allmänna mästerskapet placerade sig Nylands Brigad på tredje respektive andra plats. Av de individuella prestationerna bör nämnas jägare Jarmo Malmberg, som segrade på 800 meter och 1500 m och dessutom var andra i beväringens 4000 m terränglöpning.

Jägare Kenneth Grägg blev mästare i släggkastning. Undersergeant Lars Fagerholm erövrade en bronsplacering i såväl längd som tresteg och samma placering blev det för Nylands Brigad i 4 x 100 m stafett. 1984 hämtade fräidrotten sex medaljer till Nylands Brigad. På 4 x 100 m silver och brons och i svensk stafett brons. Premiärlöjtnant Sören Isaksson tog silver i tresteg och brons i längdhopp, medan

översergeant Pentti Laamanen tog brons i 200 m häck.

Skyttesporten fick en ordentlig puff framåt 1984. Grundorsaken var att i Nylands Brigads skytteled fanns två verkliga elitskyttar, nämligen montör Ralf Westerlund och korpral Jan Nyberg. Dessa två samlade de flesta poängen åt Nylands Brigad genom att delta i flere grenar med stor framgång. Vid länsmästerskapen, som för övrigt Nylands Brigad stod värd för, vann Nylands Brigad lagtävlingen. Individuellt bör noteras montör Ralf Westerlunds mästerskap i snabbskytte, han segrade i läns-, försvarsmaktens-, militära nordiska-, och till slut i militärvärldsmästerskapen i Schweiz. För dessa prestationer blev

Kommendörsbytet är ett faktum. Nya brigadkommendören, överste Gustav Hägglund har trätt fram för att tillsammans med sin varmt avtackade företrädare, överste Hans Christensen avlyssna brigadens honnörsmarsch.

han vald till bästa gevärsskytt i försvarsmakten 1984. Korpral Jan Nyberg överraskade många att som pistolskytt gå och hemföra försvarsmaktens mästerskap på standardgevär 300 m med fantastiska 196 poäng, som samtidigt blev nytt försvarsmaktens rekord. Detta toppresultat lade grunden till att korpral Jan Nyberg korades till bästa beväringssidrottman i hela försvarsmakten 1984.

I skidning överraskade närmast jägare Peter Rantanen genom att ta brons i beväringklassens skidskytte vid försvarsmaktens mästerskap i St Michel 1983. 1984 var Nylands Brigad bästa truppförband inom militärlänet snöbristen till trots.

I skytteorienteringsbudkaveln Ilves-Viesti blev det en tredje placering både 1983—84. 1984 var annars ett mycket bra år för orienteringslaget i Nylands Brigad. Jägare Kennet Ahlqvist blev länsmästare. Men den verkligt hårda i orienteringslaget var elev Thomas Hjerpe. Först bidrog han genom en individuell tredje plats till att

Nylands Brigad blev andra vid försvarsmaktens mästerskap i beväringarnas lagtävling, sedan vann han finska mästerskapen i klassen H-17-18 både dag och natt. För detta blev han belönad med orienteringens storkommandörsmärke.

Under olika vapenslagsläger har våra män visat sig på styva linan inte alltid genom att vinna men genom att inta goda placeringar i hård kamp.

Sålunda vann skolans elever kompetenstävlingen på länets tredje infanteriläger 1983 ledda av överfältväbel Lönnroth. Under år 1984 vann eleverna både på första och andra lägret denna gång utbildade av fältväbel Hermansson.

Dessutom har våra pansarvärnsmän tagit tredje och femte placering på länets pansarvärnsläger 1984. Vi kan konstatera att granatkastarkompaniet hemförde andra pris med ytterst liten marginal vid eldöppningstävlingen i Rovajärvi 1984. Under samma läger utnämndes fältväbel Håkans till bästa granatkastarutbildare.

PANSSARIPRIKAATI

Panssariprikaatin komentaja eversti Kalevi Tarvainen.

Panssariprikaati oli 1. 3. 1985 asti puolustusvoimiemme ainoa rauhan ajan joukko-osastotasoinen yhtymä. Jalkaväkijoukkoina sen kokoonpanoon kuuluivat erillisyyksikkönä Panssarintorjuntakomppania, itsenäisinä joukko-osastoina Hämeen Jääkäripataljoona ja Panssarivaunupataljoona sekä sotilasopetuslaitoksena Panssarikoulu. Maaliskuun 1985 alusta lukien Panssariprikaati muutettiin yhtymästä joukko-osastoksi. Hämeen Jääkäripataljoona ja Panssarivaunupataljoona

esittäytyvät näillä sivuilla tällä erää viimeisen kerran itsenäisinä jalkaväkijoukko-osastoina. Jatkossa ne ovat edeltäjiensä nimet ja perinteet omavia Panssariprikaatin joukkoyksiköitä. Panssarikoulu on edelleenkin Panssariprikaatin alainen sotilasopetuslaitos.

Sievin Jalkine
85310 Sievi as
puh. 983-85040

AHLSTRÖM
iittala **finland**
14500 Iittala, puh. 5111

 IMATRAN VOIMA OY
PL 138
00101 HELSINKI 10

HÄMEEN JÄÄKÄRIPATALJOONA

Panssarijääkärien ja kranaatinheitinmiesten koulutus on jatkunut pataljoonassa hyväksi koettujen suunnitelmien mukaisesti. Vuoden 1984 alusta pataljoona on kouluttanut sotilasläänin sotilaspoliisit ja koko puolustusvoimien sotilaspoliisijohtajat. Vuoden 1985 alusta pataljoona kouluttaa keskitetysti PsPr:n, UudJP:n ja HämRjP:n panssarintorjunta-aliupseerit. Moottorialiupseerien koulutus pataljoonassa lakkaa jatkuen keskitetysti UudJP:ssa.

Pataljoonassa vaihtui komentaja 22. 4. 1983 evl Martti Keskitalon luovuttaessa komentajuuden evl Jussi Hautamäelle.

Hämeen Jääkärikillan toiminta on ollut vireätä. Killan toiminta on ollut vireätä. Killan aloitteesta ja toimenpitein paljastettiin Inarin Kaamasessa 21. 7. 1984 Lapin sodan jääkärien muistomerkki. Massiivinen taideteos muistuttaa meitä nykypolven jääkäreitä JP 4:n taisteluista 40 vuotta sitten. ”Muisto velvoittaa” — todetaan patasaassa.

Koulutuskokoonpanossa on tapahtunut muutos Sotilaspoliisikoulun tultua liitetyksi pataljoonaan vuoden 1984 alusta. Koulun opetus on voitu

Hämeen Jääkäripataljoonan komentaja everstiluutnantti Jussi Hautamäki.

käynnistää vaikeuksista uusissa oloissa moottoroidun joukko-osaston piirissä.

Koulutusolosuhteissa on tapahtunut suuri parannus pataljoonan hajasijoituksen päätyttyä kesällä 1983 Kranaatinheitinkomppanian siirryttyä Prolannummelle. Panssarijääkäripataljoona hallitsee nyt kasarmialueen pohjoista sektoria. Koulutusta ja kaluston huoltoa haittaa edelleen toimivan panssarivaunun hallin puuttuminen.

Opetustyössä saavutetut tulokset on todettu hyväksi sotilasläänin komentajan pitämässä koulutustarkastuksessa syksyllä 1984. Taisteluumaleirit Niinialossa ja sota- sekä taisteluharjoitukset ovat olleet koulutuksen kannalta korvaamattomia monipuolista

Panssarijääkärit talvisessa koulutuksessa.

kalustoa käyttävän henkilöstön yhteistoiminnan kouluttamiseksi. Pataljoona on osallistunut lähes kaikkiin ESSl:n alueella pidettyihin sotaharjoituksiin sekä kahteen LSSl:n alueella pidettyyn harjoitukseen. Peruskoulutuskauten koulutusleireillä pataljoonan omalla Padasjoen leirialueella on voitu tarkastaa peruskoulutuksen taso ja syventää koulutusta suorituskertojen toistoilla.

Panssaripataljoonan kokeilu- ja kertausharjoituksen johtamisvastuu oli pataljoonalle suuri voimaponnis-

tus syksyllä 1983.

Valtakunnallisissa kilpailuissa pataljoona on menestynyt lähinnä ampumahiihdossa. Alik Ari Saarinen sijoittui puolustusvoimien mestaruuskilpailuissa kymmenen parhaan joukkoon varusmiesten sarjassa ja sotilasmestari Jouko Koski oli neljäs 15 km:n hiihdossa (40 v).

Pataljoona on menestynyt sotilastaitoja mittaavissa kilpailuissa siten, että voitti PsPr:ssa ensimmäistä kertaa jaossa olleen Mannerheim-Ristin Ritarien maljan.

**Suomen
Teollisuuden
Vartiointi Oy**

Elimäenkatu 30, 00520 Helsinki
Vaihde 765 066

Luotettavat pakkauslaitteet

HALOILA

Oy M. Haloila Ab
Luhta 23100 Mynämäki
puh. 921-706 265

PANSSARIVAUNUPATALJOONA

Panssarivaunupataljoona on kuluneena kahtena vuotena vakiinnuttanut koulutus-80:n käyttöön. Erona aikaisempaan on 3.PsvK:n muuttuminen BMP-1 kalustolla kouluttavaksi panssaritiedustelukomppaniaksi.

Työrytmi on ollut Panssariprikaatin joukko-osastoille ominaisesti armoton ja haasteet mittavia. Koulutustavoitteet on kuitenkin saavutettu ja asemamme panssariyhtymän ydinjoukko on edelleen horjumaton.

Joukon voima pulppuaa perinteistä. Merkittävin perinnetapahtuma tällä kaudella oli yhdessä Björkmannin panssarimiesveteraanien kanssa vietetty Panssarivaunupataljoonan 65-vuotisjuhla. Valaparaatissa ja päiväjuhlissa veteraanien ryhdikäs ja pystypäinen joukko valoi esimerkillään oikeata tankkimieshenkeä ja ylpeyttä juuri valan vannoneisiin nuoriin panssarimiehiin ja koko pataljoonan henkilöstöön. Pataljoonan kantahenkilökunnan ja veteraanien yhteisen iltajuhlan lämmin tunnelma antoi itse kullekin mittavan määrän uskoa omaan työhön ja työmotivaatiota vuosiksi eteenpäin.

Käsinkosketeltavana muistona Panssarivaunupataljoonan perinteistä paljastettiin pataljoonassa entisöity

Panssarivaunupataljoonan komentaja everstiluutnantti Tauno Yläne.

”Perinne Sturm” Ps 531-10 14. 7. 1983 vuosipäivän yhteydessä. Sillä on jatkosodan aikana tuhottu eniten vihollisen panssarivaunuja. Tapahtuman arvoa ja juhlavuutta lisäsi erityisesti kyseisen vaunun miehistön läsnäolo ja heidän paljastustilaisuudessa tuleville panssarimiespolville antamansa syvästi isänmaallinen ja velvoittava ”Testamentti”.

Panssarikillan ja Panssarivaunupataljoonan yhteistyö jatkuu voimakkaana hakien uusia muotoja. Erityisenä kohteena on vanhan historiallisesti arvokkaan panssarikaluston pelastaminen jälkipolville.

Panssarivaunupataljoona on aloittanut panssaritiedustelukomppanian koulutuksen myötä uuden luvun suo-

malaisten panssarijoukkojen historiaan. BMP-1 kalustolla tapahtuva panssaritiedustelukoulutus on jo vakiinnuttamassa asemaansa taistelupanssarivaunukoulutuksen rinnalla. Koulutetut kaksi saapumiserää ja syksyllä 1984 VARSTA-harjoituksessa olleet reserviläiset ovat kotiutuneet siviiliin tyytyväisinä siitä, että ovat saaneet koulutuksensa nykyaikaisella kansainvälisellä mitat täyttävällä kalustolla.

Pataljoona osallistui näyttävästi valtakunnalliseen VARSTA-pääsotaharjoitukseen. Se muodosti harjoituksen keltaisen puolueen rungon yhdessä PsPr:n muiden joukkojen kanssa. Harjoitus opetti erinomaisesti sekä johtajia että joukkoamme.

Pataljoonan koulutusmahdollisuudet Parolannummen alueella ovat säilyneet entisellään. Täyskaliiperiam-

untojen suoritusmahdollisuudet Niinalossa ja Rovajärvellä ovat parantumassa uuden varomääräyksen sekä alueilla tapahtuneen jatkuvan kehitystyön ansiosta. Erityisellä mielihyvällä on otettu vastaan uudet maalilaitteet ja liikemaaliradat sekä ampumasimulaattorit. Niiden panssarivaunuampumakoulutuksen tehoa nostava vaikutus on ratkaiseva.

Kuluneen kaksivuotiskauden on pataljoonaa komentanut evl Tauno Yläne. Kausi jäänee pataljoonan viimeiseksi itsenäisenä joukko-osastona. Panssariprikaati muuttuu vuoden 1985 aikana yhtymästä joukko-osastoksi ja sen myötä Panssarivaunupataljoona joukkoyksiköksi. Pataljoonan kunniakkaat perinteet tullaan kuitenkin säilyttämään yhtenä Panssariprikaatin perinteiden osana.

Perinne Sturmien sodanajan miehistö muistelee menneitä. SA-kuva.

PANSSARIKOULU

Panssariprikaatin komentajan alaisen Panssarikoulun tehtävänä on antaa henkilökunnalle panssari- ja panssarintorjuntaopetusta perus- ja jatkokoulutuksena.

Koulussa annetaan lisäksi reserviupseerin koulutus lähinnä panssari- ja panssarijääkärialoilla. Kolmen viime vuoden aikana on toimeenpantu keran vuodessa myös panssaritiedustelupainotteinen kurssi. Panssarikoulun tehtäviin kuuluu myös panssari- ja panssarintorjunta-alojen tutkimus- ja kokeilutoiminta, täydennyskoulutus sekä erikoishenkilöstön kertausharjoitukset.

Panssarikoulu täytti 2. 4. 1983 35 vuotta. Vuoden 1984 vuosipäivä oli nykyinäymin viimeinen vuosipäivä itsenäisenä joukko-osastona, koska Panssariprikaati muuttuu 1. 3. 1985 joukko-osastoksi. Prikaatin puitteissa tapahtuvassa perinteiden kokonais-suunnittelussa saavat Panssarikoulunkin perinneasiat uuden muodon. Kuitenkin Panssarikoulu toivoo, että se saa säilyttää omat arvokkaina pitämänsä perinteet; ainakin sellaiset, jotka korostavat koulun asemaa sotilasopetuslaitoksena.

Kuluneen kaksivuotiskauden aikana

Panssarikoulun johtaja everstiluutnantti Raimo Turunen.

koulutus on jatkunut pääpiirtein entisenlaisena T-55/T-54 ja BTR-60/BTR-50 vaunukalustoilla sekä panssarintorjunnassa sinko-aseilla. Merkittävästi uutta koulutusta on myös alettu antaa. BMP-1 vaunun käyttö on vakiintunut pääkalustoksi PsRUK:n tiedustelulinjalle ja panssarintorjuntaohjus 82 otettiin koulutuskäyttöön 1983 kantahenkilökunnan ensimmäisellä ohjuskurssilla marraskuussa.

Panssarikoulu on toteuttanut kurssiansa opetussuunnitelmiin kuuluvat taisteluampumaleirit kolme kertaa vuodessa, kesällä ja syksyllä panssarijoukkojen parhaalla harjoitus- ja ampuma-alueella Niinisalon Pohjankaalla ja talvella Lapissa Hautainmaassa. Leireille on osallistunut joukkoja koko Panssariprikaatista ja pie-

nempiä osastoja sekä yksittäisiä henkilöitä laajemmaltakin.

Panssarikoulu on johtanut myös pioneerialiupseerikoulujen panssarintorjuntaleirien sovelletun taisteluharjoitusvaiheen kahdesti vuodessa Parolannummen — Hätilän alueilla. Myös varuskuntaharjoitus 1/84 oli koulun johtamisvastuulla. Uutena koulutustapahtumana toimeenpantiin Panssarikoulun johtama panssarintorjuntaohjusampumaleiri Hautainmaan ampuma-alueella marraskuun lopulla 1984. Leirille osallistuivat joukkueet ohjuskoulutusta antavista joukko-osastoista. Leiriä oli tarkastamassa koulutuspäällikkö lähimpine apulaisineen.

Käsketyt koulutustehtävät on voitu toteuttaa lähes häiriöttä suunnitelmien

mukaan. Opetustavoitteiden saavuttamisessa on merkittävä osuus ollut Panssariprikaatin muiden joukko-osastojen ja erillisyyksiköiden koulutusjoukkoavulla.

Seuraava kaksivuotiskausi tuo tullessaan uuden taistelupanssarivaunun T-72:n kantahenkilöstön täydennyskoulutuskalustoksi. On myös selviä merkkejä siitä, että panssarintorjuntakoulutustehtävät tulevat lisääntymään jopa koko puolustusvoimien po alan koulutusta koskevaksi.

Panssarikoulun kokoonpano on muuttumassa 1. 3. 1985 aiemmin mainittuun Panssariprikaatin organisaatiomuutokseen liittyen. Muutoksen jälkeen kokoonpano on: koulun johtaja, esikunta, kurssiosasto ja panssarintorjuntakomppania.

”Nyrkki 1 —A 10 — tehtävä suoritettu”.

Koulutusolosuhteet ovat jossain määrin paranemassa todennäköisesti vuonna 1985 käyttöön saatavan uuden panssarivaununhallin myötä.

Panssarikoulussa on palkittu seuraavia henkilöitä:

Parhaan kouluttajan palkinto

Kapt Jorma Jokisalo v 1983

Sotmest Raimo Mäkitalo v 1984

PsRUK:n priimukset

upskok Ralf Hermans kurssi 172

upskok Pasi Lintuaho kurssi 173

upskok Jyrki Sjöholm kurssi 174

upskok Ismo Hänninen kurssi 175

upskok Timo Saarinen kurssi 176

Panssarikoulussa toimeenpantiin seuraavat kurssit ja opetustilaisuudet:

Vuonna 1983

— 67. kadettikurssin jalkaväkijän panssariopintosuunta,

— 68. kadettikurssin jalkaväkijän panssariopintosuunnan panssarintorjuntaohjuskurssi,

— PO II 5 E panssarilinja,

— PO I 42 E panssarilinja,

— PO I 42 E panssarintorjuntalinja,

— Panssarireserviupseerikurssit 172, 173 ja 174,

— Upseerien panssaritaktinen opetustilaisuus,

— Kantahenkilökunnan BMP-1 opetustilaisuus,

— Panssarintorjuntayksiköiden päälliköiden kertausharjoitus.

Vuonna 1984

— 68. kadettikurssin jalkaväkijän panssariopintosuunta,

— 69. kadettikurssin jalkaväkijän panssariopintosuunnan panssarintorjuntaohjuskurssi,

— PO I 43 E panssarilinja,

— PO I 43 E panssarintorjuntalinja,

— Panssarireserviupseerikurssit 174, 175, 176 ja 177,

— Panssarintorjuntakomppanioiden päälliköiden opetustilaisuus,

— Upseerien panssaritaktinen opetustilaisuus,

— Kantahenkilökunnan BMP-1 opetustilaisuus,

— Kantahenkilökunnan asentajakurssi,

— Panssarintorjuntayksiköiden päälliköiden kertausharjoitus.

Ns sotilaslajeissa panssarikoulu ei pienuutensa- ja tästä johtuvien osallistumisrajoitusten takia pysty saavuttamaan kärkisijoituksia monesti edes prikaatitasollakaan. Mutta muissa kilpailuissa on koululla ollut iskukykyä. Näistä saavutuksista voidaan mainita mm

— PsvP:n järjestämän panssarivaununaitokilpailun joukkuevoitto vuosina 1983 ja 1984,

— HämJP:n järjestämän rynnäköpanssarivaunukilpailun joukkuevoitto vuonna 1983,

— ESSl:n joukko-osastojen kantahenkilökunnan ns kotiratakilpailun 2. sija vuonna 1983,

— PsPr:n ampumasuunnistuksen 2. sija joukkuekilpailuissa ja varusmiessarjan 3. sija,

— PsPr:n joukkojen välisessä rynnäköammunnassa yleensä voitto (kerran 5. sija),

— PsPr:n joukkojen kaikkien joukkueiden marssilaulukilpailun 2. sija vuonna 1984 sekä

— Varusmiesten panssariaiheisen tietokilpailun voitto vuonna 1983.

Panssarikoulun tärkein tehtävä on panssari- ja panssarintorjunta-alojen johtajien kouluttaminen. Tänä päivänä koulu suorittaa tehtävänsä osittain puutteellisissa olosuhteissa vähäisimmällä mahdollisella henkilöstöllä.

Tulevaisuus näyttää kuitenkin paremmalta mm uuden hallin käyttöönoton jälkeen, vaikka erikoisluokkapuutteet jäävätkin olemaan.

Tulevaisuus näyttää kuitenkin paremmalta mm uuden hallin käyttöönoton jälkeen, vaikka erikoisluokkapuutteet jäävätkin olemaan.

Tulevaisuus näyttää kuitenkin paremmalta mm uuden hallin käyttöönoton jälkeen, vaikka erikoisluokkapuutteet jäävätkin olemaan.

Tulevaisuus näyttää kuitenkin paremmalta mm uuden hallin käyttöönoton jälkeen, vaikka erikoisluokkapuutteet jäävätkin olemaan.

Tulevaisuus näyttää kuitenkin paremmalta mm uuden hallin käyttöönoton jälkeen, vaikka erikoisluokkapuutteet jäävätkin olemaan.

Tulevaisuus näyttää kuitenkin paremmalta mm uuden hallin käyttöönoton jälkeen, vaikka erikoisluokkapuutteet jäävätkin olemaan.

Tulevaisuus näyttää kuitenkin paremmalta mm uuden hallin käyttöönoton jälkeen, vaikka erikoisluokkapuutteet jäävätkin olemaan.

Runsas ja monipuolinen koulutuskalusto ja kurssijärjestelmä asettavat aivan erityisiä vaatimuksia kouluttajahenkilöstölle.

Ehkäpä juuri vaativa koulutusjärjestelmä kalustoineen on omiaan pitämään motivaation korkealla niin kou-

luttajien kuin koulutettavienkin piirissä. Tämä opetushalukkuus yhdessä korkean laadun kanssa on mahdollistanut opetustyön ohella myös tutkimus- ja kehittämistehtävien suorittamisen sekä ohjesääntötyön.

<h1>KESOIL</h1> <h1>KESOIL</h1> <h2>KESOIL</h2>	<h2>Raepuhalluslaitteet ja -tarvikkeet</h2> <p>Pyöreää teräshiekkaa sinkokoneisiin Särmiästä teräshiekkaa ja kevyitä puhallusaineita paneelimaalauksiin puhalluslaitteisiin</p> <p>Kovametallisuuttimia Hengitysilmasuodattimia</p> <p>Pölyttömästi toimivat siirrettävät Vacu Blast raepuhalluslaitteet</p> <p>Raepuhallushuoneet Sinkokoneet Raepuhalluskaapit</p> <h3>PREMAC OY</h3> <p>Palkkialankatu 7 A 00240 HELSINKI 24 Puh. (90)145 877</p>
<h2>interRent</h2> <h2>vuokraa autoja joka ajoon.</h2> <p>Soita keskusvaruumme 90-755 6133 sieltä saat tietää Sinua lähinnä olevan palvelupisteen numeron ja osoitteen.</p> <h2>interRent</h2>	<h2>INSTRUMENTOINTI OY</h2> <p>Sarankuilmankatu 20 33900 TAMPERE 90</p>
<h2>KANSALLINEN KOKOOMUS rp</h2>	<p>VARMISTUKAA ETTÄ MÖÖPELINNE ON VARMASTI VERHOILTU</p> <h2>KALLE KUTOJA</h2> <p>KANKAALLA</p> <p>Kankurterveisin</p> <h2>K & H ANNALA OY LAPUA</h2> <p>Puh. 964/388922</p>

POHJAN PRIKAATI

Vuodet 1983 ja 1984 ovat olleet Pohjan Prikaatissa työntäyteisiä, mikä on johtunut suurista varusmiesvahvuuksista, lukuisista kertausharjoituksista sekä heikosta kouluttajatilanteesta.

Rakennustöiden osalta Pohjan Prikaatissa on edetty suunnitelmien mukaan. Nykyaikaiset vaatimukset täyttävä autohalli useine ajoneuvokatoksiin valmistui v 1984. Tämän hetken suurin työkohte on siirtyminen öljylämmöstä kaukolämmön käyttöön. Työt ovat loppusuoralla. Täydellinen siirtyminen kaukolämpöön toteutetaan vuoden 1985 alussa.

Joulukuusta 1981 lähtien on Pohjan Prikaatin komentajana toiminut eversti Pekka Mustonen. Esikuntapäällikkö vaihtui 1. 6. 1984, jolloin evl Kauko Pesonen luovutti tehtävät evl Juhani Hannilalle. Evl Pentti Korhonen luovutti 3. 5. 1983 jääkäripataljoonan komentajan tehtävät evl Kalevi Markkaselle.

Pohjan Prikaati suoritti perinteiset kesäkuun saapumiserän valamarssit vuonna 1983 Ylikiiminkiin ja vuonna 1984 Kuivaniemelle. Molemmissa tilaisuuksissa oli tuhatmäärin yleisöä seuraamassa näytösharjoituksia ja valparaattia.

Prikaatin kilta on jatkanut aktiivis-

Pohjan Prikaatin komentaja eversti Pekka Mustonen.

ta toimintaansa entisten ja nykyisten prikaatilaisten yhdyssiteenä. Kilta julkaisee entistä ehompana ilmestyvää lehteä — uudelta nimeltään ”Pohjan Pojat” — neljä kertaa vuodessa. Pohjan Prikaatin killan merkittävimpiin juhlapäiviin lukeutui 4. 12. 1983, jolloin vihittiin käyttöön killan uusi lippu.

Prikaatin historia valmistui vuosipäiväksi 1984. Historia on otettu vastaan hyvin myönteisesti.

Vuotuinen maastokilpailu (kiltakilpailu) Bodenin Rykmentin ja Pohjan Prikaatin henkilökunnan ja kiltalaisten välillä on jatkunut entisen kaltaisena. Talvikilpailu Bodenissa ja syyskilpailu Oulussa antavat hyvän mah-

dollisuuden tavata naapurimaan sotilaita ja kiltalaisia.

Vuoden 1984 tärkein koulutustapahtuma oli PohPr:n komentajan johtama ”Korpi -84” -harjoitus syyskuussa Puolangan — Pudasjärven alueella. Harjoitus oli samalla PSSl:n pääsotaharjoitus. Siihen osallistui lähes 2500 miestä. Pitkähköt moottorimarssit ja vaativa viivytystaistelu pitkin maastosiirtymisineen kouluttivat sekä johtajia että miehistöä kouriintuntuvalla ja ikimuistettavalla tavalla.

Varusmieskoulutustulokset testataan kunkin ikäluokan kohdalta koulutustarkastuksissa. Niissä arvostellaan kilpailunomaisesti joukkueiden ja kouluttajien paremmuus. Parhaat joukkueet palkitaan kuntoisuuslomilla ja parhaat kouluttajat kouluttajapalkinnoilla. Pohjan Prikaatin vuoden 1983 kouluttajaksi nimitettiin vääpeli Kalervo Mäkelä. PSSl:n kranaatinheitinleirillä marraskuussa 1984 PohPr:n joukkue voitti kevyiden kranaatinheitinjoukkueiden välisen tulenaloituskilpailun.

Prikaatin merkittävimmät urheilu-saavutukset vuonna 1983 olivat sotimest Alpo Himangan yli 50 vuotiaiden puolustusvoimien mestaruudet hiihdossa ja ampumahiihdossa sekä sotimest Matti Turtisen yli 35 vuotiaiden puolustusvoimien mestaruus suunnistuksessa. PohPr:n partio kapt Erkki Nurmiraanta, sotimest Matti Turtinen, vm Juha Alasalmi ja vm Jari Loukusa voitti PSSl:n partiosuunnistusmestaruuden 1983. PSSl:n suunnistusmestaruuskilpailujen yleismestaruuden 1983 PohPr voitti ylivoimaisesti. Sotilasurheiluliiton lentopallomestaruus on voitettu Ouluun jo neljä kertaa, joista viimeiset vuosina 1982 ja 1983. Joukkueiden pelaajista pääosa on ollut Pohjan Prikaatista. Puo-

lustusvoimien pesäpallosarjan loppuotteluissa 1983 PohPr:n joukkue saavutti toisen sijan. Upskok Lauri Lauste ja alik Kimmo Vuotila ampuvat vuoden 1984 puolustusvoimien mestareiksi standardikiväärin 20 laukausta makuulta. Prikaatin joukkue voitti partiollaan ylil Kari Pohjala, sotimest Matti Turtinen, jääk Ari Metsäranta ja jääk Arto Katajamäki vuoden 1984 PSSl:n suunnistusmestaruuden. PohPr voitti myös vuoden 1984 PSSl:n yleismestaruuden suunnistuksessa.

Vuoden 1984 merkittävä voitto Pohjan Prikaatille tuli perinteisen PSSl:n joukko-osastojen, esikuntien ja laitosten välisessä ”Ekströmin malja”-ampumakilpailussa. Samassa kilpailussa henkilökohtaisen yleismestaruuden ampui PohPr:n ylilv Matti Korhonen. PohPr:n partio ltn Juha Vihavainen, sotimest Matti Turtinen, alik Juha Alasalmi ja alik Jari Loukusa voitti PSSl:n partiohihtomestaruuden 1984.

Prikaati oli järjestelyvastuussa TOUL:n ampumamestaruuskilpailuis-

Vuoden 1983 kouluttaja vääpeli Kalervo Mäkelä on vastaanottanut palkintonsa eversti Pekka Mustoselta.

Kenraalileversti D A Grinkevitsh nautti vierailunsa aikana kenttälounaan.

sa 6.—7. 6. 1984 Hiukkavaarassa. Kilpailuissa saavutettiin hyviä tuloksia. Kilpailukoneisto toimi tarkkailijoiden mukaan kiitettävästi.

Pohjois-Suomen Messut pidettiin 29. 7.—7. 8. 1983. Puolustusvoimien osastosta vastasi Pohjan Prikaati. Osastoon tutustui yli 50000 messuvierasta. Tämän lisäksi prikaati on esittänyt useille vierailijaryhmille ja moniin satoihin nouseville koululaisryhmille heidän tutustuessaan toimintaamme.

Puolustusvoimain komentaja vieraili PohPr:ssa 14. 11. 1983. Toinen merkittävä vierailu oli Neuvostoliiton asevoimien maavoimien pääesikunnan päällikön kenraalileversti D A Grinkevitshin käynti Hiukkavaarassa 7. 8.

1984 kenraaliluutnantti R Viidan isännöidyssä.

III AK:n asevelijuhlaa vietettiin Oulussa 8.—10. 6. 1984. Vapausoturien valtakunnalliset kesäpäivät järjestettiin Pohjan Prikaatissa 28.—29. 7. 1984. Molempien juhlatilaisuuksien järjestelyistä vastasi pääosin Pohjan Prikaati. Juhlille osallistui tuhansiin nouseva joukko sotiemme veteraaneja.

PohPr:n edellytykset varusmiesten ja reserviläisten kouluttamiseksi taistelulentän asettamien vaatimusten mukaisesti ovat parantuneet. Koulutuksen entistä yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla sekä vakioimalla tärkeimmät harjoitukset ja kaikki taisteluammunnat prikaati yhdenmukaistaa

ja tehostaa taistelu- ja ampumakoulutustaan sekä pyrkii monipuolisella täydennyskoulutuksella kehittämään henkilökunnan ammattitaitoa.

OULUN
LÄÄNIN
KTK

KOTIMAINEN TARKAN MIEHEN ASEÖLJY

- Itsepuhdistava, suojaava ja voiteleva kotimainen huippuluokan aseöljy
- säilyttää jopa automaattiasseetin toimintakuntoisina aina -70°
- ei sisällä limakemää pilaaavia ponnekaasuja
- saatavana urheilu- ja aseilikkeleitä sekä tavaratalojen os. osastoilta.

Ky KEMIAANTUOTE

R. MELART-SUOMELA
SF— 2 KP 12240 HIKIÄ— FINLAND, puh. 914-68011

AMTI CORROLL suojainly vsta 1939

OULUN
KESKUS-OPTIIKKA OY

Isokatu 28 90100 Oulu 10
Puh. 981-227344

VERHOILULIIKE

K. SEILONEN

Sammaltie 51
Oulu 60
Puh. 981-301338

Laatutyötä vuodesta 1922

Käkelän linjurit aina tiellä

KÄKELÄN LIIKENNE OY

Raahe • Puh. 982-37306
37566

**KANSA
TAISTELI**

Tilaukset puh. (90) 616 4833

OULUN
SOTILASKOTIYHDYSTYS RY

90100 Kasarmi Oulu

PORIN PRIKAATI

Kulunut kaksivuotiskausi on Porin Prikaatissa ollut tiivistä koulutuksen aikaa. Uudistetut koulutusohjelmat ovat merkinneet uusia haasteita sekä kouluttajille että koulutettaville. Prikaatin koulutussuoritteet mitattiin vaativassa puolustusvoimien pääsotaharjoituksessa sekä koulutuspäällikön suorittamassa koulutustarkastuksessa.

Porin Prikaati siirtyi Turusta Säky-lään 20 vuotta sitten. Varuskunnan 20-vuotisjuhlaa vietettiin 20.—21. 8. 1983. Porin Prikaatin toiminnan tukijat sekä nykyiset ja entiset porilaiset voivat tällöin yhdessä todeta prikaatin hyvin sopeutuneen Säky-lään ja yhteistoiminnan lähiympäristön kanssa olevan moitteetonta.

Vuoden 1984 syksyllä kokoontuivat useat sodanaikaiset joukko-osastot Säky-lään varuskunnassa. JR 6 paljasti muistomerkkinsä kasarmialueelle, JR 35 ja 1.Pr viettivät asevelijuhlaansa ja JR 56 kotiuttamisensa 40-vuotismuistopäivää prikaatin tiloissa.

Prikaatin komentaja vaihtui 5. 7. 1984. Tällöin eversti Markku Salonen luovutti komentajan tehtävät eversti Raimo Jokiselle.

Kesän valatilaisuudet olivat perinteisesti varuskunnan ulkopuolella. Vuoden 1983 valatilaisuuteen Vamma-

Porin Prikaatin komentaja eversti Raimo Jokinen.

lassa osallistui runsas varusmiesten omaisten joukko. Kesällä 1984 järjestettiin valatilaisuus Raumalla yhteistoiminnassa Porin Rykmentin ja Prikaatin Killan kanssa. Tästä tilaisuudesta muodostui vaikuttava maanpuolustusjuhla.

Ystävyysottelut kantahenkilökunnan ampumajuoksussa ja suunnistuksessa Porin Prikaati — Västerbottens Regemente suoritettiin vuonna 1983 Säky-lässä ja vuonna 1984 Uumajassa. Prikaati voitti omakseen konsuli Eric Modigin kiertopalkinnon ja sai ensimmäisen kiinnityksen johtaja Tauno Vuolan kiertopalkintoon.

Huhtikuussa 1983 prikaati osallistui varusmies- ja kertausharjoitusjouk-

koineen LSSIE:n johtamaan sotaharjoitukseen Porin—Luvian alueella.

Salon—Tammisaaren alueella toimeenpantu puolustusvoimien pääsotaharjoitus elokuussa 1984 oli mittavine kertausharjoituksineen todellinen voiman ponnistus Porin Prikaatille. Kahden pataljoonan, armeijakunnan esikunnan sekä prikaatin esikunnan ja usean erillisen yksikön koulutuksessa oli turvaututtava myös ulkopuoliseen kouluttaja-apuun.

Koulutuspäällikkö suoritti koulutustarkastuksen prikaatissa 23.—25. 10. 1984.

Kouluttajapalkinnot luovutettiin vuosipäivinä ansioituneille kenttäkouluttajille. Vuonna 1983 palkinnon saivat yliluutnantti Reino Kallio, yliluutnantti Mauri Ikonen, luutnantti Leo

Sääski ja värvätty kersantti Pauli Veijalainen. Vuonna 1984 kouluttajapalkinnon saivat kapteeni Markku Esko, ylivääpeli Jarmo Hannula ja ylivääpeli Markku Hakanperä.

Porin Prikaatin merkittävimmät urheilusaavutukset olivat seuraavat:

- Presidentti Kyösti Kallion Maljan voitto v 1984
- Presidentti P E Svinhufvudin kiertopalkinnon voitto v 1984
- kantahenkilökunnan pika-ammunnan joukkuekilpailun voitto v 1983
- partiosuunnistuksen hopea v 1984
- varusmiesten suunnistuksen joukkuekilpailun, suunnistuksen joukkuekilpailun ja suunnistuksen yleismestaruuden voitot vv 1983 ja 1984
- yleisurheilussa puolustusvoimien

Vuoden 1984 pääsotaharjoituksen eräs vaihe.

mestaruus moukarinheitossa v 1984, hopeaa 4x100 m:llä v 1983 sekä 1000 m:llä pronssia v 1983 ja hopeaa v 1984

- sotakoirien kesämestaruuskilpailujen maastokilpailussa v 1983 kolmas ja v 1984 toinen sija sekä kantahenkilökunnan ja varusmies-sarjan suojelukokeiden voitot
- sotakoirien talvimestaruuskilpailujen valjakkoviestissä kolmas sija v 1983 sekä varusmiessarjassa kaksoisvoitto.

Prikaatissa käy vuosittain noin kymmenentuhatta vierasta. Suurimpia vierailuja ovat keväiset koululaisvierailut sekä valatapahtumiin liittyvät omaistenpäivät.

Tarkastuskauden merkittävimpiä vierailuja ovat olleet

- Yhdysvaltain sotilasasiamiehen eversti Jay C Mumfordin vierailu 11. 1. 1983
- Puolustusministeri Juhani Saukkosen vierailu vuosipäivänä 16. 2. 1983
- Puolustusministeri Veikko Pihlajamäen vierailu Säkylän varuskunnan 20-vuotisjuhlaan liittyen 21. 8. 1983
- Leningradin Kirovin ylemmän sotilasopetuslaitoksen johtajan kenraaliluutnantti N G Badejkinin vierailu 3. 10. 1984
- Puolustusvoimain komentajan kenraali Jaakko Valtasen tutustumiskäynti 3. 12. 1984.

Porin Prikaati on osallistunut Farma-näyttelyyn Turussa 8.—12. 7. 1983 ja Vakka-Suomen Messuille 8.—10. 6. 1984 Uudessakaupungissa.

Kuluneen kauden mittavat koulutustehtävät runsaine kertausharjoituksineen ovat olleet todellinen voimainponnistus, josta selviytyminen on vaatinut jokaisen kouluttajan täysipai-

Varusmiessarjan voittajat Spu Jysky ja jääkäri Juha Parkkonen. Kuva: Antti Kärkkäinen Kainuun Sanomat.

noista yrittämistä. Samanaikaisesti on saavutettu sotilasurheilun alalla hyviä tuloksia.

Prikaatille on merkittävää se kiinnostus ja arvostus, jota joukko-osasto kohtaan on osoitettu monien sodan ajan joukkojen veteraanijuhlissa

ja omaistenpäivien yhteydessä.

Tällä tavoin perinteet ja maakunnan tuki liittyvät osaksi prikaatin ny-

kypäivää. Katsomme luottavaisina tulevaisuuteen.

	<p>RENTTO OY</p> <p>Suutarinkatu 2, 05800 Hyvinkää Puh. 914-12 430</p>
<p>LAPINLEIMU OY</p> <p>KILSA-TUOTTEET 37800 TOIJALA ☎937-21080 TELEX 22-380</p>	<p>VAMMAS </p> <p>VAMMASKOSKEN TEHDAS PL 18, 38201 VAMMALA, Puh. 932-43411</p>
<p>SÄKYLÄN AUTOTARVIKE om. Veikko Lahtinen ☎PUH. 70 521☎</p>	<p>TUFF-KOTE DINOL RUOSTEENESTOA VAMMALAN RUOSTEENESTO KY</p> <p>Hopun teollisuusalue 38200 VAMMALA. Puh. 932-43500</p>

SAVON PRIKAATI

Varusmiesten uusittu koulutusjärjestelmä on ollut käytössä koko toimintakauden ajan. Peruskoulutuksen osalta on koulutuksen käytännön toteutuksessa saavutettu automaatiotasoa. Vuonna 1984 aloitetusta erikoiskoulutuksen kokeilusta on hankittu kokemusta kahden saapumiserän aikana. Kokonaisuutena koulutusjärjestelmä on tuottanut myös tuloksia, sillä upseerikokelaiden johtamat joukkueet ovat voittaneet sotilasläänin panssarintorjuntajoukkueiden koulutustasokilpailut sekä valtakunnallisen kranaatinheitinjoukkueiden tulenalotuskilpailun.

Urheilussa prikaati ei ole saavuttanut edellisten vuosien menestystä. Sen sijaan on pyritty selviytymään puolustusvoimien talvimestaruuskilpailujen järjestelyistä hoitamalla niin kilpailijoille kuin kilpailujen seuraajillekin kisojen arvoa vastaavat puitteet.

Savon Prikaatilla on edelleenkin ollut kiinteää yhteistoimintaa sodan aikaisten perinnejoukko-osastojensa Jalkaväkirykmenttien 7 ja 49 veteraanien kanssa. Molempien rykmenttien riveissä taistelleita on satamäärin osallistunut vuosipäivän juhlallisuuksiin Karkialammella. Jalkaväkirykmentti 49:n veteraanit lahjoittivat Savon soti-

Savon Prikaatin komentaja eversti Hannu Arovaara.

laskappeliin Englannista hankitun kauniin ja arvokkaan lasimaalauksen 1. maaliskuuta 1984. Tilaisuuteen osallistui myös sodanaikainen divisiioonan komentaja jalkaväenkenraali A E Martola.

Jalkaväkimuseota on tuettu rakentamalla museon läheisyyteen museolinnoitteeksi jatkosodan aikaisten piirustusten mukainen taisteluasema. Korsun, taisteluhautojen ja asepesäkkeiden rakentaminen oli mittava työ. Se saatiin väepeli Raimo Vartiaisen johtamana määräaikaan valmiiksi syksyllä 1984.

Prikaati on vaalinut jalkaväen perinteitä esittelemällä lukuisissa maanpuolustustilaisuuksissa Savon Prikaa-

tin perinnejoukkojen miehistön sotilasasuja toiminnallisena kavalkaadina. Perinnepuvustoa on toimintakaudella täydennetty Savon Prikaatin Killan tuella hankituilla upseeripuvuilla.

Savon Prikaatin Kilta on toiminut entisten ja nykyisten prikaatilaisten

yhdyssiteenä. Killan Porrassalmi-lehden taso on pyritty säilyttämään vaatimukset täyttävänä. Kilta on palkinnut hyvin palveluksensa suorittaneita mm Savon Prikaatin Historiaa -kirjalla.

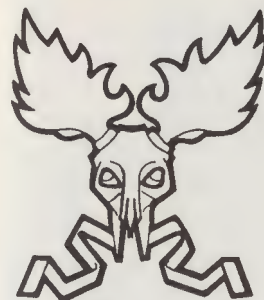

Jalkaväkirykmentti 49:n, "Saimaan rykmentin", lahjoittaman lasimaalauksen luovuttivat Savon sotilaskappelille kenraalimajuri Esko Vahla ja maisteri, kapteeni res Lauri Jantunen.

Puolustusvoimain komentaja oli tyytyväinen talvimestaruuskilpailujen järjestelyihin. Kuvassa oikealla kilpailujen johtaja everstiluutnantti Seppo Kangasvaara.

HÄMEEN RATSUJÄÄKÄRIPATALJOONA

Hämeen Ratsujääkäripataljoonaa 25 vuotta palvellut lippu oli viimeisen kerran joukko-osaston kärjessä vuosipäivän paraatissa 7. 9. 1983. Uusittu lippu naulattiin samana päivänä perinteisin juhlamenoin Upseerikerholla arvovaltaisen ystävä- ja kutsuvierasjoukon läsnäollessa. Samassa yhteydessä otettiin käyttöön myös uusitut 1. ja 2. Eskadroonien viirit.

Hämeen Ratsujääkäripataljoonaa ja Ratsumieskiltää kohtasi 16. 9. 1983 surusanoma. Jatkosodan raskaina vuosina Hämeen Ratsurykmenttiä komentanut kenraalimajuri Gustaf Ehrnrooth oli poistunut ratsumiesten riveistä. Viimeisenä palveluksena kunnioitetulle komentajalleen ratsumiehet saattoivat hänet Kirkkonummella perhehautaamaan 3. 10. 1984.

Ratsumieskillän toiminta on kulu-neella katsauskaudella ollut aikaisempaa vilkaampaa. Jo harmaantuvaan veljesketjuun on saatu taottua joukko uusia ja voimakkaita lenkkejä, jotka omalla panoksellaan ovat antaneet toimintaan uutta elinvoimaa. Erityinen voimannäyttö oli Pohjois-Karjalan maanpuolustusjuhlan järjestäminen elokuussa 1984 Ilomantsissa. Täl-

Hämeen Ratsujääkäripataljoonan komentaja everstiluutnantti Harri Virtapohja.

löin oli kulunut 40 vuotta siitä, kun sodan viimeiset torjuntataistelut käytiin Ilomantsin alueella. Tapahtuma oli erittäin sykähdyttävä. Se antoi erinomaisen kuvan elävästä maanpuolustushengestä, joka Pohjois-Karjalan väestön keskuudessa vallitsee.

Perinteiseen tapaan on kesäkuun saapumiserien valamarssit suoritettu lähimaakuntaan. Vuonna 1983 kohteena oli Kuhmoinen ja 1984 Hartola. Marssien yhteydessä tehtiin sotilasvala ja esitettiin joukko-osaston koulutusta paikalliselle väestölle. Edelleen jatkettiin jo perinteeksi muodostuneen avoimien ovien päivän viettoa kesäkuussa Hennalassa.

Edellä mainittujen tilaisuuksien kat-

<p>ETELÄ-SAVON SÄÄSTÖPANKKI</p> <p><i>Tuttu tekijä.</i></p>	<p>RAKENNUSLIIKE A. ASIKAINEN OY</p> <p>Porrassalmenkatu 31 B 50100 Mikkeli 10 Puh. 955-14141</p>
<p>KAHVILA – KIOSKI KULMA-KIPSA</p> <p>Porrassalmenk. 21 50100 Mikkeli 10 – Myymme myös elintarvikkeita Avoinna joka päivä 8–22 puh. 955-11058</p>	<p>Oy Centro – Morgårdshammar Ab</p> <p>Sakaala 48810 Karhula 8 puh. 85555</p>
<p>MIKKELIN SOTILASKOTIYHDISTYS RY</p> <p>50150 Mikkeli, Karkialampi</p>	

sojämäärät ovat osoituksena Päijät-Hämeessä vallitsevasta hyvästä maanpuolustushengestä ja kiinnostuksesta puolustusvoimien toimintaan.

Hämeen Ratsujääkäripataljoonan koulutustoiminta on erittäin monipuolista. Kansainvälisen käytännön mukaan ratsuväen nimeä, perinteitä ja värejä kantavat joukko-osastot kouluttavat tiedustelijoita. Näin myös Hämeen Ratsujääkäripataljoona. Urheilukoulun oppilaat koulutetaan tiedusteluryhmän varajohtajiksi. Parhaat heistä koulutetaan Urheilukoulun yhteydessä toimivassa kurssiosastossa tiedustelujoukkueen ja -ryhmän johtajiksi. Kaikkiaan kurssiosastossa on toimeenpantu kymmenen reserviupseerikurssia. Parhaillaan on menossa 177. kurssin tiedustelulinja.

Uusi haastava koulutustehtävä oli Päälystöpiston II E liikuntalinjan aloittaminen Hämeen Ratsujääkäripataljoonan Urheilukoulussa. Puolen vuoden mittainen kurssi toimeenpantiin vuoden 1984 ensimmäisellä puoliskolla. Kurssin oppilaat koulutettiin rauhanajan joukko-osastojen, sotilasopetuslaitosten ja sotilaslääniin liikuntakasvatusupseerien tehtäviin. Edelleen he saivat sodanajan joukkueen johtajan ja perusyksikön varapäällikön koulutuksen. Seuraava kurssi alkaa tammikuussa 1985.

Joukko-osaston 3. Eskadroona antaa normaalia kivääriseurakoulutusta. Osa miehistä sitoutuu myös varuskunnallisiin komennustehtäviin. Suoritetuissa tarkastuksissa on todettu miesten ampuma- ja taistelutaidon olevan varsin korkeata luokkaa. Taistelijan perustutkinnon on läpäissyt 95 % siihen osallistuneista miehistä.

Hämeen Ratsujääkäripataljoona on myös varsin mittava kertausharjoituskouluttaja. Harjoitusten suunnittelu-

Vuospäivän paraati Hakkapeliittain kotiinpaluu -patsaalla.

ta vastaa Kertausharjoituseskadroona, mutta toteutuksessa on luonnollisesti mukana koko joukko-osasto. Katsauskauden aikana on koulutettu mm kolme esikuntaa ja kaksi kivääripataljoonaa. Lisäksi on pidetty tiedustelujoukkueen johtajien ja suojele-upseerien kertausharjoituksia. Kaikkiaan kertausharjoitusvuorokausia on kertynyt yli 16000.

Hämeen Ratsujääkäripataljoona sai mittavan kunniatehtävän kesällä 1984 järjestäessään CISM:n suunnistusmestaruuskilpailut. Järjestelyt sujuivat mallikkaasti. Viestikultaa voittaneessa Suomen joukkueessa olivat ratsumiehistä kersantti Reijo Mattinen ja upseerioppilas Jarmo Tonder.

Sarajevon Olympiakisoissa väpeli Jouko Karjalainen teki sen, mitä rohkeimmat häneltä odottivatkin. Hän

Upseerioppilas Heikki Kanerva, 171. reserviupseerikurssin tiedustelulinjan priimus.

nimittäin uusi neljä vuotta aiemmin voittamansa hopeamitalin yhdistetyn kilpailussa. Tarkkakätinen väpeli Matti Nummela voitti Euroopan mestaruuden trap-ammunnassa vuonna 1983. Lisäksi pataljoonan edustajat ovat menestyneet erittäin hyvin niin kansainvälisellä kuin kansallisellakin tasolla. Urheilukoulun tehokkaan valmennustyön tulokset alkavat pikkuhiljaa näkyä. Tästä on esimerkkinä Arto Härkösen voittama kultamitali Los

Angelesin keihäänheitossa.

Tavoiteltu puolustusvoimien partio-mestaruuskilpailujen voitto saavutettiin vuonna 1984, jolloin Urheilukoulun partio löi muut kansakilpailijansa. Lisäksi joukko-osaston palkintokaappia koristaa Etelä-Suomen Sotilaslääniin Ilves-viestin komea pokaali. Kilpailu on järjestetty 12 kertaa. Hämeen Ratsujääkäripataljoona on voittanut niistä kymmenen.

Erityisen tärkeää koko maan huippu-urheilun kannalta on, että valtakunnan sarjoihin hyväksyttiin vihdoinkin Urheilukoulun joukkueet. Käsipallojoukkue pelaa mestaruussarjassa ja lentopallojoukkue II divisioonassa. Ajatuksen toteuttamiseksi on tehty töitä koko Urheilukoulun ajan eli 5 vuotta, mutta vasta nyt hetki oli kypsä ratkaisun toteuttamiseksi. Mielienkiinnolla seuraamme mikä palloilulaji seuraavana käyttää tämän edun hyväkseen.

Urheilijoiden kunnan testaamiseksi on kehitteillä Lahteen, Hämeen Sotilassairaalan yhteyteen liikuntatutkimusasema.

Hämeen Ratsumiehet vaalivat kunniaan suomalaisen ratsuväen perinteitä ja jatkavat "HAKKAA PÄÄLLE" hengessä monipuolista koulutus- ja valmennustoimintaansa.

PIKATERÄ
M. TAIMISTO
JA K:NI

47400 KAUSALA
Puh. 951-61 244

Oy Valmetin Laivateollisuus Ab
PL 152 20101 TURKU 10 P. 921-401 444

KAARTIN PATALJOONA

Kaartin Pataljoonan palvelus ja siihen liittyvä koulutus poikkeavat melkoisesti muiden joukko-osastojen toiminnasta. Koulutus on toteutettu ”räätälintyönä” tehtyä koulutus suunnitelmalla noudattaen pääosin hyvin. Yhteistoiminta lähialueen joukko-osastojen kanssa on ollut tuloksellista. Yhteisiä harjoituksia ja muuta yhteistä koulutustoimintaa on ollut erityisesti Uudenmaan Jääkäripataljoonan kanssa. Pataljoonan lukuisat yhteydet eivät ole rajoittuneet yksinomaan sotilasorganisaation sisälle. Yhteisiä toimintakohteita on ollut myös eri siviiliyhteisöjen kanssa.

Aivan erityisenä toimintamuotona on mainittava yhteistoiminta ns. ÄSSÄRYKMENTIN (sodanajan JR 11 TALVISODASSA ja JR 26 JATKO-SODASSA) veteraanien kanssa. Niinpä pataljoonan I/84 saapumiserän sotilasvala vannottiin ÄSSÄRYKMENTIN historiaan läheisesti liittyvässä Kallion kirkossa. Valatilaisuudessa valan kaavan luki ÄSSÄVETERAANI Arnold Stenvall lukuisten muiden veteraanien istuessa kirkossa kunnia-paikalla. Jatkossa ÄSSÄVETERAANIIT tulevat vierailemaan Kaartin Pataljoonassa sen koulutusta seuraamassa.

Kaartin Pataljoonan komentaja everstiluutnantti Heikki Ahlqvist.

Myös Helsingin kaupunki on pitkää aikaa kiinnittänyt huomiotaan kantakaupungin ainoaan jäljellä olevaan joukko-osastoon. Vuosipäivänä 18. 9. 1984 kaupungin edustajat olivat ylipormestari Raimo Ilaskiven johdolla vuosipäivän juhlatilaisuudessa mukana.

Pataljoonassa annettava monipuolinen sotilaskoulutus on voitu ongelmitta huolimatta toteuttaa suunnitellulla tavalla. Pataljoonan yksiköiden taistelukoulutus on ollut mahdollista antaa Santahaminassa, Malmin ampumarata-alueella ja Östersundomissa. Näitä suuremmat pataljoonajohtoiset harjoitukset samoinkuin ampumaleirit on ollut pakko pitää Padasjoella,

Räyskälässä, Vesivehmaalla, Kiikalassa ja Syndaleniassa. Puolustusvoimien ja Etelä-Suomen Sotilasläänin sota- ja leiriharjoituksiin kaartilaiset ovat osallistuneet kohtuullisen hyvällä menestyksellä.

Kertausharjoituskoulutus on vaatinut pataljoonalta oman osansa joko Kaartin Pataljoonan omina kertausharjoituksina tai muille annettavana kertausharjoitusten kouluttaja-apuna. Viimeksi syksyllä 1984 toimeenpantu torjuntapataljoonan kertausharjoitus Helsingissä ja Syndaleniassa antoi jälleen tavattoman myönteisen kuvan pääkaupunkimme reserviläisten maanpuolustushengestä ja koulutustulokista.

Kesällä 1984 pataljoonan koulutustasoa tarkasti kenraalimajuri Raimo

Katona seurueineen. Tarkastus tapahtui Helsingissä ja Padasjoella. Meitä kannusti koulutustarkastuksen ohella, että jalkaväen tarkastaja seurasi keskellämme koulutusta, vaihtoi mielipiteitä kanssamme ja tutustui pataljoonan ongelmiin.

Vuoden 1983 päättyessä loppui pataljoonan vaiheissa muuan merkittävä ajanjakso. Vuonna 1963 perustettu Sotilaspoliisikoulu, joka oli kahden vuosikymmenen ajan kouluttanut kymmeniä sotilaspoliisiupseereja, toistatuhatta sotilaspoliisialiupseeria ja vielä viime vuosina satoja miehistöön kuuluvia, siirtyi Panssariprikaatiin Hämeen Jääkäripataljoonan yhteyteen. Kaartilaiset jäivät kaipaamaan reipasta oppilasjoukkoa.

Yhteys Helsingin kaupunkiin on tärkeä. Pataljoonan vuosijuhlissa 18. 9. 1984 ylipormestari Raimo Ilaskivi luovutti kaupungin vaakunan Kaartin Pataljoonalle. SA-kuva.

Valtiovierailut antavat väriä palvelukselle Kaartin pataljoonassa. Kuvassa Unkarin Kp:n ensimmäinen sihteerinä aloittamassa valtiovierailua Suomessa 20. 9. 1983. SA-kuva.

Vuosien 1983—84 aikana on ”Kaartissa” kiinnitetty aikaisempaa enemmän huomiota kilpailutoimintaan. Kaikissa urheilulajeissa keskellä Helsinkiä olevalla pataljoonalla ei ole mahdollisuuksia menestyä, mutta yllättävän monessa lajissa ja eritoten ammunnessa kaartilaiset ovat onnistuneet hyvin.

Pataljoonan tehtävistä johtuen kaartilaiset ovat joutuneet julkisuuden valokeilaan. Erityisesti tämä koskee valtiovierailuja, joihin olennaisena osana liittyvät kunniakomppaniat ja kunniavartioidet. Tässä suhteessa ”tahti” on ollut tavanomainen. Merkittävimpiä valtiovierailuja kuluneina vuosina olivat Ruotsin Kuningas Kaarle XVI Kustaan ja Kuningatar Silvian

valtiovierailu elokuussa 1983 sekä Islannin presidentti Vigdis Finnbogadóttirin valtiovierailu huhtikuussa 1984.

Henkilökunnan osalta todettakoon, että pataljoonasta on siirtynyt pois joukko ansioituneita kaartilaisia. Heidän paikkaansa on ollut vaikea välittömästi täyttää. Poissiirtyneistä mainittakoon ”Kaartia” yli 20 vuotta mm yksikön päällikkönä, koulun johtajana ja järjestelyupseerina palvellut majuri Kari Salminen ja kunniakomppaniaa vuosina 1975—83 johtanut kapteeni Jukka Hyle. Eläkkeelle siirtyivät kapteeni Mauri Syrjäläinen ja sotilasmestarit Pentti Torvinen sekä Ensio Vänskä.

Varsin ikävän tapahtuman kohteik-

Kaartilaisen arkipäivää.

si joutuivat 22. 8. 1984 pataljoonan kasarmialueen porttivartiomiehenä toiminut kaartilainen Matti Ruotanen sekä samanaikaisesti pataljoonan päivystäjänä toiminut vääpeli Kalevi Lehmonen. Eräs siviilihenkilö puukotti ensin mainittua ja ampui viimeksimainittua siten, että vääpeli Lehmonen vammautui loppuiäkseen. Puolustusvoimain komentaja palkitsi molemmat, normaalit velvollisuutensa huomattavasti ylittäneet sotilaat soti-

lasansiomitalilla.

Yhteenvetona vuosista 1983—1984 Kaartin Pataljoonan näkökulmasta voidaan todeta palveluksen ja koulutuksen olleen kiivastempoista. Taukoja ei ole ollut. Uudet koulutusvelvoitteet ovat lisänneet työkenttää.

Tämän tietäen on ”Kaartissa” tehty määrätietoista työtä, jotta koulutettavat reserviin siirtyessään olisivat laadullisesti korkealuokkaisia taistelijoita.

HELSINGIN SOTILASKOTIYHDISTYS RY

Mechelininkatu 32, 00260 Helsinki

KARJALAN JÄÄKÄRIPATALJOONA

Karjalan Jääkäripataljoona on Savo-Karjalan sotilasläänin ainoa jalkaväkijoukko-osasto. Sen asema on näkyvä paitsi sotilasläänissään myös Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon monissa maakunnallisissa toiminnoissa. Varusmiehistään KarJP saa 55 % Pohjois-Karjalasta, 35 % Pohjois-Savosta ja loput Savonlinnan seudulta sekä muualta Suomesta.

Syksyllä 1984 KarJP ja sen edeltäjät JR 10 (1944), JR 3 (1944—48), JP/JR 3 (1948—52), JP 5 (1952—56) ja KarJP (vuodesta 1957) tulivat olleeksi tasan 40 vuotta Kontiolahden varuskunnassa. Varuskunta tosin perustettiin jo keväällä 1940. Neljässä vuosikymmenessä Kontiolahden varuskunta jalkaväkineen on vakiinnuttanut asemansa maakunnallisen maanpuolustushengen vaalijana ja asevelvollisten koulutuspaikkana.

Perinteiseen tapaan KarJP:n kolmesta vuotuisesta saapumiserästä kaksi vannoo sotilasvalansa maakuntamarssin yhteydessä Pohjois-Karjalan eri puolilla. Vuoden 1983 aikana järjestettiin vala- ja maanpuolustusjuhlat Pyhäselässä ja Kesälahdella, kesällä 1984 Juuassa. Lokakuun saapumiserän vala sijoittuu KarJP:n vuosipäivään 20. marraskuuta.

Karjalan Jääkäripataljoonan komentaja everstiluutnantti Risto Koppinen.

Talvisodan Kollaalla taistelleet 12.D:n veteraanit, tällä kertaa noin 400, kokoontuivat 13. 10. 1984 Kontiorantaan viettämään YH:n alkamisen 45-vuotisjuhlaa. Kahta päivää aikaisemmin palvelukseen astuneille alokkaille harmaantuneiden Kollaan miesten ryhdikäs esiintyminen oli vaikuttava näky. Kollaan veteraanit kokoontuvat joka toinen vuosi Kontiorannassa.

KarJP:n vuosipäivään 20. 11. 1984 liittyen pataljoona sai kaksi arvokasta perinnelahjoitusta. Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistys luovutti pataljoonan perinnehuoneeseen arvokkaan vitriinin, joka sisältää Jääkäripataljoona 27:n asiakirja- ym materiaalia.

Samana vuosipäivänä Kontioranan sotilaskodissa paljastettiin Pohjois-Karjalassa syntyneiden tai JR 9:ssä palvelleiden Mannerheim-ristin ritareiden kunniataulu. Taulun paljasti Mannerheim-ristin ritari n:o 63 evl evp Ahti Vuorensola. Lisäksi tilaisuudessa olivat paikalla ritari n:o 119 vääp Onni Määttänen ja ritari n:o 179 korpr Tauno Suhonen.

Karjalan Jääkäripataljoonan näkyvin tehtävä, asevelvollisten koulutus on vuosina 1983—84 toteutettu häiriöttömästi erinomaisissa koulutusolosuhteissa ja keskimääräistä paremman kouluttajatilanteen vallitessa. Hyvä kouluttajatilanne ja palkatun siviilityövoiman riittävyys ovat taanneet sen, että varusmiehiä on voitu pitää läpi palvelusajan koulutuksessa ja koulutustaan vastaavissa tehtävissä joitakin harvoja poikkeuksia lukuunottamatta.

KarJP:n varusmieskoulutus on tapahtunut 1. 10. 1979 vahvistetussa kokoonpanossa. Saapumiserien koko on koulutuksen tarkoituksenmukaisen järjestelyn kannalta vielä riittävä. Varsinaisen kiväärin miehen erikoiskoulutuksen saavien määrä, noin joukkue saapumiserää kohti, suo niukasti mahdollisuuksia esimerkiksi vahvennetun komppanian täysipainoisten harjoitusten toteuttamiseen.

KarJP:n saapumiserittäin kolme kertaa vuodessa pidetyt ampumaleirit on toteutettu viikon mittaisina noin 140 km:n päässä varuskunnasta sijaitsevalla Sotinpuron leirialueella. Ammunnat kaikilla pataljoonan aseilla ovat alueella mahdollisia. Leirialueen kehittäminen majoitus- ja huoltorakenteiden osalta saatiin vietyä loppuun vuoden 1984 aikana. Varsinaisten ammuntoihin liittyvien rakenteiden, maalilaitteiden, raivausten yms

kehittämisessä on vielä runsaasti työtä lähivuosiksi. KarJP on Sotinpuron pääkäyttäjä, mutta sotilasläänin leiri-alueena sitä käyttävät luonnollisesti kaikki sotilasläänin joukot ja mm sotilaspiirit kertausharjoituksiinsa liittyen.

Pataljoonan taisteluharjoituksia (KarJP + PKarPston osia + KarLston osia) on järjestetty vuosittain huhti-, elo- ja joulukuussa pääasiassa Kontiolahden — Enon — Polvijärven alueilla. Merkillipantavaa on ollut maakunnan väestön myönteinen suhtautuminen monesti yksityisten mailla harjoitteleviin jääkäreihin.

KarJP:n toimeenpaneman reserviläiskoulutuksen piiriin on kuulunut noin 1200 reserviläistä vuodessa. Li-

Sissikoulutus on osa KarJP:n varusmieskoulutusta. Maastot ovat hyvät.

KarJP:n korkeatasoinen ampumakoulutus palautti 'Parolan kilven' vuoden "lainassaolon" jälkeen Kontiorantaan v 1984.

säksi pataljoonan kouluttajahenkilöstöä on osallistunut kouluttaja-apuna lukuisiin SKSIE:n, JoeSpE:n ja KuoSpE:n järjestämiin kertausharjoituksiin. Näistä osa on toteutettu Kontiorannassa. Suurimpia harjoituksia ovat olleet pataljoonan kertausharjoitukset syksyllä 1983 ja keväällä 1984 sekä panssarintorjuntakomppanian kokeiluharjoitus syksyllä 1984.

KarJP:n lukuisat ystävät ja tukijat ovat monin lahjoituksin mahdollistaneet kouluttajien, varusmiesten ja reserviläisten palkitsemisen aina aiheen ilmaantuessa. Palkinnoista huomattavimmat ovat olleet Kollaan Rahaston stipendi, joka jaettiin vuonna 1984 ensimmäisen kerran saajana kapt (6. 12. 84 maj) Raimo Tiittanen

sekä Karl Fazerin stipendi, jonka sai vuonna 1984 ltn Esa Sairanen.

KarJP:n koulutusolosuhteiden kehittämisessä on nyt vuorossa 1950-luvulla valmistuneiden kasarmien peruskorjaus. Se vienee useamman vuoden yhden kasarmin neljästä ollessa korjausvuorossa. Syyskuussa 1984 alkanut kasarmi 1:n (valm 1952) korjaus tuo pataljoonalle lisää kaivattua luokkatilaa (mm auditorio) sekä kouluttajille ja koulutettaville sosiaali-, varasto- ym kipeästi kaivattua tilaa.

Kilpailutoiminnassa KarJP on menestynyt perinteisissä vahvoissa lajeissaan ammunnessa, suunnistuksessa ja ampumahiihdossa. Puolustusvoimien arvokkain ampumakilpailupalkinto Parolan kilpi palasi jälleen KarJP:lle

vuonna 1984 oltuaan vuoden "lainassa" muualla. Suunnituksesta ansaitsee erityismaininnan jääk (vuoden 1984 lopulla upseerioppilas) Pasi Iksen erinomaiset saavutukset SM-tasolla ja puolustusvoimien kilpailuissa.

Kaunis Kontiolahden varuskunta, sen erinomaiset koulutusolosuhteet sekä tietenkin varuskunnan jokapäiväinen työ ovat saaneet aikaan sen, että KarJP on voinut toimia viime vuosina eräänlaisena puolustusvoimien "näytekkunana". Lukuisten siviilijärjestöjen ja -yhteisöjen lisäksi varuskuntaan ja sen toimintaan ovat tutustuneet mm Suomessa toimivat ulkomaiset sotilasasiamiehet. Syksyyn 1984 sijoittui myös itävaltalaiseverstien Hessel ja Kreuzhuber tutustuminen pataljoonan koulutukseen ja mm käynnissä olleeseen kertausharjoitukseen. Puolustusvoimain komen-

tajan ja Pääesikunnan päällikön käynnit KarJP:ssa ovat myös kuuluneet vuoden 1984 ohjelmaan.

KarJP:n komentajana on 7. 12. 1981 alkaen toiminut everstiluutnantti Risto Koppinen. Pataljoonaupseeriksi siirtyi 1. 8. 1984 majuri Eero Riuttala Pääesikunnasta majuri Pekka Ripatin siirtyessä Taistelukouluun Tuusulaan. Sekä syksyllä 1983 että syksyllä 1984 KarJP on saanut Kadettikoulusta kolme uutta luutnanttia. Toimiupseerien toimiin on edelleen ollut runsaasti yli tarpeen korkeatasoisia hakijoita.

KarJP:n lähivuosisien tehtävissä asevelvollisten koulutus säilyy edelleen keskeisellä sijalla. Painopiste siirtyy kuitenkin vähän kerrallaan reserviläiskoulutuksen suuntaan. Edellytykset hyviin koulutustuloksiin pyritään säilyttämään ja vieläpä entistään kohentamaan tulevaisuudessa.

Pohjois-Karjalan Sairaskoti toimii lääkintöhallituksen hyväksymänä sotainvalidien kotina ja kuntoutuspaikkana.

Tarjoamme seuraavia palveluja:

- laitoshuolto
- kuntoutus myös veteraaneille
- polikliiniset kuntoutuspalvelut
- ortopedinen tutkimustoiminta (sotainvalideille)

Marraskuussa 1985 100 paikkaiseen kotiimme valmistuu laajennusosa asianmukaisine hoito- ja kuntoutustiloineen noin 60 asiakkaalle sekä uima-allasosasto.

Pohjois-Karjalan Sairaskoti,
Tikkamäentie 21 b, 80200 JOENSUU,
p. 973-33441.

Suomen liput
Kansallisliput
Yhtiö- ja Seuraliput

Mainosliput
Isännänviirit
Kantosalkot

KY *Valio Lippu* KB

Loviisa-Lovisa Seppäläntie 27
Puh. 915-532 070

**KONTIOLAHDEN
SOTILASKOTIYHDISTYS RY**

80790 Kontioranta

KYMEN JÄÄKÄRIPATALJOONA

Kymen Jääkäripataljoona on kuluneen kaksivuotiskauden toteuttanut tehtävänsä kouluttamalla puolustusvoimimme reserviin reipashenkisiä jääkäreitä sekä antamalla täydentävää kertauskoulutusta reserviläisille. Koulutustehtävää ovat sävyttäneet erilaiset sotilasurheilutilaisuudet ja juhlatapahtumat.

Jääkäripataljoona vaalii kahden, osin kolmenkin joukko-osaston perinteitä. Sukupuun vanhimmat juuret lähtevät Polkupyöräpataljoona 3:n ja Jääkäripataljoona 3:n maineikkaasta historiasta aina 1920- ja 1930-luvuilta. Tämän päivän nuorelle jääkärille nämä perinteet konkretisoituvat pataljoonan vuosi- (12. 3.) ja valapäivinä. Saapumiserän alokkaat vannovat sotilasvalansa joukko-osaston jääkäreiltä perityn lipun edessä tilaisuudessa, joka alkaa ja päättyy Jääkärien marssilla. Perinteisesti valatilaisuudet on pidetty joko maakunnan eri paikkakunnilla — mm Sippolassa 27. 8. 1984 — tai pataljoonan kentällä Kolmen Kannaksen Koukkaajien patsaan äärellä. Kyseinen, kuvanveistäjä Sulo Mäkelän veistämä patsas kertoo lahjoittajien Jalkaväkirykmentti 4:n (JR 4) perinteistä, joiden vaaliminen uskottiin Kymen Jääkäripataljoonalle

Kymen Jääkäripataljoonan komentaja everstiluutnantti Matti Suokas.

vuonna 1960. Kolmen Kannaksen Koukkaajat, JR 4:n johdolla JR 45:n, JR 24:n ja tukiyksiköiden jatkosodan veteraanit kokoontuivat näyttävästi juhlimaan kotiuttamisensa 40-vuotisjuhlaa Haminassa 6. 10. 1984.

Kymen Jääkäripataljoonan Kilta r.y. on osallistunut perinteiden ylläpitämiseen tukemalla Jääkärimuseon toimintaa sekä ennenkaikkea tukemalla tehtävänsä mukaisesti jääkäreiden koulutusta ja vapaa-ajan toimintoja, jääkäreille ja myös kouluttajille kilpailuissa ja palveluksessa tavoiteltaviksi tarkoitetuilla palkinnoilla Kilta on kannustavasti tukenut Jääkäripataljoonaa sen koulutustehtävässä. Näkyvimpänä tuen osoituksena on jokai-

sen ikäluokan parhaalle jääkärille jaettava "Oiva"-jääkäripyörä. Vuosien 1983 ja 1984 Kymen Jääkärin tittelin ja stipendin ovat saavuttaneet majuri Aimo Kiukas ja sotilasmestari Taisto Tyyskä. Erityisansioina heillä on esimerkillisen palveluksen lisäksi ollut toiminta kouluttajana ja koulutusolojen kehittäjänä Kymen Jääkäripataljoonassa.

Vuosikymmenen alussa toteutuneen koulutus uudistuksen alun painopistealueet, peruskoulutuskausi ja johtajakoulutus kokonaisuudessaan, ovat katsauskauden aikana saaneet rinnalleen erikoiskoulutuskauden (E-II) tehostetun koulutuksen erilaisine tutkimineen. Tavanomaisen ja näkyvän varusmieskoulutuksen lisäksi on Jääkäripataljoonassa koulutettu eteläisen Kymenlaakson reserviläisiä panssarintorjuntaan ja sissin sekä jääkärien

toimintoihin eri kertausharjoituksissa.

Näyttävimmät sota- ja taisteluharjoitukset ovat olleet puolustusvoimien pääsotaharjoitus "Varsta" Lounais-Suomessa 27. 8.—1. 9. 1984 sekä Jääkäripataljoonan johtama rannikolla ja saaristossa tapahtunut yhteistoimintaharjoitus "Mustamaa -84". Viime mainittuun harjoitukseen osallistuivat Jääkäripataljoonan lisäksi Rannikkojääkäripataljoona, aselajiyksiköin Reserviupseerikoulu sekä helikopterein ja lentosuorituksin ilmavoimat. Perinteisesti jääkärit ovat osallistuneet Reserviupseerikoulun koulutustapahtumiin ja yhteistoimintaharjoituksiin. Yhteistoimin on varuskunnassa jaettu koulutusapua, ajoneuvoja, kalustoa — joskus niukkuuttakin. Päivittäiset, eri tason neuvottelut ovat sävyttäneet varuskunnallista yhteistoimintaa.

Puna-Mustarykmentin (JR 4) kotiuttamisen 40-vuotisjuhla Haminassa 6. 10. 1984.

Perimmäisenä syynä edellä mainittuun tiheään neuvottelukosketukseen voidaan pitää varusmiesikäluokkien pienenemisen ohella koulutusolojen jälkeenjääneisyyttä Haminan varuskunnassa. Ajoneuvojen käytön ja harjoitusalueiden rajallisuus sekä ampu-maratojen käytön ylikapasiteetti ovat sävyttäneet katsauskauden koulutusta ja sen suunnittelua — julkisuutta myöten. Toki kehitystäkin on tapahtunut. Uudet tehokkaammat ja raskaammat ajoneuvot ja työkoneet on saatu palveluskäyttöön. Koulutus on tehostunut uudistusten myötä, mutta myös harjoitusalueen tarve on kasvanut. Lupin ampumaradan valaistus toteutettiin lokakuussa 1983. Toimenpide mahdollistaa nyt talvikautenaakin tehokkaan kokopäiväisen ampumakoulutustapahtuman.

Vanhat, osin 1700-luvulta peräisin olevat kasarmit eivät kaikilta osin vastaa ajan vaatimuksia. Tilanteen koventumista tapahtuu, kun katsauskauden aikana vankisiirtolatyömaan entisöimistyön kohteena ollut yksikkökasarmi valmistuu vuoden 1985 aikana. Vanhojen kasarmien saneeraustyö jatkuu vuosikymmenen loppuun asti.

Itsestään selvytyksenä on pidetty Kymen Jääkäripataljoonan menestymistä sotilasurheilun eri alueilla. Myös erilaisten kisojen järjestelyvastuu ja isännöisyys on uskottu Jääkäripataljoonalle. Mittavimpana tapahtumana voidaan pitää puolustusvoimien ampumames-taruuskilpailuja Haminassa 9.—11. 8. 1983.

Puolustusvoimien mestaruuksia on katsauskauden aikana Jääkäripataljoonaan kertynyt seuraavasti:

Vuonna 1983

- sotilaskolmiottelu, M-35: yliväpe-
li Eero Sakki
- rynnäkkökivääriammunta 10+10
ls, yleinen sarja: yliluutnantti Juha
Koski

Vuonna 1984

- kivääripika-ammunta 3x10 ls jouk-
kuekilpailu
- sekä puolustusvoimien pesäpallo-
mestaruus.

Merkittävänä ja haasteellisena tehtävänä Kymen Jääkärit ovat toteuttaneet Sotainvalidien Veljesliiton hyväksi suoritettavaa keräystä. Kahden vuoden aikana jääkärit ovat eteläiseen Kymenlaaksoon suuntautuvilla rahan ja viljankeräystoiminnalla saaneet kootuksi varoja sotainvalideille yhteensä yli 200.000 markkaa. Toiminta on osoitus maanpuolustustyön jatkumisesta nuoremmissakin ikäluokissa.

Koulutusolosuhteiden puutteista huolimatta Jääkäripataljoona on kyennyt toteuttamaan moninaiset tehtävänsä. Sen totesi myös koulutuspäällikkö seurueineen suorittaessaan koulutustarkastuksen Haminan varuskunnassa 7.—9. 12. 1983. Jos jossain kohdin tieto tai taito on ollut riittämätöntä, puute on pyrity korvaamaan sitkeällä yrityksellä ja hyvällä yhteishengellä. Jääkäreistä voidaan edelleen perustellusti sanoa: ”pyörän ja suk-sien mieheen saa turvata synnyin-maa”.

RANNIKKOJÄÄKÄRIPATALJOONA

Rannikkojääkäripataljoona on jatkanut rannikolla ja saaristossa taistele-vien jalkaväkijoukkojen joukkueen- ja ryhmänjohtajien koulutusta. Vuodet 1983—1984 ovat olleet rannikko-jääkärikoulutuksen syventämisen ja hienosäädön aikaa.

Merkittävää on ollut yhteistyön va-kiintuminen muiden rannikkopuolus-tuksen joukkojen kanssa. Rannikko-tykistön ja rannikkojääkärien keski-näiset koulutustapahtumat ovat muo-dostuneet alati kehittyväksi perinteeksi. Huomattavimpia ovat olleet ran-nikkotykistön keväinen yhteisleiri se-kä kesäiset harjoitukset eri patteristo-jen linnakkeilla. Merivoimien kanssa on tärkein yhteistoimintaharjoitus ol-lut vuosittainen YTH elokuussa.

Tarkastelujakson aikana on Ran-nikkojääkärikoulussa toimeenpantu kurssit n:o 4 ja 5. Koulun linjajako on vakiintunut kivääri-, tiedustelu- ja kranaatinheitinlinjoihin. Erityisesti tiedustelulinjan koulutuksen ja ope-tuksen sisällön kehittämiseen on kiin-nitetty huomiota.

Rannikkojääkäripataljoonassa on kuluneina kahtena vuotena tapahtu-nut huomattavia henkilövaihdoksia. Pataljoonan komentaja on vaihtunut v 1983, jolloin everstiluutnantti Ilmo

Rannikkojääkäripataljoonan komentaja eversti-luutnantti Tapio Partanen.

Kekkonen luovutti komentajuuden majuri (everstiluutnantti) Tapio Par-taselle 1. 6. 1983.

Lisäksi pataljoonapuseeriksi tuli majuri T Partasen jälkeen majuri Kaarle Ruutu Kadettikoulusta 5. 9. 1983. Rannikkojääkärikoulun johta-jana viiden ensimmäisen kurssin ajan ansiokkaasti toiminut majuri Matti Mökkönen luovutti tehtävänsä 7. 9. 1984 majuri Seppo Suontaustalle.

Rannikkojääkärikouluun on vapaa-ehtoisia voitu ottaa noin 30 % pyrki-jöistä. Varusmiesaines on ollut erin-omaista. Sitä osoittanee mm kurssin n:o 5 oppilaiden menestys RUK:n kurssilla 175, jolloin rannikkojääkärit olivat keskiarvoltaan paras joukko se-

Keväällä 1984 kokeilukäyttöön otettu meriuisko.

kä kivääri- että kranaatinheitinyksiköissä koko valtakuntaa edustavista kolmestatoista joukko-osastosta.

Rannikkojääkäripataljoona johti huhtikuussa 1984 Etelä-Suomen Sotilasläänin varuskuntaharjoituksen Nummelan — Kirkkonummen alueella. Harjoituksen pääopetuskohteena oli vahvennetun pataljoonan hyökkäys. Siihen osallistui rannikkojääkärien lisäksi joukkoja Uudenmaan Prikaatista, Uudenmaan Jääkäripataljoonasta, Kaartin Pataljoonasta ja Helsingin Ilmatorjuntarykmentistä sekä Suomenlinnan Rannikkotykistörykmentistä.

Syksyllä 1983 Rannikkojääkäripataljoona koulutti kertausharjoituksiin kutsutun kivääripataljoonan. Patal-

joona oli pääosin keravalaisista reserviläisistä muodostettu. Harjoitus antoi hyvän kuvan kyseisen joukon motivaatiosta ja hengestä.

Merkittävin ”uutuus” kertausharjoituskoulutuksen alalla oli ensimmäinen rannikkojääkärikomppanian kertausharjoitus. Harjoitus toimeenpantiin syyskuussa 1984 Suomenlinnan Rannikkotykistörykmentin johdolla Rannikkojääkäripataljoonan vastatesa koulutuksesta. Kertausharjoitetun komppanian reserviläisjohtajat olivat pääosin Rannikkojääkärikoulun kursseilla 1—4 koulutettuja reservin upseereita ja aliupseereita. Miehistö oli koottu eri joukko-osastoissa koulutetuista reserviläisistä. Kokemukset harjoituksesta olivat myönteisiä ja osoit-

tivat, että nykyinen koulutusjärjestelmä tuottaa tuloksia. Myös puutteita havaittiin ja nämä kokemukset hyödynnetään sekä varusmies- että reserviläiskoulutusta edelleen kehitettäessä.

Rannikkojääkäripataljoonan merikuljetuskalusto on uusiutunut vuosina 1983—1984 merkittävästi. Kesällä 1983 saatiin uiskoihin uudet moottorit. Tällöin palattiin jälleen perinteiseen ulkolaitamoottoriin.

Keväällä 1984 pataljoona sai koeikäyttöön ensimmäisen meriuiskon. Tämä alumiinirakenteinen uutuus kulkee kahden vesisuihkumoottorin työntämänä.

Syksyllä 1984 otettiin käyttöön ensimmäinen Lohi-taistelukuljetusvene. Tämän aluksen osalta rannikkojääkärit pääsevät kokeilutoimintaan vasta purjehduskaudella 1985. Kehitteillä on myös johtovene, jonka suunnittelu aloitettiin syksyllä 1984.

Perinteitä vaalittiin erityisesti kesällä 1984, jolloin vuosipäivänä 5. 7. vietettiin Teikarin — Melansaaren taisteluiden 40-vuotismuistojuhlaa. Sodan veteraanit, Teikarin taistelijat, osallis-

tuivat runsaan 70 hengen joukolla eri tilaisuuksiin. Nuorille varusmiehille oli antoisaa yhteinen keskustelutuokio ja illanvietto veteraanien kanssa vuosipäivää edeltävänä iltana.

Rannikkojääkärikillan toiminnassa on ollut ilahduttavaa nuorten mukaantulo toimintaan. Keväällä 1984 astuivat killan toimielimiin viime vuosina Rannikkojääkärikoulusta reserviin siirtyneet nuorukaiset.

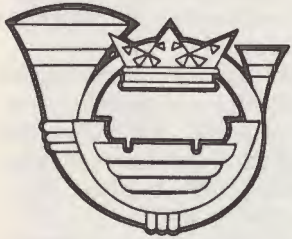
Kesällä 1984 kilpailtiin ensi kerran ”Törnin maljasta”. Tämä ryhmittäin tapahtuva kaksivuorokautinen kisa käsitti marssi-, suunnistus-, sissi- ja meritaitoja sekä ammuntaa mittaavia tehtäviä.

Sotilasasiamieskunta tutustui rannikkojääkärikoulutukseen seuraamalla vauhdikasta iskuosastoammuntaa Ramsössä 5. 6. 1984. Katsauskaudella on Rannikkojääkäripataljoonassa käynyt noin 3000 vierasta, joista pääosa on ollut varusmiesten omaisia ja Länsi-Uudenmaan koululaisia.

KERRAN RANNIKKOJÄÄKÄRI — AINA RANNIKKOJÄÄKÄRI

		KONEELLINEN PUHDISTUSHUOLTO SAKKA Om. LAINA MAHKONEN	
VALMISTAMME KILPIÄ SYÖVYTTETTY KILVET - ruostumaton teräs, - happoteräs - messinki, - alumiini ALUMIINIKILVET - eloksoidut, - suorapanetut TARRAT JA LIIMAKILVET	KAIVERUSKILVET MASKIT AIHIOT TOMPAK: mitalit ELOKSINTIA,- profiilit TEHDAS JA MYYNTI: PORI Postiosoite: 28600 Pori 60 Tavaraosoite Pori Humalamäki Puhelimit: (939) 27207 ja 27200	Kotka Kymenlaaksonkatu 7 Toimisto puh. 11028 Kuljettajalle kotiin puh. 21749 Autoradiopuhelut 94040/62028 Suor. saostus-, hiekkä- ja pintavesik. tyhj. Öljysäiliöiden tyhj. ja puhd. Laivojen pilssien ym. tyhj. ja puhd.	
RANNIKKOSOTILASKOTIYHDISTYS RY Katajanokankatu 4 D 27 00160 Helsinki			

UUDENMAAN JÄÄKÄRIPATALJOONA

Uudenmaan Jääkäripataljoonalle kulunut kaksivuotiskausi on ollut työntäyteistä aikaa. Vaikka edellisvuosien suuntaus, kouluttajien siirtyminen opettajiksi ja oppilaisiksi sotakouluihin tai muihin tehtäviin, on jatkunut pataljoona on pitänyt suuriakin harjoituksia ilman ulkopuolista apua.

Pataljoonan johto on vaihtunut vuosina 1983–84. Everstiluutnantti Olli Heiskanen luovutti pataljoonan komentajan tehtävät 10. 10. 1983 everstiluutnantti Matti Närhille. Everstiluutnantti Heiskanen siirtyi Taistelukoululle esipuheerikurssin johtajaksi. Everstiluutnantti Närhi siirtyi pataljoonan komentajaksi Sotakorkeakoulusta. Pataljoonaupseerin tehtävät vaihtuivat 9. 10. 1984 kun pitkään pataljoonassa joukkueen johtajana, komppanian päällikkönä ja pataljoonaupseerina palvellut majuri Arto Kotro luovutti tehtävät majuri Kari F Jääskeläiselle, joka on myöskin palvellut ennen Sotakorkeakouluun menoaan Uudenmaan Jääkäripataljoonassa.

Uudenmaan Jääkäripataljoonan III/83 ja III/84 -saapumiserät vannoivat sotilasvalansa Helsingissä Kallion kirkossa. Tilaisuuksissa valakaavan esilukijana toimi ylipormestari Raimo

Uudenmaan Jääkäripataljoonan komentaja everstiluutnantti Matti Närhi.

Ilaskivi. Ympäristökuntiin pataljoona on pitänyt yhteyttä suorittamalla valamarssinsa Nurmijärvelle, Kirkkonmelle ja Loviisaan. Lisäksi pataljoonan joukkoja on osallistunut maanpuolustusjuhliin ja sotaveteraanien ja -invalidien järjestämiin tilaisuuksiin. Merkittävin näistä tilaisuuksista oli Sotaveteraaniliiton liittojuhla Helsingin Stadionilla kesällä 1984. Tällöin noin kaksisataa Uudenmaan jääkäriä esittäytyi lähes 20 000-päiselle yleisölle.

Pataljoonan vanhempi polvi on toiminut näkyvästi Uudenmaan Jääkäripataljoonan killassa. Kesän 1984 huipputapaukseksi killan toiminnassa muodostui Lapin sodan muistomerkin paljastustilaisuus 21. 7. Kaamasessa. Kaksi linja-autollista kiltaveljiä osal-

listui patsaanpaljastusjuhllisuuksiin. Killan syyskokoukset on pidetty kahtena viime vuonna Pohjanmaalla. Seinäjoen (-83) ja Kokkolan (-84) kokoukset olivat monipuolisine ohjelmineen muistiinpainuvia tilaisuuksia.

Kauden mittavimpia koulutustapah-
tumuksia olivat vuoden 1983 Huoltoharjoitus Lahden alueella, keväällä 1984 Santahaminassa järjestetty pataljoonan kertausharjoitus ja osallistuminen valtakunnallisiin sekä Etelä-Suomen Sotilasläänin koulutushaarakilpailuihin. Läänin kilpailuissa pataljoonan kranaatinheitin- ja sinkomiehet sijoituivat molempina vuosina kärkipäähän, mutta Sarriojärvellä jouduttiin tyytymään hieman vaatimattomampiin sijoituksiin kuin aiemmin.

Uutta ilmettä pataljoonan kuvaan ovat tuomassa PASI-miehistönkuljetusvaunut. Vaunujen käyttökoulutus aloitettiin henkilökunnalle vuoden 1984 lopussa ja varusmiehet pääsevät harjoittelemaan uudella kalustolla vuoden 1985 alkupuolella. Pataljoona ei kuitenkaan tule hylkäämään polkupyöriään, vaan sotilaskuntoa tullaan edelleen kohottamaan marsseilla.

Menestyksekkäinä kouluttajina on kahtena viime vuonna palkittu kouluttajakiikarilla luutnantti Kai Kalmari, väepeli Tapio Sundman ja kersantti Mika Laurell. Kouluttajastipendin pataljoonan komentaja myönsi kesällä 1984 ylikersantti Jouni Valolle.

Huomattavimmat urheilusaavutukset Uudenmaan jääkärit ovat saavut-

Ruotsin maavoimien komentaja kenraaliluutnantti Bengtson seuraamassa taistelunäytöstä. Hyvin menee kun herrat nauraa.

Pataljoonan raskassinkomiehiet saavat koulutuksensa 1. Jääkärikomppaniassa.

taneet viime vuosina sotilaskolmiotellussa ja uinnissa. Vuonna 1984 pataljoonan viestiuintijoukkue voitti puolustusvoimien mestaruuden ja ottelijat sijoittuivat joukkuekilvassa toiseksi. Pataljoonan edustajia on ollut myös kansainvälisillä kilpakentillä sotilasurheilukilpailuissa, joissa he ovat kilpailleet miekkailussa ja nykyaikaisessa viisiottelussa. Arvokkaimman edustustehtävän hoiti ylivääpeli Jussi Pelli, joka edusti Suomea Los Angelesin olympialaisissa lajinaan nykyaikainen

viisiottelu.

Lukuisat arvovaltaiset ulko- ja kotimaiset vierasjoukot ovat käyneet tutustumassa Uudenmaan Jääkäripataljoonaan. Taistelunäytöksiä ovat käyneet seuraamassa mm Ruotsin maavoimien komentaja kenraaliluutnantti Erik Bengtson, Leningradin Kirovin ylemmän sotilasopetuslaitoksen valtuuskunta, puolustusneuvosto pääministerin Kalevi Sorsan johdolla ja monet maanpuolustuskurssit.

HELSINGIN NMKY:N SOTILASKOTI

00860 Helsinki, Santahamina

UUDENMAAN RAKUUNAPATALJOONA

Vuodet 1983 ja 1984 ovat olleet Uudenmaan Rakuunapataljoonassa tiivistä varusmies- ja reserviläiskoulutuksen kehittämisen aikaa. Pataljoona on saanut katsausaikana uuden komentajan.

Pataljoonaa vuodesta 1980 komentanut everstiluutnantti Matti Kopra siirtyi 1. 8. 1984 Pääesikunnan koulutusosaston toimistopäälliköksi. Hän luovutti pataljoonan everstiluutnantti Seppo Ahtikoskelle.

Vastaanottopuheessaan 49. rakuunakomentaja lausui muun muassa: ”Tunnen nöyrää kiittolisuutta siitä, että saan johdettavakseni joukko-osaston, jossa on kautta sen historian vallinnut rehti ja vastuuntuntoinen henki — isänmaan henki. Tuo henki on saanut menneinä aikoina ja saa tänäkin päivänä käyttövoimansa yksinomaan tahdosta turvata tämän maan rakentuminen vapaana kansakuntana.”

Rakuunapataljoonassa koulutetaan varusmiehiä seitsemässä perusyksikössä. Koulutuksen järjestelyissä näyttelee suurta osaa yhteistoiminta Päälystöpiston kanssa. Vuoden 1984 aikana rakuunat ovat antaneet joukkueen tai komppanian suuruisen harjoitusjoukon 36:een toimiupseerien perus-

Uudenmaan Rakuunapataljoonan komentaja everstiluutnantti Seppo Ahtikoski.

tai jatkokurssin harjoitukseen. Yhteistoiminta on ollut molempia osapuolia tyydyttävää.

Puolustusvoimien pääsotaharjoitukseen ”Varstaan” pataljoona osallistui elokuussa 1984. Tässä yhteydessä voitiin pitkästä aikaa harjoitella joukkojen ja kaluston lastausta junaan ja junakuljetusta. Breitenfeldin päivän aattona 6. 9. 1984 pataljoonan komentaja ja upseerikunta saivat vastaanottaa suurlähettiläs Klaus Castrénin tekemän Suomen Rakuunarykmentin historiikin upseerikerhossa järjestetyssä mielenpainuvassa tilaisuudessa.

Siviiliväestöön on pidetty yhteyttä mm kutsumalla varusmiesten omaisia

Rakuunakomentaja ottaa vastaan suurlähettiläs Klaus Castrénin kokoaman Suomen Rakuunarykmentin historiikin.

valatilaisuuksiin, osallistumalla näytelyihin ja maanpuolustusjuhliin sekä järjestämällä koululaisvierailuja.

Juhlavin valatilaisuus oli III/84 saapumiseraalla 17. 11. 1984 kaupungintalon Lappeenranta-salissa, jossa samalla Ratsuväkiprikaati vietti 40-vuotisveteraanijuhlaansa. Valanvannojen lisäksi tilaisuuteen osallistui yhteensä noin 800 veteraania ja rakuunoiden omaista.

Rakuunakilta on tärkeä yhdysside entisiin rakuunoihin. Yhteistyön näkyvänä tuloksena Rakuunakillan puheenjohtaja Olavi Saarnio paljasti Ilomantsin maanpuolustusjuhlan yhteydessä 4. 8. 1984 Palovaarassa muistolaatan, joka kertoo URR:n osallistumisesta Ilomantsin mottitaisteluihin 1944. Paljastuspuheen piti everstiluutnantti Seppo Ahtikoski.

Rakuunoiden sotilasurheilijoiden parhaimmat ja arvokkaimmat sijoitukset katsauskauden aikana olivat:

Vuonna 1983

- sotilasmestari Pentti Uski, puolustusvoimien mestari yli 35 v ampumahiihdossa
- alikersantti Harri Pesonen, puolustusvoimien mestari pituushypyssä ja kolmiloikassa

Vuonna 1984

- puolustusvoimien mestaruus 3x10 km viestihiihdossa joukkueella: alikersantti Mika Suikki, alikersantti Mika Bjong ja alikersantti Seppo Rantanen
- sotilasmestari Pentti Uski, hopeaa puolustusvoimien mestaruuskilpailujen yli 35 v ampumahiihdossa

- alikersantti Kari Laari, puolustusvoimien mestari 200 m:n aita-juoksussa
- alikersantti Kimmo Pekkanen, pronssia puolustusvoimien mestaruuskilpailujen 5000 m:llä ja maastojuoksussa
- alikersantti Timo Korhonen, hopeaa puolustusvoimien mesta-

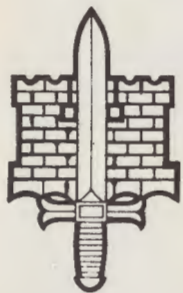
ruuskilpailujen 400 m:n juoksussa. Kaakkois-Suomen Sotilasläänin kilpailuissa rakuunat ovat kilpailleet tasanaisesti muiden joukko-osastojen edustajien kanssa. Ratsuväen perinteisessä Tinämäkiottelussa HRR—URR voitot ovat vaihdelleet innostaen näin tulevatkin rakuunat koviin koitoksiin ratsumiesten kanssa.

Rakuunoiden muistolaatan paljastustilaisuus Ilomantsin Palovaarassa. Kuvassa vasemmalta maj Voitto Niskanen, kenrm Ilkka Halonen, kenrl Wilhelm Stewen, evl Seppo Ahtikoski ja kapt Elis Tiainen.

 <p>Partasen Kuljetusyhtymä</p>	<p>TIR ja kotim. kuomut suojapeitteet korjaukset</p> <p>La-kutsu KUOMU kanava 19</p> <p>Kuomupeite ky</p> <p>Sepänkatu 5 11100 Riihimäki 10 Puh. 914-38 025 iit. ja viikonl. 68 166</p>
---	--

SOTAKORKEAKOULU

Sotakorkeakoulu kiittää Jalkaväen Säätiötä siitä, että korkeakoulu on otettu mukaan jalkaväen vuosikirjan sivuille.

Sotakorkeakoulu aloitti toimintansa 3. 11. 1924 aikoinaan Uudenmaan Tarkk' ampujapataljoonalle valmistuneessa kasarmissa. Korkeakoulu oli muodollisesti perustettu jo 1919, jolloin sillä oli johtaja sekä määrärahat toimintaansa varten, mutta käytännön toimenpiteisiin ei kuitenkaan päästy. Oman sotakorkeakoulun tarve oli kuitenkin sotaväen johdon piirissä tiedostettu. Kenrm Enckellin komitean ja tohtori Hornborgin puolustusrevisiönin toiminta vauhditti sotakorkeakoulutuksen käynnistymistä.

Laki Sotakorkeakoulusta vahvistettiin 4. 7. 1924. Lain perusteella korkeakoulun toiminta alkoi väliaikaisena. Avajaisissa korkeakoulun johtaja kenrm Nenonen totesi mm seuraavaa: ”Pidän Sotakorkeakoulun tehtävää kahdenlaisena. Toiselta puolen on Sotakorkeakoulun tarjottava siinä opiskeleville upseereille laaja sotatieteellinen koulutus ja toiselta puolen on sen luotava meidän sotamenetelmämme, sotadoktriinimme.”

Sotakorkeakoulun johtaja kenraalimajuri Matti Vanonen.

Vuonna 1929 eduskunta hyväksyi lain upseerien opetuslaitoksista. Tällöin vakinaistettiin myös Sotakorkeakoulun asema. Talvisotaan mennessä Sotakorkeakoulu oli kouluttanut 370 yleisesikuntaupseeria.

Sotien jälkeen korkeakoulun toiminnan jatkaminen tuli ajankohtaiseksi jo vuonna 1945, koska koulutuksen saaneista yleisesikuntaupseereista oli suuri puute. Ensimmäinen sotien jälkeinen kurssi ilmoitautui 7. 1. 1946 aluksi Maasotakoulun ja Tykistöskoulun tiloissa. Syksyllä 1946 saatiin perinteinen korkeakoulurakennus Liisankadulla jälleen käyttöön Sota-arkiston muuttaessa siitä pois. Vuonna 1983 valmistunut kurssi mu-

kaan luettuna on yleisesikuntaupseerin tutkinnon suorittanut yhteensä 1603 upseeria.

Nykyään Sotakorkeakouluun kuuluu korkeakoulun johto, vakinainen opettajakunta, esikunta, yleisesikuntaupseerikurssit sekä hallinnollisesti alistetut valtakunnalliset maanpuolustuskurssit. Yleisesikuntaupseerikursilla on maa-, meri- ja ilmasotalinja, joilla kullakin on oma johtajansa. Kukin linja jakautuu yleiseen ja teknilliseen opintosuuntaan. Yleistä koulutusta johtaa Sotakorkeakoulun apulaisjohtaja ja sotateknillistä koulutusta sen oma johtaja.

Sotakorkeakoulu järjestää myös ylempään päällystön kurssit, joille oppilaat tulevat 5—7 vuotta yleisesikuntaupseerin tutkinnon jälkeen. Kurssin päämääränä on syventää heidän taitojaan sotilasläänin operatiivisessa suunnittelussa ja johtamisessa sekä antaa perusteet toiminnalle joukko-osaston komentajana. Kurssi kestää 8 viikkoa.

Vuonna 1983 sai diplominsa Maasotalinja 37:llä ja Ilmasotalinja 14:llä opiskelleet 49 upseeria. Maasotalinjan yleisen opintosuunnan priimus oli kapteeni Pertti Ruotsalainen ja teknillisen opintosuunnan priimus kapteeni Esko Hasila. Ilmasotalinjan priimus oli kapteeni Kari Siiki. Saman vuoden syyskuun alussa käynnistyi opiskelu Maasotalinja 38:lla, Merisotalinja 13:lla ja Ilmasotalinja 15:lla. Näillä linjoilla opiskelevat 68 upseeria valmistuvat syksyllä 1985. Korkeakoulussa on aloittanut opiskelunsa myös Maasotalinja 39:n ja Merisotalinja 14:n teknilliset opintosuunnat.

Sotakorkeakoulu vietti toimintansa 60. vuosipäivää 2. 11. 1984. Juhlatapahtumat alkoivat korkeakoululla jo 1. 11. Tällöin jaettiin stipendit yhdelle

opettajalle ja 21 opinnoissaan menestyneelle oppilaalle. Tilaisuudessa otettiin käyttöön myös uusi perinne-esine,

Kenraalimajuri Risto J Setälä

taiteilija Kimmo Pälkön tekemä taulu Sotakorkeakoulusta. Varsinaista pääjuhlaa vietettiin 2. 11. Helsingin yliopiston juhlasalissa. Tasavallan Presidentti ja rouva Koivisto kunnioittivat tilaisuutta läsnäolollaan.

Sotakorkeakoulun johtaja kenraalimajuri Risto J Setälä täytti 10. 12. 1984 60 vuotta, jolloin hän myös siir-

tyi täysinpalvelleena eläkkeelle. Kenraalimajuri Setälä toimi Sotakorkeakoulussa apulaisjohtajana vv 1976—77, Maanpuolustuskurssien johtajana vv 1977—80 ja siitä lähtien korkeakoulun johtajana. Sotakorkeakoulun johtajan tehtävät on ottanut vastaan kenraalimajuri Matti Vanonen.

TAISTELUKOULU

Taistelukoulussa ovat katsauskauden vuodet 1983 ja 1984 merkinneet entistä työntäyteisempää aikaa. Koulun päätehtävän mukaisilta kursseilta valmistui em aikoina toukokuussa yhteensä 67 kapteenia esiupeeerikurssilta ja 76 yliluutnanttia jalkaväen kapteenikurssilta. Syyskaudella 1984 opiskelee Esiupseerikurssi 38:lla ja Jalkaväen kapteenikurssi 58:lla yhteensä 75 upseeria. Koulun toimintaan erityistä taistelukentän leimaa antavat vahvennetun kivääripataljoonan kertausharjoitukset jatkuvat. Niistä saatuja oppeja ja kokemuksia pyritään edelleenkin hyödyntämään opetuksessa.

Pääkurssien lisäksi on Taistelukoululla toimeenpantu useita jo lähes tavanomaisiksi muotoutuneita kursseja, erikoishenkilöstön kertausharjoituksia ja opetustilaisuuksia.

Jalkaväen upseerikokelaiden tiedustelu-upseerikursseja on järjestetty kaksi kertaa vuodessa.

Kranaatinheitinupseerikurssi 14 oli vuorossa kesällä 1984. Evl Olli Heiskasen johdolla opiskeltiin ensin kuukauden ajan Taistelukoululla. Kuukauden mittaisella ampumaleirillä Sarriojärvellä sovellettiin saatuja oppeja käytäntöön johtamalla harjoitusjoukoin suoritettuja ammuntoja.

Taistelukoulun johtaja eversti Hannu Särkiö.

Kurssin priimukseksi selvisi ylil Tomi Kivelä Kymen Jääkäripataljoonasta.

Taistelukoulun johtajalle hallinnollisesti alistettu Insinööriupseerikurssi 12 opiskeli Tuusulassa lähes kahden kuukauden ajan hyvällä menestyksellä ja innostuneesti. Syyskuun puolivälissä päättyneen kurssin 29 insinööriupseerin oppilasjoukosta selviytyi priimukseksi inskapt Lauri Holopainen Ilmavoimien Esikunnasta.

Taistelukoulun tiloissa on toimeenpantu katsausaikana lukuisia sotilaspappien, tiedotushenkilöstön ja eräiden muiden alojen kertausharjoituksia

Puolustusvoimain komentaja seurasi Jalkaväen kapteenikurssi 57:n johtamisharjoitusta Pelkosenniemen — Sodankylän alueella maaliskuussa 1984 ja keskusteleee tässä komppanian päällikön ltn Timo Mikkilän kanssa.

ja vakinaisen henkilöstön opetustilaisuuksia. Näihin harjoituksiin ja opetustilaisuuksiin on irrotettu Taistelukoulun opettajia opetustehtäviin ajoittamalla ko tilaisuudet pääkurssien väliajoiksi.

Koulun kiinteistöasioissa tapahtui merkittävä edistysaskel koulun esikunnan muuttaessa loppuvuodesta 1983 peruskorjattuihin tiloihin Hersala-nimiseen rakennukseen. Perinteikäs kerho- ja esikuntarakennus alueen vanhimpana rakennuksena ja oppilaitten ainoana vapaa-ajantilana odottaa kunnostustaan. Syksyn kurssitoimin-

nan tänä vuonna käynnistyessä saatiin pitkään vireillä ollut kuntosalihanke vanhaan Levälään valmiiksi ajanmukaisine välineineen.

Koulun opettajakunnassa on tapahtunut eräitä muutoksia katsauskauteina. Esiupseerikurssin johtaja vaihtui syksyllä 1983 evl Pertti Jutelan luovuttaessa ja evl Olli Heiskasen ottaessa vastaan kurssin johtajan tehtävät. Jalkaväen kapteenikurssin johtaja evl Antero Leirimaa on siirtynyt helmikuussa 1985 uuteen tehtävään Hämeen Jääkäripataljoonan komentajaksi. Majuri Pekka Ripatti on mää-

rätty sijaisena em ajankohdasta alkaen hoitamaan jalkaväen kapteenikurssin johtajan tehtäviä.

Taistelukoulu on kuluneena katsauskauteina ollut laajan kiinnostuksen kohteena. Kenraali Lauri Sutela osallistui keväällä 1983 kurssien päätöstilaisuuteen. Vastaavasti nykyinen puolustusvoimain komentaja kenraali Jaakko Valtanen tutustui Taistelukouluun toukokuussa 1984 kurssien päättäjäistilaisuuden jälkeen. Koulutuspäällikkö kenraaliluutnantti Raimo Viita suoritti koulutustarkastuksen lokakuussa 1983. Puolustusministeri Veikko Pihlajamäki seurueineen vieraili Taistelukoulussa toukokuussa 1984.

Lukuisat ulkomaiset upseerivaltuuskunnat ja kotimaiset vieraat ovat käyneet seuraamassa Taistelukoulussa annettavaa upseerien täydennyskoulu-

tusta. Erityisen suurta kiinnostusta ovat herättäneet vahvennetun kivääripataljoonan kertausharjoitukset niin syksyisin Niinisalossa kuin maaliskuussa Lapissa. Puolustusvoimien ylin johto on poikkeuksetta ollut seuraamassa näitä mittavia harjoituksia.

Jalkaväen Säätiön, eräiden muiden säätiöiden ja yhteisöjen myötämielisellä tuella Taistelukoulu on kyennyt palkitsemaan menestyksellisesti opiskelleita oppilasupseereita. Esiupseerikurssi 36:lla palkittiin priimuksena kapteeni E T Laine (PsvP) sekä kurssin oivallisesta suorituksesta lisäksi kapteenit R V J Harviainen, K J Schroderus, M V Koponen, R J Koskela, J K Kukkola, E J Saikkonen, T A Paimela ja E J Perttola. Esiupseerikurssi 37:n valmistuessa keväällä 1984 palkittiin priimuksena kapteeni E J Rautiainen (PO) sekä kurssin oivalli-

Koulun johtaja ev Hannu Särkiö tarkastamassa reserviläistarkka-ampujan ampumatulosta Rovajärvellä pidetyssä kertausharjoituksessa v 1984.

Taistelukoulun esikunta toimii peruskorjatussa "Hersala"-rakennuksessa.

sesta suorituksesta lisäksi kapteenit J E Martikainen, T K Korkala, E J Palomäki, B-Å Kjellberg, M I Järvinen ja E J K Korhonen ilmasotalinjan priimuksena.

Jalkaväen kapteenikurssi 56:n priimukseksi selviytyi yliluutnantti J S Kaukanen (K-SR). Kurssin suorittivat menestyksellisesti lisäksi yliluutnantit V T Tynkkynen, J K Laukka, P O

Salminen, E M Lehmus, O A Hattunen, J J Aherto ja E H Lauri. Jalkaväen kapteenikurssi 57:n priimus oli keväällä 1984 päättyneellä kurssilla yliluutnantti A T Rätty (KadK). Lisäksi palkittiin kurssin oivallisesta suorituksesta yliluutnantit M T Riittinen, A S Itkonen, T O Heinonen, M J Lainevirta, J S Sorvari ja J S Hellberg.

MANNERHEIM-MUSEO

auki pe-la 11 – 15, su 11 – 16

Kallioliinantie 14 (Kaivopuisto)
Puh. 635 443

OY SUOMEN HANSA AB

Höyläämötie 18, 00380 Helsinki 38
Puh. 550 077

KADETTIKOULU

Kadettikoulun johtajana on tarkastelujaksona toiminut eversti Sami Sihvo ja apulaisjohtajana everstiluutnantti Antero Pärssinen.

Siirtyessään Kainuun Prikaatin komentajaksi joulukuussa 1984 everstiluutnantti Pärssinen luovutti tehtävät everstiluutnantti Tapio Partaselle.

Kadettikoulussa on vuosina 1983–84 toteutettu jalkaväkijoukkojen aselajikausi vuonna 1981 tarkistetun opetussuunnitelman mukaisesti. Jalkaväkijoukko jakautuu kolmeen opintosuuntaan: yleiseen, kranaatinheitin- ja panssariopintosuuntaan. Panssariopintosuunnan kadetit opiskelevat viimeiset puoli vuotta Panssarikoulussa ja heidän koulutukseensa on vuodesta 1983 alkaen kuulunut kuukauden mittainen panssarintorjuntaohjuskoulutusjakso. Opintosuuntajakoa tarkistetaan parhaillaan.

Kadettien koulutus aselajijaksolla painottuu käytäntöön. Pääosa opetuksesta tapahtuu Kadettikoulun ulkopuolella sovelletuissa harjoituksissa ja ampumaleireillä. Vaikka Kadettikoulusta valmistuva upseeri onkin saanut huomattavan määrän käytännön harjoitusta, varsinainen rutiini hankitaan ensimmäisissä kouluttajatehtävissä joukko-osastoissa.

Kadettikoulun johtaja eversti Sami Sihvo.

Kadettikoulu on pyrkinyt ylläpitämään kiinnostusta maanpuolustusta ja upseerin uraa kohtaan. Koulun upseerit ja kadetit ovat käyneet pitämässä esitelmää kouluissa upseerin urasta eri puolilla Suomea. Jokaiselle Reserviupseerikoulun kurssille on järjestetty tiedotustilaisuus upseerin urasta. Lisäksi asiasta kiinnostuneet upseerioppilaat ovat päässeet tutustumaan Kadettikouluun.

Edellä esitetyn lisäksi upseeriuran rekrytoinnin kannalta on erittäin tärkeää Reserviupseerikoulun ja joukko-osastojen antama informaatio.

Viime vuosina opiskelunsa aloittaneiden kadettien sekä valmistuneiden ja lähivuosina valmistuvien jalkavä-

kiupseerien määrät on esitetty oheisessa taulukossa.

Kadettikurssi	Alkamisvuosi	Opiskelun aloitti	Valmistui tai valmistuu jv-ups/vuosi	Huom
67.K	1980	102	39 ¹⁾ 1983	
68.K	1981	131	40 ¹⁾ 1984	
69.K	1982	128	44 ¹⁾ /1985	
70.K	1983	127	49 ¹⁾ /1986	
71.K	1984	122		¹⁾ Jv-linjan vahvuus

67. kadettikurssin parhaana maavoimien kadettina palkittiin Jalkaväen Säätiön stipendillä kadettialikersantti Heikki Sakari Lagus (PsPr). Lisäksi säätiön stipendillä palkittiin kadettiväpeli Mikko Tapani Karkia (P-KR), joka sai myös parhaan kouluttajan kiikarin.

68. kadettikurssin parhaina jalkaväen kadetteina palkittiin Jalkaväen Säätiön stipendeillä kadettikersantti Mikko Ensio Himanka (PohPr) ja kadettiväpeli Pentti Uolevi Melanen (RannJP).

Tärkeimpiä harjoituksia ovat olleet kevytaseirit Säkylässä, kranaatinheitin- ja panssarintorjuntaleirit Pahkajärvellä, talvileirit Sotinpurossa (-83) ja Sarriojärvellä (-84) sekä kesäleirit Sarriojärvellä (-83) ja Vuosangassa (-84). Jalkaväkijoukko on lisäksi osallistunut sotilasläänien ja joukko-osastojen sota- ja taisteluharjoituksiin. Joukko-osastojen antama tuki harjoitusten läpiviemiseksi on ollut merkittävä. Harjoitusten yhteydessä kadeteille on esitelty joukko-osastoja. Samalla he ovat tutustuneet valtakunnan eri alueisiin.

Kadettikoulu sai käyttöönsä keväällä 1984 opetusstudion, jossa on yhdistettynä tietokone-, kieli- ja video-ope-

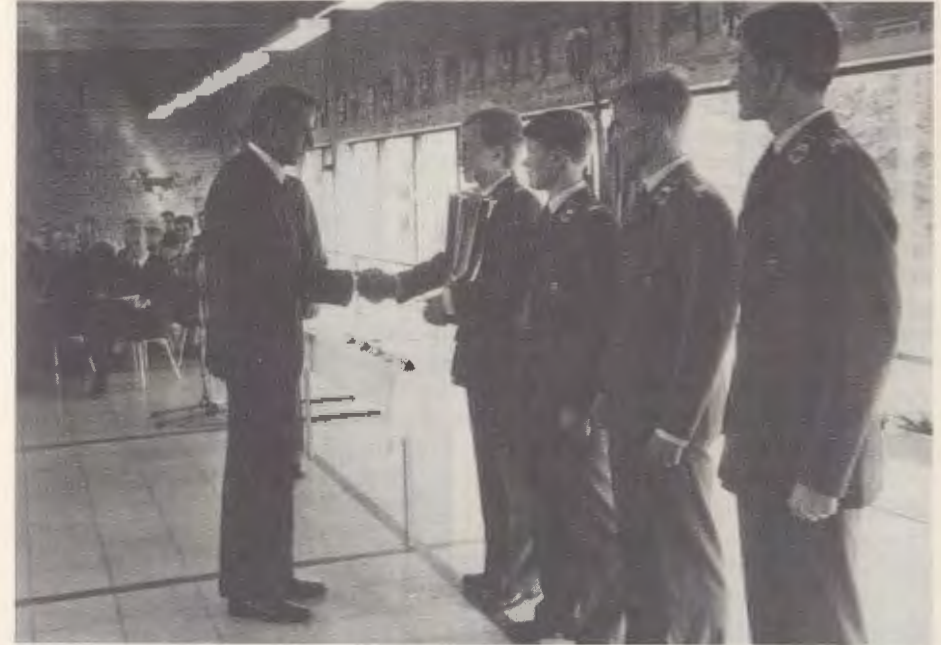
tusjärjestelmät. Luokka edustaa alan viimeisintä kehitystä. Sitä käytetään lähinnä järjestelmäopin, sotatekniikan, kielten, johtamistaidon ja koulutustaidon opetuksessa. Opetusstudio on saanut runsasta huomiota myös puolustusvoimien ulkopuolella.

Kadettikoulu on osallistunut aktiivisesti puolustusvoimien sekä sotilasläänien kilpailutoimintaan. Koulun partio voitti v 1983 partiosuunnistusmestaruuden ja sai ensimmäisenä kiinnityksen Tasavallan Presidentin lahjoittamaan kiertopalkintoon.

Kadettikoulu on menestynyt myös pohjoismaisilla Kadettipäivillä saavutuksen v 1983 Oslossa toisen sijan ja v 1984 Kööpenhaminassa yleismestaruuden. Kilpailulajeina ovat olleet kivääri- ja pistooliammunta, suunnistus, yleisurheilu, uinti sekä jalkapallo. Kadettikoululla on käynyt runsaasti vieraita. Vuonna 1983 kouluun ja sen toimintaan tutustui 101:n vierailun yhteydessä 6725 henkilöä.

Puolustusvoimain komentaja kenraali Jaakko Valtanen tutustui Kadettikouluun 29. 3. 1984. Koulutuspäällikkö kenraaliluutnantti Raimo Viitapiti koulutustarkastuksen Kadettikoulussa 6.—8. 6. 1984.

Kansainvälinen kanssakäyminen on

Tasavallan Presidentti Mauno Koivisto luovuttaa lahjoittamansa kiertopalkinnon puolustusvoimien partiosuunnistusmestareille KadK:n partiolle 18. 8. 1983. Partioon kuuluivat yll R Kukkonen, kadetit J Kallio, T Pöysti ja H Peltonen.

jatkonut aikaisemmalla tavalla. Koulu on osallistunut Pohjoismaisille Kadettipäiville v 1983 Norjassa sekä v 1984 Tanskassa. Seuraavat Kadettipäivät v 1985 pidetään Santahaminassa. Ruotsin maavoimien komentaja kenraaliluutnantti Erik Bengtsson tutustui kouluun syyskuussa 1984. M S Kirovin kadettikoulusta oli kenraaliluutnantti Badejkinin johdolla viiden hengen upseeriryhmä viikon ajan Kadettikoulun vieraina lokakuussa 1984.

Kadettikoululla on hyvät edellytyk-

set kouluttaa pystyviä jalkaväkiupseereita. Varsinkin luokkaopetustilat ja -välineet ovat nykyaikaiset ja mahdollistavat opettamisen viimeisimmän kehityksen mukaisesti. Päivittäisten käytännön harjoitusten osalta ongelmana on Santahaminan harjoitusalueen pienen ja sen käyttö ylikapasiteetilla. Tärkeimpänä kehitystarpeena on kivääriradan nykyaikaistaminen. Koulutusedellytyksiä parantaa uusien maallaitteiden saaminen Santahaminan joukko-osastojen käyttöön.

PÄÄLLYSTÖOPISTO

Päälystöpistossa on vuosina 1983—84 opiskellut yli 900 kurssilaista sekä perus- että jatkokursseilla. Jalkaväkeen valmistui tänä aikana 93 uutta ylikersanttia.

Vuoden 1983 syksyllä opistossa aloitettiin jalkaväen vääpelikurssien toimeenpano. Ensimmäisestä kurssista saadut kokemukset olivat myönteiset.

Päälystöpistossa jatkuivat lisäksi jo muutamana vuonna toimeenpannut erikoisupseerikurssien yhteiskoulutusvaiheet.

Opiston kokoonpanossa tapahtui muutos, kun Jääkärikomppaniaan aiemmin palvelukseen astuvien varusmiesten koulutus siirrettiin Uudenmaan Rakuunapataljoonan tehtäväksi. Opisto saa nykyisin noin 35 rakuunan suuruisen osaston komennusmiehinä. Muutos on johtanut entistä tiiviimpään yhteistoimintaan harjoitusjoukkojen saamiseksi opiston ja Uudenmaan Rakuunapataljoonan välillä.

Vuonna 1974 alkaneen toimiupseerien koulutusjärjestelmän voidaan todeta saavuttaneen tärkeän virstanpylvään, kun ensimmäiset peruskurssiltaan uudistetun opetuksen saaneet päättivät luutnanttikurssinsa joulukuussa 1984. Päättäneellä kurssilla oli vielä vanhan mestarikurssin suoritta-

Päälystöpiston johtaja eversti Aimo Airola.

neita.

Vuonna 1984 toimeenpantiin ensimmäinen peruskurssi (PO I), jota ei valittu pääsykokeen perusteella. Pääesikunta valitsee oppilaat hakupapereihin ja lausuntoihin perustuen. Saadut kokemukset osoittavat, että joukko-osastojen komentajilla on suuri vastuu oppilasvalintojen onnistumisessa.

Peruskoulutukseen hyväksytyjen oppirakenne on muuttunut kahden viime vuoden aikana siten, että ylioppilaiden määrä on laskenut noin kolmennekseen aiemman lähes 50 %:n asemesta. Reserviupseerikoulutettujen osuus, noin kolmannes, on sen sijaan säilynyt ennallaan.

Majoitus- ja luokkatilanteen kohentanutta opistolla on voitu järjestää lukuisia opetus- ja neuvottelutilaisuuksia.

Päälystöpiston johtajana on koko tarkastelukauden toiminut eversti Aimo Airola ja apulaisjohtajana everstiluutnantti Erkki Hietamäki.

Puolustusvoimain komentaja osallistui PO I 42:n päättäjätalouksuuteen tammikuussa 1984.

Opistolla vieraili tarkastelukautena ulkomaisia upseereita muun muassa Norjasta ja Sveitsistä. Ruotsin maavoimien komentaja kenraaliluutnantti Erik Bengtsson tutustui Päälystöpistoon syyskuussa 1984. Korkein oikeus vieraili opistolla kesällä 1984.

Toimiupseerikoulutuksen perinteiden tallentamiseksi otettiin opistossa

käyttöön perinnehuone 1. 3. 1984. Sinne on koottu opiston ja sitä edeltäneiden laitosten toimiupseerikoulutukseen liittyvää aineistoa. Huone on toimiva kokonaisuus ja sitä käytetään lähes päivittäin neuvotteluissa ja puhteluissa.

Perinnehuoneessa säilytetään järjestyksessä toista Päälystöpiston vanhaa lippua, joka sai seuraajansa Toimiupseerien Naisten Liitto ry:n ja Toimiupseeriliitto ry:n lahjoittama 30. 6. 1983. Opisto sai lisäksi vastaanottaa Toimiupseeriliitto ry:n ensimmäisen lipun 21. 9. 1984. Lippu on myöskin saanut paikkansa perinnehuoneessa.

Tarkastelukautena on koulutettu seuraavat kurssit:

Juhlayleisöä PO I 42:n päättäjätalouksuudessa 26. 1. 1984.

Vuonna 1983

Peruskoulutus:

PO I 41 E (2. 8. 1982—28. 1. 1983)

43 tu-opp

— kiväärilinja 32 tu-opp

priimus rajaylik Keronen Arto
Ensio (P-KR)

— kranaatinheitinlinja 11 tu-opp

priimus ylik Lahtinen Reijo
Olavi (PorPr)

PO I 42 Y (5. 1.—30. 6. 1983) 270

tu-opp

PO I 42 E (3. 8. 1983—26. 1. 1984)

50 tu-opp

— kiväärilinja 34 tu-opp

priimus ylik Simola Reijo Veiko
Tapani (KarPr)

— kranaatinheitinlinja 14 tu-opp

priimus ylik Tudeer Jussi Oskar
(KarPr)

Jatkokoulutus:

PO II 4 E jalkaväkilinja (5. 1.—30. 6. 1984) 16 opp

priimus vääp Jokinen Arto Viljo
Juhani (KymJP)

VääpK 1 jalkaväkilinja (13. 9. —
22. 12. 1983) 21 opp

priimus yliv Rintakoski Veijo

Voitto Severi (ViestiR)

PO II 5 Y (3. 8.—12. 12. 1983)

141 opp

Vuonna 1984

Peruskoulutus:

PO I 43 Y (4. 1.—29. 6. 1984) 273

tu-opp

PO I 43 E (6. 8. 1984—31. 1. 1985)

1985) 45 tu-opp

— kiväärilinja 30 tu-opp

— kranaatinheitinlinja 15 tu-opp

Jatkokoulutus:

PO II 5 E jalkaväkilinja (4. 1.—29. 6. 1984)

16 opp

priimus vääp Keskitalo Markku
Tapani (KarJP)

PO II 6 Y (1. 8.—21. 12. 1984) 141

opp

LtnK 11 jalkaväkilinja (7. 8.—
21. 12. 1984) 26 opp

Muu koulutus:

Erikoisupseerikurssi 7 Y (8. 8.—
9. 9. 1983) 36 opp

Erikoisupseerikurssi 8 Y (13. 8.—
14. 9. 1984) 17 opp

RESERVIUPSEERIKOULU

Reserviupseerikoulun toiminta on vuosina 1983—1984 keskittynyt koulutusohjelmien ja koulutuksen sisällön kehittämiseen. Koulu on pyrkinyt keskittymään vain oleellisimpaan tehtäväänsä muuttamalla koulutuksen sisältöä mahdollisimman totuuden mukaiseksi. Kursseilla 171—176 on koulutettu 4 500 upseerikokelasta. Vastaanottavaisuus, innokkuus ja yritteliäisyys on ollut korkeata tasoa.

Reserviupseerikoulun apulaisjohtaja, everstiluutnantti Risto Auvinen siirtyi 3. 12. 1984 Pääesikuntaan. Hänen tehtävänsä otti vastaan everstiluutnantti Pertti Pyötsiä. Everstiluutnantti Pyötsiä luovutti jalkaväkilinjan johtajan tehtävät everstiluutnantti Pentti Virtaselle.

Reserviupseerikoulun uusi lippu naulattiin kurssin 175 tulojuhlassa. Ensimmäisen naulan löi puolustusvoimain komentaja kenraali Jaakko Valtanen.

Reserviupseerikoulu otti syksyllä 1984 alkaneella kurssilla 177 kokeilukäyttöön opetussuunnitelman, jossa on otettu huomioon mm organisaatioissa tapahtuneet muutokset. Kranaatinheitinkomppaniassa otettiin käyttöön linjakako tulenjohto- ja tuliase-malinjoihin.

Reserviupseerikoulun johtaja eversti Jorma Pullinen.

Reserviupseerikouluun käy tutustumaan varsin runsaasti erilaisia ryhmiä ja yksityisiä henkilöitä. Tärkeimmistä vierailuista mainittakoon — Ruotsin maavoimien komentajan, kenraaliluutnantti E Bengtssonin vierailu 24.—25. 9. 1984 — puolustusvoimain komentajan vierailu lipunaulauksen yhteydessä — metropoliitta Johanneksen vierailu 27. 10. 1983 — puolustusministeri V Pihlajamäen vierailu 13. 11. 1984

Tämän lisäksi useita ulkomaalaisia sotilashenkilöitä on vierailut Reserviupseerikoulussa.

Valmistaa hydrokoptereita
ym. metallialan
erikoistuotteita.

Tillverkar hydrokopter och
andra till metallbranschen
hörande specialartiklar.

Oy Teboil Ab
Bulevardi 26
00120 HELSINKI
Puh. (90)642 733

KONEPAJA
NILS ERIKSSON
TURKU LIELAKS Puhelin 921 748086

LASKUVARJOJÄÄKÄRIKOULU

Laskuvarjojääkärikoulun tehtävänä on kouluttaa laskuvarjohyppytaitoisia sissejä ja sissiradisteja. Kuluneet kaksi vuotta ovat merkinneet koulutustehtävän vakiintumista ja hienosäätöä vuonna 1982 vahvistetun koulun uuden koulutusjärjestelyn mukaisesti. Koulua on koko katsauskauden ajan johtanut everstiluutnantti Heikki Kalpamaa.

Laskuvarjojääkärikoulun perinnejoukko-osasto ErP 4 vietti 28.—29. 7. 1984 perinnepäiviään Rovaniemellä. Tilaisuudesta muodostui eri juhlallisuuksineen isänmaata rakastavien veteraanisissien maanpuolustushenkilöiden juhla. Vireä Laskuvarjojääkärikilta vietti 20-vuotisjuhliansa 8. 9. 1984 Utissa. Korkea-arvoisten kutsuvieraiden, lähinaapureiden sekä lukuisten ystävien läsnäollessa naulattiin ja vihittiin Laskuvarjojääkärikillan lippu. Killan tekemä vapaaehtoinen maanpuolustustyö sai osakseen kiitosta tässä lämminhenkisessä maanpuolustusjuhlassa pidetyissä puheissa.

Laskuvarjojääkärikoulu sai arvokkaan lahjoituksen, kun Mannerheimin ritarit luovuttivat Ritarimaljan ikuisesti kiertäväksi kiertopalkinnoksi

Laskuvarjojääkärikoulun johtaja everstiluutnantti Heikki Kalpamaa.

5. 10. 1984 vietetyssä vuosipäiväjuhlassa.

Varusmieskoulutuksen näkyvin uudistus on kotimaisen taittooperäröynnäkökiväärin käyttöönotto, mikä tuonee tullessaan ampumakoulutustason selvän nousun.

Laskuvarjohyppykoulutuksessa ovat DO-koneet jo historiaa. Vuonna 1984 palvelukseen astunut kurssi oli ensimmäinen, joka ei enää saanut koulutusta DO-kalustolla. FF-koneet ovat osoittautuneet käyttökelpoisiksi laskuvarjojääkäreiden pudotuksiin. Uusin Fokker-versio mahdollistaa pudotukset kahdesta ovesta samanaikaisesti.

Utin varuskunnan rakennustyö saa

kauan odotettua jatkoa, kun keväällä 1985 valmistuu uusi kasarmirakennus. Palvelukseen 2. 5. astuva kurssi pääsee uusiin tiloihin ja niinpä tulevan vuoden alkua leimaakin suunnitelmien laatiminen uuden kasarmin käytöstä.

Sotaharjoitukset Pohjois-Suomessa on pidetty vakiintuneen tavan mukaan. Vuoden 1984 perinteistä vuosipäiväänsä koulu vietti täyttäessään sille annettua tehtävää sotaharjoitus "VARSTASSA".

Katsauskauden urheilusaavutuksista puolustusvoimien ja sotilasläänin kilpailuissa mainittakoon:

- teknikkokapteeni Jorma Korhosen useat mestaruudet pistooli-ammunnassa molempina vuosina
- yliluutnantti Pekka Hakalan menestyminen sekä hiihdossa että suunnistuksessa
- alikersantti Juha Finnilän saavuttama sotilasläänin mestaruus ampumahiihdossa 1983
- koulun partiohiihtäjien pronssimitalit sekä puolustusvoimien että sotilasläänin kilpailuissa 1983.

Koulun edustushyppääjien menestys on jatkunut kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Koulu on voittanut laskuvarjohyppyn joukkuetarkkuuden molempina katsausvuosina sekä SM-että PM-kilpailuissa. Henkilökohtaisessa tarkkuushyppäyksessä yliväpeli Olavi Kilpinen ja väpeli Heikki Lind saavuttivat lisäksi kaksoisvoiton SM-kilpailuissa molempina vuosina. CISM:n laskuvarjohyppykilpailuissa Sveitsissä vuonna 1983 joukkue saavutti 10. ja Saksan Liittotasavallassa vuonna 1984 6. sijan.

Laskuvarjojääkärikoulu on ollut varsin suosittu vierailukohde. Korkeinta sotilasjohtoa ovat edustaneet puolustusvoimain komentaja, Pääesikunnan päällikkö ja ilmavoimien ko-

Tästä alkaa laskuvarjosissin tehtävä. SA-kuva.

Partio siirtymässä pudotuksen jälkeen toiminta-alueelleen. SA-kuva.

mentaja 7. 3. 1984 tekemällään tutkimiskäynnillään Utin varuskunnassa. Lisäksi kouluun ovat tutustuneet lukuisten sotilasiamiesten lisäksi Korkein Oikeus puolustusvoimain komentajan kutsumana sekä useat yhteisöt ja maanpuolustusjärjestöt.

Laskuvarjojääkärikoulu kokee tulevaisuuden haasteena työnsä. Päästesään keväällä 1985 uusiin tiloihin koululla on erinomaiset olosuhteet kouluttaa nuorukaisista yhteiskuntakelpoisia, isänmaataan rakastavia kansalaisia.

KAAKKOIS-SUOMEN RAJAVARTIOSTO

Rajavartiolaitos osallistuu valtakunnan turvallisuuden ylläpitoon tärkeimpänä tavoitteena rajarauha ja hyvä järjestys. Kaakkois-Suomen Rajavartiostossa on tehty tunnollisesti työtä tämän asian eteen. Kuluneella jaksolla on erityisesti paneuduttu kehittämään vartiostoa siten, että se pysyisi mukana nykyajan kehityksessä niin välineiden, menetelmien kuin henkilöstön ammattitaidon suhteen.

Rajalla vallitsevissa olosuhteissa ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia. Rajavaltuutetun luvilla tapahtuva rajanylilykulku on jatkunut entisen laajuksena. Tosin Svetogorskin työmaa on loppusuoralla ja Sovjetskin työmaalle suuntautuva liikenne Nuijamaalla on alkamassa. Turistiliikenne tulliteillä sekä Saimaan kanavan liikenne jatkuvat vilkkaana.

Rajavartiolaitoksen 65. vuosipäivän pääjuhla oli Immolassa 21. 3. 1984. Rajakomppanioissa vuosipäivää vietettiin perinteiseen tapaan yhteisissä tilaisuuksissa komentopaikoilla ja vartioasemilla. Miehikkälän rajakomppaniassa järjestettiin vuosipäivän kunniaksi avointen ovien päivä. Kaakkois-Suomen Rajavartioston perinnejuokko-osastot RjP 1 ja 2 kokoontui-

Kaakkois-Suomen Rajavartioston komentaja eversti Tauno Miettinen.

vat syksyllä 1984 Immolassa ja Parikkalassa.

Kaakkois-Suomen rajamieskillan toiminta on jatkunut noudatellen jo perinteisiksi muotoutuneita toimintamuotoja. Kilta on

- esitelmöinyt jokaiselle varusmies- saapumiseraalle
- osallistunut kotiuttamistilaisuuksiin luovuttaen perinteiset muistoesineet ansioituneille varusmiehille
- järjestänyt jäsenilleen mm retkiä rajalle ja Lappiin
- toimeenpannut kilta-iltoja vartioston toimintapiirin eri osissa.

Rajamieskillan puheenjohtajana jatkaa jo useita kausia (10 v) kiltaa ansiokkaasti luotsannut Hannu Kalenius Imatralta.

TUOTEKOLMIO OY

**ROVANIEMEN
SÄÄSTÖPANKKI**

Rovaniemi — Ivalo —
Kittilä — Sodankylä

Rajavartiolaitoksen 65. vuosipäivään liittyen Miehikkälän rajakomppanian komentopaikalla komppanian toimintapiirin rajakunnat lahjoittivat Ylämaan spektroliitista valmistetun nimikilven ja karhunpäättunnuksen yksikölle. Kuvassa kuntien edustajat ja yksikön päällikkö maj Yrjö Väisänen luovutustilaisuudessa Savanjärvellä 21. 3. 1984.

Rajavartioston järjestämät kertausharjoitukset (3) ovat onnistuneet hyvin ja niitä on leimannut rajaseudun alueen reserviläisten vahva maanpuolustushenki.

Koulutusolosuhteissa on ampumakoulutuksessa tapahtunut kehitystä. Keväällä 1983 valmistui Jukajärven taisteluampumaradalle ja Immolaan sinkorata liikkuvalla Janter-maalilaitteelle. Syksyllä 1984 valmistui Immolaan nykyaikainen ampumahiihdon ampumarata.

Vuoden 1983 syksyllä käynnistyivät koulutus- ja huoltorakennuksen työt Immolassa. Rakennuksen on määrä valmistua talvella 1985.

Kilpailuissa menestyminen on ollut lähes aiempien vuosien luokkaa. Parhaimpina saavutuksena voidaan mainita 1.sija puolustusvoimien ampumahiihdon joukkuekilpailussa. Vartios-

tolla oli kunnia osallistua poliisien PM-kilpailujen järjestelyihin Immolassa kevättalvella 1983.

Vartiosto on osallistunut omana osastonaan sen alueella toimeenpanuille huomattaville messuille ja maanpuolustusjuhliin

- Savonlinnan messut -83
- Maanpuolustusjuhlat Joutsenossa ja Punkaharjulla -84.

Kuluneella jaksolla vartiostoon on kohdistunut runsaasti vierailuja, joista voidaan mainita mm

- sisäasiainministeri keväällä -83
- rautatiehallituksen pääjohtaja talvella -84
- korkeimman oikeuden jäsenet kesällä -84
- parlamentaarinen poliisikomitea syyskesällä -84
- 2/KTR 2:n aseveljet syksyllä -84.

KAINUUN RAJAVARTIOSTO

Kainuun Rajavartiosto on huolehtinut kuluneiden vuosien aikana päätehtävästään, rajavartiostoinnista vakiintuneeseen tapaan. Kulunut kausi on vartioston 407 kilometriä pitkällä rajaosuudella ollut rauhallinen. Siitä huolimatta työtä on ollut riittämiin.

Rajavartioston rajaosuudella on viisi rajanylityspaikkaa. Kuhmon rajakomppanian alueella tuodaan kahdesta kohtaa puutavaraa SNTL:sta, Rajakankaalta ja Karikankaalta. Merkittävin rajanylityspaikka on Vartiuksesta, jossa tapahtuu Kostamuksen rakentamiseen liittyvä ylikulku. Vuorokausittain rajanylityksiä kertyy noin tuhat. Lisäksi Vartiuksen kautta kulkevat Kostamusmalmia Suomeen kuljettavat junat. Rajanylityskululiikenne on hiljentymässä. Elleivät rakentajat sovi uusista työkohteista, niin rakentamiseen liittyvä ylikululiikenne loppuu vuoden 1986 aikana. Kostamustyömaa on ollut merkittävä työllistäjä koko Kainuun väestölle. Kuusamon rajakomppanian alueella tuodaan puuta SNTL:sta kahdesta kohtaa: Kurvisesta ja Kortessalmesta. Nämä ylikulupaikat palvelevat ainoastaan puutavaran tuontia. Rajanylityspaikat työllistävät paitsi ylityspaikoilla työskenteleviä rajavartiomiehiä myös ra-

Kainuun Rajavartioston komentaja eversti Pentti Rainola.

javaluutettuorganisaatiota. Vuoden 1984 aikana Kainuun alueen rajavaluutetulla oli yhteensä 20 istuntoa ja kohtaamista SNTL:n Kalevalan alueen ja Repolan alueen rajavaluutetun kanssa. Kirjeitä rajavaluutetut vaihtoivat yhteensä noin 200 kappaletta.

Rakennustoiminta on ollut vilkasta Kainuun Rajavartiostossa viime vuosiina. Kuhmon rajakomppanian komentopaikalle on rakennettu uusi kasarimirakennus ja vartioasemia on peruskorjattu vastaamaan kaikilta osin nykyajan vaatimuksia. Rahallisesti rakennustoiminta liikkuu vuosittain 10 miljoonan tasolla.

Lähes vuosittain eri rajakomppanioissa järjestetyt kertausharjoitukset ovat merkittävä osa Kainuun Rajavar-

tioston suorittamasta maanpuolustustyöstä. Kertausharjoitukset ovat myös osaltaan lisänneet ja vahvistaneet vartiostolle niin tarpeellisia yhteyksiä rajaseudun siviiliväestöön. Myös esiintyminen erilaisissa koko maakuntaa käsitävässä tapahtumissa on tuonut vartioston toimintaa siviiliväestön tietoisuuteen. Kainuun ja Koillismaan muuhun virkakuntaan on pidetty kiinteää yhteyttä eri aloilla. Virka-avunantoja on ollut yhteensä noin 100. Helikopteri on ollut mukana yhdeksässä etsinnässä.

Kainuun Rajavartioston uusi lippu naulattiin Rajavartioliaitoksen vuosipäivänä 21. 3. 1984. Lippu on vartioston kolmas lippu. Se on tarkka kopio alkuperäisestä professori Carolus Lindbergin suunnittelema ja piirtämästä lipusta. Ensimmäinen lippu vihittiin ja luovutettiin Kainuun Rajavartioston käyttöön Helsingin Senaattorilla 16. 5. 1936. Tämä lippu oli käytössä 29 vuotta ja luovutettiin Sotamuseolle 21. 5. 1965. Toinen lippu otettiin käyttöön 20. 3. 1965.

Urheilumenestyksestä ovat vastanneet Kuhmon rajakomppaniassa palvelevat Kanniaisen veljekset. Rajajääkäri Keijo Kanninen voitti puolustusvoimain maastojuoksumestaruuden ja rajajälivääpeli Mikko Kanninen oli Suomen suunnistusmaajoukkueen vakiojäsen. Ampujista rajavääpeli Antero Lauronen ja rajajääkäri Ari Korva olivat mitaleilla SM-kisoissa.

Varusmieskoulutus on ollut tiivistä sissikoulutusta. Koulutettavat ovat pääosin Kainuun ja Koillismaan kasvatteja. Varusmieskoulutusta haittaa sopivien harjoitusmaastojen puute kasarmialueen lähistöllä.

Sissipartio Luttojokivarressa. Kuva Pertti Koivisto.

LAPIN RAJAVARTIOSTO

Valtakunnan rajojen vartiointiin ja Lapin Rajavartioston, Lapin vanhimman sotilaallisesti järjestetyn joukon, perinteet ulottuvat maamme itsenäistymisen alkuvaiheisiin. 21. 3. 1984 tuli kuluneeksi 65 vuotta Rajavartioliaitoksen perustamisesta, sillä 21. 3. 1919 valtioneuvoston esittelyssä määrättiin ”rajanvartiointi jätetään sisäasiainministeriön ylläpidettäväksi . . . rajavartiostojen avulla . . .”.

Juhlavuoden viettoon on kuulunut useita tilaisuuksia. Pääjuhla pidettiin Rovaniemellä 21. 3. 1984. Lapin rajavartioston perinnejoukko ”PENNASSEN MIEHET” kokoontui yli kahdensadan sissiveteraanin voimin Rovaniemelle 15.—16. 9. 1984. II/84 saapumisjärjestyksen aloon vantoivat sotilasvalansa 28. 7. 84 keskellä Lapin erämaata Luttojärven rannalla.

Lapin Rajavartioston varusmiesten koulutusperinteet ulottuvat jo sotia edeltäneeseen aikaan. Rovaniemellä aloitettiin varusmiesten koulutus rajavartioston uudella kasarmialueella vuonna 1954. Tuolloin palvelukseen astuneet alokkaat kokoontuivat 14. 7. 1984 30-vuotisten jotosmuistojensa merkeissä Sissikomppaniaan saaden tuntea tämän päivän Lapin

Lapin Rajavartioston komentaja eversti Jarmo Mattila.

sissin koulutuksesta.

Lapin Rajavartioston ja Killan yhteisenä juhluvuden voimannäyttönä on mainittava tyylikäs juhlaulkaisu ”Lapin rajavartiosto 65 vuotta”.

Lapin Rajavartioston toimintaympäristössä ei ole tarkastelujakson aikana tapahtunut merkittäviä muutoksia. Päätehtävä — valtakunnan rajojen vartiointi ja valvonta — on voitu suorittaa kaikilla rajoilla vakiintuneissa oloissa. Raja-alueella suoritettavalla valvonnalla on ollut myös ennalta ehkäisevä vaikutus. Olot rajaseudulla ovat olleet rauhalliset, joten päätehtävästä on suoriuduttu hyvin. Suuri ansio siitä lankeaa Lapin ja erityisesti raja-alueitten väestölle.

Rajanvartioidinnin tekijät ovat säilyneet pääpiirtein ennallaan. Urho Kekkonen kansallispuisto tulee lisäämään matkailijoiden ja vaeltajien mielenkiintoa Saariselän alueeseen entistä enemmän.

Suomen ja Norjan välinen sopimus rajan ylittämistä koskevista helpotuksista astui voimaan 1. 3. 1983. Rajan ylittämisen pääsääntönä on edelleen periaate: ”Raja on ylitettävä tullitietä, mikäli mukana on tullattavaa tavaraa.” Norjan rajalla tulliteitä ovat Kilpisjärvi, Kivilompolo, Karigasniemi, Utsjoki, Nuorgam ja Näätämö. Edellä mainitun sopimuksen perusteella avattiin kolme rajanylityspaikkaa, joissa rajan voi ylittää jalan tai suksilla. Mukana ei saa olla tullattavaa tavaraa. Nämä rajanylityspaikat ovat Kolmenvaltakunnan pyykin ja Saarijärven alueet Käsivarressa sekä Piilola Inarinjärven koillispuolella.

Sopimuksessa 1. 2. 1983 vahvistettiin rajaseudun asukkaita koskeva rajanylitysjärjestys. Suomen ja Norjan kansalaiset, jotka todistettavasti ovat rajaseudun asukkaita, saavat ylittää rajan muuallakin kuin virallisilla ylityspaikoilla. Ylitysoikeuden edellytyksenä on lupa (=raja-asukastodistus) Suomen tai Norjan poliisiviranomaiselta. Mukana ei saa olla tullattavaa tavaraa.

Sisäasiainministeriön ulkomaalais-toimisto voi myöntää luvan rajanylitykseen myös muualla kuin virallisilla ylityspaikoilla.

Helpotuksia edellä oleviin rajanylitysmääräyksiin on annettu poronhoitoon, rajavesistökommission työskentelyyn ja Tenojoella tapahtuvaan kalastukseen liittyvissä säädöksissä ja määräyksissä.

Tasavallan Presidentin perinteiset

hihtoretket suuntautuivat 1983 Muonion ja 1984 Ivalon rajakomppanioitten alueille.

Muista vierailutapahtumista mainitakoon Itävallan ulkoministeri Karl Blechan Lapin matka 29.—30. 6. 1984 Ivalon rajakomppanian toimintapiirissä. Rajavartiosto osallistui 3.—5. 8. 84 Rovaniemellä Lapin maatalousnäyttelyyn omalla osastolla.

Varusmieskoulutuksen kehittämisessä Lapin erikoisolosuhteiden vaatimuksia vastaavasti on päästy eteenpäin. Erityisesti henkilökohtaista talvivarustusta on parannettu. Vartioston oma taisteluampumarata-alue Ivalossa antaa mahdollisuudet sissikoulutuksen vaatimusten mukaisten taisteluammuntojen järjestämiselle.

Lapin rajavartioston huippu-urheilijoitten parhaasta saavutuksesta vastasi rajajääkäri Jukka Ylipulli Sarajevon olympialaisten yhdistetyn pronssimitalillaan. Muista huomattavista urheilusaavutuksista ovat maininnan arvoisia rajavääpeli Toivo Mäkikyrön CISM:n ampumahiihtomestaruus 1984, rajavääpeli Raimo Tolosen puolustusvoimien henkilökohtainen suunnistusmestaruus 1983, rajavääpeli Jukka Koistisen puolustusvoimien henkilökohtainen suunnistusmestaruus 1984 sekä alikersantti Pekka Vaaralan SM ilmapistooli 60 laukausta.

Erityisen ilahduttavaa on ollut vartioston ja koko Lapin urheilun kannalta ampumahiihdon tason voimakas nousu. Siitä ovat osoituksena olleet mm Pellon Ponnen rajamiehistä koostuvan ampumahiihtoviestikoukkueseen perättäiset Suomen mestaruudet vuosina 1983 ja 1984.

POHJOIS-KARJALAN RAJAVARTIOSTO

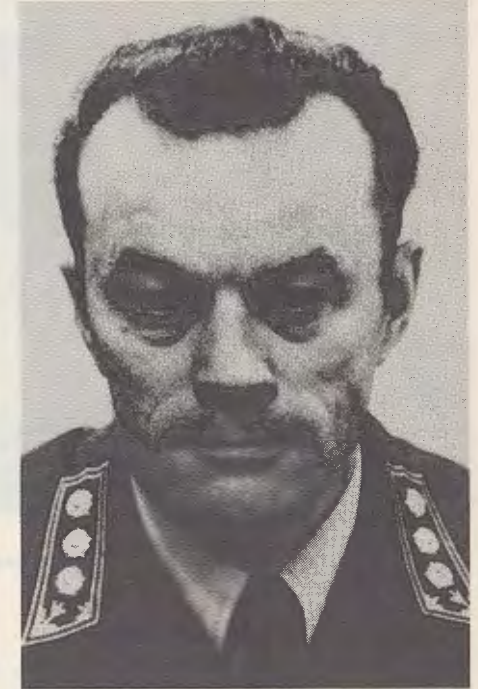

Pohjois-Karjalan Rajavartiostossa on katsausjakson aikana jatkunut myönteinen ja rauhallinen kausi. Rajanvartioidinnin teho on pystytty pitämään hyvänä. Vaikuttavia tekijöitä ovat valvontakaluston lisääminen ja uudistuva koulutus.

Henkilöstö on hyvää ja avautuneet eri henkilöryhmien vakanssit on voitu täyttää nopeasti erinomaisesta joukosta valiten.

Perinnetoimintaan on tullut uusia virikkeitä kesällä 1984. Silloin valmistui ja käyttöön juhlallisesti vihittiin koulutus- ja huoltorakennus eli kuntotalo. Samalla vanha rajasotilaskoti asetettiin uuteen tehtävään. Siitä tulee P-KR:n perinnetalo tämän vuosikymmenen lopulla. Tilansa siinä saavat Pohjois-Karjalan rajamieskilta, Rajasotilaskoti ja tietysti rajavartiosto, kukin omalle esineistölleen. Pari vuotta käytetään talon peruskunnostukseen ja perinnetilojen suunnitteluun.

Rajakenraali Erkki Raappanan komentopirtti siirtyi syrjäisestä Suomunjärven kolkasta Ilomantsin kirkolle Parpeinvaaralle. Pirtti on Karjalaisen Kulttuurin Edistämisseuran omistama ja hyvässä hoidossa. Monet perinnesiteet juontavat sieltä nykyisen rajamiespolven elämään.

Pohjois-Karjalan Rajavartioston komentaja eversti Teuvo Paanila.

Pohjois-Karjalan rajamieskilta on pitänyt keskeytyksittä tavanomaiset tilaisuutensa, joista maukkain on Kiteen Neulaniemen rantakalailta. Nuoret miehet on kutsuttu kotiuttamisjuhliin killan työhön ja pyyntöjä on uudistettu kertausharjoituksissa.

Koulutus on rajavartioston komentopaikalla saanut uusia tiloja. Jo mainittu kuntotalo pitää sisällään oivallisen palloiluhallin ja voimaharjoittelu-paikan. Myös sisäampumarata ilmaiseille on valmis. Varusmiesten kannalta tärkein lienee uudenaikainen estein ja taitolaittein varustettu kuntora-

Karjalan Messuilla oli rajavartioston osastolla runsaasti kävijöitä. Varsinkin rajakoirien näytökset olivat yleisön mieleen.

ta, joka rakennettiin Onttolan maastoon.

Kilpailuissa menestys on ollut hyvä. Olympiamitalisteja olivat rj Aki Karvonen ja rajavääp Rauno Bies. Erikoisuutena kannattaa mainita vuonna 1984 saatu seitsemäs peräkkäinen rajavartiolaitoksen rajakoiramestaruuskilpailujen joukkuevoitto.

Rajavartiosto on lämmitellyt vanhoja pesäpallotaitojaan hankkimalla v 1983 ja 1984 puolustusvoimien mestaruuskilpailuista pronssimitalit.

Rajavartiosto on parhaillaan huollon eri alojen kehittelyn kokeilupaikana. Muonitusta, materiaalin kiertoa ja kuljetustoimintaa seurataan uusien keinoin. Automaattinen tietojenkäsittely tulee uusille aloille ja muuttaa organisaatiota.

Tämä kehitys ymmärretään myönteiseksi. Koulutuksella ja aloitteikkoudella se omaksutaan nopeasti. Aina silti muistetaan, että tärkein rajavartioston voimatekijä on valpas, juureva rajavartiomies.

RAJAKOULU

Rajakoulu kouluttaa rajavartiostojen henkilöstön erilaisilla perus-, jatko- ja täydennyskursseilla. Koulutusta annetaan upseereille rajavartiokursseilla, toimiupseereille luutnanttikursseilla, vääpelikursseilla, PO II E jaksolla sekä toimiupseereiden rajavartiokursseilla. Miehistö saa peruskoulutuksensa rajavartijan peruskursseilla.

Rajavartiostojen sissikomppanioiden ja Ivalon rajakomppanian sissiosaston ryhmänjohtajat koulutetaan Rajakoulun aliupseerikursseilla. Varusmiessissikoiranohjaajat saavat myös peruskoulutuksensa Rajakoulussa.

Rajakoulun tehtäviin kuuluu myös rajanvartiointiin sekä rajavartiolaitoksen sotilaalliseen toimintaan kuuluvien tehtävien tutkiminen ja kehittäminen. Kuluneen kaksivuotiskauden aikana Rajakoulu on voimallisesti osallistunut rajanvartiointiin kehittämiseen valmistellen uusia rajanvartiointiin ohjesääntöjä sekä kehittämien pohjalta eri kurssien opetusohjelmia. Varusmieskoulutuksessa on kokeiltu uusittua organisaatiota hyvin tuloksin.

Pääosa Rajakoulun harjoituksista ja oppitunneista pidetään koulun omissa tiloissa sekä Immolan lentokentän ympärille sijoittuvalla lähiharjoitusalueella. Pidemmät sovelletut ra-

Rajakoulun johtaja everstiluutnantti Aaro Moilanen.

janvartiointi-, sissi- ja ampumaleiri-harjoitukset toteutetaan Jukajärven leirialueella noin 40 kilometrin päässä Immolasta. Jukajärven leirialueella voidaan laajemmatkin harjoitukset toimeenpanna tyyppimaastoissa ja ammunnat ampua kaikilla sissijoukkojen orgaanisilla aseilla. Omien harjoitustensa lisäksi Rajakoulu on osallistunut vuosittain Päälystöopiston johtamaan sissiharjoitukseen.

Rajavartiolaitoksen 65. vuosipäivää juhlittiin 21. 3. 84 Immolassa, jolloin Rajakoululla vierailivat mm sisäministeri Luttinen sekä Kymenläänin maaherra, maaherra Jaatinen. Rajakoulun ulkopuolisista tilaisuuksista mainittakoon Kymenläänin alueellinen maanpuolustuskurssi toukokuussa 1984 sekä Rajapataljoona 1:n veteraanien koontuminen syyskuun alussa 1984.

Rajakoulun pääsisäänkäynti, jota vartioi karhut Rajakoulun seidassa. Kolme karhua kuvaa Rajakoulussa annettavan koulutuksen monitasoisuutta. Patsas on Kemijärveläisen taiteilijan, kapt evp, Urpo Kärrin työtä.

Jotos nousee tunturiin. Kuva Pertti Koivisto.

JALKAVÄEN SÄÄTIÖN LEVYKKEELLÄ TAI MITALILLA PALKITUT VARUSMIEHET

Jalkaväen säätiön levykkeellä ja mitalilla palkitaan joukko-osastojen ja sotilasopetuslaitosten eri varusmiessaapumiserien parhaimmisto. Levyke jaetaan Reserviupseerikoulun kunkin kurssin jalkaväkijoukon yhdelle upseerioppilaalle. Muissa sotilasopetuslai-

toksissa ja joukko-osastoissa palkitaan mitalilla kustakin saapumiserästä yleensä yksi upseeri, yksi aliupseeri ja yksi miehistöön kuuluva. Vuosina 1983—1984 palkittiin seuraavat varusmiehet:

Jääkäriprikaati:

I/82 saapumiserä

- vänr Hannu Matti *Sillanpää*
- kers Seppo Olavi *Kääriäinen*

II/82 saapumiserä

- vänr Kai Petteri *Knudsen*
- kers Esa Matias *Sillanpää*

III/82 saapumiserä

- vänr Matti Jukka-Pekka *Raatikainen*
- kers Tuomas Matti *Pääkkönen*
- korpr Kalle Samuli *Roimaa*

I/83 saapumiserä

- vänr Hannu Matti Antero *Korpi-Tuuri*
- korpr Teuvo Tapani *Ketola*

II/83 saapumiserä

- vänr Hannu Matti *Lempinen*
- kers Pekka Aulis *Inkala*
- korpr Timo Veli Matti *Vesala*

III/83 saapumiserä

- vänr Paavo Ilmari *Käsmä*
- kers Lasse Kalevi *Miettunen*
- korpr Hannu Antero *Rajala*

Kainuun Prikaati:

I/82 saapumiserä

- vänr Heikki Esko *Kärkkäinen*

— kers Tero Henrikki *Niva*

II/82 saapumiserä

- vänr Timo Antero *Parkkinen*
- kers Harri Tapani *Vilhunen*
- korpr Arvo Olavi Matti *Soini*

III/82 saapumiserä

- vänr Juha Petteri *Antikainen*
- kers Arto Paavali *Niskanen*
- jääk Esko Juhani *Väätäinen*

I/83 saapumiserä

- vänr Juha Kalle *Heikkinen*
- kers Reijo Eerik *Pelto-Arvo*
- korpr Markku Juhani *Holappa*

II/83 saapumiserä

- vänr Karri Antero *Pulli*
- kers Janne *Holopainen*
- korpr Markku Tapio *Rautiainen*

III/83 saapumiserä

- vänr Ari Tapio *Oksanen*
- alik Ismo Jyrki *Hyvönen*
- korpr Seppo Tapio *Ahonen*

I/84 saapumiserä

- korpr Pekka Juhani *Pietikäinen*

Karjalan Prikaati:

I/82 saapumiserä

- vänr Jarmo *Nurmi*
- kers Timo *Lähteenmäki*

II/82 saapumiserä
— vänr Vesa *Olkkonen*
— kers Raimo *Tulla*

III/82 saapumiserä
— vänr Timo *Ylänen*
— kers Rainer *Sarviaho*

I/83 saapumiserä
— vänr Olli *Sankari*
— kers Pekka *Leppänen*

II/83 saapumiserä
— vänr Heikki *Vanhala*
— kers Jukka *Kärnä*

III/83 saapumiserä
— vänr Christopfer *Heimsch*
— kers Juha *Valjus*

Nylands Brigad:

I/82 saapumiserä
— fänr Peter Gunnar *Mattsson*
— us Jan-Erik *Bergfors*

II/82 saapumiserä
— fänr Karl Gustav *Åberg*
— serg Clas Henrik *Sandström*

III/82 saapumiserä
— fänr Hannu *Viiherluoto*
— us Antti *Suvilehto*

I/83 saapumiserä
— fänr Guy Fjalar *Lemström*
— us Krister Bengt Mikael *Byggmästare*

II/83 saapumiserä
— fänr Hans Mikael *Sohlström*
— us Krister Jan Ragnar *Illman*

III/83 saapumiserä
— fänr Paavo Mikko *Suominen*
— fänr Jarl Fredrik *Åberg*

— us Kenneth Stig *Jakobsen*

Pohjan Prikaati:

II/82 saapumiserä
— vänr Veli-Matti *Kullas*
— kers Eero Tapani *Rintanen*
— korpr Jouko Kalevi *Virta*

III/82 saapumiserä
— vänr Tero Tapani *Konttiokari*
— kers Heikki Olavi *Karppimaa*
— korpr Antti Päiviö *Lahtinen*

I/83 saapumiserä
— vänr Keijo Tapani *Saari*
— kers Ari Juhani *Vuoti*
— korpr Juha Tapani *Suominen*

II/83 saapumiserä
— vänr Antti Juhani *Auer*
— kers Juha Tuomas *Tapio*
— korpr Veli Eero *Niemi*

III/83 saapumiserä
— vänr Juha *Kangastalo*
— kers Juha Jaakko *Meskus*
— korpr Keijo Antero *Äijälä*

I/84 saapumiserä
— korpr Ari Ossi *Tyybäkinoja*

Porin Prikaati:

I/82 saapumiserä
— vänr Jarmo Kari Johannes *Joki*
— alik Asko Juhani *Mansikkamäki*
— korpr Jarmo Ilmari *Hautaniemi*

II/82 saapumiserä
— vänr Jari Juhani *Valtonen*
— kers Timo Tapio *Mäenpää*
— jääk Kari Johannes *Eskola*

III/82 saapumiserä
— vänr Vesa Pekka *Sahla*

— kers Ari-Pekka *Primetta*
— jääk Juha Toivo *Haarala*

I/83 saapumiserä
— vänr Heikki Antero *Ali-Hokka*
— kers Reijo Johannes *Viljanen*
— jääk Jukka Johan *Lindfors*

II/83 saapumiserä
— vänr Tappo Johannes *Haapaniemi*
— kers Tomi Ingmar *Mårtensson*
— korpr Veli-Jukka *Haapanen*

III/83 saapumiserä
— vänr Vesa Voitto *Helinen*
— kers Markku Tapio Vilhelm *Tuomisto*
— korpr Markku Pekka Juhani *Patrikainen*
— korpr Esko Olavi *Nieminen*

Savon Prikaati:

I/82 saapumiserä
— vänr Juha Reino *Häyhä*
— kers Seppo Ensio *Mattlar*
— korpr Jouni Pekka Olavi *Ikonen*

II/82 saapumiserä
— vänr Raimo Olavi *Mäkinen*
— kers Anssi Sakari *Pöyry*
— korpr Seppo Olavi *Mäkelä*

III/82 saapumiserä
— vänr Allan Olavi *Mäkelä*
— vänr Olli Pekka *Heikkinen*
— korpr Olli Pekka Kalevi *Puhakka*

I/83 saapumiserä
— vänr Timo Raimo *Huuskola*
— kers Ari Armas Tapio *Kiukas*
— korpr Rauno Herman *Hämäläinen*

II/83 saapumiserä
— vänr Markku Ensio *Jääskeläinen*
— kers Jyrki Juha Antero *Muinen*

— korpr Hannes Ilmari *Lampinen*

III/83 saapumiserä
— vänr Ari Antero *Hynönen*
— kers Martti Klaus Johannes *Rantakylä*
— korpr Jari Heikki *Ikonen*

Hämeen Jääkäripataljoona:

I/82 saapumiserä
— vänr Jouni Tapio *Isotalo*
— kers Pekka Kalervo *Kiviluoma*
— psj Timo Tapani *Toivonen*

II/82 saapumiserä
— vänr Jouko Juhani *Kaaja*
— alik Pentti Johannes *Sillanmäki*
— psj Pertti Juhani *Häyrynen*

III/82 saapumiserä
— vänr Jori Juhani *Uusitalo*
— alik Timo Erik *Laaksonen*
— psj Jukka Sakari *Selin*

I/83 saapumiserä
— vänr Olli-Pekka *Virtanen*
— kers Jari Juhani *Salonen*
— psj Jari Matti *Keskinen*

II/83 saapumiserä
— vänr Jyrki Tapio *Sjöholm*
— alik Olli Juhani *Mälkönen*
— psj Esko Kalevi *Hakkarainen*

III/83 saapumiserä
— vänr Timo Tapani *Lankinen*
— kers Harri Tapio *Puntalo*
— korpr Pasi Juhani *Kindt*

Hämeen Ratsujääkäripataljoona:

I/82 saapumiserä
— vänr Reino Kalevi *Pesonen*
— kers Pasi Jukka Ilmari *Juven*
— korpr Jukka Tapio *Mattila*

II/82 saapumiserä
— vänr Jorma Antti Olavi *Vartia*
— kers Heikki Juha *Jokinen*
— korpr Kari Tapani *Räty*

III/82 saapumiserä
— vänr Pasi Jukka *Raukko*
— kers Jarmo Antero *Vilen*
— korpr Perttu Juha Kalervo *Uusitalo*

I/83 saapumiserä
— vänr Matti Tapio *Pakkala*
— kers Markku Kalevi *Liias*

II/83 saapumiserä
— vänr Ilkka Tapio *Luukka*
— vänr Jari Tapani *Viitala*
— kers Timo Tapio *Järvenpää*
— kers Reijo Juhani *Mattinen*

III/83 saapumiserä
— vänr Veli-Matti Juhani *Pohjonen*
— kers Eero Mikael *Forsman*
— korpr Jarmo Kalevi *Laaksonen*

I/84 saapumiserä
— korpr Kari Olavi *Niemi*

Kaartin Pataljoona:

I/82 saapumiserä
— vänr Rauno Kalevi *Rastas*
— kers Ari Heikki *Luomakoski*
— korpr Kari Tapio *Huhta-aho*

II/82 saapumiserä
— vänr Jari Matti *Suominen*
— kers Mika Tapani *Jokela*
— korpr Matti Samuli *Arre*

III/82 saapumiserä
— vänr Timo Heikki *Kytölä*
— kers Julius Carl Hjalmar *Muoinen*
— korpr Jarmo Ensio *Prunnila*

I/83 saapumiserä
— vänr Heikki Jussi Olavi *Koponen*
— kers Timo Henrikki *Helkamo*
— korpr Risto Tapani *Salo*

II/83 saapumiserä
— vänr Juha Matti *Ketonen*
— kers Jouni Tapani *Virtanen*
— korpr Jukka Kalervo *Harju*

III/83 saapumiserä
— vänr Seppo Juhani *Turunen*
— kers Anssi Juhani *Finerus*
— korpr Markku Tapio *Nummijoki*

I/84 saapumiserä
— korpr Markku Tapani *Marjamäki*

Karjalan Jääkäripataljoona:

I/82 saapumiserä
— vänr Tuomo Olavi *Kotilainen*
— kers Taisto Tapani *Leppänen*

II/82 saapumiserä
— vänr Timo Kullervo *Turpeinen*
— kers Jyrki Pekka *Tolvanen*
— korpr Hannu Juhani *Karttunen*

III/82 saapumiserä
— vänr Hannu Juhani *Virolainen*
— kers Martti Ilmari *Väänänen*
— korpr Arvi Kalervo *Myyry*

I/83 saapumiserä
— vänr Ari Sakari *Karhapää*
— kers Jouko Tapani *Tirkkonen*
— korpr Timo Olavi *Löllö*

II/83 saapumiserä
— vänr Antti Ensio *Eskelinen*
— kers Juha Kalevi *Jääskeläinen*
— korpr Ismo Heimo Ilmari *Suomalainen*

III/83 saapumiserä
— vänr Lasse Johannes *Tiainen*

— kers Jaakko Antero *Räsänen*
— korpr Jouni Antero *Mononen*

I/84 saapumiserä
— korpr Esko Olavi *Hirvonen*

Kymen Jääkäripataljoona:

I/82 saapumiserä
— vänr Jukka *Anttila*
— kers Jari *Hautamäki*

II/82 saapumiserä
— vänr Marco *Krogars*
— kers Jari *Hänninen*
— korpr Teemu *Tähti*

III/82 saapumiserä
— vänr Bror *Öberg*
— kers Jari *Kuronen*
— korpr Pasi *Rahko*

I/83 saapumiserä
— vänr Juha *Ojala*
— kers Jarmo *Metsänen*
— korpr Matti *Närhi*

II/83 saapumiserä
— vänr Tomi *Tyni*
— kers Sami *Sievä*
— korpr Jarmo *Ojaniemi*

III/83 saapumiserä
— vänr Kari *Kauppinen*
— kers Antti *Wiksten*
— korpr Risto *Alanko*

I/84 saapumiserä
— korpr Kari *Hara*

Panssarivaunupataljoona:

I/82 saapumiserä
— vänr Pekka Tapani *Lindroos*
— alik Tapio Olavi *Tuusa*
— korpr Eesa Antero *Herranen*

II/82 saapumiserä
— vänr Jukka Pekka *Pippuri*
— alik Heikki Ylermi *Hali*
— korpr Timo Onni Kalevi *Knaapi*

III/82 saapumiserä
— vänr Antti Eerikki Hannonen
— alik Simo Matti Antero *Laakso*
— korpr Reijo Tapani *Karjamaa*

I/83 saapumiserä
— vänr Heikki Juhani *Laurikainen*
— alik Ilpo Martti *Kukkola*
— korpr Jouni Kalevi *Soramäki*

II/83 saapumiserä
— vänr Pekka Olavi *Rissanen*
— kers Vesa Antero *Heikkilä*
— psm Harri Pekka *Helminen*

III/83 saapumiserä
— vänr Timo Juhani *Kallio*
— alik Panu Armas *Siltanen*
— korpr Mika Petri *Laitinen*

Rannikkojääkäripataljoona:

III/82 saapumiserä
— vänr Jari Juhani *Jalamo*
— kers Erkki *Voitila*

III/83 saapumiserä
— vänr Jukka Antero *Yli-Kuivila*
— kers Janne Petteri *Eriksson*

Uudenmaan Jääkäripataljoona:

I/82 saapumiserä
— vänr Tarmo Veikko *Kiuru*
— kers Jari Olavi *Leino*
— korpr Kimmo Tapani *Kallio*

II/82 saapumiserä
— vänr Jouni *Pohjonen*
— kers Seppo Olavi *Huttunen*
— korpr Toni Einari *Lampi*

III/82 saapumiserä
— vänr Petri Ensio *Filman*
— kers Ari Kalevi *Skog*
— korpr Ari Åke *Andersson*

I/83 saapumiserä
— vänr Matti Heikki *Karjula*
— kers Lasse Mikael *Vähä-Rainio*
— korpr Mika Tapio *Talvela*

II/83 saapumiserä
— vänr Erkki Heikki *Tuominen*
— kers Jari Olavi *Niinimäki*
— korpr Seppo Nestori *Huuhtanen*

III/83 saapumiserä
— vänr Martti Tapio *Tervo*
— kers Raimo Juhani *Sahisalmi*
— korpr Risto Heikki *Raivikko*

Uudenmaan Rakuunapataljoona:

I/82 saapumiserä
— vänr Rauno Henrik Olavi *Suonemi*
— alik Marko Kari Juhani *Kansonen*

II/82 saapumiserä
— vänr Jukka Pertti Aleks *Torvelainen*
— kers Keijo Kalevi *Hirn*
— korpr Petri Antero *Piironen*

III/82 saapumiserä
— vänr Kari Tapani *Saastamoinen*
— alik Esa Tuomas *Kilkkinen*
— korpr Vesa Mikko *Heiskanen*

I/83 saapumiserä
— vänr Olli Tapio *Priha*
— alik Esa Tuomas *Kilkkinen*
— rak Ilkka Olavi *Rönkkö*

II/83 saapumiserä
— vänr Sami Aaro *Sarhamaa*
— kers Esa Tapani *Latvanen*
— korpr Veli-Pekka *Takkinen*

III/83 saapumiserä
— vänr Rauno Antero *Martikainen*
— kers Ari Jukka *Pitkänen*
— korpr Jyrki Leo *Sipari*

I/84 saapumiserä
— korpr Oiva Einari *Kukkonen*

Panssariprikaatin Panssarintorjuntakomppania:

I/82 saapumiserä
— vänr Jari Johannes *Ruissalo*

II/82 saapumiserä
— vänr Harri Vihtori *Korkeamäki*

III/82 saapumiserä
— vänr Olli Kalevi *Kokkola*

I/83 saapumiserä
— vänr Jarmo Kalevi *Karjalainen*

III/83 saapumiserä
— vänr Mika Petri *Friman*

Kadettikoulu:

I/82 saapumiserä:
— alik V K *Honkanen*

II/82 saapumiserä
— korpr A J *Moisio*
— korpr J A *Lehto*

III/82 saapumiserä
— jääk T G K *Blom*
— korpr J *Kovanen*

I/83 saapumiserä
— korpr J P *Halme*
— korpr E J *Harju*

II/83 saapumiserä
— kers J J *Väkevä*
— korpr P A *Peltomaa*

III/83 saapumiserä
— alik T J *Virolainen*
— korpr J J *Toivonen*

I/84 saapumiserä
— korpr M J *Ahonen*

Päällystöopisto:

I/82 saapumiserä
— kers Juha Mikko *Huoso*

II/82 saapumiserä
— vänr Ismo Antero *Tuomisto*
— kers Veli-Pekka *Ronkonen*
— korpr Ari Antti Tapio *Virta*

III/82 saapumiserä
— kers Jukka-Pekka *Kauhanen*
— korpr Jouko Juhani *Monto*

I/83 saapumiserä
— korpr Jukka Tapio *Virtanen*

II/83 saapumiserä
— alik Jukka Erkki Tapani *Rouhiainen*

Reserviupseerikoulu:

Kurssi 171
— Pekka Antero *Berg*

Kurssi 172
— Timo Tapio *Jalamo*

Kurssi 173
— Matti Heikki *Karjula*

Kurssi 174
— Seppo Miikael *Nissilä*

Kurssi 175
— Veli-Matti Tapio *Mäkelä*

Kurssi 176
— Jari Erkki Tapani *Vepsäläinen*

Laskuvarjojääkärikoulu:

1983
— vänr Petri Harry Kaius *Knape*
— kers Petri Tapani *Suninen*

1984
— vänr Veli-Pekka *Ala-Porkkunen*
— kers Risto Tapani *Niinimäki*

Kaakkois-Suomen Rajavartiosto:

I/82 saapumiserä
— kers Esa Tapio *Liikka*
— korpr Paul *Danielsbakka*

II/82 saapumiserä
— kers Tommi Olavi *Soini*
— korpr Jyrki Tapio Kalevi *Holm*

III/82 saapumiserä
— kers Seppo Aulis *Turkia*
— korpr Timo Matti Kalervo *Lonka*

I/83 saapumiserä
— kers Juha Viljo Antero *Vilkki*
— korpr Heikki Juhani *Nevalainen*

II/83 saapumiserä
— kers Jarmo Uolevi *Pokki*
— korpr Timo Juhani *Saukkonen*

III/83 saapumiserä
— kers Tero Tapio *Joronen*
— korpr Veijo Antero *Makkonen*

Kainuun Rajavartiosto:

I/83 saapumiserä
— kers Risto Sakari *Syvävirta*

II/83 saapumiserä
— kers Hannu Johannes *Tyni*
— korpr Aarno Tapio *Pätsi*

III/83 saapumiserä
— kers Seppo Tapani *Heikkinen*
— korpr Antti Herman *Härkönen*

I/84 saapumiserä
— korpr Jarkko Jouni *Tolonen*

Lapin Rajavartiosto:

I/83 saapumiserä
— kers Erkki J *Tuikka*
— kers Jari Pekka *Pulska*
— kers Ismo Olavi *Tapio*
— korpr Juha Eerik *Konttinen*
— korpr Antti Juhani *Kivelä*

II/83 saapumiserä
— vänr Kari Ensio *Miettunen*
— kers Seppo Kalevi *Valjakka*
— kers Aarre Johannes *Mattila*
— korpr Sauli Hanrik *Piirainen*
— korpr Matti Johannes *Kangas*

III/83 saapumiserä
— kers Alpo Iivari *Alaluusua*
— kers Erkki Matti *Laiti*
— korpr Pasi Santeri *Pietikäinen*
— korpr Risto Akseli *Vuollo*

I/84 saapumiserä
— korpr Markku Päiviö *Alalahti*
— korpr Janne *Aikio*

Pohjois-Karjalan Rajavartiosto:

I/82 saapumiserä
— kers Jukka Olavi *Haverinen*

II/82 saapumiserä
— kers Seppo Sakari *Partanen*
— korpr Markku Kalevi *Kuivalainen*

III/82 saapumiserä
— kers Hannu Sakari *Oravaltahti*
— korpr Seppo Antero *Pennanen*

I/83 saapumiserä
— kers Reijo Olavi *Väistö*
— korpr Erkki Antero *Oinonen*

II/83 saapumiserä
— kers Jari Juhani *Jolkkonen*
— korpr Juha Ilkka *Turpeinen*

III/83 saapumiserä
— kers Heikki Tapio *Karppanen*
— korpr Timo Antero *Pietarinen*

I/84 saapumiserä
— korpr Arto Kalervo *Ketolainen*

JALKAVÄEN VUOSIKIRJAN XVI 1985

SISÄLLYS

Puolustusvoimain komentajan tervehdys	4
Jalkaväen tarkastajan tervehdys	6
Jalkaväen tarkastaja vaihtui	8
Jalkaväen Säätiö	9
Irma Autti: Jalkaväen Säätiön naistoimikunta 10 vuotta	10
Majuri Kaarle Ruutu: Esimerkin vaikutus joukon johtamisessa	13
Majuri Kari F Jääskeläinen: Tarkistettu jalkaväen varusmieskoulutus	23
Everstiluutnantti Juhani Paakkinen: Varusmiesten koulutus Rajavartiolaikoksessa	37
Majuri Kari Rimpi: Jalkaväen reserviläiskoulutus	43
Majuri Pentti Hintsala: Jalkaväen reservin fyysisen kunnan tutkimukset	53
Pääsihteeri Juhani Autti: Reserviläisen peruskurssi — reserviläisjärjestöjen uusi koulutusohjelma	63
Majuri Jaakko Koskela: Jalkaväen kantahenkilökunnan koulutus	73
Everstiluutnantti Kari Aro: Yksilöaseiden taso 1990-luvulla ja kehitysnäkymiä	85
Majuri Vesa Kämäri: Kivääräkraanaatti — kraanaattikivääri	101
Majuri Reijo Vainikka: Kraanaatinheittimistö 1990-luvulla — osa panssarintorjuntajärjestelmääkö	115
Kapteeni Olli Dahl: Panssariase 1990-luvulla — haasteita panssarintorjunnalle	127

Majuri Tapani Salomäki:	
Panssarintorjunta-aseiden taktillisesta ja taisteluteknillisestä käytöstä	157
Everstiluutnantti Finn-Göran Wennström:	
Näkökohtia prikaatin vihollistiedustelun johtamisesta	175
Majuri Markku Hämäläinen:	
Puolustustaistelun erityispiirteitä asutuskeskuksessa	185
Majuri Lauri Ruonansuu:	
Taistelu Lapin talviolosuhteissa	201
Jalkaväkimuseo	218

Joukko-osastot kertovat 1983—1984:

Jääkäriprikaati	223
Kainuun Prikaati	227
Karjalan Prikaati	234
Nylands Brigad	239
Panssariprikaati	243
Hämeen Jääkäripataljoona	244
Panssarivaunupataljoona	246
Panssarikoulu	248
Pohjan Prikaati	252
Porin Prikaati	256
Savon Prikaati	260
Hämeen Ratsujääkäripataljoona	263
Kaartin Pataljoona	266
Karjalan Jääkäripataljoona	270
Kymen Jääkäripataljoona	274
Rannikkojääkäripataljoona	277
Uudenmaan Jääkäripataljoona	280
Uudenmaan Rakuunapataljoona	283
Sotakorkeakoulu	286
Taistelukoulu	289
Kadettikoulu	293
Päällystöopisto	296
Reserviupseerikoulu	299
Laskuvarjojääkärikoulu	300
Kaakkois-Suomen Rajavartiosto	303
Kainuun Rajavartiosto	305
Lapin Rajavartiosto	307
Pohjois-Karjalan Rajavartiosto	309
Rajakoulu	311
Jalkaväen Säätiön levykkeellä tai mitalilla palkitut varusmiehet	313
Sisällys	321